

Raport o stanie Miasta Opola za 2024 rok

Raport o stanie Miasta Opola za 2024 rok

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
1. Samorząd i jego finanse.....	7
1.1. Rada Miasta Opola	7
1.2. Prezydent i Urząd Miasta Opola.....	8
1.3. Budżet Miasta.....	10
1.4. Budżet obywatelski i inicjatywa lokalna.....	16
1.5. Środki zewnętrzne pozyskane przez Miasto.....	22
2. Przegląd realizowanych strategii, polityk i programów	27
3. Podsumowanie działalności w roku sprawozdawczym	32
3.1. Społeczeństwo i gospodarka	32
3.1.1. Sprawy obywatelskie i działalność gospodarcza	32
3.1.2. Urząd Stanu Cywilnego.....	35
3.1.3. Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacje.....	35
3.1.4. Opieka żłobkowa	36
3.1.5. Oświata.....	37
3.1.6. Ośrodek akademicki	41
3.1.7. Bezpieczeństwo mieszkańców	41
3.1.8. Pomoc rodzinie.....	46
3.1.9. Kultura, turystyka, zabytki i współpraca zagraniczna.....	51
3.1.10. Sport i rekreacja	59
3.1.11. Promocja miasta.....	63
3.1.12. Gospodarka	64
3.2. Przestrzeń i środowisko.....	69
3.2.1. Planowanie przestrzenne	69
3.2.2. Rewitalizacja.....	70
3.2.3. Architektura i budownictwo.....	71
3.2.4. Geodezja i kartografia	73
3.2.5. Ochrona powietrza.....	74
3.2.6. Ochrona przyrody i zieleni, edukacja ekologiczna	77
3.2.7. Rolnictwo i ochrona zwierząt	77
3.2.8. Gospodarka odpadami	78
3.3. Infrastruktura, transport i inwestycje	81
3.3.1. Drogi i ścieżki rowerowe	81
3.3.2. Infrastruktura techniczna	89
3.3.3. Komunikacja miejska	96
3.3.4. Inwestycje poza pasem drogowym i oświatą.....	97
3.3.5. Gospodarowanie nieruchomościami oraz zasobem mieszkaniowym i lokalowym	99
3.4. Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Opola do 2030 r.	101
3.5. Realizacja uchwał Rady Miasta w przekroju wg programów	139

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Prezydent Miasta zobowiązany jest przedstawić Radzie Miasta „raport o stanie gminy”. Zgodnie z ustawą dokument ten obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady miasta oraz budżetu obywatelskiego. Obowiązek ten wprowadziła ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych. Analogiczny obowiązek nałożony został na wszystkich wójtów, burmistrzów, prezydentów, starostów oraz marszałków. Niniejszy raport jest siódmym w rozumieniu przepisów ustawy i obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta Miasta Opola za 2024 rok, zwany w dalszej części okresem sprawozdawczym.

Raport opracowano na podstawie informacji i danych zgromadzonych w Urzędzie Miasta Opola, przekazanych przez poszczególne wydziały, biura, jednostki organizacyjne oraz podmioty współpracujące. W minionym roku Miasto realizowało liczne zadania – zarówno własne, jak i zlecone – obejmujące kompetencje gminy oraz powiatu. Działania te miały charakter bieżący, jak również inwestycyjny i strategiczny.

W roku 2024 budżet Opola opiewał na łączną kwotę 1.645,5 mln zł. Z tej sumy wydatki wyniosły 1.605,3 mln zł, w tym 231,7 mln zł przeznaczono na inwestycje. Rozchody zamknęły się kwotą 40,2 mln zł. Po stronie dochodów odnotowano wpływy w wysokości 1.530,6 mln zł, z czego 87,6 mln zł stanowiły dochody majątkowe. Przychody wyniosły 205,9 mln zł. Ostatecznie deficyt budżetowy ukształtował się na poziomie 74,7 mln zł, co oznacza wynik lepszy od planowanego aż o 94,4 mln zł.

Realizowano szereg projektów i przedsięwzięć o kluczowym znaczeniu dla rozwoju Miasta. W okresie sprawozdawczym kontynuowano wcześniej rozpoczęte oraz zainicjowano nowe inwestycje. Część z nich zakończono, oddając do użytku nowoczesną infrastrukturę służącą mieszkańcom i gospodarce. Najważniejsze, wybrane przedsięwzięcia inwestycyjne to m.in.:

- zakończenie budowy Stadionu Opolskiego (Itaka Arena),
- zakończenie budowy domu pomocy społecznej przy ul. Chmielowskiej dla około stu mieszkańców,
- zakup kolejnych 9 autobusów elektrycznych o długości 12 m, które obsługują już linie autobusowe oraz budowę pantografowej stacji ładowania przy ul. Pużaka,
- rozpoczęcie budowy Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie przemysłu motoryzacyjnego,
- zakończenie przebudowy ul. Krapkowickiej, budowy ul. Róży Wiatrów i ul. Żytomierskiej, oraz budowy centrum przesiadkowego obok mostu im. J. Halupczoka (na terenie centrum przygotowano 350 miejsc postojowych),
- przebudowa fontanny multimedialnej na Stawku Zamkowym,
- rozpoczęcie budowy boisk wielofunkcyjnych wraz z zadaszeniem przy szkołach: ZSP Nr 2, ZSZ im. S. Staszica, PLO NR IX oraz PSP nr 26.

Na większość wskazanych powyżej inwestycji Miastu udało się pozyskać dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych, m.in. z funduszy europejskich oraz środków budżetu państwa. Równolegle prowadzono intensywne prace przygotowawcze związane z przyszłymi inwestycjami – przede wszystkim w zakresie infrastruktury drogowej oraz oświaty. Zaplanowano m.in. modernizację mostu nad Młynówką, przebudowę układu komunikacyjnego wokół Centrum Usług Publicznych, budowę dróg prowadzących do terenów inwestycyjnych we Wrzoscach, budowę kolejnych ścieżek rowerowych oraz utworzenie kolejnych dwóch Branżowych Centrów Umiejętności. Inwestycje/ projekty te są już w trakcie wdrażania.

W 2024 r. zakończono również największą w historii Opola inwestycję sportową – budowę stadionu piłkarskiego. Obiekt został uroczystie otwarty w marcu 2025 r. pod nazwą Itaka Arena. W ramach rozwoju infrastruktury sportowej rozpoczęto budowę zadaszonych hal sportowych przy czterech

szkołach, z których pierwszą – przy ZSP nr 2 – oddano do użytku w kwietniu 2025 roku. Budowa dwóch kolejnych podobnych hal rozpocznie się w roku bieżącym. Nie zabrakło też projektów wspierających rekreację i jakość życia mieszkańców. Na osiedlu im. Armii Krajowej powstaje wodny plac zabaw. Nowoczesna strefa wypoczynku w otoczeniu zieleni będzie stanowiła integralną część największego w Opolu osiedla mieszkaniowego i w znaczący sposób wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców w obszarze rekreacji i spędzania czasu wolnego.

Miasto w okresie sprawozdawczym nie koncentrowało się wyłącznie na zadaniach typowo infrastrukturalnych. Realizowało przede wszystkim zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb mieszkańców Opola, w tym m.in. zadania oświatowe obejmujące działalność edukacyjną oraz opiekuńczo-wychowawczą. W okresie sprawozdawczym Miasto prowadziło 78 organizacyjnych jednostek oświatowych, w ramach których funkcjonowało łącznie 111 publicznych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych różnego typu. Kształcenie, wychowanie i opiekę prowadzono dla ok. 23 tys. dzieci i młodzieży w publicznych przedszkolach i szkołach.

Działania miasta obejmowały również szeroko rozumianą politykę społeczną. Realizowano m.in. zadania na rzecz wsparcia najmłodszych mieszkańców, rodzin, osób starszych, czy wszystkich tych, którzy wymagali dedykowanego wsparcia. Kontynuowano także aktywność w zakresie kultury. Dzięki zaangażowaniu miejskich instytucji kultury i organizacji pozarządowych udało się zorganizować wiele wydarzeń o znaczeniu lokalnym i ogólnopolskim. Wydarzenia takie jak Dni Opola, Noc Kultury, Festiwal Książki czy Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki potwierdzają znaczenie Opola jako ośrodka kulturalnego.

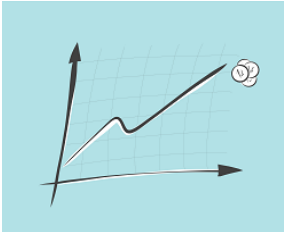
Okres sprawozdawczy to również dalszy rozwój społeczeństwa obywatelskiego. W 2024 roku realizowana była kolejna, jedenasta edycja Budżetu Obywatelskiego. Mieszkańcy mogli zgłaszać propozycje projektów, które będą realizowane w roku bieżącym. Kwota budżetu na 2025 r. wzrosła do rekordowych 7,3 mln zł. Mieszkańcy wybrali do realizacji przez Miasto kilkanaście nowych projektów. Realizowano również procedurę tzw. inicjatywy lokalnej.

Miasto, poprzez program współpracy z organizacjami pozarządowymi, aktywnie wspierało rozwój tego sektora. Na realizację zadań w ramach Programu przeznaczono z budżetu miasta kwotę 23,3 mln zł, z tego 22,4 mln zł w formie dotacji na realizację 321 zadań publicznych oraz prawie 1 mln zł na wypłatę stypendiów i nagród. Prezydent Miasta Opola ogłosił 39 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie 425 ofert. Prezydent podpisał 297 umów, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych 169 oraz wsparcie 128. Podczas roku sprawozdawczego, 144 organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zrealizowały 321 zadań publicznych.

Prezydent Miasta był równolegle kierownikiem urzędu. Urząd, jak i jego jednostki organizacyjne świadczyły mieszkańcom różnego rodzaju i typu usługi, duża część z nich warunkowana była ustawowo. Tylko w 2024 r. wydano 13,9 tys. dowodów osobistych, 24,4 tys. dowodów rejestracyjnych, a także ok. 6,8 tys. dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. Równie wysoka była liczba czynności meldunkowych. Znaczące były także działania w zakresie geodezji i planowania przestrzennego – uchwalono 5 nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących 714 ha. W 2024 r. przystąpiono również do sporządzenia nowego aktu planowania przestrzennego, jakim jest plan ogólny Opola, równolegle prowadzone są prace nad Strategią Rozwoju Opola do 2043 r.

Aktywna, prorozwojowa działalność opolskiego samorządu w różnych obszarach przyczyniła się do zdobycia kilku prestiżowych wyróżnień. Miasto po raz piąty z rzędu zajęło pierwsze miejsce w rankingu samorządów czasopisma Wspólnota w kategorii inwestycje. Zestawienie wybranych nagród oraz wyróżnień, które Miasto odebrało lub które Miastu przyznano w roku sprawozdawczym i następnym, wskazano w tab. 1.

Tab. 1. Wybrane nagrody i wyróżnienia przyznane/ odebrane przez Miasto Opole w 2024/25 roku

	• 1. miejsce w prestiżowym rankingu Liderzy inwestycji – wydatki inwestycyjne samorządów czasopisma "Wspólnota" w kategorii <u>inwestycje w przekroju wg miast wojewódzkich</u> Ranking bierze pod uwagę średnie wydatki inwestycyjne per capita w latach 2021–2023. • 5. miejsce wśród najlepiej rozwijających się miast w kraju według raportu „Barometru Rozwoju Miast 2024” opracowanego przez Fundację Łódź. W Opolu doceniono m.in. poziom życia, dynamiczny rozwój miasta, jego estetykę, ogólne zadowolenie oraz to, że Opole dla wielu nowych mieszkańców jest świadomym wyborem. • 2. miejsce w prestiżowym rankingu „Bogactwo samorządów 2023” pisma „Wspólnota”. Opole wyprzedza wszystkie miasta (z wyjątkiem stolicy Polski), i z podium nie schodzi od siedmiu lat. Potwierdza tym pozytywny trend rozwoju Opoli we wszystkich dziedzinach. Przez pryzmat inwestycji, jakości życia, szans dla młodych, opieki nad seniorami, ekologii, kultury oraz sportu i rekreacji.
	• 2. miejsce dla Opolskie TBS Sp. z o.o. w Ogólnopolskim Rankingu Towarzystw Budownictwa Społecznego. Ranking opracowywany przez magazyn „Strefa Gospodarki Biznes Magazyn”. • Prestiżowa nagroda Diamenty Forbesa 2025 dla Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. w Opolu. Nagroda Forbesa potwierdza, że podejmowane przez Zakład działania przynoszą wymierne efekty zarówno pod kątem ekonomicznym, jak i ekologicznym. • Urząd Miasta Opoli zajął II miejsce w konkursie Idol organizowanym przez Fundację Szansa – Jesteśmy Razem. Opole doceniono w kategorii “Produkt roku” za opracowanie wytycznych pn. Pies asystujący w budynkach Urzędu Miasta Opoli i miejskich jednostkach organizacyjnych oraz przeprowadzenie zajęć edukacyjnych promujących to działanie. Urząd Miasta został uhonorowany II miejscem również w kategorii “Firma roku” za realizację działań na rzecz szeroko rozumianej Dostępności +.
	• 2. miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Przedsiębiorstw Komunikacji Miejskiej za 2024 r. dla MZK Opole Sp. z o.o. Kapituła konkursowa rankingu organizowanego przez Strefę Gospodarki/ Dziennik Gazeta Prawna szczegółowej analizie poddała zarówno kwestie techniczne, jak i finansowe, udział przedsiębiorstwa w pozyskiwaniu funduszy unijnych, prowadzone inwestycje, politykę jakości.

- **Nagroda za Plac im. Olgi „Kory” Sipowicz w kategorii najlepszych przestrzeni publicznych w ramach szesnastej edycji Plebiscytu Polska Architektura XXL.**
Jury wyróżniło metamorfozę placu, której autorem jest pracownia SN Architekci. Wyróżnienie za ciekawą, ikoniczną formę, która harmonijnie łączy zielen, przestrzeń rekreacyjną i miejską. Na uwagę zasługuje spójność stylistyczna tej przestrzeni.
- **2. miejsce w konkursie „Top Inwestycje Komunalne 2025” za budowę „Stadionu Opolskiego”.** Wśród 24 zgłoszonych inwestycji komunalnych w całej Polsce, Stadion Opolski wyróżnił się nie tylko jako nowa wizytówka miasta, ale także dzięki ogromnemu poparciu internautów, którzy przyznali mu drugie miejsce w specjalnym głosowaniu. To wyjątkowy sukces, który potwierdza, że Opole stawia na rozwój infrastruktury sportowej na najwyższym poziomie.
- **Nagroda dla aplikacji Opole+ w konkursie Smart City Awards w kategorii Smart City Solution.** Nagroda za integrowanie kluczowych usług miejskich w jednej platformie mobilnej i internetowej.
- **II miejsce w kategorii gminy miejskie za projekt „Edukacyjne place zabaw Muchy Odpaduchy o tematyce związanej z gospodarką o obiegu zamkniętym w Opolu”.** Nagroda w konkursie „Innowacyjny Samorząd” serwisu PAP.

XXVI Ogólnopolski Ranking Liceów i Techników Perspektywy 2024

Zgodnie z przyjętą metodologią licea ogólnokształcące zostały ocenione za pomocą trzech kryteriów: sukcesy szkoły w olimpiadach, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych oraz wyniki matury z przedmiotów dodatkowych. Natomiast technika oceniano za pomocą czterech kryteriów: sukcesy szkoły w olimpiadach, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych, wyniki matury z przedmiotów dodatkowych oraz wyniki egzaminu zawodowego.

Złotymi tarczami uhonorowano:

- PLO nr III z Oddziałami Dwujęzycznymi w Opolu (m. 43),
- PLO nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi w Opolu (m. 58),
- Technikum nr 5 w Zespole Szkół Elektrycznych w Opolu (m. 17),
- Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych w Opolu (m. 23),
- Publiczne Technikum nr 1 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Opolu (m. 65).

Srebrne i brązowe tarcze otrzymali:

- PLO nr V w Opolu (m. 229),
- PLO nr VIII w Opolu (m. 611),
- PLO nr I w Opolu (m. 616),
- Publiczne Technikum nr 2 w Zespole Szkół Zawodowych nr 4 w Opolu (m. 211),
- Publiczne Technikum nr 4 w Opolu (m. 269),
- Publiczne Technikum nr 7 w Opolu (m. 383).

Źródło: opracowanie własne

1. Samorząd i jego finanse

Zgodnie z *ustawą o samorządzie gminnym* Mieszkańcy podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (poprzez wybory i referendum) lub za pośrednictwem organów gminy. Organami tymi są Rada Miasta oraz Prezydent Miasta, wybierani w głosowaniu powszechnym.

Opole, tak jak i inne samorządy w Polsce prowadziło w okresie sprawozdawczym gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej. Określone w niej wielkości wydatków, dochodów z każdym kolejnym rokiem były coraz wyższe. W 2016 r. Miasto zrealizowało wydatki na poziomie prawie 727 mln zł, w 2017 r. na poziomie prawie 856 mln zł, a rok później po raz pierwszy w historii przekroczone miliard złotych. Kwotę tę przekroczone również w kolejnych latach.

Urząd Miasta Opola w okresie sprawozdawczym po raz jedenasty zorganizował głosowanie w ramach budżetu obywatelskiego. W 2024 r. w Opolu realizowana była procedura wyboru wniosków z Budżetu Obywatelskiego, które będą realizowane w 2025 roku. Kwota budżetu na 2024 r. wyniosła ok. 7 mln zł.

1.1. Rada Miasta Opola

Rada Miasta jest organem stanowiącym i kontrolnym. Rada Miasta Opola w 2024 roku działała na przełomie dwóch kadencji samorządu terytorialnego. Na 2024 r. przypadło zakończenie VIII i rozpoczęcie IX kadencji Rady. VIII kadencja samorządu trwała od dnia wyboru, tj. 21 października 2018 r. do 30 kwietnia 2024 r. (ostatnia sesja Rady Miasta Opola odbyła się w dniu 24 kwietnia 2024 r.). W wyniku wyborów samorządowych 7 kwietnia 2024 r. wybrana została Rada w ustawowym składzie 25 radnych, którzy w dniu 3 maja 2024 r. na sesji inauguracyjnej dokonali uroczystego ślubowania, aby móc prawomocnie sprawować mandat radnego.

W wyborach mieszkańcy dali kredyt zaufania 11 przedstawicielom KWW Arkadiusza Wiśniewskiego, 10 Koalicji Obywatelskiej oraz 4 Prawa i Sprawiedliwości. Podczas uroczystej sesji miało miejsce ślubowanie radnych oraz prezydenta Arkadiusza Wiśniewskiego. Wybrano także prezydium rady: nową Przewodniczącą Rady Miasta została Barbara Kamińska, Wiceprzewodniczącymi to: Sławomir Batko, Anna Tabisz i Piotr Mielec.

W okresie sprawozdawczym VIII kadencji Rady Miasta Opola odbyły się 4 sesje merytoryczne. W okresie sprawozdawczym IX kadencji Rada odbyła 10 sesji, w tym 1 zwołaną na wniosek Komisarza Wyborczego w Opolu (inauguracyjna) oraz 1 uroczystą (dla uczczenia obchodów 106. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości). O posiedzeniach Rady Miasta Opola mieszkańcy Opola informowani byli za pośrednictwem miejscowej prasy, radia, telewizji oraz strony internetowej Miasta Opola www.opole.pl. Transmisja z obrad odbywała się za pośrednictwem strony Miasta Opola przy wykorzystaniu Portalu mieszkańca eSesja <https://opole.esesja.pl/transmisja> oraz zamieszczana była razem z protokołem z sesji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Do właściwości Rady Miasta należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania Miasta, o ile ustawy nie stanowią inaczej. W 2024 r. Rada Miasta Opola podejmowała uchwały (69 uchwał – VIII kadencja; 172 uchwały – IX kadencja), stanowiska oraz przyjmowała informacje, sprawozdania i oceny, reagując na aktualne wydarzenia w mieście i w kraju. Jedną z istotnych form działania radnych jest składanie interpelacji, wniosków i zapytań do Prezydenta Miasta Opola. W tej formie radni sygnalizują problemy, którymi Rada bezpośrednio w danym okresie się nie zajmuje, a w ocenie radnych należy je rozpatrzyć i rozstrzygnąć w trybie bieżącego zarządzania gminą. W okresie sprawozdawczym złożono: 86 interpelacji (VIII kadencja), 30 interpelacji (IX kadencja) oraz 54 zapytania (VIII kadencja) i 14 zapytań (IX kadencja).

Rada Miasta Opola, ustalając przedmiot działania, powołała stałe komisje do określonych zadań. W skład komisji wchodzi radni miasta Opola. W okresie sprawozdawczym komisje zebrały się łącznie 61 razy (22 razy - VIII kadencja; 39 razy - IX kadencja), na których wydały łącznie 332 opinie (w tym 61 – VIII kadencja oraz 271 – IX kadencja). Na posiedzeniach zajmowano się m.in. sprawami bieżącymi, opiniowano projekty uchwał, a także rozpatrywano korespondencję kierowaną przez mieszkańców i Przewodniczącego Rady Miasta.

Rada Miasta Opola VIII kadencji w 2024 r. nadała 1 tytuł „Honorowy Obywatel Miasta Opola (Franciszek Antoni Marek) oraz 3 tytuły „Zasłużony Obywatel Miasta Opola” (Jolanta Nocoń, Krystyna Czaja, Lech Rubisz). Rada Miasta Opola IX kadencji w 2024 r. nadała 2 tytuły „Zasłużony Obywatel Miasta Opola” (Urszula Cioleszyńska, Tomasz Różycki) oraz 1 odznakę „Za Zasługi dla Miasta Opola” (Karina Radomska).

Tab.2. Podstawowe dane statystyczne w obszarze działalności Rady Miasta Opola

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba Radnych Miasta Opola [os.]	36/25	25	25	25	25	25	25
2	Liczba posiedzeń Rady Miasta	18	17	13	15	17	16	14
3	Liczba podjętych uchwał	302	364	273	224	251	220	241
4	Liczba wydanych uchwał stanowiących akty prawa miejscowego	98	131	116	77	120	69	101
5	Liczba złożonych interpelacji	128	193	104	101	89	80	116
6	Liczba złożonych zapytań	66	72	64	65	51	32	68
7	Liczba wydanych przez Komisje opinii	403	491	338	267	299	249	332

Źródło: opracowanie własne

1.2. Prezydent i Urząd Miasta Opola

W myśl właściwych przepisów organem wykonawczym gminy jest Prezydent Miasta. Prezydentem Miasta w okresie sprawozdawczym był Arkadiusz Wiśniewski, wybrany w wyborach samorządowych, które odbyły się w 2018 roku oraz ponownie wybrany w wyborach samorządowych, które odbyły się w kwietniu 2024 roku. Prezydent był równocześnie kierownikiem Urzędu, kierował nim przy pomocy zastępców Prezydenta, Sekretarza Miasta i Skarbnika Miasta. W okresie sprawozdawczym Urząd realizował zadania własne gminy i miasta na prawach powiatu, z zakresu administracji rządowej zlecone ustawami, powierzone na podstawie porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej, wynikające z ustaw szczególnych, a także te wynikające z aktów prawnych wydawanych przez Radę i Prezydenta.

W celu wykonywania zadań publicznych Miasto utworzyło na przestrzeni lat jednostki organizacyjne. W okresie sprawozdawczym liczba miejskich jednostek organizacyjnych wyniosła 101. Jednocześnie Miasto posiadało udziały lub akcje w dziewięciu spółkach prawa handlowego, a w stosunku do trzech jednostek administracji zespolonej Prezydent Miasta sprawował zwierzchnictwo.

W 2024 r. zbiór zarządzeń Prezydenta Miasta liczył 857 pozycji, rejestr petycji 12, a porozumień 2 pozycje.

Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym gmina może utworzyć na swoim obszarze jednostki pomocnicze: dzielnice. Opole w okresie sprawozdawczym podzielone było na trzynaście dzielnic. W 2024 r. wszystkie trzynaście Rad funkcjonowało w pełnym składzie. Łącznie podjęły one 137 uchwał o zróżnicowanym charakterze, obejmujących m.in. sprawy społeczne, inwestycyjne oraz działania na rzecz lokalnych społeczności. Kadencje Rad zakończyły się w październiku 2024 roku. W grudniu 2024 r. ogłoszono nowe wybory do Rad Dzielnic. Głosowanie odbyło się w lutym 2025 roku. Należy odnotować, że po raz pierwszy od czasu powołania jednostek pomocniczych we wszystkich trzynastu dzielnicach zgłosiła się wystarczająca liczba kandydatów, co pozwoliło na utworzenie pełnych składów Rad Dzielnic bez konieczności przeprowadzania wyborów uzupełniających. Zjawisko to świadczy o rosnącym zaangażowaniu społecznym mieszkańców oraz zwiększonej świadomości znaczenia jednostek pomocniczych w kształtowaniu lokalnej wspólnoty i wpływaniu na jakość życia w mieście.

Na 2024 rok przypadły wybory do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzane na dzień 7 kwietnia 2024 r. oraz wybory posłów do Parlamentu Europejskiego zarządzane na dzień 9 czerwca 2024 r.

Tab.3. Podstawowe dane statystyczne w obszarze organizacji Urzędu Miasta Opola

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba miejskich jednostek organizacyjnych	107	104	102	102	100	101	101
2	Liczba spółek prawa handlowego, w których Miasto Opole posiada udziały lub akcje	6	6	7	7	9	9	9
3	Liczba jednostek administracji zespolonej w stosunku, do których Prezydent Miasta sprawuje zwierzchnictwo	4	4	3	3	3	3	3
4	Liczba zarejestrowanych zarządzeń:							
	zbiór zarządzeń Prezydenta jako organu gminy	859	837	633	716	800	867	857
	zbiór zarządzeń Prezydenta jako kierownika urzędu	157	137	107	100	88	87	102
5	Liczba zarejestrowanych wniosków o dostęp do informacji publicznej	267	262	246	380	313	306	359
6	Liczba zarejestrowanych porozumień	22	7	6	5	4	4	2
7	Liczba wniosków (w trybie KPA) rozpatrzonych przez Prezydenta	2	2	2	1	1	0	1
8	Liczba petycji	11	20	17	17	13	10	12
9	Liczba dzielnic	29	29/13	13	13	13	13	13
10	Liczba podjętych uchwał przez Rady Dzielnic	437	241	146	154	146	163	137

Źródło: opracowanie własne

1.3. Budżet Miasta

Rok 2024 upłynął pod znakiem wyczekiwania na zmiany w systemie finansowania jednostek samorządu terytorialnego, zapewnienia pewnej przewidywalności, możliwości planowania, w szczególności długoterminowego i zapewnienia stabilizacji. Pomimo planowanego deficytu operacyjnego ostatecznie wykonane dochody bieżące okazały się wyższe od wydatków bieżących, między innymi za sprawą dodatkowych środków z budżetu państwa przekazanych w ostatnim kwartale. Podobnie jak w 2022 r., w 2024 r. rekompensata za utracone dochody z tytułu wprowadzenia tzw. Polskiego Ładu odbyła się poprzez zwiększenie dochodów z PIT. W latach 2023 i 2021 dodatkowe środki przekazane zostały w formie subwencji.

Począwszy od 2025 r. obowiązują nowe zapisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, które w znaczący sposób zmieniały strukturę dochodów wzmacniając rolę udziałów w podatku PIT i CIT kosztem subwencji ogólnej z budżetu państwa.

W 2024 r. miasto rozdysponowało środki w łącznej wysokości 1.645,5 mln zł, na co złożyły się wydatki w kwocie 1.605,3 mln zł (w tym inwestycje 231,7 mln zł) oraz rozchody 40,2 mln zł. Po stronie wpływów odnotowano dochody w wysokości 1.530,6 mln zł (w tym dochody majątkowe 87,6 mln zł) oraz przychody w kwocie 205,9 mln zł. Deficyt budżetu miasta w 2024 r. został zrealizowany na poziomie 74,7 mln zł, czyli niższym niż planowano o 94,4 mln zł.

Dla ułatwienia prezentacji budżetu w ramach niniejszego raportu dokonano jego podziału na część operacyjną (bieżącą), część majątkową (inwestycyjną) oraz część finansową.

CZĘŚĆ OPERACYJNA (bieżąca)

Środki na realizację zadań bieżących pochodziły w okresie sprawozdawczym głównie z wpływów z podatków i opłat, subwencji i dotacji bieżących. Największą pozycję po stronie dochodów stanowiły subwencje, które w 2024 r. wyniosły 414,2 mln zł, tj. 28,7% dochodów bieżących. Kolejną co do wielkości pozycją po stronie dochodów były udziały w podatku PIT – 330,1 mln zł (22,9% dochodów bieżących). Wpływy z podatku od nieruchomości 209,8 mln zł (udział w strukturze 14,5%). Dotacje na zadania bieżące, które wyniosły 159,9 mln zł i stanowiły 11,1% dochodów bieżących, a wpływy z opłat odpowiednio 102,8 mln zł i 7,1%.

Wydatkowane w 2024 r. środki w części bieżącej, pomimo trudnego planu, który do końca zakładał deficyt operacyjny, pozwoliły na wypełnienie wszystkich zadań należących zarówno do gminy, jak i powiatu. Podobnie jak w latach ubiegłych największa część budżetu operacyjnego przekazana została na oświatę, edukację, opiekę wychowawczą (46,4%), co nominalnie stanowiło 637,8 mln zł. Kolejnym co do wielkości obszarem jest pomoc społeczna i ochrona zdrowia, tj. 185,3 mln zł (13,5%). Wydatki w każdym z wyodrębnionych pozostałych obszarów nie przekroczyły 10% udziału w strukturze: są to Administracja publiczna 120,8 mln zł (8,8%), Transport i łączność 103,6 mln zł (7,5%), Gospodarka komunalna 91,4 mln zł (6,7%). Mniejsze grupy wydatków nie przekraczają 4% w strukturze wydatków bieżących ogółem.

W 2024 r. ustabilizowały się wydatki związane z obsługą długu, pomimo wzrostu zadłużenia o 54,8 mln zł. Koszty odsetkowe w 2024 r. wyniosły 38,6 mln zł, tj. o 1,5 mln zł więcej niż w 2023 r. (wzrost o 4,1%). W 2024 r. nadwyżka operacyjna wyniosła 69,5 mln zł i była wyższa w porównaniu z 2023 r. o 0,9 mln zł tj. o 1,3%. Skala wzrostu nadwyżki operacyjnej wskazuje raczej na stabilizację aniżeli na poprawę efektywności. Dynamika przyrostu dochodów operacyjnych ukształtowała się na poziomie 118,6%, a wydatków bieżących wyniosła 119,6%.

Tab.4. Struktura wykonania budżetu operacyjnego w 2023 i 2024 r. (w mln zł)

TYTUŁ	Wykonanie 31.12.2023	Wykonanie 31.12.2024	struktura za 2024 r.	dynamika r/r
DOCHODY BIEŻĄCE	1 216,7	1 443,0	100,0%	118,6%
Dochody z podatków lokalnych, w tym:	222,5	235,7	16,3%	105,9%
<i>podatek od nieruchomości</i>	198,3	209,8	14,5%	105,8%
<i>podatek od czynności cywilnoprawnych</i>	13,6	14,9	1,0%	109,6%
<i>podatek od środków transportowych</i>	6,7	6,3	0,4%	94,8%
Dochody z opłat	101,7	102,8	7,1%	101,1%
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym:	256,6	381,3	26,4%	148,6%
<i>podatek dochodowy od osób fizycznych</i>	212,3	330,1	22,9%	155,5%
<i>podatek dochodowy od osób prawnych</i>	44,3	51,3	3,6%	115,7%
Subwencja, w tym:	346,6	414,2	28,7%	119,5%
<i>część oświatowa</i>	270,5	373,4	25,9%	138,0%
<i>część równoważąca</i>	17,1	28,2	2,0%	165,0%
<i>część rozwojowa</i>		11,8	0,8%	
<i>środki na uzupełnienie dochodów gmin</i>	52,5	0,0	0,0%	0,0%
<i>środki na uzupełnienie dochodów powiatów</i>	5,6	0,0	0,0%	0,0%
Dotacje na zadania bieżące, w tym:	137,0	159,9	11,1%	116,7%
<i>Dotacje na zadania zlecone</i>	66,6	82,5	5,7%	123,9%
<i>w tym: "500+"</i>	0,2	0,0	0,0%	8,8%
<i>Dotacje na zadania własne</i>	16,1	29,4	2,0%	183,1%
<i>Funduszu Przeciwdziałania COVID-19</i>	6,3	1,9	0,1%	30,2%
<i>Funduszu Pomocy</i>	31,9	27,7	1,9%	86,8%
<i>Porozumienia z jst</i>	4,6	5,5	0,4%	120,2%
<i>dotacje na projekty realizowane z udziałem środków z UE</i>	5,5	6,8	0,5%	124,4%
Pozostałe dochody operacyjne, w tym:	152,4	149,1	10,3%	97,8%
<i>wpływy z usług</i>	49,9	56,7	3,9%	113,6%
<i>dywidendy</i>	5,4	13,2	0,9%	243,5%
<i>Dochody z najmu i dzierż. składników majątkowych</i>	33,6	35,1	2,4%	104,5%
WYDATKI BIEŻĄCE	1 148,1	1 373,6	100,0%	119,6%
<i>Oświata i wychowanie, edukacyjna opieka wychowawcza, szkolnictwo wyższe</i>	499,1	637,8	46,4%	127,8%
<i>Rodzina, pomoc społeczna, pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, ochrona zdrowia</i>	171,7	185,3	13,5%	107,9%
<i>Administracja publiczna</i>	101,9	120,8	8,8%	118,5%
<i>Transport i łączność</i>	91,0	103,6	7,5%	113,9%
<i>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</i>	82,4	91,4	6,7%	110,9%
<i>Kultura fizyczna</i>	38,5	43,0	3,1%	111,6%
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	37,9	42,1	3,1%	111,1%
<i>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</i>	31,9	39,1	2,8%	122,8%
<i>Obsługa długu publicznego</i>	37,1	38,6	2,8%	104,1%
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	26,3	30,1	2,2%	114,5%
<i>Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody</i>	17,8	21,5	1,6%	121,3%
<i>Pozostałe</i>	8,5	10,7	0,8%	125,8%
<i>Różne rozliczenia</i>	4,1	9,5	0,7%	234,8%
NADWYŻKA OPERACYJNA	68,6	69,5	-	101,2%

Źródło: opracowanie własne

CZĘŚĆ INWESTYCYJNA (majątkowa)

Na realizację zadań inwestycyjnych w 2024 r. pozyskano środki w wysokości 87,6 mln zł, na które złożyły się zarówno dotacje z budżetu Unii Europejskiej (24,2 mln zł), jak i ze środków krajowych (49,5 mln zł). Dodatkowo budżet inwestycyjny zasilony został przez wpływy ze sprzedaży majątku w kwocie 13,9 mln zł. Dochody majątkowe za 2024 r. przedstawiono w Tabeli 5.

Tab.5. Struktura wykonania dochodów majątkowych w 2024 r. (w mln zł)

Tytuł	Wykonanie 31.12.2024 r.
Dochody majątkowe ogółem	87,6
Dotacje na zadania inwestycyjne, z tego:	73,7
na zadania realizowane z udziałem środków z budżetu UE	24,2
<i>Czas na rower - Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w Aglomeracji Opolskiej</i>	8,9
<i>Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w obiektach Ogrodu Zoologicznego i innych obiektach użyteczności publicznej w Opolu - Faza II</i>	6,7
<i>Wodny świat czesko-polskiego pogranicza</i>	4,6
<i>Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie poligrafii, introligatorstwa i opakowań w Opolu - dofinansowanie z KPO</i>	1,7
<i>Poprawa efektywności energetycznej w budynkach publicznych w Opolu, stanowiących zaplecze sportowe o znaczeniu regionalnym</i>	1,3
<i>Realizacja projektu: "Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła ..."</i>	0,9
<i>Realizacja projektu: "Eko-nawyki dobre praktyki - gospodarka o obiegu zamkniętym"</i>	0,1
<i>Wodny świat czesko-polskiego pogranicza - zwrot</i>	0,0
na zadania realizowane z udziałem środków z funduszy krajowych	49,5
<i>Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu - dofinansowanie ze środków Programu Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych</i>	15,0
<i>Budowa Domu Pomocy Społecznej w Opolu - dofinansowanie ze środków Programu Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych</i>	15,0
<i>Przebudowa fontanny multimedialnej na terenie Stawu Zamkowego w Opolu - dofinansowanie ze środków Programu Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych</i>	5,0
<i>Dotacja na budowę nowych boisk wielofunkcyjnych wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji</i>	3,1
<i>Budowa i przebudowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Miasta Opola - dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg</i>	3,0
<i>Dotacja na budowę zadaszenia nad istniejącym boiskiem wielofunkcyjnym przy PLO Nr IX</i>	2,7
<i>Konserwacja i renowacja elewacji korpusu południowego oraz kruchty wejściowej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu</i>	1,7
<i>Modernizacja boisk piłkarskich na terenie obiektu Centrum Sportu przy ul. Wandy Rutkiewicz 10 oraz przy ul. Bielskiej 2 w Opolu - dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Rozwoju Infrastruktury Piłkarskiej - edycja 2022</i>	1,5
<i>realizacja programu "Ciepłe Mieszkanie" - środki z WFOŚiGW</i>	0,9
<i>dotacja na budowę nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji w ZSZ im. S. Staszica w Opolu</i>	0,6
<i>Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz boiska do piłki siatkowej przy Zespole Szkół Ekonomicznych - dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska - Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej - edycja 2022</i>	0,3
<i>dofinansowanie zadania utworzenia strzelnicy pneumatycznej w PLO Nr II w Opolu; dot. oferty złożonej w odpowiedzi na konkurs pn. "Strzelnica w powiecie 2024"</i>	0,3
<i>Pomoc finansowa Województwa Opolskiego na doposażenie Miejskiego Stadionu Lekkoatletycznego im. Opolskich Olimpijczyków w Opolu</i>	0,1
<i>dotacja na wydatki Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego - zakup samochodu</i>	0,1
<i>Pozostałe</i>	0,2
Pozostałe - dochody ze sprzedaży majątku	13,9

Źródło: opracowanie własne

Wydatki majątkowe w 2024 r. sięgnęły 231,7 mln zł. Największe wydatki, bo aż 34,7% wydatków majątkowych ogółem, zrealizowano w dziale *Transport i łączność*, co było związane z realizacją takich zadań jak: Elektromobilne Opole - etap II (33,9 mln zł), czy Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu (22,2 mln zł) – inwestycje współfinansowane środkami zewnętrznymi. Drugim co do wielkości poniesionych wydatków majątkowych obszarem jest Kultura fizyczna (66,1 mln zł, 28,5%), gdzie klasyfikowane były wydatki związane z objęciem udziałów na budowę Stadionu Opolskiego (58,6 mln zł). Inwestycje w sektorze oświaty wyniosły 27,3 mln zł (11,8% wszystkich wydatków majątkowych), a największe inwestycje w tym dziale to: *Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie przemysłu motoryzacyjnego w Opolu (8,5 mln zł)*, *Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy ZSP Nr 2 w Opolu (3,5 mln zł)*, *Budowa zadaszenia nad istniejącym boiskiem wielofunkcyjnym przy PLO Nr IX w Opolu (2,7 mln zł)*. W sektorze pomocy społecznej ukończono budowę Domu Pomocy Społecznej, wydając na ten cel 21,4 mln zł (9,2 % wydatków majątkowych). W większości wysokokwotowe inwestycje realizowane były przy wsparciu środków zewnętrznych.

Tab.6. **Wydatki majątkowe Miasta Opola w 2024 r. (w mln zł)**

Dział	Wyszczególnienie	Wykonanie	Struktura
600	Transport i łączność, w tym:	80,5	34,7%
	<i>Elektromobilne Opole - etap II</i>	33,9	14,6%
	<i>Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu</i>	22,2	9,6%
	<i>Budowa i przebudowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Miasta Opola</i>	6,7	2,9%
	<i>Czas na rower - Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w Aglomeracji Opolskiej</i>	5,7	2,4%
	<i>Przebudowa ulic: Zajączka, Nysy Łużyckiej, Pułaskiego i Waryńskiego</i>	3,7	1,6%
	<i>Przebudowa ul. Górnej w zakresie od ul. Wygonowej do skrzyżowania z ul. Leśną</i>	2,1	0,9%
	<i>Rozbudowa drogi publicznej - ul. Krapkowickiej w rejonie skrzyżowania z linią kolejową oraz budowa wiaduktu kolejowego nad ul. Krapkowicką wraz z opracowaniem dokumentacji</i>	1,5	0,7%
	<i>Budowa drogi publicznej przy ul. Wilczej w Opolu</i>	0,6	0,3%
	<i>Przebudowa odcinków ulicy 10 Sudeckiej Dywizji Zmechanizowanej wraz ze zmianą organizacji ruchu na ulicach sąsiednich</i>	0,6	0,2%
	<i>Przebudowa drogi publicznej bocznej ul. Bytnara Rudego polegająca na budowie dróg publicznych kategorii gminnych bez numeru - bocznych do ul. Bytnara Rudego - wypłata odszkodowań za wywłaszczenie nieruchomości</i>	0,6	0,2%
	<i>Budowa chodnika wzdłuż ulicy Gutenberga i Ślicznej</i>	0,5	0,2%
926	Kultura fizyczna, w tym:	66,1	28,5%
	<i>Objęcie udziałów w Zakładzie Komunalnym Sp. z o. o. w Opolu</i>	58,6	25,3%
	<i>Modernizacja boisk piłkarskich na terenie obiektu Centrum Sportu przy ul. Wandy Rutkiewicz 10 oraz obiektu przy ul. Bielskiej 2 w Opolu</i>	2,6	1,1%
	<i>Objęcie akcji w OKS Odra Opole S.A.</i>	2,5	1,1%
	<i>Jezioro Malina - ścieżka pieszo-rowerowa wokół jeziora łącząca Jezioro z Grudzińskim Grądem</i>	0,8	0,4%
801	Oświata i wychowanie, w tym:	27,3	11,8%
	<i>Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie przemysłu motoryzacyjnego w Opolu</i>	8,5	3,7%
	<i>Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy ZSP Nr 2 w Opolu</i>	3,5	1,5%
	<i>Budowa zadaszenia nad istniejącym boiskiem wielofunkcyjnym przy PLO Nr IX w Opolu</i>	2,7	1,2%
	<i>Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji w ZSZ im. S. Staszica w Opolu</i>	1,8	0,8%

Dział	Wyszczególnienie	Wykonanie	Struktura
	<i>Termomodernizacja budynku D w ZPO</i>	1,6	0,7%
	<i>PSP Nr 10 - termomodernizacja obiektu</i>	1,6	0,7%
	<i>Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz boiska do piłki siatkowej przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Opolu</i>	1,5	0,7%
	<i>Park Nauki i Rekreacji</i>	1,0	0,4%
852	Pomoc społeczna, w tym:	21,4	9,3%
	<i>Budowa Domu Pomocy Społecznej w Opolu</i>	21,4	9,2%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, w tym:	16,0	6,9%
	<i>Przebudowa fontanny multimedialnej na terenie Stawu Zamkowego w Opolu</i>	5,1	2,2%
	<i>Budowa edukacyjnych placów zabaw o tematyce związanej z gospodarką o obiegu zamkniętym w publicznych szkołach podstawowych i przedszkolach miasta Opola</i>	2,4	1,0%
	<i>Realizacja "Program czyste powietrze - oddech dla Opola" - dotacje celowe</i>	1,4	0,6%
	<i>Realizacja programu "Ciepłe Mieszkanie"</i>	0,9	0,4%
	<i>Budowa Parku Wodnego na osiedlu im. Armii Krajowej w Opolu</i>	0,9	0,4%
	<i>Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2024-2028 - dotacje celowe</i>	0,8	0,3%
	<i>Budowa placów zabaw o tematyce związanej z gospodarką o obiegu zamkniętym</i>	0,6	0,3%
	<i>Przebudowa kanału deszczowego przy ul. Budowlanych 52</i>	0,6	0,3%
	<i>Przebudowa wylotu kanalizacji deszczowej przy ul. Kurpiowskiej w Opolu</i>	0,6	0,2%
	<i>Budowa pojemników podziemnych/półpodziemnych</i>	0,5	0,2%
	<i>Rewitalizacja wnętrza podwórzowego przy ul. Szpitalnej</i>	0,4	0,2%
	<i>Objęcie udziałów w Zakładzie Komunalnym Sp. z o. o. w Opolu w związku z budową PSZOK przy ul. Przeskok</i>	0,3	0,1%
	<i>Dostawa i montaż urządzeń systemu gospodarki odpadami komunalnymi z funkcją edukacyjną</i>	0,2	0,1%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody, w tym:	7,4	3,2%
	<i>Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w obiektach Ogrodu Zoologicznego i innych obiektach użyteczności publicznej w Opolu - Faza II</i>	6,7	2,9%
	<i>Wodny świat czesko-polskiego pogranicza</i>	0,4	0,2%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, w tym:	6,1	2,7%
	<i>Modernizacja budynku przy ulicy Gutenberga 8 na Opolskie Centrum Kulturalno-Rekreacyjne w Dzielnicy XIII</i>	2,5	1,1%
	<i>Konserwacja i renowacja elewacji korpusu południowego oraz kruchty wejściowej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu</i>	1,8	0,8%
	<i>Renowacja Podstawowej Szkoły Publicznej nr 13 oraz sali gimnastycznej przy ul. Książąt Opolskich 21 w Opolu</i>	0,8	0,4%
	<i>Budowa Centrum Kulturalno-Rekreacyjnego w Kolonii Goławickiej. Miejsce na ognisko z dwoma wiatami i chodnikami wokół toru Pumptrack - Dzielnica VI</i>	0,3	0,1%
700 750 854 754 730 710 851 855	Pozostałe, w tym:	6,8	2,9%
	<i>Nabycie nieruchomości zabudowanej halą sportową przy ul. Dubois w Opolu</i>	1,8	0,8%
	<i>Informatyzacja Urzędu Miasta Opola</i>	0,9	0,4%
	<i>Renowacja wieży Ratusza wraz z wykonaniem instalacji</i>	0,9	0,4%
	<i>Zakup sprzętu audiowizualnego dla Kina STUDIO w Młodzieżowym Domu Kultury</i>	0,3	0,1%
RAZEM		231,7	100,0%

Źródło: opracowanie własne

CZĘŚĆ FINANSOWA

Na początku 2024 r. saldo zadłużenia Miasta wynosiło 588,7 mln zł. W trakcie roku zostało zaciągnięte nowe zadłużenie w wysokości 95,0 mln zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu (inwestycje) i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (rozchody). Oprócz nowego zadłużenia na kwotę przychodów składały się wolne środki z lat ubiegłych (110,9 mln zł). Po stronie rozchodów znalazły się spłaty posiadanego zadłużenia 40,3 mln zł. Saldo zadłużenia na koniec 2024 r. wynosiło 643,4 mln zł.

Tab.7. Część finansowa budżetu w 2024 r. (w mln zł)

Tytuł	Wartość
saldo zadłużenia na dzień 01.01.2024 r.	588,7
Przychody, w tym:	205,9
<i>nowy dług</i>	<i>95,0</i>
Rozchody, w tym	40,3
<i>spłata zadłużenia</i>	<i>40,3</i>
saldo zadłużenia na dzień 31.12.2024 r.	643,4

Źródło: opracowanie własne

1.4. Budżet obywatelski i inicjatywa lokalna

W 2024 r. w Opolu realizowana była procedura wyboru wniosków z Budżetu Obywatelskiego, które będą realizowane w 2025 roku. Kwota budżetu na 2025 r. wzrosła do rekordowych 7,3 mln zł. Projekty można było składać **od 14 maja 2024 r.** (elektronicznie – poprzez platformę internetową). Aby zaznajomić mieszkańców z ideą Budżetu Obywatelskiego oraz zachęcić ich do składania wniosków zrealizowano kampanię informacyjną na oficjalnych stronach internetowych Urzędu Miasta Opola, w mediach społecznościowych, prasie oraz radiu.

W tej edycji Budżetu Obywatelskiego kontynuowano model podziału projektów oparty na dwóch kategoriach projektów: ogólnomiejskich i dzielnicowych. Model ukierunkowany był na międzydzielnicową współpracę mieszkańców, tworzenie lokalnych strategii i partnerstw oraz optymalny podział środków, w celu zwiększenia udziału mieszkańców w tym instrumencie partycypacji społecznej, a także w celu równomiernego rozłożenia inwestycji na mapie Opola. Głosować na wybrane projekty mógł każdy mieszkaniec Opola, przy czym osoby poniżej 18 roku życia za zgodą opiekuna prawnego.

Mieszkańcy Opola w XI edycji Budżetu Obywatelskiego zgłosili 116 projektów. W poszczególnych kategoriach rozkład złożonych projektów przedstawiał się następująco (tab. 8-10).

Tab. 8. Podstawowe dane statystyczne w obszarze realizacji procedury Budżetu Obywatelskiego (projekty zgłoszone w 2024 r.)

Lp.	Rodzaj projektu	Wyszczególnienie	
		Liczba projektów	Szczegółowy podział projektów
1	ogólnomiejskie	26	26 projektów ogólnomiejskich
2	dzielnicowe	90	5 projektów z rejonu I (Borki, Brzezie, Czarnowąsy, Świerkle) 2 projekty z rejonu II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów) 5 projektów z rejonu III (Chabry) 2 projekty z rejonu IV (Armii Krajowej) 11 projektów z rejonu V (Gosławice, Malinka) 5 projektów z rejonu VI (Grudzice, Kolonia Gosławicka, Malina) 10 projektów z rejonu VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Król.) 12 projektów z rejonu VIII (Śródmieście) 7 projektów z rejonu IX (Stare Miasto) 7 projektów z rejonu X (Nadodrze) 8 projektów z rejonu XI (Zaodrze) 7 projektów z rejonu XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski) 9 projektów z rejonu XIII (Chmielowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów, Żerkowice)

Źródło: opracowanie własne

Tab. 9. Podstawowe dane statystyczne w obszarze realizacji procedury Budżetu Obywatelskiego (projekty zgłoszone w 2024 r. wg obszarów tematycznych)

Obszar tematyczny złożonego wniosku	Liczba złożonych wniosków	Struktura złożonych wniosków
Drogi, chodniki, ścieżki rowerowe	45	38,8%
Sport, w tym architektura sportowa	9	7,8%
Tereny rekreacyjne, place zabaw, mała architektura	24	20,7%
Edukacja i kultura	12	10,3%
Oświetlenie i bezpieczeństwo	7	6,0%
Tereny zielone i nasadzenia	7	6,0%
Inne	4	3,4%
Ochrona zdrowia i działania na rzecz osób niepełnosprawnych	3	2,6%
Komunikacja miejska	5	4,3%
SUMA	116	100%

Źródło: opracowanie własne

Tab. 10. Liczba złożonych projektów do Budżetu Obywatelskiego Opola wg wieku wnioskodawcy

Wiek wnioskodawcy	Liczba złożonych wniosków	Struktura złożonych wniosków
do 25 lat	7	6,0%
26-35	14	12,1%
36-45	48	41,4%
46-55	34	29,3%
56-65	9	7,8%
66 i więcej	4	3,4%
SUMA	116	100%

Źródło: opracowanie własne

Spośród złożonych projektów, 20 nie uzyskało wymaganego progu poparcia (minimum 20 osób) oraz jeden projekt nie posiadał zgody dyrektora placówki oświatowej. Tym samym nie były dalej procedowane. Do dalszej oceny zostało skierowanych 95 projektów. Na etapie oceny formalnej 95 ze złożonych projektów zostały ocenione pozytywnie. Następnie oceniano je pod względem merytorycznym. Po zakończeniu procedury odwoławczej zostały ogłoszone ostateczne listy projektów: na liście do głosowania znalazło się 68 projektów, w tym: 19 projektów ogólnomiejskich o łącznej wartości 13,3 mln zł oraz 49 projektów dzielnicowych (50,2 mln zł).

Głosowanie na projekty przeprowadzono wyłącznie drogą elektroniczną, za pośrednictwem dedykowanej platformy, pozwalającej mieszkańcom na pełne zapoznanie się z projektami oddanymi pod głosowanie, a także gwarantującej transparentność samego głosowania, jak i wiarygodność uzyskanego wyniku. W celu wsparcia mieszkańców w tej formule głosowania, utworzono punkty wsparcia głosowania, w których mieszkańcy mogli uzyskać pomoc oraz dodatkowy instruktaż w zakresie procedury głosowania. Łącznie zagłosowało ok. 12 tys. osób. Wśród głosujących 53% stanowiły osoby w wieku 26-45 lat.

Tab. 11. Liczba osób biorących udział w głosowaniu wg rejonów Budżetu Obywatelskiego (2024 r.)

Rejon	Liczba osób głosujących	Udział w ogólnej liczbie mieszkańców rejonu
REJON I (Czarnowąsy, Borki, Brzezie, Świerkle)	831	16,96%
REJON II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	182	6,62%
REJON III (Chabry)	692	8,95%
REJON IV (Armii Krajowej)	571	3,67%
REJON V (Gosławice, Malinka)	930	6,55%
REJON VI (Grudzice, Kolonia Gosławicka, Malina)	2 373	21,68%
REJON VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	1 952	18,51%
REJON VIII (Śródmieście)	1 146	6,87%
REJON IX (Stare Miasto)	480	5,00%
REJON X (Nadodrze)	275	4,83%
REJON XI (Zaodrze)	480	4,28%
REJON XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski)	758	13,46%
REJON XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	1 388	16,63%
SUMA	12 058	-

Źródło: opracowanie własne

W XI edycji budżetu obywatelskiego wyłoniono 15 wygranych projektów: 13 projektów dzielnicowych na łączną kwotę 5 657 792,31 zł oraz 2 projekty ogólnomiejskie na łączną kwotę 1 642 207,69 zł (tab. 12).

W 2024 r. realizowane były również projekty, które wyłoniono w procedurze X edycji Budżetu Obywatelskiego Opola w 2023 roku. Wykaz projektów realizowanych w 2024 r. zaprezentowano w tab. 13.

Tab. 12. **Lista projektów wybranych w 2024 r. do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego Opola**

PROJEKTY OGÓLNOMIEJSKIE (WYBRANYCH PROJEKTÓW: 2)		
A		• Ścieżka pieszo-rowerowa łącząca Jezioro Malina z ulicą Strzelecką w Grudzicach. (1 500 000 zł) – 2357 głosów • Bezpieczne przejścia dla pieszych (142 207,69 zł) – 241 głosów
PROJEKTY DZIELNICOWE (WYBRANYCH PROJEKTÓW: 13)		
B	Rejon I (Czarnowąsy, Borki, Brzezie, Świerkle)	• Wąsolandia- nowoczesny plac zabaw dla dzieci który powstanie w 2025 przy Sali Wiejskiej w Czarnowásach (689 840 zł) – 580 głosów
	Rejon II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	Brak zwycięskiego projektu z powodu niez uzyskania wymaganego progu poparcia 150 głosów
	Rejon III (Chabry)	• Radosny zakątek - modernizacja placu zabaw przy PP nr 26 w Opolu (158 000 zł) – 484 głosy
	Rejon IV (Armii Krajowej)	• Remont alejek spacerowych w parku osiedlowym (300 000 zł) – 289 głosów
	Rejon V (Gośławice, Malinka)	• Rewitalizacja terenu rekreacyjnego w strefie wypoczynku oraz budowa pochylni dla osób niepełnosprawnych (210 000 zł) – 399 głosów
	Rejon VI (Grudzice, Kolonia Gośławicka, Malina)	• Bezpieczna ulica Strzelecka i Kowalczyków. Ścieżka pieszo-rowerowa od zjazdu na restaurację Zagłoba do Nowej Wsi Królewskiej (1 etap – projekt) (700 000 zł) – 1584 głosów
	Rejon VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	• Remont boiska wielofunkcyjnego przy PSP nr 24 w Opolu (650 000 zł) – 866 głosów • Wykonanie utwardzonych dróg na cmentarzu w Nowej Wsi Królewskiej (650 000 zł) – 781 głosów
	Rejon VIII (Śródmieście)	• Odkrywczy Plac Zabaw: Nauka i Rekreacja przy Szkole Podstawowej nr 1 w Opolu (329 952,31 zł) – 623 głosy
	Rejon IX (Stare Miasto)	• Kreatywnie czas spędzamy - Aktywni Opolanie (50 000 zł) – 160 głosów
	Rejon X (Nadodrże)	• Miejsce do gier sportowych w pickleball/ tenis/ badminton/ rolki/wrotki/piłka nożna/ ręczna/ unihokej/ koszykówka/ siatkówka (100 000 zł) – 193 głosy
	Rejon XI (Zaodrże)	Brak zwycięskiego projektu z powodu niez uzyskania wymaganego progu poparcia 150 głosów
	Rejon XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzowski)	• Edukacja i bezpieczeństwo w dzielnicy XII (750 000 zł) – 432 głosy
	Rejon XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	• Rozbudowa Publicznej Szkoły Podstawowej nr 30 w Opolu – Etap 1 (600 000 zł) – 713 głosów • Rozbudowa i modernizacja „Osiedlowego centrum aktywności fizycznej przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 10 im. Henryka Sienkiewicza w Opolu" (470 000 zł) – 512 głosów

Źródło: opracowanie własne

Tab. 13. Lista projektów realizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego Opola w 2024 r.

PROJEKTY OGÓLNOMIEJSKIE		
A		• <i>Wsparcie schroniska dla bezdomnych zwierząt</i> – koniec realizacji projektu planowany w 2025 roku • <i>Park Nauki i Rekreacji</i> - projekt zrealizowany • <i>Legalne murale-duma Opola</i> - projekt zrealizowany
PROJEKTY DZIELNICOWE		
B	REJON I (Czarnowąsy, Borki, Brzezie, Świerkle)	• <i>Wymiana nawierzchni na ul. Studziennej wraz z dokumentacją projektową oświetlenia na ul. Różaną</i> – koniec realizacji projektu planowany w 2025 roku
	REJON II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	• <i>Kamionka Silesia</i> – koniec realizacji projektu planowany w 2025 roku
	REJON III (Chabry)	• <i>Bezpiecznie i estetycznie - modernizacja frontowej części ogrodzenia PSP 11</i> – projekt zrealizowany
	REJON IV (Armii Krajowej)	• <i>Stop betonozie - odbetonowanie i zazielenienie części dziedzińca przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Opolu</i> – koniec realizacji projektu planowany w 2025 roku
	REJON V (Gosławice, Malinka)	• <i>Modernizacja placu zabaw dla dzieci przy Przedszkolu Publicznym nr 4 w Opolu</i> – projekt zrealizowany • <i>Posadźmy las kieszonkowy na Malince</i> – koniec realizacji projektu planowany w 2025 roku
	REJON VI (Grudzice, Kolonia Gosławicka, Malina)	• <i>Jezioro Malina- Ścieżka Rekreacyjna wokół jeziora łącząca Jezioro z Grudzickim Grądem - etap III</i> – projekt zrealizowany
	REJON VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	• <i>Remont chodników wzdłuż ul. Londzina (dokończenie projektu z BO 2023)</i> - projekt zrealizowany
	REJON VIII (Śródmieście)	• <i>Plac Marzeń krainy odkrywców</i> - projekt zrealizowany
	REJON IX (Stare Miasto)	• <i>Wyłożenie kostką wjazdu na plac zabaw oraz wejścia do budynku wraz ze schodami w Przedszkolu Publicznym nr 3 w Opolu</i> - projekt zrealizowany
	REJON X (Nadodrze)	<i>Brak zwycięskiego projektu z powodu niezyskania wymaganego progu poparcia 150 głosów</i>
	REJON XI (Zaodrze)	• <i>Oświetlone, rowerowe i zielone Zaodrze</i> - koniec realizacji projektu planowany w 2025 roku
	REJON XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski)	• <i>Edukacja i bezpieczeństwo w dzielnicy XII - Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski</i> - koniec realizacji projektu planowany w 2025 roku
	REJON XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	• <i>Budowa chodnika wzdłuż ulicy Gutenberga i Ślicznej</i> - projekt zrealizowany • <i>Zaprojektuj z nami muzyczną przyszłość</i> - projekt zrealizowany

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. zrealizowano 10 zadań zgłoszonych w ramach Inicjatywy Lokalnej, której procedura przeprowadzana była w roku poprzednim.

Tab. 14. Szczegóły projektów zrealizowanych w 2024 r. w ramach Inicjatywy Lokalnej

Tytuł wniosku	Opis wniosku	Wysokość wsparcia miasta (w zł)
Wybory Miss i Mistera 60+ z Opola	Działania aktywizujące seniorów	10 000
Aktywne Smoki – Regaty Smoczych Łodzi 2024	Organizacja regat Smoczych Łodzi	10 000
Aktywni seniorzy z Opola	Zajęcia aktywizujące dla seniorów (Gimnastyka i taniec brzucha)	10 000
Stawiamy na seniorów z Opola	Zajęcia aktywizujące dla seniorów (Taniec, Joga)	10 000
NIE- wykluczaMY- działaMY	Warsztaty stolarskie i krawieckie dla seniorów	10 000
Jezioro Malina - Rewitalizacja Terenu i Montaż Całorocznej Przebieralni Przy Malinowej Wiacie	Wysypanie świeżego piasku i ustawienie urządzenia typu wioślarz	10 000
Zielona Jedenastka	Zakup donic, pergoli, ziemi oraz nasadzeń przy PSP 11	10 000
„Smutek może przybierać przepiękne oblicza - zdjęcia potrafią przegnać smutek i przywołać uśmiech” - wystawa fotografii z pozytywnym przesłaniem	Organizacja wystawy fotografii	10 000
Zielony Parasol PP-26 - piknik ekologiczny	Organizacja zajęć ekologicznych oraz pikniku	5 000
Drugi Tydzień Kobiet	Realizacja drugiej edycji wydarzenia - Tygodnia Kobiet w Opolu	10 000

Źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym odbyła się również procedura wyboru wniosków do realizacji w 2025 r. W ramach Inicjatywy Lokalnej można było zgłaszać zadania, których szacunkowy koszt wsparcia ze strony Miasta nie przekraczał 10 tys. zł, a termin ich naboru trwał od 1 stycznia do 15 września 2024 r. W minionej edycji Inicjatywy Lokalnej złożono 30 wniosków. Do realizacji skierowano 10 zadań, które po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej otrzymały najwyższą liczbę punktów, według przyjętych kryteriów. Na tej podstawie Prezydent zdecydował o przyznaniu wsparcia i realizacji w 2025 r. niżej wskazanych przedsięwzięć.

Tab. 15. Lista projektów wybranych w 2024 r. do realizacji w ramach Inicjatywy Lokalnej na rok 2025

Tytuł wniosku	Opis wniosku	Kwota (w zł)
Dostępne Opole – zakup komfortki plenerowej	Zakupienie i udostępnienie wyposażenia komfortki plenerowej, które umożliwi zorganizowanie wygodnego, intymnego miejsca do wykonania czynności pielęgnacyjno-higienicznych.	10 000
Mistrzowskie rozgrywki	Przeprowadzenia dwóch mistrzowskich rozgrywek w kręgle i bule dla osób starszych z terenu miasta Opole.	10 000
Nuda się nie uda, bo dbamy o swoje uda	Przeprowadzenie zajęć sportowych dla osób w wieku 60+ z terenu Opola z Dzielnic Wróblin, Świerkle i Czarnowąsy.	9 900
Malowanie na sportowo	Organizacja wydarzenia integracyjnego połączonego z malowaniem sali gimnastycznej.	10 000
Chmielowice. Siedem i pół wieków istnienia	Wydruk książki o Chmielowicach.	10 000
Kreatywni seniorzy z Opola	Warsztaty z tworzenia makramy dla seniorów z Opola.	10 000

Senior w świecie - nauka języków obcych	Lekcje języków obcych dla seniorów.	10 000
Modernizacja obiektu LZS Sławice	Wymiana drzwi wejściowych, demontaż starej siatki oraz montaż płotu betonowego.	10 000
Regaty Smoczych Łodzi Groszmal Opole 2025	Organizacja wydarzenia sportowego – wyścigów smoczych łodzi po rzece Odrze dla mieszkańców Opola podczas festynu dzielnicowego dzielnicy VII.	10 000
„Dostępne Opole – kreatywnie czas spędzamy”	Zakup sprzętu do gier oraz spędzania wolnego czasu dla osób niewidomych i słabowidzących oraz ich udostępnienie.	10 000

Źródło: opracowanie własne

1.5. Środki zewnętrzne pozyskane przez Miasto

Istotnym źródłem finansowania zadań realizowanych przez Miasto są środki zewnętrzne, przede wszystkim pochodzące ze źródeł europejskich. Środki te, obok innych funduszy zewnętrznych, stanowią ważne uzupełnienie budżetu, umożliwiają realizację wielu kapitałochłonnych i czasochłonnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, jak również projektów „miękkich”, których celem jest rozwój zasobów ludzkich i wzrost zatrudnienia.

Od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. Miasto korzysta z możliwości, jakie niesie za sobą wykorzystanie środków zewnętrznych na realizację zadań prorozwojowych. Spośród wszystkich JST z terenu województwa opolskiego jest w tym zdecydowanym liderem. Od początku wejścia do Unii Europejskiej, uwzględniając dodatkowo środki przedakcesyjne, Miasto Opole pozyskało łącznie **ponad 1,4 mld PLN unijnego dofinansowania**. Większość z tej kwoty przypada na projekty z zakończonej perspektywy finansowej obejmującej lata 2014-2020.

W roku sprawozdawczym Miasto prowadziło aktywną działalność w zakresie przygotowywania projektów i składania wniosków o dofinansowanie.

W ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (FEO), otrzymano wsparcie dla **5 projektów** na łączną kwotę dofinansowania ok. **64,1 mln PLN**. W styczniu 2024 r. Powiatowy Urząd Pracy w Opolu otrzymał dofinansowanie na projekt pt. *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP Opole (II)*. Miasto Opole w kwietniu 2024 r. podpisało umowę o dofinansowanie na kwotę 7,9 mln PLN na realizację zadań Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Opolu z zakresu likwidacji indywidualnych źródeł ciepła w celu przyłączenia do sieci gazowej wraz z niezbędnymi pracami towarzyszącymi. Jest to projekt fazowany w ramach którego z poprzedniego programu regionalnego RPO WO 2014-2020, Miasto Opole zrealizowało własną część projektu dotyczącą budynków ZOO w Opolu na kwotę dofinansowania z UE 2,7 mln PLN. Również w kwietniu 2024 r. podpisano umowę o dofinansowanie z UE na kwotę ponad 44 mln PLN projektu pt. *Przebudowa układu komunikacyjnego dla poprawy dostępności mieszkańców całego województwa do centrów usług w Opolu*. W ramach projektu rozpoczęła się przebudowa skrzyżowań na potrzeby ruchu dwukierunkowego dla ul. Reymonta i Kołtąja oraz rozbudowa skrzyżowania ulic Bohaterów Monte Casino i Plebiscytowej z ulicami Kośnego oraz Pileckiego dla zapewnienia dojazdu do Centrum Usług Publicznych w Opolu. W 2024 r. projekt został wybrany do dofinansowania. Opole jest jednym z partnerów projektu realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Opolu pt. *Nie-Sami-Dzielnicy – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne – III edycja*. Dzięki realizacji projektu 20 seniorów z Opola objętych zostało usługami opiekuńczymi m.in. z zakresu pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej. Miasto Opole jest liderem projektu, który otrzymał dofinansowanie unijne z FEO w kwocie ok. 650 tys. PLN na wsparcie rodzin i pieczy zastępczej. Projekt pt. *"Trudny start, lepsza przyszłość 3" - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu i Gminie Murów* jest realizowany wspólnie z partnerem Gminą Murów. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie będący realizatorem projektu po stronie Miasta Opola, realizuje zadania w projekcie m.in. takie jak indywidualne wsparcie psychologiczne –

terapeutyczne dla 20 kobiet w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz wsparcie w formie konsultacji i porad w zakresie pomocy prawnej dla 20 kobiet, które doświadczyły przemocy w rodzinie i potrzebują wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W miesiącu wrześniu 2024 r. ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) podpisano umowę o dofinansowanie projektu z zakresu utworzenia i funkcjonowania Branżowego Centrum Umiejętności przy Zespole Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Opolu. Wartość dofinansowania unijnego dla Miasta Opole na utworzenie BCU w dziedzinie poligrafii, introligatorstwa i opakowań wynosi ok. 7,8 mln PLN. Partnerami projektu są Polska Izba Druku w Warszawie i Park Naukowo-Technologiczny w Opolu sp. z o.o. Łączne dofinansowanie projektu wynosi 11 mln PLN. W listopadzie 2024 r. podpisana została umowa na dofinansowanie w wysokości 22,7 mln PLN z KPO zakupu 9 autobusów o napędzie elektrycznym, typu MAXI o długości 12 metrów. Pojazdy wyposażone są w system informacji pasażerskiej, system biletowy oraz klimatyzację. Dostosowane zostały do przewozu osób niepełnosprawnych. W celu ładowania zakupionych pojazdów, zakupiono i zamontowano 1 pantograf na pętli przy ul. Pużaka oraz 4 szt. dwustanowiskowych ładowarek plug-in na zajezdni przy ul. Działkowej 2. Realizacja projektu zakończyła się w 2024 r.

W marcu 2024 r. Miasto Opole otrzymało grant ze środków programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) na realizację zadania pt. *Cyberbezpieczny Samorząd - podniesienie poziomu bezpieczeństwa i jakości świadczonych usług Urzędu Miasta Opola*. Pozyskane dofinansowanie unijne w kwocie ok. 740 tys. PLN zostanie przeznaczone na opracowanie, wdrożenie i certyfikację procedur z zakresu zarządzania bezpieczeństwem informacji, specjalistyczne szkolenia oraz na zakup, wdrożenie i konfigurację systemów, urządzeń i usług mających na celu podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa.

W okresie sprawozdawczym dofinansowanie otrzymało łącznie **8 projektów** na kwotę wsparcia z UE ponad **95 mln PLN**. Zestawienie projektów znajduje się poniżej w tabeli nr 16.

Tab.16. Projekty, na które Miasto pozyskało dofinansowanie ze środków europejskich w 2024 r. (wg daty zawarcia umowy).

Lp.	Tytuł projektu	Źródło finansowania	Dofinansowanie z UE dla Opola (w mln zł)
1	Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP Opole (II)	FEO 2021-2027	18,4
2	Cyberbezpieczny Samorząd - podniesienie poziomu bezpieczeństwa i jakości świadczonych usług Urzędu Miasta Opola	FERC 2021-2027	0,7
3	Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w obiektach Ogrodu Zoologicznego i innych obiektach użyteczności publicznej w Opolu - Faza II	FEO 2021-2027	0,0*
4	Przebudowa układu komunikacyjnego dla poprawy dostępności mieszkańców całego województwa do centrów usług w Opolu	FEO 2021-2027	44,5
5	Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne – III edycji**	FEO 2021-2027	0,9
6	Branżowe Centrum Umiejętności w dziedzinie poligrafii, introligatorstwa i opakowań w Opolu	KPO (2020-2026)	7,8
7	"Trudny start, lepsza przyszłość 3" - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu i Gminie Murów	FEO 2021-2027	0,3
8	Elektromobilne Opole – etap II	KPO (2020-2026)	22,7

Źródło: opracowanie własne

*projekt fazowany; Miasto Opole będące beneficjentem projektu, w ramach II etapu otrzymało dofinansowanie z FEO na zadanie realizowane przez Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Opolu. W I etapie projektu zrealizowanym ze środków RPO WO 2014-2020 Miasto Opole otrzymało dofinansowanie na zadania zrealizowane w ZOO w Opolu.

** beneficjentem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.

Ponadto w 2024 r. Miasto przygotowywało i złożyło wiele projektów o dofinansowanie ze środków unijnych. Do końca maja 2025 r. część z tych projektów otrzymała dofinansowanie a część w dalszym ciągu podlega ocenom instytucji organizujących konkursy. W okresie od stycznia do maja 2025 r. podpisanych zostało łącznie **8 umów** na kwotę dofinansowania **166,4 mln PLN**, w tym w ramach dotacji 4 umowy na kwotę UE 148,5 mln PLN oraz 4 umowy na pożyczki na kwotę prawie 18 mln PLN. Dla kolejnych 3 projektów wybranych do dofinansowania trwa proces przygotowania dokumentacji niezbędnej do podpisania umów. Szczegółowy wykaz ww. inwestycji znajduje się w tabeli nr 17.

W styczniu 2025 r. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej przyznało miastu dotację w ramach realizowanego projektu własnego Ministerstwa pn. *Rozwój potencjału beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FE w obszarze polityki miejskiej*, finansowanego ze środków programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027 (PTFE). Dzięki dotacji w budynku Centrum Przesiadkowego „Opole Główne”, przy ul. 1 Maja 4 powstanie Urban Lab. Celem głównym projektu jest zwiększenie udziału mieszkańców Opola, zwłaszcza młodych, w procesie kształtowania warunków życia i rozwoju miasta. Powstanie przestrzeń, w której młodzi mieszkańcy będą mogli aktywnie uczestniczyć w życiu miasta, rozwijać swoje umiejętności oraz współpracować przy tworzeniu nowych rozwiązań na rzecz Opola.

W maju 2025 r. podpisana została umowa na dotychczas największy projekt realizowany przez Miasto Opole w ramach programu FEO tj. *Bezpieczny transport w Aglomeracji Opolskiej*. Łączna wartość dofinansowania z UE wynosi 133,5 mln PLN, w tym na zadania w Opolu prawie 80 mln PLN (Miasto Opole: 54,9 mln zł, MZK Opole: 23,6 mln zł). Projekt jest partnerski. Uczestniczą w nim gminy: Popielów, Krapkowice, Murów, Chrząstowice, Prószków, Komprachcice, Gogolin oraz Miejski Zakład Komunikacyjny w Opolu. Opole pełniące rolę lidera projektu realizuje zadania z zakresu m.in. budowy 18 odcinków ścieżek pieszo - rowerowych o łącznej długości ok. 11 km, rozbudowy systemu ITS, budowy pętli autobusowej przy ul. Wschodniej, budowy i przebudowy oświetlenia dróg i ciągów pieszo-rowerowych w Opolu. MZK w Opolu planuje zakup 5 autobusów zeroemisyjnych oraz budowę stacji ładowania na ul. Pużaka i na zajezdni przy ul. Luboszyckiej.

Poza tym ze środków KPO dofinansowanie otrzymało przedsiębiorstwo dotyczące utworzenia i funkcjonowania Branżowego Centrum Umiejętności przy Zespole Szkół Elektrycznych w Opolu w dziedzinie telekomunikacji. Partnerami branżowymi projektu są Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji oraz Park Naukowo – Technologiczny w Opolu.

W miesiącu marcu i kwietniu 2025 r. Miasto Opole podpisało 4 umowy na wsparcie w formie pożyczek udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego na działania z zakresu Zielonej Transformacji Miast, dofinansowanych z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Dofinansowanie w postaci instrumentów zwrotnych otrzymano na refinansowanie inwestycji zrealizowanych w latach 2021-2023. Przedmiotem największego z czterech projektów była rewitalizacja placu dworcowego w Opolu celem utworzenia wielofunkcyjnej, otwartej przestrzeni publicznej. Zakres prac obejmował m.in. przebudowę terenów zielonych, przebudowę oraz remont istniejącego układu drogowego, ciągów pieszych, małej architektury oraz przebudowę istniejących sieci. Drugi co do wielkości projekt dotyczył budowy tężni solankowej i placu zabaw w dzielnicy Malinka wraz z infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem terenu rekreacyjnego wokół obiektu, w tym m.in.: wykonaniem nawierzchni utwardzonych, zamontowaniem elementów małej architektury, wykonaniem instalacji oświetlenia zewnętrznego i niezbędnej infrastruktury technicznej. Pozostałe dwa projekty obejmowały przebudowę ciągu pieszo – rowerowego wzdłuż ul. Katowickiej od ul. Orląt Lwowskich do ul. Kościuszki w Opolu oraz przebudowę ul. Wrocławskiej w Opolu w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej na odcinku od istniejącej ścieżki w rejonie ul. Wrocławskiej 128 do skrzyżowania z ul. Partyzancką.

Tab.17. Wykaz projektów w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 przygotowywanych w roku sprawozdawczym, które otrzymały umowy o dofinansowanie oraz zostały wybrane do dofinansowania w 2025 roku

Lp.	Tytuł projektu	Program	Dofinansowanie ogółem (w mln zł)	Uwagi
1	<i>Bezpieczny transport w Aglomeracji Opolskiej</i>	FEO 2021-2027	133,5	Dotacja. Umowa o dofinansowanie podpisana w maju 2025 r.
2	<i>Poprawa jakości przestrzeni miejskiej poprzez rewitalizację placu dworcowego w Opolu</i>	KPO (2020-2026)	10,2	Pożyczka. Umowa o dofinansowanie podpisana w kwietniu 2025 r.
3	<i>Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie telekomunikacji w Opolu</i>	KPO (2020-2026)	10,0	Dotacja. Umowa o dofinansowanie podpisana w marcu 2025 r.
4	<i>Aktywny Maluch 2022-2029 edycja 3</i>	KPO (2020-2026)	7,0	Dotacja. Projekt wybrany do dofinansowania w 2025 r.
5	<i>Urządzenie terenu zieleni miejskiej wraz z budową tężni solankowej oraz placem zabaw w Opolu</i>	KPO (2020-2026)	4,7	Pożyczka. Umowa o dofinansowanie podpisana w marcu 2025 r.
6	<i>Poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych w Opolu - etap I</i>	FEO 2021-2027	4,0	Dotacja. Projekt wybrany do dofinansowania w 2025 r.
7	<i>Urban Lab – Miasto dla Młodych” na lata 2024-2029</i>	PTFE 2021-2027	4,0	Dotacja. Umowa o dofinansowanie podpisana w styczniu 2025 r.
8	<i>Wsparcie aktywności mobilnej poprzez przebudowę ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Katowickiej od ul. Orłąt Lwowskich do ul. Kościuszki w Opolu</i>	KPO (2020-2026)	2,0	Pożyczka. Umowa o dofinansowanie podpisana w marcu 2025 r.
9	<i>Ochrona różnorodności biologicznej w Opolu i Aglomeracji Opolskiej</i>	FEO 2021-2027	1,0	Dotacja. Umowa o dofinansowanie podpisana w marcu 2025 r.
10	<i>Wsparcie aktywności mobilnej poprzez przebudowę ścieżki pieszo-rowerowej przy ul. Wrocławskiej w Opolu</i>	KPO (2020-2026)	1,0	Pożyczka. Umowa o dofinansowanie podpisana w marcu 2025 r.
11	<i>The investment concept for the creation of integrated investments of the Opole Energy Cluster</i>	European City Facility (EUCF)	0,3	Grant. Projekt wybrany do dofinansowania w 2025 r.

Uwagi: wartość planowanego dofinansowania podana dla całego projektu ogółem

Źródło: opracowanie własne

W ostatnich latach dodatkowe środki Miasto pozyskuje także ze źródeł innych niż europejskie. W okresie sprawozdawczym były to m.in. środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Wybrane projekty dla których Miasto podpisało umowy o dofinansowanie w 2024 r. przedstawiono w tabeli 18.

Tab.18. Przykładowe projekty, na które Miasto pozyskało środki krajowe w 2024 r.

Lp.	Tytuł projektu	Źródło finansowania	Dofinansowanie (w mln zł)
1	<i>Budowa boiska piłkarskiego przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 w Opolu</i>	Programu rozwoju infrastruktury piłkarskiej	1,8
2	<i>Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaniem o stałej konstrukcji w Publicznej Szkole Podstawowej nr 9 w Opolu</i>	Program Olimpia	2,4
3	<i>Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaniem o stałej konstrukcji w Publicznej Szkole Podstawowej nr 32 w Opolu</i>	Program Olimpia	2,4

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja 3 inwestycji dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład. W lutym 2024 r. zakończyła się budowa Domu Pomocy Społecznej przy ul. Chmielowskiej, przeznaczonego dla ok. 100 pensjonariuszy. W kwietniu 2024 r. ukończono prace związane z budową ul. Róży Wiatrów, rozbudową ul. Krapkowickiej oraz budową Centrum Przesiadkowego Opole Południe przy ul. Krapkowickiej, w pobliżu mostu pieszo-rowerowego im. Joachima Halupczoka nad Kanałem Ulgi. Również w kwietniu 2024 r. zakończyła się przebudowa fontanny multimedialnej na terenie Stawu Zamkowego w Opolu. Łączne środki pozyskane z Polskiego Ładu na realizację trzech inwestycji stanowiły 65 mln PLN.

Dla dwóch kolejnych inwestycji dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład w roku 2024 podpisane zostały umowy z wykonawcami robót budowlanych. Łączna wartość dofinansowania stanowi 136,5 mln PLN. Obie planowane do realizacji inwestycje będą miały strategiczne znaczenie dla podniesienia atrakcyjności gospodarczej całego regionu. Projekty pt. *Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej na rzecz terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w Opolu – Wrzosek* oraz *Budowa i rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w Opolu – Wrzosek* poprawią atrakcyjność terenów inwestycyjnych przeznaczonych w głównej mierze pod inwestycje przemysłowe.

W 2024 r. zakończyła się realizacja projektu dofinansowanego z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Przedmiotem inwestycji była renowacja zabytkowego budynku Zespołu Szkół Specjalnych wraz z renowacją zabytkowej sali gimnastycznej przy ul. Książąt Opolskich 21 w Opolu. W budynku szkoły kształcą się uczniowie z niepełnosprawnością z Opola i powiatu opolskiego.

Ponadto w 2024 r. zakończyły się 2 inwestycje, które otrzymały wsparcie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na łączną kwotę 1,8 mln PLN. Projekt pt. *Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz boiska do piłki siatkowej przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Opolu* otrzymał dofinansowanie z Programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej, natomiast drugi z projektów pt. *Modernizacja boisk piłkarskich na terenie obiektu Centrum Sportu przy ul. Wandy Rutkiewicz 10 oraz przy ul. Bielskiej 2 w Opolu* dostał wsparcie ze środków Programu rozwoju infrastruktury piłkarskiej.

2. Przegląd realizowanych strategii, polityk i programów

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wskazuje, że samorząd gminny obok Rady Ministrów, samorządu województwa, samorządów powiatowych, a także związków metropolitalnych prowadzi politykę rozwoju. Politykę tę definiuje się jako zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.

W okresie sprawozdawczym politykę rozwoju wyznaczało kilka kluczowych dokumentów strategicznych i planistycznych. Pierwszym z nich była **Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.**, którą Rada Miasta Opola przyjęła w 2019 roku. To najważniejszy dokument strategiczny miasta wyznaczający kierunki jego rozwoju w perspektywie do 2030 roku. Strategia określa zbiór kluczowych działań mających na celu rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny miasta. Aktualnie trwa proces przygotowania nowego dokumentu strategicznego – Strategii Rozwoju Opola do 2043 r.

Tab.19. **Struktura celów w Strategii Rozwoju Opola do 2030 r.**

Cel strategiczny	Założone czynniki sukcesu [pola działania]	
 Znaczenie w przestrzeni krajowej	a	Ośrodek decyzyjny
	b	Ośrodek edukacji i nauki
	c	Twórcza energia i nowoczesne rozwiązania
	d	Centrum biznesu i IT
	e	Miasto dostępne
	f	Marka miasta
 Miasto zielone i przyjazne ludziom przestrzeni	a	Zielona mobilność i inteligentne rozwiązania
	b	Kapitał naturalny
	c	Adaptacja do zmian klimatu i jakość powietrza
	d	Przestrzeń przyjazna mieszkańcom
 Miasto obywatelskie	a	Miasto zaangażowane społecznie
	b	Miasto odpowiedzialne społecznie
	c	Bieżące potrzeby Wspólnoty
	d	Miasto przyjazne dorastaniu i aktywnemu starzeniu się

Źródło: opracowanie własne

Do zadań własnych gminy, w myśl *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, należy kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie miasta. Ważnym elementem realizowanej polityki przestrzennej są akty planowania przestrzennego, w tym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które są prawem miejscowym stanowiącym o przeznaczeniu terenów, sposobach ich zagospodarowania i zabudowy. Dodatkowymi dokumentami wpływającymi na ład i estetykę miasta są: zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, a także lokalne standardy urbanistyczne. Wyszczególnione dokumenty planistyczne wraz z innymi aktami prawa wpływają na zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty określonych w *ustawie o samorządzie gminnym*, a odnoszącymi się m.in. do spraw ładu przestrzennego. Dodać należy, iż w 2023 r. system planowania przestrzennego w Polsce przeszedł istotną reformę, w wyniku której wprowadzono wiele zmian w zakresie polityki przestrzennej prowadzonej na poziomie lokalnym. W wyniku reformy obowiązujące dotychczas studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało wyeliminowane (zachowując moc jedynie do czasu uchwalenia planu ogólnego lecz nie później niż do 30.06.2026 r.), a określone

w tym dokumencie kierunki polityki przestrzennej powinny być przeniesione do strategii rozwoju gminy. Nowym dokumentem wprowadzonym do systemu planowania przestrzennego na poziomie lokalnym jest natomiast plan ogólny gminy, którego opracowanie rozpoczęto w 2024 r.

W końcu okresu sprawozdawczego aktualne i obowiązujące były m.in. takie dokumenty jak: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola, 142 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a także zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu oraz lokalne standardy urbanistyczne na terenie Opola. Wskaźnik powierzchni miasta objętej opracowanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosił ponad 52%, a objętej sporządzanymi planami 0,8%.

Do zadań własnych gminy, w myśl *ustawy o rewitalizacji* należy przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, które obejmuje m.in. wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzenie gminnego programu rewitalizacji, a następnie jego realizacja. W 2024 r. obowiązywały m.in.: Gminny Program Rewitalizacji w Opolu oraz Specjalna Strefa Rewitalizacji.

Zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej Miasto opracowało, przyjęło i realizuje **Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025**. Strategia jest dokumentem wyznaczającym priorytetowe kierunki działań, mających na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych. Wyznaczone zostały obszary strategiczne polityki społecznej w tym: rodzina, niepełnosprawność, polityka senioralna, zdrowie, infrastruktura, zatrudnienie, kapitał społeczny i aktywność obywatelska, uznane za kluczowe dla przeprowadzenia diagnozy i zdefiniowania problemów społecznych. *Strategia* to odpowiedź miasta na zidentyfikowane problemy i potrzeby społeczne. Planowane sposoby ich zaspokojenia są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania, adekwatne do dynamicznych zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej. Strategia jest realizowana poprzez działalność miejskich jednostek organizacyjnych, wydziały Urzędu Miasta Opola, instytucje i organizacje. Strategia jest realizowana poprzez programy szczegółowe, które są wymagane przepisami prawa lub stanowią odpowiedź na zdiagnozowane w Mieście potencjały i wyzwania.

Ważnym obszarem działalności miasta jest oświata. W 2021 r. został przyjęty przez Radę Miasta Opola dokument programowy **Polityka oświatowa Miasta Opola na lata 2021 – 2030**, opracowany w celu usystematyzowania działań w obszarze oświaty, planowanych z uwzględnieniem oczekiwań i potrzeb społecznych oraz wyzwań stojących przed edukacją. Polityka wyznacza kierunki rozwoju oświaty w Opolu i służy poprawie jakości kształcenia oraz wyrównywaniu dysproporcji rozwojowych, zwłaszcza w dostępie do infrastruktury. Uwzględniono w niej ważne dla Miasta Opola idee, takie jak autonomia szkół i placówek oświatowych, kreatywni dyrektorzy i odpowiedzialni nauczyciele, holistyczne podejście do ucznia i jego wszechstronny rozwój.

Do zadań własnych gminy należą również sprawy w obszarze ochrony środowiska i przyrody. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. W okresie sprawozdawczym obowiązywały uchwalone trzy strategiczne dokumenty: **Aktualizacja "Programu ochrony środowiska dla Miasta Opola na lata 2018-2021" na lata 2022-2025**, **Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola**, który został zaktualizowany w grudniu 2024r. a także **Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do 2030 roku, który w styczniu 2025r. został uznany za Miejski Plan Adaptacji**. Pierwszy z nich, wymagany ustawowo, przygotowany w myśl *ustawy Prawo ochrony środowiska* opracowany został w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Drugi z dokumentów jest

opracowaniem wyznaczającym główne cele i kierunki działań w zakresie poprawy efektywności energetycznej, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (OZE) oraz poprawy jakości powietrza na terenie miasta. Trzeci z nich jest dokumentem strategicznym, który uwzględnia specyficzne lokalne uwarunkowania geograficzne, społeczne i gospodarcze miasta i zawiera propozycje konkretnych działań chroniących przed skutkami zmian klimatu.

W 2022 r. Rada Miasta Opola przyjęła uchwałę o aktualizacji **Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Opola**, który pierwotnie został przyjęty w 2014 r. W ramach opracowania aktualizacji tego dokumentu przeprowadzono także kompleksowe badania napętnień na wszystkich liniach komunikacji miejskiej w Opolu. Poddany aktualizacji Plan transportowy nadal składa się z elementów diagnostycznych oraz z części planistycznej, w której przedstawione zostały zagadnienia związane z preferencjami wyboru rodzaju środka transportu, zasady organizacji rynku przewozów, przewidywany tryb wyboru operatora publicznego transportu zbiorowego oraz źródła finansowania przewozów i przewidywany sposób organizacji informacji pasażerskiej. Dodatkowo, określa kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego, z uwzględnieniem funkcjonującego transportu regionalnego, zmierzające do podniesienia jakości komunikacji miejskiej.

Tab.20. Realizowane w okresie sprawozdawczym przez Miasto Opole strategie, polityki i programy – główne dokumenty o charakterze przekrojowym przyjęte przez Radę Miasta Opola

Lp.	Tytuł dokumentu	Rok przyjęcia	Okres obowiązywania	Obowiązek ustawowy
1	Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.	2019	2019-2030	-
2	Gminny program rewitalizacji	2023	2036	Ustawa o rewitalizacji
3	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola	2018	do czasu uchwalenia planu ogólnego	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
4	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Opola	2014	2014 do nadal	Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym
5	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025	2021	2021-2025	Ustawa o pomocy społecznej
6	Polityka oświatowa Miasta Opola na lata 2021 – 2030	2021	2021-2030	-
7	Aktualizacja "Programu ochrony środowiska dla Miasta Opola na lata 2018-2021" na lata 2022-2025	2022	2022-2025	Ustawa Prawo ochrony środowiska
8	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola	2018	2018-2024	-
9	Aktualizacja Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola	2024	2024-2032	-
	Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030	2019	2019-2030	-

Źródło: opracowanie własne.

W okresie sprawozdawczym Miasto, poza wyżej wymienionymi, realizowało również inne strategie, polityki i programy. Wykaz najważniejszych dokumentów przedstawiono w tab. 21.

Ważnym realizowanym przez Miasto programem był **Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024**. Program jest podstawowym dokumentem określającym priorytety i cele współpracy, zawiera również informacje o zasadach i formach współpracy, priorytetowych działaniach, współpracy finansowej i pozafinansowej

jak również sposobie wyboru komisji konkursowych i konsultacjach. W tworzeniu programu współpracy brali udział przedstawiciele Urzędu Miasta Opola, organizacji pozarządowych oraz Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Celem głównym programu była współpraca Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwijania potrzeb mieszkańców, w tym rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na szacunku, zaufaniu oraz odpowiedzialności. Mając na względzie cel główny, a także założone cele szczegółowe, współpraca odbywała się w formie finansowej i pozafinansowej, na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz równości szans. Na realizację zadań publicznych ujętych w ww. Programie zaplanowano środki finansowe w kwocie nie niższej niż 10 mln zł.

Ostatecznie na realizację zadań w ramach Programu przeznaczono z budżetu miasta Opola kwotę ok. 23,3 mln zł, z tego 22,4 mln zł w formie dotacji na realizację 321 zadań publicznych oraz ok. 917 tys. zł na wypłatę stypendiów i nagród. Prezydent Miasta Opola ogłosił 39 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie 425 ofert, z tego 50 ofert po dokonaniu oceny formalnej przez pracowników urzędu zostały odrzucone. Prezydent podpisał 297 umów, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych 169 oraz wsparcie 128. Całkowita wartość, zrealizowanych przez organizacje pozarządowe, zadań w ramach programu wyniosła ok. 24,6 mln zł z tego dotacje z budżetu miasta Opola w kwocie ok. 22,4 mln zł oraz wkład własny oferentów w łącznej wysokości ok. 2,2 mln zł. Podczas roku sprawozdawczego, 144 organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zrealizowały 321 zadań publicznych.

Miasto realizowało również zadania w ramach *Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom*. W ramach Programu udzielono zwolnień z tyt. uchwały w 2024 r. na kwotę ok. 972 tys. zł. O przedmiotowe zwolnienie wystąpiły 32 podmioty.

Miasto wdrażało ponadto szereg innych, często konkretnie dedykowanych programów. W 2024 r. kontynuowano m.in. **Program "Czyste powietrze – oddech dla Opola"**. Jego celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń pyłowych, z pieców oraz kotłowni opalanych paliwem stałym oraz ograniczenie emisji innych substancji powodujących przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych w powietrzu, poprzez stworzenie systemu zachęt dla mieszkańców do zakupu i montażu proekologicznego systemu ogrzewania. W 2024 r. na dotacje celowe wydatkowano środki z budżetu Miasta w kwocie 1,37 mln zł, wypłacono dotacje celowe 136 Beneficjentom będącymi osobami fizycznymi.

W 2024 r. kontynuowano również realizację Programu Priorytetowego **Ciepłe Mieszkanie**, który jest finansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. W ramach programu właściciele oraz najemcy lokali mieszkalnych mieli możliwość otrzymania dotacji na zmianę ogrzewania opartego na paliwie stałym w lokalu na ogrzewanie proekologiczne oraz dodatkowo do zakupu i montażu w lokalu mieszkalnym: nowej instalacji c.o. i c.w.u., okien lub drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego, wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w lokalu mieszkalnym oraz wykonania dokumentacji projektowej dotyczącej powyższego zakresu. Z dofinansowania mogły skorzystać także wspólnoty mieszkaniowe posiadające od 3 do 7 lokali, a tym samym zrealizować inwestycję w zakresie wykonania kompleksowej termomodernizacji z wymianą źródła ciepła, bądź kompleksowej termomodernizacji z wymianą źródła oraz zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej, lub w zakresie wyłącznie termomodernizacji bez wymiany źródła ciepła. W 2024 r. udzielono łącznie 32 dotacje na łączną kwotę ok. 845 tys. zł. z czego ok. 437 tys. zł dla osób fizycznych oraz ok. 408 tys. zł dla wspólnot mieszkaniowych.

W okresie sprawozdawczym wdrażano **Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2024-2028**. W ramach programu stowarzyszeniom ogrodowym udzielane jest wsparcie na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej. Stowarzyszenie ogrodowe może ubiegać się o dofinansowanie zadania w danym ROD nie częściej niż raz w roku. Przyznawana dotacja stanowi w danym roku budżetowym nie więcej niż 70% wartości realizowanego zadania, lecz nie więcej niż 150 tys. zł na dofinansowanie zadania realizowanego w danych ROD. W 2024 r. udzielono dotacji sześciu rodzinnym ogrodom działkowym działającym w ramach Polskiego Związku Działkowców oraz ogrodowi prowadzonemu przez Stowarzyszenie Ogrodowe Nowa Wieś Królewska, na łączną kwotę ok. 761 tys. zł.

Tab.21. Realizowane w okresie sprawozdawczym przez Miasto Opole strategie, polityki i programy – główne dokumenty o charakterze programowym przyjęte przez Radę Miasta Opola

Lp.	Tytuł dokumentu	Rok przyjęcia przez Radę Miasta	Okres obowiązywania
1	Opolski Program Pomocy Przedsiębiorcom	2021	nadal
2	Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024	2023	2024
3	Wieloletni Program Współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2022 - 2024	2021	2022-2024
4	Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 - 2025	2021	2021 - 2025
5	Program Polityki Senioralnej miasta Opola na lata 2023-2025 pn. „Opole wspiera seniorów”	2023	2023 - 2025
6	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2030	2023	2023 - 2030
7	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholo. oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026	2022	2023 - 2026
8	Program "Opolska Rodzina" na lata 2019 - 2029	2018	2019 - 2029
9	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2023 - 2030	2023	2023 - 2030
10	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Opola w 2024 roku	2024	2024
11	Aktualizacja Planu usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Opola na lata 2010 - 2032	2017	2010 - 2032
12	Program "Czyste powietrze – oddech dla Opola"	2017, 2018, 2019, 2022, 2023	od 2017 do nadal
13	Program wczesnego wykrywania wad słuchu i wzroku u dzieci zamieszkujących miasto Opole	2024	od 2024 do nadal
14	Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy	2016	od 2017 do nadal
15	Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2024 - 2028	2023	2024- 2028
16	Program „Stypendia Prezydenta Miasta Opola”	2019	od 2019
17	Program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych Miasta Opola	2016	od 2016 do nadal
18	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2024 - 2027	2024	2024 - 2027
19	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Kanalizacyjnych w Opolu na lata 2021-2027	2021	2021-2027
20	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Opola na lata 2019-2034	2019	2019-2034

Źródło: opracowanie własne

3. Podsumowanie działalności w roku sprawozdawczym

3.1. Społeczeństwo i gospodarka

3.1.1. Sprawy obywatelskie i działalność gospodarcza

Liczba mieszkańców Opola wynosi ok. 125,5 tys. osób (wg danych GUS, stan na koniec 2024 r.). W okresie sprawozdawczym w Urzędzie Miasta Opola świadczone szeroki katalog usług związanych ze sprawami obywatelskimi. Wiązały się one między innymi z rejestracją pojazdów, sprawami meldunkowymi, a także z wydawaniem różnego rodzaju dokumentów, w szczególności dowodów osobistych i praw jazdy.

Miasto realizowało również zadania w zakresie wypłaty różnego typu zasiłków, świadczeń, czy dodatków. Zadania te realizowane były w ramach działalności Miejskiego Centrum Świadczeń oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu.

Tab.22. Podsumowanie działalności w wybranych obszarach spraw obywatelskich i działalności gospodarczej w okresie sprawozdawczym

Obszar	Uszczegółowienie
Dowody osobiste	W 2024 r. Miasto realizowało zadania wynikające z <i>ustawy o dowodach osobistych</i> . Zgodnie z nią wydano 13 906 dowodów osobistych, czyli o 13,6% więcej niż w 2023 r. (w tym 163 wnioski zrealizowano w miejscu pobytu osób, których stan zdrowia nie pozwalał na przyście do urzędu np. przebywających w Domu Pomocy Społecznej, szpitalu).
Rejestracja pojazdów	W 2024 r. nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów o ok. 13%. W 2024 r. zarejestrowano 18046 pojazdów, przy 16006 pojazdów rok wcześniej. Wydano 24404 dowodów rejestracyjnych. Przyjęto 10636 zawiadomień o zbyciu pojazdu tj. ok 3,30% więcej niż w roku poprzednim. Systematycznie, co roku wzrasta liczba zarejestrowanych pojazdów. Liczba zarejestrowanych pojazdów ogółem wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła: 155299, przyrost o ok. 3,31% wobec 2023 roku.
Prawa jazdy	W 2024 r. wydano 6874 praw jazdy, o 48,82% więcej niż w 2023 r. Dokonano wymiany 1384 zagranicznych dokumentów prawa jazdy oraz wydano 314 międzynarodowych praw jazdy. Wydano w sumie 607 decyzji dot. uprawnień do kierowania (cofnięcia, przywrócenia uprawnień, zatrzymania prawa jazdy, skierowania na kurs reedukacyjny oraz na badania lekarskie i psychologiczne).
Dokumenty uprawniające do wykonywania transportu drogowego	W 2024 r. o 41 dokumentów wzrosła ogólna liczba wydawanych przez Prezydenta Miasta Opola licencji, zezwoleń i zaświadczeń, na podstawie przepisów ustawy o transporcie drogowym (1049 dokumentów na koniec 2024 r. w stosunku do 1008 dokumentów w 2023 r.) Wzrost liczby aktualnych uprawnień do prowadzenia działalności transportowej jest spowodowany większym zainteresowaniem przedsiębiorców działających w Opolu wykonywaniem transportu drogowego osób i rzeczy. Powyższe dokumenty uprawniają firmy transportowe oraz przewoźników drogowych do prowadzenia transportu osób lub rzeczy na terenie kraju.
Dokumenty uprawniające do przejazdu pojazdu nienormatywnego	W 2024 r. Wydział Transportu i Zarządzania Ruchem wydał 18 zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych kat. I i II. Liczba wydawanych decyzji zależna jest od indywidualnych potrzeb przedsiębiorców, prowadzących działalność związaną z przewozem ładunków odbywających się za pomocą taboru pojazdów nienormatywnych.
Sprawy meldunkowe	Liczba meldunków stałych i czasowych w 2024 r. wyniosła 11 281, przy 10 046 w 2023 r. (wzrost o 12,3%).

Obszar	Uszczegółowienie
	W 2024 r. Referat Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych nadał 1 247 statusów UKR na mocy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zrealizowano 4 196 wniosków o udostępnienie danych z rejestru PESEL oraz rejestru mieszkańców, przy 5 423 wnioskach z 2023 r. W 2024 r. rozstrzygnięto postępowania administracyjne w 463 sprawach meldunkowych (w 2023 r. wydano 310 decyzji).
Rejestr wyborców	2024 r. był rokiem wyborczym (odbyły się Wybory Samorządowe oraz do Parlamentu Europejskiego), dlatego też wydano łącznie 491 decyzji o ujęciu w stałym obwodzie głosowania bądź odmowie ujęcia w stałym obwodzie głosowania, w 2023 r. wydano 336 decyzji - wzrost o 46,1%. Jednocześnie 794 wyborców skorzystało z możliwości pobrania w tut. Urzędzie zaświadczenia o prawie do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego (w Wyborach Samorządowych nie wydaje się zaświadczeń).
Działalność gospodarcza	W okresie sprawozdawczym wykonywano zadania z zakresu ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy - polegające na wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego danych podlegających wpisowi. W 2024 r. wprowadzono do systemu CEiDG 2224 wnioski o dokonanie wpisu, o 158 mniej niż w roku 2023. W stosunku do roku poprzedzającego, w 2024 roku spadła liczba zakładanych jednoosobowych działalności gospodarczych – 326 nowych wpisów w porównaniu do 368 w roku poprzednim. Zaobserwowano jednak zmniejszenie liczby likwidacji działalności gospodarczych – 360 wykreślenia w 2023 r., 300 wykreśleń w 2024 r.
Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	W 2024 r. ogółem wydano 486 zezwoleń, w tym: • zezwolenia stałe (sklepy): 81, • zezwolenia stałe (gastronomia): 62, • jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych: 326, • catering: 17.
Przyznawanie świadczeń rodzinnych	Świadczenia rodzinne obejmują wiele różnych świadczeń, o różnej wysokości i skierowane są do różnych grup. Są tu świadczenia dla osób niepełnosprawnych i chorych (zasiłek pielęgnacyjny, dodatki do zasiłku rodzinnego), świadczenia dla opiekunów osób niepełnosprawnych (świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), świadczenia związane z urodzeniem dziecka (becikowe, świadczenie rodzicielskie) oraz świadczenia dla rodzin z dziećmi (zasiłek rodzinny wraz z dodatkami). W 2024 r. na ten cel Miejskie Centrum Świadczeń (MCS) wydało ponad 30 mln zł. Zadania te są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej, finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.
Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego	Świadczenie przeznaczone jest dla osób, które nie mogą wyegzekwować alimentów na dziecko od drugiego rodzica i spełniają kryterium dochodowe (1209 zł na osobę w rodzinie). Wysokość zależna jest od wysokości zasądzonych alimentów, nie może być jednak większa niż 1000 zł. W 2024 r. Miejskie Centrum Świadczeń przyznało 3,7 tys. świadczeń na łączną kwotę prawie 1,7 mln zł. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane w formie dotacji z budżetu państwa.
Przyznawanie dodatków mieszkaniowych	Dodatek mieszkaniowy to świadczenie mające na celu wsparcie osób w pokryciu wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania, pod warunkiem, że posiadają do tego mieszkania tytuł prawny, spełniają kryterium dochodowe i metrażowe. W 2024 r. Miasto wypłaciło ponad 8,3 tys. takich świadczeń na łączną kwotę prawie 3 mln zł. Jest to zadanie własne gminy finansowane ze środków Miasta.
Działania prowadzone	Działania te polegają na wykonywaniu działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych, co ma skutkować następnie spłatą zadłużenia

Obszar	Uszczegółowienie
wobec dłużników alimentacyjnych	alimentacyjnego. W wyniku działań w 2024 roku Miejskie Centrum Świadczeń odzyskało kwotę ponad 1,5 mln zł, z czego kwota ok. 315 tys. zł została przekazana na dochody gminy.
Świadczenie „Za życiem”	Jest to świadczenie skierowane dla rodziców dzieci, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu. W 2024 roku wypłacono takie świadczenia 14 rodzicom na łączną kwotę 56 tys. zł
Dopłaty do czynszu z Funduszu Dopłat BGK	Świadczenie ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem mieszkania. Dopłaty udzielane są na okres 15 lat z koniecznością corocznej weryfikacji uprawnienia do tych dopłat dla najemców mieszkań objętych inwestycją mieszkaniową w Opolu przy ul. A. Dambonia 3A, 3B oraz 3C oraz w Opolu - Winowie przy ul. Nastrojowej nr 1,3, 5, 7, 9, 11 oraz 13. W 2024 roku wypłacono dopłaty do czynszów na łączną kwotę ponad 721 tys. zł dla 192 mieszkańców Opola.
Tarcza energetyczna	W 2024 r. Miejskie Centrum Świadczeń realizuje nowe świadczenia w ramach Tarcz osłonowych (dodatek osłonowy i bon energetyczny) oraz kontynuuje wypłatę świadczeń z lat ubiegłych (zwrot podatku VAT za gaz). Zwrot podatku VAT za gaz - refundacja podatku VAT przysługuje w przypadku, gdy odbiorca paliw gazowych w gospodarstwie domowym: 1) wykorzystuje jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, 2) spełnia kryterium dochodowe: w gospodarstwie domowym jednoosobowym 2100 zł oraz 1500 zł w gospodarstwie domowym wieloosobowym. Refundacja przysługuje w wysokości kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 czerwca 2024 r. do tego odbiorcy paliw gazowych. W 2024 roku MCS w tym zakresie wypłaciło 238 świadczeń na kwotę ponad 75 tys. zł. Bon energetyczny to jednorazowe dofinansowanie dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Służy on wsparciu obywateli w opłaceniu rachunków za energię elektryczną. Mogą z niego skorzystać członkowie gospodarstwa domowego: jedno- lub wieloosobowego, którzy spełniają określone kryteria dochodowe. Bon energetyczny jest wsparciem przysługującym w drugiej połowie roku (obejmuje rozliczenie rachunków w okresie 1 lipiec – 31 grudnia 2024 r.), z kwotą dofinansowania od 300 do 1200 zł. W 2024 roku MCS w tym zakresie wypłaciło 2 277 świadczeń na kwotę ponad 902 tys. zł. Dodatek osłonowy ma na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla uboższych gospodarstw domowych. W 2024 roku przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. W 2024 roku MCS w tym zakresie wypłaciło 1 215 świadczeń na kwotę ponad 408 tys. zł.
Pomoc obywatelom Ukrainy	W 2024 roku, MCS nadal przyznaje obywatelom Ukrainy świadczenia rodzinne oraz Karty „Opolska Rodzina”. W ubiegłym roku wypłacono obywatelom Ukrainy 4 tys. świadczeń na łączną kwotę prawie 2,0 mln zł oraz wydano 868 kart „Opolska Rodzina”.
Karta Dużej Rodziny	W 2024 roku MCS wydało mieszkańcom Opola 803 Kart Dużej Rodziny.

Źródło: opracowanie własne

3.1.2. Urząd Stanu Cywilnego

Urząd Miasta Opola w okresie sprawozdawczym realizował również zadania w obszarze stanu cywilnego. Do najważniejszych z nich należały zagadnienia związane z rejestracją urodzeń, małżeństw, zgonów, wydawaniem odpisów i zaświadczeń z rejestru stanu cywilnego, dokonywaniem czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, a także organizacją uroczystości przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz uroczystości jubileuszowych.

W okresie sprawozdawczym w Urzędzie Stanu Cywilnego w Opolu sporządzono 5,5 tys. aktów stanu cywilnego, w tym 2,6 tys. aktów urodzenia, 597 aktów małżeństwa oraz prawie 2,3 tys. aktów zgonów. Ponadto wykonywano szereg czynności materialno-technicznych, wydawano zaświadczenia, odpisy aktów, a także decyzje. W 2024 r. 72 pary odebrały medale za długoletnie pożycie małżeńskie (Złote Gody).

Tab.23. Podstawowe dane statystyczne w obszarze stanu cywilnego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Sporządzenie aktów stanu cywilnego:	6 545	6 193	6 273	7 309	6063	5560	5465
	<i>akty urodzenia</i>	3 547	3 356	3 190	3 262	3016	2833	2610
	<i>akty małżeństwa</i>	683	576	529	642	554	574	597
	<i>akty zgonu</i>	2 315	2 261	2 554	3 405	2493	2153	2258
2	Czynności materialno-techniczne	612	611	479	549	609	579	687
3	Wydawanie zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjmowanie oświadczeń	1 215	1 253	1 089	1 082	948	879	799
4	Wydawanie odpisów akt stanu cywilnego	23 897	25 236	22 694	27 876	26 116	24 014	24151
5	Wydawanie decyzji w przedmiocie zmiany imion i nazwisk	77	100	95	106	126	131	143
6	Jubileusze „Złotych Godów”	5	5	0	6	2	4	3
7	Liczba par, które otrzymały medale	72	65	24	82	40	81	72

Źródło: opracowanie własne

3.1.3. Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacje

W Opolu funkcjonuje 5 punktów, w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie oraz nieodpłatna mediacja. W punktach dyżurują adwokaci, radcowie prawni oraz organizacje pozarządowe lub stowarzyszenia. Punkty znajdują się w różnych częściach miasta, a godziny świadczenia pomocy zostały ustalone tak, aby ułatwić mieszkańcom dostęp do świadczonych usług. Nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest także osobom fizycznym prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającym innych osób w ciągu ostatniego roku, jako pomoc de minimis.

Dyżury w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Miasta Opola odbywały się w 2024 roku wyłącznie w formie stacjonarnej (za wyjątkiem osób ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osób doświadczających trudności w komunikowaniu się, którym może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość).

Miasto Opole rozpowszechnia informacje na temat dostępności świadczonych usług m.in. poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej www.opole.pl czy w lokalnej prasie. Prezydent Miasta co roku sporządza i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępną dla mieszkańców.

W listopadzie 2024 r. zostały podpisane porozumienia w sprawie funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej w mieście Opolu z Okręgową Radą Adwokacką i Okręgową Izbą Radców Prawnych. Zawarto 5 umów z adwokatami oraz 5 umów z radcami prawnymi.

Podpisana została także umowa ze Stowarzyszeniem SURSUM CORDA z Nowego Sącza na organizację jednego punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz ze Stowarzyszeniem OPPEN z Opola na organizację jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz jednego punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Tab.24. Podstawowe dane statystyczne w obszarze nieodpłatnego poradnictwa prawnego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba udzielonych porad prawnych przez adwokatów (1 punkt npp)	384	337	217	305	502	614	588
2	Liczba udzielonych porad prawnych przez radców prawnych (1 punkt)	187	188	184	276	496	494	383
3	Liczba udzielonych porad przez organizacje pozarządowe (3 punkty) w tym:	404	356	200	504	750	630	539
	a) Liczba udzielonych porad prawnych przez organizacje pozarządowe (1 punkt npp)	-	-	73	382	490	425	391
	b) Liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa obywatelskiego przez organizacje pozarządowe (2 punkty)	-	-	127	122	260	205	148
	c) Liczba udzielonych mediacji przez organizacje pozarządowe	-	-	0	0	0	0	0
4	Liczba udzielonych mediacji	-	-	0	0	0	3	2

Źródło: opracowanie własne

3.1.4. Opieka żłobkowa

Pośród instytucji opiekuńczych szczególną rolę odgrywają żłobki utworzone na terenie Opola. W 2024 r. na terenie miasta funkcjonowało 28 żłobków wpisanych do Rejestru żłobków i klubów dziecięcych oferujących łącznie 1891 miejsc opieki nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym do 4 roku. W ramach tej opieki realizowane są funkcje: opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne.

Żłobki prowadzone były przez Miasto Opole (5 placówek) oraz przez 17 podmiotów niepublicznych (23 placówki) utworzonych przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W okresie sprawozdawczym miesięczna kwota dotacji celowej na dziecko objęte opieką w żłobku dla podmiotów prowadzących żłobki niepubliczne na terenie Miasta Opola w 2024 r. wynosiła 650 zł. Miasto Opole udzieliło dotacji podmiotom prowadzącym żłobki niepubliczne w łącznej wysokości ok. 7,5 mln zł.

Tab.25. Podstawowe dane statystyczne w obszarze opieki żłobkowej

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba miejsc w żłobkach na terenie Miasta Opola [szt.]	1 637	1 698	1 858	1 833	2 104	1 969	1 891
2	Liczba żłobków na terenie miasta Opola [szt.]	27	27	27	27	29	28	28
3	Wysokość dotacji udzielonej podmiotom prowadzącym żłobki niepubliczne [mln zł]	6,5	7,9	7,6	8,1	8,8	8,4	7,5

Źródło: opracowanie własne

Dodatkowo w 2024 r. Miasto Opole podpisało 7 porozumień międzygminnych w sprawie zasad finansowania opieki zapewnianej w żłobkach z terenu danej gminy, o których mowa w art. 60a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym: 4 porozumienia międzygminne w sprawie finansowania opieki zapewnianej dzieciom zamieszkałym na terenie innych gmin w żłobkach funkcjonujących na terenie Miasta Opola i 2 porozumienia międzygminne w sprawie finansowania opieki zapewnianej dzieciom zamieszkałym na terenie innych gmin w żłobkach funkcjonujących na terenie Miasta Opola oraz finansowania opieki zapewnianej dzieciom zamieszkałym na terenie Miasta Opola w żłobkach funkcjonujących na terenie tych gmin na okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

3.1.5. Oświata

Miasto Opole prowadziło 78 jednostek oświatowych, w ramach których funkcjonowało łącznie 111 różnego typu przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, w tym:

- 38 przedszkoli, w tym 1 specjalne,
- 24 szkoły podstawowe, w tym 1 szkoła specjalna i 1 szkoła dla dorosłych,
- 40 szkół ponadpodstawowych, w tym:
 - 28 szkół dla młodzieży, tj. 7 liceów ogólnokształcących, 7 techników, 1 liceum sztuk plastycznych, 6 branżowych szkół I stopnia, 1 branżowa szkoła I stopnia specjalna, 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, 5 szkół policealnych,
 - 7 szkół dla dorosłych, tj. 6 liceów ogólnokształcących, 1 zaoczne liceum ogólnokształcące,
 - 5 branżowych szkół II stopnia.
- 9 placówek oświatowych, w tym:
 - 2 placówki wychowania pozaszkolnego,
 - 1 poradnia psychologiczno – pedagogiczna,
 - 1 centrum kształcenia zawodowego,
 - 2 bursy,
 - 2 szkolne schroniska młodzieżowe,
 - 1 ośrodek doskonalenia nauczycieli.

Miasto Opole organizowało kształcenie, wychowanie i opiekę w prowadzonych przez siebie publicznych przedszkolach i szkołach dla 23.131 dzieci i młodzieży, w tym: 4.033 - przedszkola, 9.670 - szkoły podstawowe, 9.428 - szkoły ponadpodstawowe.

Oprócz miejskich jednostek oświatowych funkcjonowało w Opolu 89 przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż JST. Oświata niepubliczna zapewniała kształcenie, wychowanie i opiekę dla 1106 dzieci w 21 przedszkolach i w 2 punktach przedszkolnych, dla 1057 uczniów w 4 niepublicznych szkołach podstawowych (o uprawnieniach szkoły publicznej) i w

1 publicznej szkole podstawowej, dla 1888 osób w 13 szkołach ponadpodstawowych, dla 2053 słuchaczy w 10 szkołach policealnych.

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 4 jednostki niepubliczne: placówkę kształcenia ustawicznego, liceum ogólnokształcące dla młodzieży, placówkę oświatowo-wychowawczą i poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Dla 18 szkół i placówek niepublicznych dokonano zmiany we wpisie do ewidencji a także wykreślono z ewidencji 15 szkół i placówek, które zaprzestały działalności.

Tab.26 Podstawowe dane statystyczne w obszarze oświaty w Opolu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata					Uwagi
		2020	2021	2022	2023	2024	
1	Liczba przedszkoli (publiczne, niepubliczne)	60	63	64	62	61	38 publicznych przedszkoli, 21 niepublicznych przedszkoli i 2 pkt przedszkolne
2	Liczba miejsc w przedszkolach (publiczne i niepubliczne)	4938	5171	5542	5276	5229	4123 - w publicznych przedszkolach, 1106 - w niepublicznych przedszkolach i punktach przedszkolnych
3	Liczba publicznych szkół podstawowych	24	24	24	24	24	W tym 1 szkoła specjalna, 1 szkoła dla dorosłych
4	Liczba uczniów w publicznych szkołach podstawowych	8850	8888	9503	9148	9670	135 uczniów w szkole specjalnej, 10 uczniów w szkole dla dorosłych
5	Liczba szkół publicznych ponadpodstawowych	41	37	40	40	40	W tym 22 szkoły, w których realizowano obowiązki nauki.
6	Liczba uczniów w publicznych szkołach ponadpodstawowych	9345	9866	9412	10.882	9428	W tym 431 uczniów i słuchaczy szkół dla dorosłych
7	Liczba etatów pedagogicznych	2,69 tys.	2,68 tys.	2,73 tys.	2,83 tys.	2,93 tys.	Tylko w jednostkach oświatowych Miasta Opola.
8	Wartość inwestycji oświatowych [w mln zł]	7,4	17,3	23,3	21,9	27,2	Stan na koniec 2024 r.

Dane o szkołach podstawowych i ponadpodstawowych dotyczą tylko jednostek prowadzonych przez Miasto Opole

W Opolu do 38 przedszkoli publicznych uczęszczało 4033 dzieci. Edukacją objęto 92,75% dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat), w tym 92% dzieci 3-letnich, 93,21% 4-latków, 96,5% 5-latków i 88,7% 6-latków i starszych.

Miasto prowadziło kształcenie na poziomie podstawowym dla łącznej liczby 9660 uczniów w 451 oddziałach klas I-VIII, a także dla 10 uczniów, w tym 6 spoza Opola, w 1 oddziale PSP dla Dorosłych w Zespole Szkół Budowlanych.

Kształcenie na poziomie ponadpodstawowym prowadzone było dla łącznej liczby 9428 uczniów i słuchaczy w 353 oddziałach. Wśród uczniów pobierających naukę w szkołach dla młodzieży i dla dorosłych 55,75% ogółu uczących się stanowiły osoby spoza Opola.

Miasto zapewniło warunki do kształcenia dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Kształceniem objęto 1.345 osób z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 258 dzieci

w przedszkolach, 848 uczniów w szkołach podstawowych i 239 uczniów w szkołach ponadpodstawowych. Były to przedszkola integracyjne, specjalne i ogólnodostępne, szkoły podstawowe ogólnodostępne, z oddziałami integracyjnymi i szkoła specjalna, szkoły ponadpodstawowe ogólnodostępne, z oddziałami integracyjnymi, specjalna i szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.

W Opolu zadania oświatowe realizowały również publiczne placówki oświatowe:

- Młodzieżowy Dom Kultury - zajęcia pozaszkolne dla 2570 wychowanków, działalność w formach stałych (zespoły, sekcje, koła zainteresowań, pracownie, kluby), okresowych i okazjonalnych, a także liczne programy edukacyjne.
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy - zajęcia sportowe w ramach sekcji z zakresu 13 dyscyplin sportowych oraz 5 programów edukacyjnych.
- Centrum Kształcenia Zawodowego (w Zespole Placówek Oświatowych) - praktyczna nauka zawodu dla 991 uczniów z 7 zespołów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, a także przygotowanie uczniów do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych.
- Dwie bursy - dla uczniów szkół ponadpodstawowych i policealnych. Bursa w Zespole Szkół Mechanicznych - 165 miejsc dla uczniów szkół ponadpodstawowych, Bursa w Zespole Placówek Oświatowych - 45 uczniów szkół ponadpodstawowych, szkół artystycznych i słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych, do 24. roku życia.
- Dwa szkolne schroniska młodzieżowe (funkcjonujące w ZPO i ZSM) - propagowanie turystyki oraz walorów turystycznych Opola i regionu, udzielanie noclegów, informacji turystycznej i kulturalnej oraz pomocy w organizacji imprez turystyczno – krajoznawczych.
- Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (w MCWE) - pomoc dzieciom i młodzieży w formie terapii psychologiczno-pedagogicznej i logopedycznej - 4 940 spotkań terapeutycznych, rodzicom - 3 326 porad i konsultacji, nauczycielom – 200 indywidualnych i zespołowych konsultacji. Sporządzono 6 809 diagnoz, wydano 1 965 różnego rodzaju opinii i 645 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.
- Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (w MCWE) - przeszkolenie 8855 nauczycieli (m.in. szkolenia rad pedagogicznych - 740 osób, warsztaty metodyczne – 1244 osób). W indywidualnych i grupowych konsultacjach uczestniczyło 766 nauczycieli. MODN zrealizował również zajęcia dla dzieci (konkursy, programy, zajęcia otwarte).

Dla uczniów uzdolnionych sportowo prowadzono 23 oddziały sportowe w 3 szkołach podstawowych (PSP nr 5, PSP nr 14, PSP nr 24) i w 1 ponadpodstawowej (PLO nr IX). Szkoleniem sportowym w oddziałach sportowych objęto 475 uczniów: 204 uczniów w szkołach podstawowych i 271 w szkole ponadpodstawowej.

W 2024 r. odnotowano zmniejszenie się liczby uczniów niebędących obywatelami polskimi uczęszczających do szkół różnych typów. W szkołach podstawowych zorganizowano dodatkową naukę języka polskiego dla 645 uczniów, w szkołach ponadpodstawowych dla 178 uczniów.

Szkoły i przedszkola zapewniały dzieciom i młodzieży pomoc psychologiczno – pedagogiczną m.in. poprzez organizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, zajęć rozwijających uzdolnienia, rozwijających umiejętności uczenia się, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym, a także zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. Zatrudnienie specjalistów – ok. 510 etatów pedagogicznych (m.in.

pedagog, pedagog specjalny, psycholog, doradca zawodowy, logopeda, nauczyciel wspomagający, terapeutę).

Pomoc i poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne organizowała również Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (w MCWE) poprzez: diagnozę, konsultacje, terapię indywidualną, doradztwo, mediacje, interwencje w środowisku ucznia, działalność profilaktyczną, psychoedukację rodziców i nauczycieli, mając do dyspozycji 41,1 etatów pedagogicznych (specjalistów).

W 2024 r. w MCWE działało Pogotowie psychologiczne dla uczniów „ZIK”. Zespół Interwencji Kryzysowej w MCWE podejmował interdyscyplinarne działania pomocowe na rzecz dzieci, młodzieży i rodziców, którzy potrzebują szczególnej pomocy w kryzysie.

Miasto zorganizowało opiekę nad dziećmi w okresie ferii i wakacji (kolonie i obozy, półkolonie, zajęcia otwarte i warsztaty). Z zaproponowanych form wypoczynku (przez placówki oświatowe: MDK, MOS i MCWE) skorzystało łącznie 3 766 uczniów: w czasie ferii zimowych – 1 525 uczniów, a w czasie wakacji – 2 241 uczniów.

W okresie sprawozdawczym realizowano wypłatę stypendiów motywacyjnych dla uczniów (pomoc materialna o charakterze motywacyjnym). W 2024 r. stypendia otrzymało łącznie 1 971 uczniów szkół prowadzonych przez Miasto Opole, w tym 744 uczniów szkół podstawowych i 1227 uczniów ze szkół ponadpodstawowych. Na realizację zadania przeznaczono środki finansowe w wysokości 322 340 zł.

Za szczególne osiągnięcia edukacyjne przyznano Nagrodę Edukacyjną (wys. 2.000 zł) 7 uczniom szkół ponadpodstawowych – laureatom krajowych i międzynarodowych olimpiad przedmiotowych. Przyznano też tytuł „Opolskiego Orła” 90 uczniom za szczególne osiągnięcia: w konkursach, olimpiadach i turniejach z zakresu wiedzy (70 uczniów), w dziedzinie artystycznej (10 uczniów), w sporcie (10 uczniów). W 2024 r. przyznano również stypendia branżowe (jednorazowe świadczenie pieniężne - 2.000 zł) 4 uczniom szkół branżowych I stopnia.

W celu poszerzenia oferty edukacyjnej i uatrakcyjnienia propozycji zajęć pozalekcyjnych szkoły realizowały tzw. godziny miejskie, finansowane z budżetu miasta Opola. W 2024 r. szkoły podstawowe i ponadpodstawowe realizowały tygodniowo 545,5 godziny różnorodnych zajęć dodatkowych. Bogatą ofertę edukacyjną w zakresie rozwoju pasji i zainteresowań oferowały również placówki wychowania pozaszkolnego: Młodzieżowy Dom Kultury i Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, które oprócz zajęć dla stałych uczestników, realizowały liczne programy i projekty edukacyjne.

W szkołach ponadpodstawowych realizowany był „Szkolny Budżet Uczniowski” - program przygotowujący młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. W 2024 r. zaplanowano na ten cel 300.000 zł (po 20.000 zł dla każdej szkoły), z przeznaczeniem na projekty uczniowskie, ukierunkowane na rozwój zainteresowań naukowych i talentów, kształtowanie postaw obywatelskich, zwiększenie aktywności i integrację uczniów, działania edukacyjno-kulturalne, jak również aranżację w szkole przestrzeni wspólnej dla uczniów. W 2024 r. zgłoszono do realizacji 26 projektów.

W 2024 r. Miasto Opole uczestniczyło w realizacji 3 rządowych programów edukacyjnych:

- „Podróże z klasą” – 4 szkoły, 4 wycieczki szkolne, kwota dofinansowania – 114 746,88 zł;
- „Aktywna tablica” – udział 4 szkół, kwota dofinansowania – 115 453,31 zł;
- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – udział: 2 przedszkola publiczne, 2 szkoły podstawowe i 1 szkoła ponadpodstawowa, kwota dofinansowania – 41 479,26 zł.

W 2024 r. w obszarze oświaty zrealizowano inwestycje na kwotę ponad 27 mln zł. Przykładowe zadania inwestycyjne przedstawia poniższa tabela.

Tab.27. Wybrane inwestycje w obszarze oświaty w 2024 r.

Lp.	Wyszczególnienie
1	PSP Nr 10 - rozbudowa budynku szkoły (rozpoczęcie inwestycji)
2	Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy ZSP Nr 2
3	Budowa zadaszenia nad istniejącym boiskiem wielofunkcyjnym przy PLO Nr IX
4	Budowa edukacyjnych placów zabaw o tematyce związanej z gospodarką o obiegu zamkniętym w publicznych szkołach podstawowych i przedszkolach (PP Nr 51, PP Nr 54, PSP Nr 21, PP Nr 21, PP Nr 25, PP Nr 28, PP Nr 29)
5	Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie przemysłu motoryzacyjnego przy ZPO
6	Nabycie nieruchomości zabudowanej halą sportową przy ul. Dubois w Opolu dla Zespołu Szkół Ekonomicznych
7	Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji w ZSZ im. S. Staszica
8	Termomodernizacja budynku D w ZPO (dla szkoły przysposabiającej do pracy)
9	PSP Nr 10 - termomodernizacja obiektu
10	Budowa boiska wielofunkcyjnego oraz boiska do piłki siatkowej przy Zespole Szkół Ekonomicznych
11	Park Nauki i Rekreacji przy PSP Nr 29
12	Renowacja budynku Podstawowej Szkoły Publicznej nr 13 i sali gimnastycznej przy ul. Książąt Opolskich
13	Budowa placu zabaw o tematyce związanej z gospodarką o obiegu zamkniętym przy MCWE
14	Adaptacja pomieszczeń dla potrzeb utworzenia strzelnicy pneumatycznej typu zamkniętego wraz z pracami przygotowawczymi oraz zakup pierwszego wyposażenia strzelnicy pneumatycznej zlokalizowanej w PLO Nr II
15	Zakup sprzętu audiowizualnego dla Kina STUDIO w Młodzieżowym Domu Kultury

Źródło: opracowanie własne

3.1.6. Ośrodek akademicki

W 2024 r. Miasto Opole przekazało dotację celową w wysokości 350 tys. zł dla Politechniki Opolskiej na dofinansowanie projektu polegającego na zakupie wyposażenia laboratoriów wirtualnych i platform dydaktycznych Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki (zestaw 19 komputerów), Wydziału Mechanicznego (zestaw 19 komputerów) oraz na zakupie 10 sztuk serwerów oraz 18 szt. notebooków. Zakupiony sprzęt komputerowy ma za zadanie podniesienie jakości oraz rozwój nowoczesnego kształcenia studentów Politechniki Opolskiej.

Corocznie miasto Opole podejmuje działania mające na celu promocję marki Opola jako silnego ośrodka naukowego. W roku 2024 wsparcie polegające na wykupieniu usługi promocyjnej skierowane zostało do trzech niezwykle prestiżowych wydarzeń:

- 52 Zgromadzenie Delegatów Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA-Poland, którego celem było spotkanie się ponad 220 studentów kierunków medycznych, reprezentujących wszystkie oddziały z całej Polski. Był to największy zjazd studentów medycyny, przyszłych lekarzy, organizowany w Polsce.
- II edycja Konferencji Ogólnopolskiej w Medycynie, której celem była wymiana wiedzy na temat nowoczesnych trendów badawczych w naukach medycznych oraz naukach o zdrowiu. W konferencji udział wzięli doświadczeni naukowcy. Zarejestrowanych osób na udział w konferencji było ponad 220 uczestników biernych i 82 uczestników czynnych a także 144 uczestników warsztatów.
- I Międzynarodowa Konferencja „Modern research trends in biomedical sciences: a holistic approach to health care (MRTBS 2024), której celem była wymiana wiedzy na temat nowoczesnych trendów

badawczych w naukach biomedycznych oraz naukach o zdrowiu. W konferencji udział wzięli doświadczeni naukowcy z takich krajów jak USA, Tajwan, Japonia, Australia oraz wiele krajów europejskich. Zarejestrowanych było ponad 200 osób uczestniczących w konferencji.

W ramach Grantu Naukowego Prezydenta Miasta Opola przyznano dla Uniwersytetu Opolskiego dotację celową w wysokości 34 tys. zł. Zrealizowano projekt badawczy mający na celu przygotowanie narzędzi do edukacji ekonomicznej młodzieży. Zrealizowane zostało przez Uniwersytet Opolski badanie naukowe pt.: „Mój budżet. moje finanse. Edukacja ekonomiczna jako wyzwanie dla budowania społeczeństwa przyszłości.” Dokonano wyboru szkół podstawowych z terenu miasta Opola (PSP nr 1 im. Obrońców Westerplatte, PSP nr 7 im. Jakuba Kani, PSP nr 16 im. Zofii Nałkowskiej, PSP Nr 21 im. Obrońców Pokoju, PSP nr 29 im. Armii Krajowej w Opolu). W każdej ze szkół w projekcie wzięty udział wskazane przez dyrekcję szkoły klasy ósme (łącznie siedem klas). Ogółem w warsztatach wzięto udział 125 uczniów. Cele realizacji projektu obejmowały wzrost wiedzy ekonomicznej i finansowej wśród uczniów szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie miasta Opola oraz opracowanie scenariuszy lekcji, które będą mogły być wykorzystane przez nauczycieli również po zakończeniu projektu. Elementem projektu był także pomiar wiedzy ekonomicznej z wykorzystaniem metody sondażu diagnostycznego z pre- i post-testem.

W obszarze stypendiów Prezydenta Miasta Opola zrealizowano w 2024 r. dwa programy skierowane do studentów oraz doktorantów, których celem jest zachęcanie do stałego rozwoju i podnoszenia osiąganych wyników. Studentom i doktorantom przyznane zostały stypendia za znaczące osiągnięcia naukowe. W grupie studentów wyróżnienie przyznane zostało także za osiągnięcia oraz zaangażowanie w działalność społeczną (w stowarzyszeniach i fundacjach) lub działalność na rzecz środowiska akademickiego. W roku 2024 w ramach obu programów stypendialnych stypendia wypłacono 59 osobom, na łączną kwotę ponad 183 tys. zł.

3.1.7. Bezpieczeństwo mieszkańców

W 2024 r. Urząd Miasta Opola realizował zadania w obszarze szeroko pojętego bezpieczeństwa mieszkańców. Składały się na to zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego, zarządzania kryzysowego na poziomie planistycznym oraz przede wszystkim interwencyjnym, co wiązało się z działaniami związanymi z usuwaniem skutków sytuacji kryzysowych np. silnych wiatrów, powodzi, czy pożarów budynków wielorodzinnych. Wydział Zarządzania Kryzysowego aktywnie działał w zakresie ochrony przeciwpowodziowej oraz monitoringu zagrożeń. W zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego zabezpieczał działalność ochotniczych straży pożarnych i współpracę z Państwową Strażą Pożarną, a w przypadku bezpieczeństwa publicznego zajmował się wsparciem finansowym dla Policji oraz działalnością Straży Miejskiej w Opolu. Miasto aktywnie działało na polu dialogu z mieszkańcami w zakresie bezpieczeństwa.

Ochotnicze straże pożarne miasta Opola

W 2024 r. na terenie miasta Opola funkcjonowało 10 jednostek OSP, z czego osiem jednostek było włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. OSP w swoich szeregach skupiały 277 strażaków ratowników OSP, którzy do gaszenia pożarów wyjeżdżali 116 razy, do innych miejscowych zagrożeń 318 razy, do alarmów fałszywych 96 razy oraz 5 razy zabezpieczali rejon JRG. W 2024 r. Zarząd jednostki OSP ORW w Opolu zakupił ze środków pozyskanych z Urzędu Miasta Opola zestaw do ratownictwa wodnego składający się z łodzi płaskodennej wraz z wyposażeniem i przyczepą podłodziową. Zestaw ten przystosowany jest do działań w trudnych warunkach powodziowych.

W 2024 r. przeprowadzono liczne szkolenia i ćwiczenia strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z Opola. Przeprowadzanie ćwiczeń o różnej tematyce i w szerszym zakresie pozwalają

przetestować umiejętności ratownicze, koordynacyjne i logistyczne różnych służb w sytuacjach kryzysowych.

Zagrożenie powodziowe miasta Opola – wrzesień 2024 r.

W związku z zagrożeniem długotrwałych (72h) opadów deszczu i związanych z tym możliwych podtopień, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu wydał ostrzeżenia meteorologiczne trzeciego stopnia (najwyższy) o intensywnych opadach deszczu dla województwa opolskiego w tym dla miasta Opola. Prognozowana suma opadów miała stopniowo wzrastać od 80 mm do 110 mm a lokalnie nawet do 150 mm na metr kwadratowy. Wydział Zarządzania Kryzysowego zawnioskował o uruchomienie rezerwy celowej na zadania własne zarządzania kryzysowego, w celu umożliwienia natychmiastowej reakcji w sytuacji wystąpienia zdarzeń zdefiniowanych w art. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Przeprowadzono dystrybucję worków i piasku dla mieszkańców, którzy mogli zabezpieczyć swoje posesje przed podtopieniami wynikającymi z intensywnych opadów. W związku z intensywnymi opadami deszczu w Czechach oraz spływem wody opadowej Odrą przystąpiono do realizacji procedur z Planu operacyjnego ochrony przed powodzią miasta Opola. Zgodnie z pierwotnymi prognozami IMGW spodziewano się w Opolu fali na poziomie 730 cm na wodowskazie w Opolu-Groszowicach. Od 14 do 23 września na terenie miasta odnotowano około 90 zdarzeń związanych z działaniami przeciwpowodziowymi. Często kilkudniowych (np. całodobowe pompowanie wody przy przepuście Moderz-Olszynka lub przy rowie R-B w Czarnowasach), w których udział brało 40 jednostek OSP z terenu miasta Opola i powiatu opolskiego oraz 250 żołnierzy. W działaniach udział brały również miejskie jednostki organizacyjne i wydziały. Zużyto 1414 ton piasku w tym: 456 ton dostarczono do remiz do rozdysponowania dla mieszkańców i 958 ton do zabezpieczenia wałów. 7 ładowarek pracowało przy zabezpieczaniu wałów 25 h, 6 ciągników siodłowych i innych ciężarówek wypracowało 125 h. W sumie działanie przeciwpowodziowe wspierało 7 firm budowlano - transportowych. Firma, z którą miasto Opole ma podpisaną umowę na całoroczną, całodobową gotowość zamknęła 29 bram szandorowych (wszystkie na terenie miasta Opola, w tym ten zlokalizowany na obwodnicy północnej). Działania strażaków polegały na przepompowywaniu wody na terenach zagrożonych miasta Opola, układaniu worków oraz worków kontenerowych „Big Bag” z piaskiem na wałach, w celu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia przed powodzią. Dotyczyło to w szczególności dzielnicy Czarnowasy (ul. Jagiełły, przepompownia ścieków firmy PROWOD), dzielnicy Wróblin (ul. Gawędy, stopień wodny Wróblin), dzielnicy Groszowice (ul. Jana Augustyna, ul. Podborna), dzielnicy Grotowice, a także przy ciekach wodnych obok Turawa Park, koło ul. Żytniej, w podziemnych garażach przy ul. Chmielowickiej, z cieków wodnych przy ul. Kwoczka, przy przepuście wodnym Moderz-Olszynka. Na terenie każdej jednostki OSP był przygotowany punkt wydawania worków oraz piasku dla mieszkańców miasta Opola do zabezpieczenia swojego mienia. Strażacy pomagali także w udrażnianiu rowów w miejscach powstałych zatorów oraz całodobowo monitorowali wały w różnych dzielnicach. Oprócz tego jednostki OSP z miasta Opola brały udział w działaniach przeciwpowodziowych poza miastem Opole w gminach ościennych. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Opolu zadysponowała we wrześniu 2024 r. do działań ratowniczych wszystkie jednostki ochotniczych straży pożarnych z terenu Opola. Dzięki całodobowym dyżurom i ciągłym sprawdzaniu newralgicznych miejsc udało się uchronić mieszkańców i ich domostw przed podtopieniami.

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego miasta Opola pracował przez wszystkie dni zagrożenia powodziowego tak, aby dopasowywać działania do aktualnych, często zmieniających się danych i prognoz. W związku z planowanym wypełnieniem się wodą „polderu Żelazna” i zaistniałym zagrożeniem życia i zdrowia ludzi Prezydent Miasta Opola wydał zarządzenie ws. ewakuacji mieszkańców ul. Spokojnej.

Ostatecznie m.in. dzięki pracy zbiornika Racibórz Dolny wraz z zespołem polderów oraz rozlaniem się części wody powodziowej po stronie Czeskiej fala kulminacyjna przeszła przez Opole na poziomie 662 cm (godz. 20:20, 18 września 2024 r.) cm na wodowskazie w Opolu-Groszowicach. Po zakończeniu działań przeciwpowodziowych niezwłocznie przystąpiono do oceny strat, słabych punktów w infrastrukturze, a obszerna informacja o potrzebach inwestycyjnych na terenie miasta Opola, które pozwolą uchronić miasto przed większą falą została wysłana do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Pomoc finansowa dla 7 gmin na dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych – 700 000,00 zł

Dnia 26 września 2024 r. została podjęta uchwała nr VI/77/24 Rady Miasta Opola w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz innych gmin (Głuchołazy, Korfantów, Lewin Brzeski, Łambinowice, Otmuchów, Paczków, Pakosławice) z budżetu miasta Opola. Środki finansowe zostały przekazane dla gmin w formie dotacji celowych z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, w związku z sytuacją kryzysową związaną z powodzią we wrześniu 2024 r. W ramach tego zadania, przez Miasto Opole zostały podpisane z gminami umowy na udzielenie pomocy finansowej w niżej wymienionej wysokości:

- 1) Gmina Głuchołazy w wysokości 150 000 zł.
- 2) Gmina Korfantów w wysokości 100 000 zł.
- 3) Gmina Lewin Brzeski w wysokości 150 000 zł.
- 4) Gmina Łambinowice w wysokości 50 000 zł.
- 5) Gmina Otmuchów w wysokości 100 000 zł.
- 6) Gmina Paczków w wysokości 100 000 zł.
- 7) Gmina Pakosławice w wysokości 50 000 zł.

Tab.28. Podstawowe dane statystyczne w obszarze zarządzania kryzysowego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba jednostek ochotniczych straży pożarnych	10	10	10	10	10	10	10
2	Liczba ochotniczych straży pożarnych włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego	8	8	8	8	8	8	8
3	Wsparcie finansowe Policji [w tys. zł]	229	208	200	144	119	80	217
4	Wsparcie finansowe Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu [w tys. zł]*	0	0	0	0	0	200	0
5	Wartość dotacji celowych na zakup samochodów ratowniczych do prowadzenia akcji przez OSP [w tys. zł]	540	440 (BO), 950 (BO)	- 500 (BO) - 149 (BO)	25 dotacja celowa	300	140	0

Źródło: opracowanie własne.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wydziale Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Opola zapewniające całodobowy przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego odnotowało 2901 zgłoszeń, co stanowi wzrost obsługiwanych zdarzeń o 28% w stosunku do 2024 r. Wynika to przede wszystkim z działań przeciwpowodziowych we wrześniu 2024 r. Natomiast będąc administratorem serwisu „Mapa Potrzeb Opola” stworzonego do szybkiego i skutecznego zgłaszania

spraw interwencyjnych związanych z awariami i uszkodzeniami infrastruktury w przestrzeni miejskiej, Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego przyjęło i zrealizowało dodatkowo 990 zgłoszeń, które wpłynęły od mieszkańców Opola w aplikacji. Jest to spadek o 6 % w stosunku do liczby zgłoszeń w tym serwisie w 2024 r.

Zadania służbowe wynikające z ustawy o strażach gminnych, aktów prawa miejscowego oraz zadań zleconych przez gminę realizowała Straż Miejska w Opolu. W 2024 r. Straż Miejska w Opolu realizowała działania pod kątem bezpieczeństwa obejmujące m.in. ruch drogowy, profilaktykę, ekologię, kontrolę palenisk i nieruchomości, kontrolę ładu i porządku na terenie miasta Opola, kontrolę miasta pod kątem pozbywania się odpadów w sposób niezgodny z przepisami i podejmowanie działań zmierzających do likwidacji „dzikich” wysypisk śmieci, zadania dotyczące bezpieczeństwa osób bezdomnych oraz opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Strażnicy miejscy w 2024 r. ujawnili 6672 wykroczenia.

Straż Miejska w Opolu, jak co roku prowadziła działania pomocowe dla osób bezdomnych. Działania straży były szczególnie nasilone w okresie jesienno-zimowym, gdzie dokonywano kontroli miejsc przebywania osób bezdomnych, z uwagą na wyziębienie, spożywanie alkoholu, w razie potrzeby wzywano ratownictwo medyczne oraz przewożono osoby bezdomne do noclegowni, udzielano informacji o punktach pomocy, przekazywano koce i śpiwory z PCK. W 2024 r. skontrolowano 871 miejsc przebywania osób bezdomnych.

Straż Miejska w Opolu na co dzień korzystała z monitoringu miejskiego. Stanowi on jeden z kluczowych narzędzi wspierających działania straży miejskiej w zapewnieniu porządku i bezpieczeństwa na terenie miasta. Monitoring miejski jest obserwowany przez strażników miejskich oraz obsługę monitoringu w systemie całodobowym. W 2024 r. ujawniono i przekazano do realizacji dla patroli oraz do Zespołu ds. Wykroczeń 2497 zdarzeń z monitoringu miejskiego. W 2024 r. działania Straży Miejskiej w Opolu były związane także ze stanem przeciwpowodziowym w Opolu.

Straż Miejska w Opolu podejmowała również szereg działań/prelekcji profilaktycznych, których celem była poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w placówkach szkolnych i przedszkolnych. Działania informacyjno – edukacyjne były skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli, organizowano alternatywne formy oddziaływań takie jak: gry, zabawy, konkursy. W ramach działań profilaktycznych funkcjonariusze wykonywali patrole szkolne, spotykali się z pedagogami szkolnymi, zabezpieczali imprezy organizowane przez placówki oświatowe, uczestniczyli w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, prowadzili kampanie edukacyjne na terenie miasta Opola, prowadzili zajęcia z uczniami szkół podstawowych na obiekcie miasteczka rowerowego, lub na terenie szkół wykorzystując będące na stanie wyposażenia Straży Miejskiej w Opolu mobilne miasteczko rowerowe. Przeprowadzono 256 prelekcji.

W 2024 r. Straż Miejska w Opolu realizowała działania zmierzające do utrzymania porządku publicznego podczas odbywających się na terenie miasta zgromadzeń, imprez i uroczystości. Ogólna liczba dokonanych zabezpieczeń wyniosła 376.

3.1.8. Pomoc rodzinie

W okresie sprawozdawczym Miasto Opole realizowało szereg ustawowych zadań związanych z szeroko pojętą pomocą rodzinie. Dużą część zadań realizowano poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu. Zadania te skupiały się na: organizacji wsparcia oraz pomocy osobom i rodzinom będącym w potrzebie, wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałaniu przemocy domowej, pomocy osobom długotrwale bezrobotnym, a także udzielaniu specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Tab.29. Katalog wybranych działań realizowanych przez Miasto w okresie sprawozdawczym w zakresie pomocy rodzinie (działalność MOPR w Opolu)

Obszar	Realizowane zadania
Organizowanie wsparcia oraz pomoc osobom i rodzinom z terenu miasta Opola będącym w potrzebie	W okresie sprawozdawczym realizowano zadania w zakresie umożliwiania osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Obszar obejmował udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych opisanych w <i>ustawie o pomocy społecznej</i> .
Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Realizowane zadania wiązały się z podejmowaniem działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji (udzielanie schronienia w pieczy instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej, opieki asystenta rodziny i koordynatora pieczy zastępczej).
Przeciwdziałanie przemocy domowej	Obszar objął pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej, gdy naruszane są podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, poprzez: poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne; zapewnienie osobie dotkniętej przemocą domową bezpiecznego schronienia.
Pomoc osobom długotrwale bezrobotnym	Działania (Klub Integracji Społecznej) mające na celu pomoc w znalezieniu pracy na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy u pracodawców, wykonywania usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia, prace społecznie użyteczne, roboty publiczne.
Udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy	Zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Źródło: opracowanie własne

Tab.30. Podstawowe dane statystyczne w obszarze pomocy rodzinie

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba rodzin/osób, którym w drodze decyzji administracyjnych przyznano świadczenie	1 993	2 008	2 167	1 900	1717	1653	1673
2	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	186	279 (198 Opole + 81 poza Opolem)	264 (181 Opole + 83 poza Opolem)	260 (180 Opole + 80 poza Opolem)	258 (177 Opole + 81 poza Opolem)	197 (116 Opole + 81 poza Opolem)	275 (198 Opole + 77 poza Opolem)
3	Liczba osób w rodzinach, w których przeprowadzono wywiady środowiskowe	2 619	2 603	2 762	3 304	2056	2283	2368
4	Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenia niepieniężne	1 430	1 408	1 373	1 274	1177	1375	1354
5	Liczba decyzji kierujących do domów pomocy społecznej	116	99	91	92	117	92	140
6	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przyznanych decyzją MOPR	394	417	449	419	424	383	326
7	Liczba seniorów korzystających ze świadczeń (usług) w domach dz. pobytu	827	977	770	725	776	794	768
8	Liczba osób bezrobotnych uczestniczących w zajęciach służących reintegracji zawodowej w Klubie Integracji Społecznej	110	123	85	93	83	95	88
9	Liczba porad specjalistów udzielonych w ramach interwencji kryzysowej	3 997	2 991	2 767	2 961	3654	4750	4528
10	Liczba osób korzystających z ochrony przed przemocą domową	319	291	213	262	325	348	382

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu realizował usługi, w ramach Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024, dofinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W ramach Programu mieszkańcy Opola mieli możliwość skorzystania z całodobowej oraz dziennej formy usługi opieki wytchnieniowej.

W ramach Programu objęto wsparciem:

a) 19 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną, poprzez umieszczenie osoby niepełnosprawnej na okres nie więcej niż 14 dni w Domu Pomocy Społecznej w Opolu, świadczącym usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego,

b) 32 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną i 10 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi poprzez zapewnienie wsparcia dziennego w miejscu zamieszkania.

Zrealizowano rządowy program „Korpus Wsparcia Seniorów”, którego celem było zapewnienie usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, mających problemy w samodzielnym funkcjonowaniu ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa, możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Celem realizacji Modułu I było organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich dla seniorów w wieku 60 lat i więcej, z terenu miasta Opola. Celem Modułu II była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Z pomocy w I module skorzystało 10 osób, a w II module 43 osoby.

Miasto realizowało również uchwalone Programy w zakresie wsparcia rodzin (tab. 31).

Tab.31. Realizacja wybranych programów w obszarze pomocy rodzinie

Lp.	Program	Opis realizacji
1	Program „Opolska Rodzina” na lata 2019 – 2029	W 2024 r. prowadzono działania związane z koordynacją zadań dot. Karty „Opolska Rodzina” oraz „Opolski Senior”. W okresie sprawozdawczym wydano 1652 kart „Opolski Senior” oraz 2692 kart „Opolska Rodzina”. Do współpracy pozyskano partnerów, tj. przedsiębiorców, instytucje, organizacje oferujące ulgi i zniżki dla posiadaczy Karty (na koniec okresu sprawozdawczego liczba partnerów wynosiła 128). Z obu możliwości, na podstawie stosownych porozumień, mogli również korzystać mieszkańcy Gminy Komprachcice, którym w 2024 r. wydano 92 Karty „Opolska Rodzina” oraz 58 Kart „Opolski Senior”.
2	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2030	Program adresowany jest do osób zagrożonych przemocą domową, osób doznających przemocy domowej, świadków przemocy, osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową i sprawców przemocy, instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. W okresie sprawozdawczym wszczęto 274 procedury „Niebieskie Karty”, Zespół Interdyscyplinarny powołał 269 grup diagnostyczno-pomocowych, a także przeprowadzono 33 warsztaty profilaktyczne skierowane do 786 uczniów opolskich szkół, zapewniono schronienie dla 57 osób (w tym 21 kobiet, 36 dzieci) w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy domowej, przeprowadzono 3 edycje programu korekcyjno-edukacyjnego (dla 30 osób) oraz 3 edycje programu psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy oraz osób nieradzących sobie ze złością i agresją (dla 28 osób). W okresie sprawozdawczym działania profilaktyczne realizowane były m.in. przez: • Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, gdzie pomocy udzielono 382 ofiarom przemocy oraz świadkom przemocy, • Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który udzielał pomocy prawnej,

Lp.	Program	Opis realizacji
		psychologicznej, socjalnej – udzielono 1001 porad dla 598 osób doświadczających przemocy.
3	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026	Zadania ujęte w Programie realizowane były przez miejskie jednostki organizacyjne, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacje pozarządowe statutowo działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. W okresie sprawozdawczym do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 187 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Na komisji przyjęto 238 osób, w tym 195 osoby, wobec których toczy się postępowanie o objęcie leczeniem odwykowym i 38 osób współuzależnionych, którym udzielono porad i nakłoniono do stawiennictwa w instytucjach zajmujących się terapią rodzinną i osób współuzależnionych. Do Sądu Rejonowego w Opolu złożono w sumie 83 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego, 84 osób zostało skierowanych przez Komisję na badanie przez biegłych. Przeprowadzono 3 szkolenia dla 46 osób. We współpracy z Komendą Miejską Policji w Opolu oraz Strażą Miejską w Opolu zorganizowano 5 akcji profilaktycznych oraz interwencyjnych dla 1582 beneficjentów. W okresie sprawozdawczym 9 organizacji pozarządowych oraz innych uprawnionych podmiotów otrzymało w ramach otwartych konkursów ofert dotacje na realizację zadań w ramach profilaktyki uzależnień, m.in. 4 dotacje na poszerzenie oferty programów pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych z których skorzystało 172 mieszkańców miasta Opola, 7 dotacji na wdrożenie rekomendowanych, autorskich programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uzależnień, podnoszenia kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, dla 2 058 mieszkańców miasta Opola. Ponadto 30 publicznych szkół podstawowych, ponadpodstawowych z terenu miasta Opola złożyło wnioski na sfinansowanie działań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026. Wnioski te dotyczyły m.in. wsparcia działań kształtujących postawy społeczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnień behawioralnych jak również zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. W działaniach wzięty udział 3 153 osoby (w tym dzieci, młodzież, rodzice oraz wychowawcy szkół). Prowadzono punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych. Punkt ten prowadzony był przez MOPR. Pracownicy punktu (2 osoby) udzielili w 2024 r. 238 porad, z których skorzystały 122 osoby.
4	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2023 - 2030	Głównym celem Programu jest określenie działań, które umożliwią osobom z zaburzeniami psychicznymi większy dostęp do wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb. W 2024 r. w ramach otwartego konkursu ofert miasto Opole powierzyło organizacjom pozarządowym realizację zadania publicznego pn. „Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej – ochrona zdrowia psychicznego”. W konkursie zostały wyłonione oferty dwóch organizacji pozarządowych: 1. Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w zadaniu pn. „Prewencja kryzysów emocjonalnych” podjęło działania zmierzające do wzrostu świadomości wśród adolescentów i ich opiekunów na temat kryzysów emocjonalnych pojawiających się w procesie rozwojowym dzieci i młodzieży, ich wczesne rozpoznanie i podejmowanie odpowiedniej interwencji.

Lp.	Program	Opis realizacji
		2. Fundacja Rozwoju Społecznego SPINACZ wraz z Opolskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża zorganizowali kampanię społeczną dotyczącą profilaktyki zdrowia psychicznego w mieście Opolu. Miasto zorganizowało w 2024 r. „Miesiąc dla Zdrowia Psychicznego” pn. „Zadbaj o siebie – Zadbaj o swoje zdrowie psychiczne!”, który rozpoczął się 10 września – w Dzień Zapobiegania Samobójstwom i trwał do dnia 10 października – Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego. Dla mieszkańców miasta przygotowano szereg działań wspierających, tj. np.: • dyżury psychologów i prawników w Centrum Handlowym Solaris Center; • wystawa prac pacjentów Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu oraz Specjalistycznego Szpitala w Branicach „Twórczość znaczeń – symbole i kolory” Galeria WuBePe; • projekcja filmu „Wieloryb” w Kinie HELIOS – Centrum Solaris; • „Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego na sportowo” w Toyota Park.

Źródło: opracowanie własne

W dniu 31 października 2024 r. Miasto Opole podpisało umowę o dofinansowanie projektu pn. „Trudny start, lepsza przyszłość 3”- program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu i Gminie Murów. Realizatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu w partnerstwie z gminą Murów. Okres realizacji: 01.06.2024-30.06.2026 r. Projekt jest realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, Działanie 6.7 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej. Głównym celem projektu jest wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci. Działania projektu będą realizować założenia poprawy świadczenia usług w zakresie opieki rodzinnej i środowiskowej, bezpośrednio wspierać rodziny będące w pieczy zastępczej i przeżywające trudności wychowawcze poprzez działania profilaktyczne w formie wyjazdów aktywizacyjno-integracyjnych (realizowanych przez Miasto Opole i Gminę Murów). Wsparciem projektu również zostaną objęte rodziny/osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z powodu przemocy w rodzinie.

W dniu 27 czerwca 2024 r. Miasto Opole podpisało umowę partnerską z Regionalnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Opolu na realizację projektu pn. „NieSamiDzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne – III edycja”. Realizatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu jako partner projektu ROPS w Opolu. Okres realizacji: 01.05.2024-30.06.2025 r. MOPR w Opolu realizował zadanie nr 44 pn. „Rozwój usług opiekuńczych w mieście Opolu” dla 20 osób (15 kobiet, 5 mężczyzn). Zadanie było kierowane do osób starszych i do osób z niepełnosprawnościami pod warunkiem, że osoby te potrzebowały wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i otrzymały od 0 do 80 punktów według skali Barthel. Zakres usług opiekuńczych obejmował pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych (m.in. czynności związane z dostarczaniem produktów żywnościowych, przygotowaniem lub dostarczaniem posiłków, pomoc w spożywaniu posiłków lub karmienie, czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego, czynności dot. zagospodarowania w aktywny sposób czasu wolnego, pomoc przy przemieszczaniu się), opiekę higieniczną (m.in. czynności związane z utrzymaniem higieny osobistej, pomoc przy ubieraniu się, układanie osoby leżącej w łóżku), pielęgnację zleconą przez lekarza i/lub zapewnienie kontaktów z otoczeniem (np. czynności wspomagające nawiązanie kontaktów z rodziną, osobami z bliskiego otoczenia osoby korzystającej z usług oraz społecznością lokalną). Osoby te w trakcie realizacji projektu zostały objęte wsparciem: usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania w wymiarze średnio po 45 godzin miesięcznie. Pomocą zostali objęci seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami – mieszkańcy

miasta Opola, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i ekonomicznej. Osoby te ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki oraz wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

W dniu 1 lutego 2024 roku Gmina Opole zawarła z Wojewodą Opolskim umowę w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2024 roku środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2024. Program miał na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Celem rozpowszechniania usług asystenta było zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. W 2024 r. z Programu skorzystało 150 osób z niepełnosprawnością, dla których świadczone 33 270 godzin usług asystencji osobistej.

3.1.9. Kultura, turystyka, zabytki i współpraca zagraniczna

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym zadania własne gmin obejmują m.in. sprawy kultury, ochrony zabytków i opieki nad nimi, sprawy turystyki oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw. W okresie sprawozdawczym działalność prowadziły miejskie jednostki organizacyjne – instytucje kultury – Miejska Biblioteka Publiczna, Galeria Sztuki Współczesnej, Opolski Teatr Lalki i Aktora, Muzeum Polskiej Piosenki oraz Narodowe Centrum Polskiej Piosenki. W okresie tym Miasto aktywnie zarządzało również obiektami stanowiącymi istotne atrakcje turystyczne.

Na koniec okresu sprawozdawczego Miejska Biblioteka Publiczna miała ponad 35,7 tys. czytelników, dla których zakupiono ponad 6,4 tys. egzemplarzy wydawnictw. Do końca 2024 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyło się 2 763 wydarzeń, w których uczestniczyło 125,9 tys. osób. MBP jest też ważnym miejscem aktywności społeczności lokalnej, wspiera realizację potrzeb edukacyjnych, kulturalnych i informacyjnych mieszkańców. W 2024 r. Galeria Sztuki Współczesnej organizowała liczne wystawy (w tym również plenerowe) oraz akcje edukacyjno-społeczne. Odbyły się m.in.: wystawa skierowana do młodych odbiorców „Fotografia jest wszędzie”, wpisana w program Opolskiego Festiwalu Fotografii, środowiskowa wystawa „Salon Wiosny 2024”, wystawa „Wiesław Dymny. 5 ½ Białego Józka”. Kontynuowano „Wystawę pośmiertną” Karoliny Wojtas, zrealizowano także ważną ekspozycję Andżeliki Markul „Gardło diabła”. Prowadzono również działalność edukacyjną Galerii - oprowadzenia, warsztaty, wykłady i kursy. Ważnym wydarzeniem był „Festiwal Nowej Wsi Królewskiej”.

W Opolskim Teatrze Lalki i Aktora zorganizowano w 2024 r. łącznie ponad 500 wydarzeń kulturalnych, w których uczestniczyło 42,8 tys. osób. Prowadzone były między innymi lekcje teatralne, warsztaty, spotkania po spektaklach oraz wydarzenia jednorazowe.

Aktywne działania podejmowało również Muzeum Polskiej Piosenki, realizowano warsztaty, lekcje muzealne oraz projekty w ramach dofinansowania ze środków KPO, a także Narodowe Centrum Polskiej Piosenki, które poza działalnością koncertową prowadziło szereg działań cyklicznych, jak *Siesta na tarasie* czy koncerty promenadowe.

Tab.32. Realizacja wybranych działań w miejskich jednostkach kultury (2024 r.)

Lp.	Instytucja kultury	Uszczegółowienie
1	Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II w Opolu	- Na dzień 31.12.2024 r. zarejestrowanych było 35 711 czytelników. - MBP dla swoich oddziałów i filii zakupiła 6 436 egz. wydawnictw. - Do końca 2024 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyło się 2 763 wydarzeń, w których uczestniczyło 125 904 osób. - Roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, Instagram, YouTube, Tik Tok, Twitter, strona www instytucji - 3 189 652.
2	Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu	- Do końca 2024 r. z oferty Muzeum skorzystało 43 909 osób (zwiedzanie, prelekcje, spotkania, wystawy, warsztaty, koncerty, imprezy plenerowe i działania edukacyjne). - Roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, Instagram, Tik Tok, strona www instytucji - 2 571 759.
3	Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu	- W 2024 r. zorganizowano wystawy i akcje (performance, spektakle, pokazy multimedialne i muzyczne itp.): 25 wystaw w siedzibie oraz 3 poza GSW, 18 pokazów różnych wystaw plenerowych, 509 różnego rodzaju imprez na żywo (spotkania, spacer, wykłady, oprowadzania, warsztaty i lekcje, projekcje, koncerty, performance). - Przygotowano wydawnictwa – 7 sztuk. - Frekwencja działań zorganizowanych przez Galerię Sztuki Współczesnej w 2024 r. wyniosła 130 272, roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, Instagram, YouTube, strona www instytucji – 735 121. - Prowadzona była działalność edukacyjna Galerii - oprowadzenia, warsztaty, wykłady, kursy.
4	Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki w Opolu	W 2024 r. Opolski Teatr Lalki i Aktora zorganizował: 322 przedstawienia w siedzibie dla 32 022 widzów, 2 przedstawienia poza siedzibą dla 171 widzów, 82 lekcji teatralnych do spektakli dla 1645 uczestników, 15 warsztatów dla 354 uczestników oraz wydarzenia jednorazowe. Łącznie w 2024 r. Teatr zorganizował 504 wydarzenia kulturalne, w których uczestniczyło 42 757 osób, roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, YouTube, strona www instytucji – 4 747 295.
5	Narodowe Centrum Polskiej Piosenki w Opolu	W 2024 r. Centrum zorganizowało następującą liczbę wydarzeń: - dział organizacji imprez: 118 (stacjonarni uczestnicy 83 389, 14 wydarzeń realizowanych online (roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, Instagram, YouTube, strona www instytucji, Spotify NCPP – 2 164 677) - Klub Osiedlowy Metalchem: 783 zajęć dla 13 952 uczestników oraz Dom Kultury TSKN na Śląsku Opolskim 184 przedsięwzięcia dla 2 489 uczestników.

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym zrealizowano wydarzenia społeczne i kulturalne dla uczestników o różnych zainteresowaniach i o szerokim przedziale wiekowym (tab. 33).

Tab.33. Wybrane wydarzenia społeczne i kulturalne zorganizowane w 2024 r. w Opolu

Miesiąc	Uszczegółowienie
styczeń	6.01.2024 r. - Orszak Trzech Króli - wydarzenie, które niezmiennie cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców, przyciągając rokrocznie ok. 5 tysięcy uczestników. W 2024 r. Orszak przemaszerował już po raz dwunasty ulicami Opola. Hasłem Orszaku było „W jasełkach leży!”, fragment XVII- wiecznej kolędy. Trasa orszaku wiodła z Parkingu przed NCPP, ul. Piastowską, Zamkową, w kierunku Placu Wolności, następnie ul. Ozimską w stronę Placu Jana Pawła II, gdzie odbyło się zakończenie orszaku oraz koncert zespołów z MDK. 11.01.2024 r. - Koncert charytatywny zespołu Tre Vocci współorganizowany z Kurią Diecezjalną - to kolejne wydarzenie, z którego dochód przeznaczono na rzecz podopiecznych Domu Nadziei.
luty	26.02.2024 r. współorganizacja 17. Zimowego Lasu Sztuki z Teatrem Eko Studio w Opolu. Cykliczne wydarzenie, podczas którego widzowie mogli skonfrontować sztukę młodych artystów, z pracami dobrze znanych i cenionych twórców Opola i Opolszczyzny. Zimowy Las Sztuki pokazał obecne trendy panujące w opolskim środowisku artystycznym. Jest to bez wątpienia niepowtarzalna okazja, by w jednym miejscu – w Teatrze Eko Studio, obcować z tak dużą ilością różnorodnych form artystycznych. 13.02.2024 r. - Święto Walentynek na Placu Solaris współorganizowane z MDK, NCPP oraz Centrum Handlowym Solaris na stałe wpisało się w kalendarz wydarzeń miejskich. Jak przystało na Stolicę Polskiej Piosenki, odbył się wyjątkowy koncert „Love is in the air”. Największe przeboje o miłości zaśpiewali Sabina Sago i Rafał Drozd. Odbyły się również konkursy, zabawy i animacje, a po koncercie kontynuować można było zabawę w Klubokawiarni OPO podczas After Party Walentynkowego.
maj	03.05.2024 r. - Majówka z okazji Święta Konstytucji 3 Maja. Wydarzenie przygotowane dla mieszkańców Opola, któremu towarzyszyło wiele atrakcji, tj. koncerty, występy taneczne, wspólne odśpiewanie „Ody do radości” z okazji 20-lecia wejścia Polski do Unii Europejskiej, animacje, artystyczne warsztaty i fotobudka z patriotycznymi akcentami. 31.05.2024 r. - Happening „Festiwalowy Most” – wydarzenie okołofestiwalowe związane z Krajowym Festiwalem Polskiej Piosenki. Projekt artystyczny przygotowany przez studentów Wydziału Sztuki Uniwersytetu Opolskiego i prezentowany na Mostku Groszowym. 31.05-02.06.2024 r. – 61 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu- to wydarzenie cykliczne znane w całej Polsce, jeden z najstarszych festiwali muzycznych w Europie. Na deskach amfiteatru występują największe gwiazdy naszej estrady oraz znani kabareciarze. Na przestrzeni 61-lat powstało wiele przebojów, a laureatami festiwalu było wielu cenionych artystów. KFPP to niekwestionowany symbol naszego miasta i region, a Opole szczyty się mianem Stolicy Polskiej Piosenki.
czerwiec	14-16.06.2024 r. – Dni Opola, kilkudniowe święto miasta, w którym biorą udział mieszkańcy, turyści i przedstawiciele miast partnerskich. W trakcie imprezy opolscy artyści plastycy, muzycy, aktorzy, tancerze prezentują swoją działalność artystyczną. Obchody święta miasta to szereg wydarzeń kulturalnych i sportowych, w trakcie których prezentowana jest bogata oferta kulturalna miasta przygotowana przez instytucje kultury i stowarzyszenia. Organizowane są również koncerty gwiazd polskiej sceny muzycznej, zarówno z kraju, jak artystów pochodzących z Opola. Najważniejszym celem organizacji Dni Opola jest promocja kultury i historii miasta wśród mieszkańców i gości. Podczas Dni Opola została odsłonięta również kolejna gwiazda – Magdy Umer w Alei Polskiej Piosenki na opolskim rynku. 22.06.2025 r. - Festyn uliczny w związku z 20-leciem członkostwa Polski w UE – impreza współorganizowana z Konsulatem Republiki Federalnej Niemiec w Opolu. Międzynarodowe spotkanie na Placu Wolności mieszkańców z delegacjami miast partnerskich i zaprzyjaźnionych z Niemiec. Prezentacja kultury polskiej, jak i niemieckiej

Miesiąc	Uszczegółowienie
	przez taniec, śpiew, sztukę artystyczną – ludową czy gastronomię. Wydarzeniu towarzyszył dzień otwarty Konsulatu Republiki Federalnej Niemiec. 28.06.2024 r. – Noc Kultury - w 2024 r. odbyła się już piętnasta edycja Nocy Kultury. Uczestnicy mogli wziąć udział w 42 różnorodnych wydarzeniach kulturalnych – tj. koncerty, spektakle, widowiska plenerowe, wystawy i gry miejskie. Kilka tysięcy uczestników jak co roku odwiedziło miejskie i wojewódzkie instytucje kultury, organizacje pozarządowe, opolskie puby i lokale przygotowujące ofertę dla uczestników. Wydarzenia zaczęły się ok. godz. 18 i organizowane były do późnych godzin nocnych w różnych punktach Opola. Co roku można zaobserwować coraz większe zainteresowanie Nocą Kultury. Wzrasta również liczba podmiotów chętnych do udostępnienia swoich wnętrz w tą najbardziej kulturalną noc w roku.
październik	5-6-10.2024 r. - Jarmark Franciszkański. To już dwudziesta piąta edycja wydarzenia, które na stałe wpisało się w kalendarz imprez kulturalnych Opola. Co roku na czas Jarmarku serce miasta zamienia się w tętniący życiem festiwal smaków i rękodzieła artystycznego, podczas którego ok. 170 wystawców oferuje uczestnikom swoje unikatowe wyroby. Jarmarkowi towarzyszą występy sceniczne oraz liczne atrakcje dla całych rodzin, w tym cieszące się wielką popularnością zwiedzanie zabytkowych wnętrz zespołu kościelno-klasztornego pw. Świętej Trójcy, zwanym przez opolan kościołem Franciszkanów. W związku z ubiegłoroczną powodzią, cały dochód z tradycyjnej zbiórki został przeznaczony na pomoc dla poszkodowanych przez żywioł.
listopad	11.11.2024 r.- Piknik Niepodległościowy z okazji święta 11 listopada. To okazja, aby przypomnieć, że nasz kraj po 123 latach niewoli i rozbiorów odzyskał niepodległość. Ubiegłoroczne obchody otworzył uroczysty polonez. Na scenie na opolskim Rynku odbyły się m.in.: występ Zespołu Pieśni i Tańca Opole, koncert młodzieżowy pt. „O niepodległości patriotycznie, nostalgicznie i...muzycznie” oraz koncert Białskiej Orkiestry Dętej, połączony ze wspólnym śpiewaniem pieśni patriotycznych. Dla mieszkańców przygotowano mnóstwo atrakcji (m.in. okolicznościową fotobudkę, malowanie twarzy, quizy i zabawy). Na uczestników Pikniku Niepodległościowego czekał także poczęstunek: kawa, herbata i tradycyjne rogalce z białym makiem. 21.11.2024 r. Po raz dwudziesty ósmy opolscy twórcy i animatorzy kultury otrzymali Nagrody Miasta Opola za osiągnięcia w dziedzinie kultury. Nagroda ta jest wręczana corocznie opolskim artystom, twórcom i animatorom za zasługi w dziedzinie kultury i ma na celu docenienie działalności twórczej i popularyzatorskiej związanej ściśle z Miastem. W 2024 r. przyznano 9 nagród.
grudzień	07.12.2024 r. Event Resonance to nowa, innowacyjna inicjatywa kulturalna, występy na scenie w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym znanych artystów z Niemiec reprezentujących różnorodne nurty i style muzyczne – od berlińskiego techno po eksperymentalną elektronikę z Hamburga. Ich obecność wzbogaciła wydarzenie o unikalne brzmienia, pozwalając uczestnikom doświadczyć energii i kreatywności płynącej z niemieckiej sceny muzycznej. Wydarzenie było współorganizowane z Konsulatem Republiki Federalnej Niemiec w Opolu.

Źródło: opracowanie własne

Miasto realizuje również zadania w obszarze stypendiów dla wybitnie uzdolnionych uczniów szkół artystycznych: Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia oraz Zespołu Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego w Opolu. Stypendia przyznawane są uczniom obu szkół artystycznych od 1992 roku. W roku szkolnym 2023/2024 oraz 2024/2025, z każdej z tych szkół stypendia mogło otrzymywać 6 uczniów. Stypendium przyznawane było na dany rok szkolny. W roku 2023/2024 oraz 2024/2025 w kwocie 450 zł miesięcznie dla każdego ucznia. Mają one wartość podwójną: oprócz poprawy kondycji finansowej stypendysty stanowią bardzo ważny czynnik motywujący do pracy i wpływający na kreatywność młodych plastyków bądź muzyków. Liczba przyznanych stypendiów artystycznych wyniosła: w roku szkolnym 2023/24 – 12 osób, w roku 2024/25 – 12 osób. Łącznie w 2024 r. 24 osoby.

Do zadań własnych gminy w okresie sprawozdawczym należały także sprawy w obszarze ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Na podstawie podjętych uchwał w sprawie udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, niestanowiących wyłącznej własności Gminy, w 2024 r. Miasto przyznało 10 dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków, z czego dwa podmioty wycofały się z realizacji zadań. W związku z powyższym, w ramach dwóch naborów wniosków w 2024 r. przyznano ostatecznie dotacje na łączną kwotę 374 483,12 zł. Podpisano 8 umów na realizację planowanych prac remontowo-konserwatorskich.

W czerwcu 2024 r., Rada Miasta Opola przyjęła Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2024-2027 (opracowywany raz na cztery lata). Program ma na celu m.in. poprawę stanu zachowania zabytków w mieście, wyeksponowanie poszczególnych obiektów zabytkowych oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków w kontekście społecznym, turystycznym i edukacyjnym oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami i określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuację konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków. Poszczególne cele i kierunki działań realizowane są przez cały okres obowiązywania Programu, a środki na ich realizację są planowane co roku w budżecie Miasta Opola.

Tab. 34. Wybrane dane w obszarze ochrony zabytków

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba obiektów w gminnej ewidencji zabytków	3 157	3 157	3 154	3154	3154	3154
2	Liczba przyznanych dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków wraz z łączną kwotą ¹	18 dotacji 1 179 000 zł (w tym 1 100 000 zł z budżetu Miasta)	12 dotacji 821 800,00 zł (w tym 791 800 zł z budżetu Miasta i 30 000 zł z JST woj. opolskiego)	13 dotacji 546 891,81 zł	10 dotacji 370 785,37 zł	10 dotacji 400 000,00 zł	8 dotacji 374 483,12 zł
3	Liczba przeprowadzonych renowacji zabytkowych kapliczek na terenie miasta wraz z kwotą nakładów	3 kapliczki 59,8 tys. zł	1 kapliczka 10 tys. zł	2 kapliczki 74,4 tys. zł	2 kapliczki 87,4 tys. zł	1 zabytkowa figura 52,0 tys. zł	-----

Źródło: opracowanie własne

W 2023 r. przeprowadzono kompleksową konserwację zabytkowej figury św. Jana Nepomucena, znajdującej się przy ul. Jagiełły w Opolu-Czarnowasach- Dzielnica I. W 2024 r. Wydział Kultury, Turystyki i Współpracy Zagranicznej nie realizował prac związanych z renowacją zabytkowych obiektów małej architektury z budżetu Miasta Opola, z uwagi na realizację powyższych działań w ramach projektu pn. „Ocalić od zapomnienia polskie ślady na cmentarzu przy ul. Wrocławskiej w Opolu oraz zabytki sztuki

sakralnej Śląska Opolskiego”, objętego dotacją ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (figura św. Jadwigi Śląskiej, pochodząca z kapliczki przy ul. Frankiewicza/Przeskok w Opolu-Groszowicach, kamienny krzyż na Placu Sebastiana w Opolu).

W 2024 r. realizowano również inne zadanie wskazane w tab. 35.

Tab. 35. Pozostałe zadania zrealizowane w 2024 roku w obszarze kultury i zabytków

Lp.	Nazwa zadania	Zakres
1	Remont rzeźby Marii Konopnickiej autorstwa M. Nowaka zlokalizowanej przy ul. Waryńskiego 21 w Opolu	Pomnik - rzeźba Marii Konopnickiej autorstwa opolskiego artysty Mariana Nowaka znajdujący się przy ul. Waryńskiego, przed wejściem do Publicznego Liceum Ogólnokształcącego nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej w Opolu został poddany remontowi. Rzeźba została zdemonstrowana i przewieziona do pracowni LNC PROJEKT pani Justyny Lenc, w której przeprowadzona została kompleksowa renowacja. Prace wykonano na podstawie programu prac konserwatorskich. W październiku 2024 r. po zakończonym remoncie powróciła na plac przed Liceum. Uroczyste odsłonięcie odbyło się 6 listopada 2024 r.
2	Odsłonięcie tablicy poświęconej Helenie Lehr Skwer na rogu ul. Minorytów i ul. Zamkowej	Wspólnie ze Stowarzyszeniem Rodło Opole, 27 sierpnia 2024 r. odsłonięto tablicę poświęconą Helenie Lehr na Skwerze na rogu ul. Minorytów i ul. Zamkowej. Helena Lehr – (ur. 16 lutego 1913 r. w Berlinie, zm. 10 maja 1998 r. w Warszawie) – jedna z najbardziej aktywnych działaczek Związku Polaków w Niemczech, nauczycielka, harcerka, dziennikarka. Redaktorka „Młodego Polaka w Niemczech”. Tworzyła zgrany duet z Edmundem Janem Osmańczykiem, z którym współpracowała i przyjaźniła się od czasów młodości. W czasie wojny została aresztowana i zesłana do obozu koncentracyjnego w Ravensbrück. Po wojnie pracowała m.in. jako redaktorka Zachodniej Agencji Prasowej i programów Polskiego Radia.
3	Przyjęcie Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Opola wraz ze zmianami	Zarządzeniem Prezydenta Miasta Opola przyjęto Gminną Ewidencję Zabytków Miasta Opola wraz ze zmianami. Nowa Gminna Ewidencja Zabytków posiada 3154 wpisów kart adresowych. Dokonano 10 wpisów (włączyć do GEZ), dokonano 8 wykreśleń (wyłączenia z GEZ), usunięto 5 kart adresowych budynków nieistniejących, wskazanych do wykreślenia przed 2017 r. Wszystkie wprowadzone zmiany w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Opola uzgodnione zostały z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
4	Opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2024-2027	Opracowano oraz przyjęto do realizacji uchwałą Rady Miasta Opola Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2024-2027. Program jest kontynuacją dotychczasowych dokumentów strategicznych mających na celu poprawę stanu zachowania i utrzymania środowiska kulturowego w przestrzeni miejskiej. Program określa uwarunkowania prawne ochrony dziedzictwa kulturowego, szczegółowo prezentuje zasób zabytkowy miasta oraz omawia ustawowe formy ochrony zabytków wraz z ich charakterystyką. Program jest wyznacznikiem działań odnoszących się do inicjowania, wspierania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.
5	Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.	Opracowany Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych został zatwierdzony przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Plan zawiera opis przedsięwzięć związanych z ochroną zabytków w sytuacjach nadzwyczajnych poprzez: zapobieganie i prowadzenie prac przygotowawczych w czasie poprzedzającym wystąpienie sytuacji zagrażających zabytkom; działania w okresie podwyższonej gotowości; schemat reagowania w czasie wystąpienia i trwania konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowych; zabezpieczenie i dokumentowanie zabytków, po zakończeniu konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowych.

Lp.	Nazwa zadania	Zakres
6	Realizacja zadań w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków	Podpisano trzy umowy na realizację zadań w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków: - 7.02.2024 r. podpisano umowę z Parafią Katedralną pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu na realizację zadania pn. „Konserwacja i renowacja elewacji korpusu południowego oraz kruchty wejściowej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu”. - 28.05.2024 r. podpisano umowę z Zakonem Braci Mniejszych Domem Zakonnym w Opolu na realizację zadania pn. „Remont i przebudowa pokrycia dachu Klasztoru Franciszkanów wraz z kompleksowym remontem istniejącej więźby dachowej”. - 3 czerwca 2024 r. podpisano umowę ze Skarbem Państwa – Komendantem Wojewódzkim Policji w Opolu na realizację zadania „Siedziba Komendy Miejskiej i Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu, ul. Powolnego/Korfantego – renowacja na 100-lecie (częściowy remont elewacji zewnętrznych).

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym Miasto zarządzało wybranymi atrakcjami turystycznymi przeznaczonymi do zwiedzania, m.in. Zamkiem Górnym, Wieżą Piastowską, wieżą Ratusza, a także punktem Miejskiej Informacji Turystycznej. Liczba osób odwiedzających Wieżę Piastowską utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie, co pokazuje, że cieszy się ona niezmiennym zainteresowaniem przez cały rok, choć to okres wakacyjny najbardziej sprzyja turystyce. Rosnąca z roku na rok frekwencja Zamku Górnego pokazuje, że projekt doposażenia obiektu ze środków unijnych przynosi założone efekty. Poza tym kolejne dodatkowe zajęcia i pomysły aktywizujące przestrzeń (m.in. Noc Muzeum, Wiła Wianki, Święto Wojciechowe, warsztaty tematyczne i spotkania miłośników gier planszowych) są alternatywą dla „zwykłego” zwiedzania i poznawania historii tego miejsca i Opolu. W 2024 r. Wieża Ratuszowa była wyłączona ze zwiedzania w związku z prowadzonym remontem.

Jedną z największych atrakcji od wielu lat jest opolski Ogród Zoologiczny z blisko trzystoma gatunkami zwierząt. W 2024 r. ZOO odwiedziło ponad 356,7 tys. osób. W roku sprawozdawczym uroczystie otwarto nowe akwarium. Ogród uczestniczył w międzynarodowych programach hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem.

Tab.36. Podstawowe dane statystyczne w obszarze turystyki

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba turystów Wieża Piastowska [tys. osób]	11,3	12,0	4,7	9,6	13,8	12,8	11,4
2	Liczba turystów Wieża Ratuszowa [tys. osób]	1,5	1,3	-	0,7	1,1	0,9	-
3	Liczba turystów – Zamek Górny [tys. osób]	-	6,9	1,4	1,8	4,0	4,7	5,8
4	Liczba turystów Miejskiej Informacji Turystycznej [tys. osób]	19,7	16,4	4,7	9,3	10,8	12,4	13,8
5	Liczba zwiedzających ZOO [tys. os.]	266,9	274,4	176,9	318,5	287,8	282,4	356,7
6	Liczba gatunków zwierząt w ZOO [szt.]	319	330	304	290	302	387	485
7	Liczba zajęć dydaktycznych w ZOO [szt.]	200	176	-	-	78	15	96
8	Liczba uczestników zajęć dydaktycznych w ZOO Opole [tys. osób]	3,6	3,6	-	-	1,8	0,4	3,1

Źródło: opracowanie własne

W obszarze turystyki oraz kultury zrealizowano również następujące prace/zadania:

- Wizyty studyjne zagranicznych dziennikarzy

W kwietniu 2024 r. w ramach projektu **Opole - Praga: łączy nas wspólna historia, przyjaźń i...** **Flixbus**, wspólnie z Opolską Regionalną Organizacją Turystyczną zorganizowane zostały **trzy wizyty** studyjne czeskich dziennikarzy, które obejmowały województwo opolskie wraz z Miastem Opole. Podczas tych wizyt promowano bezpośrednie połączenie autobusowe Opole – Praga. Opole odwiedziła m.in. przedstawicielka Deník.cz, która przygotowywała materiał o największych atrakcjach Opola. W programie wizyty znalazły się: spacer po Starym Mieście, wizyta m.in. w Zamku Górnym w Opolu, Muzeum Śląska Opolskiego, Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu, ZOO Opole i na Wieży Piastowskiej. Ponadto w ramach tej współpracy Opole gościło przedstawicieli czeskiej telewizji TV A11 i Flixbusa, którzy przygotowali materiał filmowy m.in. o Opolu oraz czeskiego reportera Ivo Bartik. Pokłosiem jego wizyty był artykuł w czeskim magazynie „Kvety”.

W grudniu 2024 r. Opole odwiedzili reprezentanci czeskiego portalu Řidiče, który na swoich mediach społecznościowych gromadzi kilkanaście tysięcy osób pasjonujących się motoryzacją. Nasz Opolski Jarmark Bożonarodzeniowy okazał się dla nich prawdziwym odkryciem. Goście z Czech byli oczarowani nie tylko wyjątkową oprawą świątecznego wydarzenia, ale także serdecznością, z jaką zostali przyjęci przez mieszkańców. Na portalu ukazał się wpis zachęcający do odwiedzenia Opola podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego.

Wszystkie wizyty studyjne odbyły się we współpracy z Opolską Regionalną Organizacją Turystyczną.

- Przygotowanie i organizacja odsłonięcia „gwiazd” (odlewy z brązu), Kuby Badacha, Włodzimierza Korcza – 1 czerwca 2024 r. oraz Magdy Umer– 16 czerwca 2024 r. w Alei Gwiazd Polskiej Piosenki.

Do zadań Miasta należy współpraca międzynarodowa – obsługa organizacyjna, merytoryczna oraz protokolarna uroczystości i wydarzeń związanych ze współpracą zagraniczną, w tym wizyt delegacji zagranicznych oraz przedstawicieli korpusu konsularnego w Opolu, a także wyjazdów delegacji z Opola za granicę. Najważniejszym elementem współpracy międzynarodowej są przedsięwzięcia realizowane z 11 miastami partnerskimi, a także kilkoma miastami zaprzyjaźnionymi. W ramach współpracy międzynarodowej Miasta Opola zrealizowano 36 przedsięwzięć. Do tej liczby należy dodać co najmniej 10 wydarzeń zrealizowanych przez stowarzyszenia, kluby, zespoły i organizacje, które pozyskały środki na te działania w ramach otwartego konkursu ofert na wsparcie zadań publicznych na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania i współpracy między społecznościami. Wspomniane wydarzenia odbyły się w rozmaitych obszarach i objęły różne grupy wiekowe, społeczne i zawodowe. Do najważniejszych przedsięwzięć należały:

- Spotkanie Prezydenta Miasta Opola z korpusem konsularnym obejmującego swoim zasięgiem Województwo Opolskie (15 marca 2025 r.).
- Spotkania Prezydenta Miasta Opola z ambasadorami i konsulami, m.in. z Ambasadorem Republiki Czeskiej, Ambasadorem Indii, Konsulem Generalnym Republiki Federalnej Niemiec, Konsulem Generalnym Ukrainy, Konsulem Generalnym Francji oraz z przedstawicielem Konsulatu Generalnego USA z Krakowa.
- Wizyta w Opolu delegacji z miast partnerskich: Mülheim an der Ruhr (Niemcy) oraz z Iwano-Frankiwska (Ukraina) podczas Dni Opola.
- Wizyta w Opolu delegacji z miast partnerskich i zaprzyjaźnionych z Niemiec (Bonn, Ingolstadt, Nickenich i Poczdam) z okazji pierwszej edycji Festynu ulicznego, tzw. Strassenfest. W ramach wydarzenia zorganizowano wiele atrakcji dla mieszkańców, m.in. występ Młodzieżowej Orkiestry

Dętej z Chrzastowic, grę miejską, warsztaty chemiczne, artystyczne oraz animacje dla dzieci i młodzieży. Wydarzenie odbyło się dzięki współpracy Miasta z Konsulatem RFN w Opolu.

- Wizyta delegacji z Opola w mieście partnerskim Mülheim an der Ruhr (Niemcy) w dniach 28-30 września 2024 r. z okazji 35-lecia partnerstwa. Podczas wizyty gościom zaprezentowano różne obszary funkcjonowania miasta, a także wymieniono się dobrymi praktykami oraz nakreślono plany na przyszłość.
- Wizyta delegacji z Opola w hrabstwie partnerskim Roanoke (USA) w dniach 6-13 października 2024 r. z okazji 30-lecia partnerstwa. Podczas wizyty gościom zaprezentowano różne obszary funkcjonowania hrabstwa, a także wymieniono się dobrymi praktykami oraz nakreślono plany współpracy na przyszłość.
- Wizyta studyjna przedstawicieli Opola w mieście Alba Iulia (Rumunia) w dniach 4-6 listopada 2024 r. w ramach projektu UE (CERV) pn. „Forever Young – Twin Cities for Resilient Communities”, który obejmuje cykl spotkań i debat w wybranych miastach partnerskich Székesfehérvár (Węgry). Reprezentanci pięciu miast wzięli udział w prelekcjach i debatach eksperckich, wymieniając się doświadczeniami w zakresie ulepszania polityki miejskiej z wykorzystaniem funduszy UE.

3.1.10. Sport i rekreacja

W 2024 r., na sam jego koniec, bo w połowie grudnia ukończono największą inwestycję sportową w historii miasta – budowę nowego stadionu piłkarskiego. Za kwotę prawie 185 mln zł powstał niezwykle funkcjonalny obiekt, który wzbudza zachwyt w kraju. W dużej mierze ze względu na użycie rozwiązań, które mają sprawić, że koszty funkcjonowania obiektu w porównaniu do podobnych w kraju będą niższe (pompy ciepła, fotowoltaika, zbiorniki na wodę deszczową). Budowa stadionu trwała równo trzy lata i przebiegała bardzo sprawnie. Oddano go do użytku bez żadnych opóźnień. Duża w tym zasługa bardzo dobrej współpracy inwestora – spółki miejskiej Zakład Komunalny oraz wykonawcy, która budowała już drugi duży obiekt sportowy w naszym mieście – kompleks Toyota Park. Budowę stadionu ukończono w 2024 roku, a jego inauguracja nastąpiła w marcu 2025 roku. Towarzyskie starcie Odra Opole – niemiecki FC Magdeburg połączone z oficjalnym i uroczystym otwarciem obiektu obejrzał komplet widzów.

Rok 2024 to początek bardzo poważnych inwestycji w bazę sportową przy szkołach w mieście. Rozpoczęto budowę czterech hal sportowych w ramach programu „Olimpia” dofinansowanego ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Są to obiekty w: Publicznej Szkole Podstawowej nr 26 (dzielnica Grudzice), Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 (dzielnica Nowa Wieś Królewska), Liceum Ogólnokształcącym nr 9 oraz Zespole Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica. Hale te mają być ukończone w 2025 roku. To nie koniec wykorzystania przez Miasto Opole możliwości pozyskania pieniędzy z MSiT na budowę hal przyszkolnych w ramach programu „Olimpia”. Podpisano bowiem w 2024 roku umowy na budowę dwóch kolejnych takich obiektów przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 9 (dzielnica Półwieś) oraz przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 32 (dzielnica Sławice). Obie te hale mają być ukończone w 2025 roku. Sześć nowych hal oddanych w ciągu roku to będzie ogromny skok jakościowy. Wspomnieć należy również o odkupieniu hali sportowej przy ul. Duboisa należącej do klubu Budowlani Opole. Będzie ona już w zasobach miejskich, a administrować nią będzie Zespół Szkół Ekonomicznych.

Dodatkowo w 2024 roku dokonano kolejnych prac modernizacyjnych krytej pływalni "Wodna Nuta" szczególnie związanych z systemem wentylacji. Przed sezonem letnim wykonano też szereg prac remontowo-modernizacyjnych na basenie letnim „Błękitna Fala” (wymiana okładzin, remont maszynowni, nowy system bramek). Oba obiekty zyskały też odświeżony wizerunek, co przełożyło się

na rekordowe frekwencje. Poza tym wymieniona została całkowicie sztuczna murawa na orliku przy ul. Bielskiej oraz na Centrum Sportu przy ul. Rutkiewicz.

Rozwój sportu realizowany jest w mieście poprzez odpowiednie wydziały Urzędu Miasta Opola (z wiodącym Wydziałem Sportu), Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Międzyszkolny Ośrodek Sportowy. Współdziałanie kilku wydziałów Urzędu Miasta Opola oraz jednostek (MOSiR i MOS) z klubami sportowymi, daje możliwość uczestnictwa w zajęciach sportowych dużej grupie dzieci i młodzieży. Co niezwykle istotne, na terenie naszego miasta występują kluby prowadzące zajęcia w bardzo dużej liczbie dyscyplin sportowych. Szeroka możliwość wyboru dyscypliny do trenowania i dobra baza sportowa, a także aktywność klubów jeśli chodzi o zachęcanie dzieci i młodzieży do uprawiania sportu przekładają się na wyniki. W prowadzonej przez Instytut Sportu klasyfikacji sportu młodzieżowego, w punktacji za osiągnięte rezultaty w czterech kategoriach wiekowych: młodzieżowiec - do lat 23, junior - do lat 19, junior młodszy - do lat 17 i młodzik - do lat 15, Miasto Opole w okresie sprawozdawczym zajęło 19. lokatę w kraju (o jedną pozycję niżej niż w 2023 roku). Biorąc pod uwagę, że Opole pod względem liczby mieszkańców jest 27. miastem w Polsce, tę lokatę w klasyfikacji można uznać za bardzo dobrą. Za nami są większe miasta takie jak m.in.: Kielce, Częstochowa, Radom, Gliwice, Sosnowiec, Zabrze, Bytom, Ruda Śląska i Rybnik. W naszym mieście jest duża liczba dzieci trenujących na co dzień jakąś dyscyplinę w klubach sportowych. W każdym roczniku w mieście Opolu w szkole podstawowej jest około 1050-1100 uczniów. Średnio wśród uczniów szkół podstawowych, w każdym roczniku, regularnie w zajęciach prowadzonych przez kluby, uczestniczy około 180-200 dzieci. Najpopularniejsze dyscypliny to: piłka nożna, taekwondo i judo.

W piramidzie szkolenia sportowego podstawą jest sport dzieci i młodzieży. Dobrze funkcjonuje on w obszarze oświaty. Funkcjonują w niej klasy mistrzostwa sportowego w IX LO (piłka ręczna chłopców i piłka nożna chłopców) oraz klasy sportowe w tym samym liceum, w których uczestniczy młodzież trenująca: koszykówkę (chłopcy), siatkówkę (dziewczęta) oraz lekkoatletykę.

W roku sprawozdawczym realizowanych było wiele imprez sportowo-rekreacyjnych na obiektach miejskich. Jeśli chodzi o poważne wydarzenia sportowe o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym, to warto wymienić: turniej żużlowy Złoty Kask (stadion ul. Wschodnia), towarzyski mecz Polska – Słowenia w futsalu, mistrzostwa Polski w ratownictwie wodnym, mistrzostwa Polski juniorów w judo i młodzieżowe mistrzostwa Polski w akrobatyce.

Realizacja zadań w okresie sprawozdawczym objęła m.in. prowadzenie spraw związanych z upowszechnianiem kultury fizycznej, prowadzeniem nadzoru, przyznawaniem nagród i stypendiów w dziedzinie sportu, a także realizację otwartych konkursów z obszaru wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (tab. 37).

Tab.37. Realizacja wybranych działań w obszarze sportu w okresie sprawozdawczym

Lp.	Działanie	Opis realizacji
1	Prowadzenie spraw związanych z upowszechnianiem kultury fizycznej	Działanie zrealizowano poprzez szeroki system wsparcia dla klubów i organizacji sportowych w zakresie prowadzonej przez nie działalności (wsparcie merytoryczne i finansowe). Udzielono dotacje na dofinansowanie 55 projektów o tematyce sportowej i rekreacyjnej i na organizację imprez sportowych i rekreacyjnych.
2	Prowadzenie nadzoru nad klubami sportowymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej oraz uczniowskimi klubami sportowymi	Zrealizowano zgodnie z <i>Ustawą o stowarzyszeniach</i> , <i>Ustawą o sporcie</i> oraz <i>Rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki ws. ewidencji klubów sportowych</i> . W ramach Urzędu prowadzono rejestr klubów sportowych, kontrolowano działalność klubów i prawidłowość wydatkowania środków publicznych.
3	Prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem przez Prezydenta nagród i stypendiów w dziedzinie sportu	Zrealizowano poprzez: - wypłatę comiesięcznych stypendiów sportowych - stypendia zostały przyznane na okres 10 miesięcy, 76 zawodnikom, którzy spełnili kryteria określone w Uchwale Nr XLIV/860/21 Rady Miasta Opola z dnia 30 września 2021 r. w sprawie okresowych stypendiów sportowych, nagród za osiągnięte wyniki sportowe oraz nagród dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe. - wypłatę nagród (zawodnikom i trenerom), którzy osiągnęli wyniki sportowe zgodne z ww. uchwałą - wypłacono 58 nagród dla zawodników i trenerów
4	Realizacja otwartych konkursów z obszaru wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, realizacja programu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi	Zrealizowano poprzez dofinansowanie 27 zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Objęto dofinansowaniem cykliczne zajęcia pozalekcyjne organizowane przez kluby sportowe dla dzieci i młodzieży. Programem objęto 2330 osób.

Źródło: opracowanie własne

Prezydent Miasta wykonywał postanowienia uchwał w zakresie wspierania rozwoju sportu, stypendiów sportowych i nagród za osiągnięte wyniki sportowe, współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wykazu kąpielisk. Realizację ww. uchwał przedstawiono w tab. 38.

Tab.38. Realizacja wybranych uchwał Rady Miasta Opola w zakresie wspierania rozwoju sportu

Lp.	Uchwała Rady Miasta	Realizacja w okresie sprawozdawczym
1	Uchwała w sprawie warunków i trybu wspierania rozwoju sportu na terenie Miasta Opola	Udzielono klubom sportowym 55 dotacji w trybie jednorocznym (52 dotacje na kwotę 4 599 891,90 złotych) i wieloletnim (3 dotacje na kwotę 2 000 000 złotych), przeznaczonych na rozwój opolskiego sportu w wybranych dyscyplinach oraz organizację imprez sportowych i rekreacyjnych, na łączną kwotę 6 599 891,90 złotych
2	Uchwała w sprawie stypendiów, wyróżnień i nagród za osiągnięte wyniki sportowe oraz za osiągnięcia w działalności sportowej	Stypendia wypłacono 76 zawodnikom w 9 dyscyplinach sportowych, na łączną kwotę: 620 190,00 zł. Stypendia były wypłacane co miesiąc od 1 kwietnia do 31 grudnia 2024 r., 2 wypłaty w grudniu 2024 r. Nagrody wypłacono łącznie 58 zawodnikom i trenerom, na kwotę 140 105,00 zł, w siedmiu dyscyplinach sportowych.

3	Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024	Wzmocnienie organizacji pozarządowych będących klubami sportowymi, jako realizatorów zadań publicznych istotnych dla rozwoju społecznego – zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. Celem jest zapobieganie uzależnieniom. Udzielono 27 dotacji na łączną kwotę 519 180 złotych
4	Uchwała w sprawie określenia sezonu kąpielowego i wykazu kąpielisk na terenie Miasta Opola na rok 2024	Zgodnie z ustawą Prawo wodne z 20 lipca 2017 r. uchwalono umieszczenie dwóch kąpielisk na terenie Miasta Opola – na jeziorze Malina przy ulicy Olimpijskiej w Opolu i kamionce Bolko przy Alei Przyjaźni w Opolu, które funkcjonowały w okresie letnim od 21 czerwca do 1 września 2024 roku. Realizatorem uchwały był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Opolu.

Źródło: opracowanie własne

Tab.39. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sportu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Dotacje dla klubów sportowych	111	111	83	84	91	80	82
2	Liczba zarejestrowanych klubów sportowych	91	94	96	98	96	97	98
3	Stypendia i nagrody sportowe	257	205	184	215	134	110	134

Źródło: opracowanie własne

Wiele istotnych zadań w obszarze sportu i rekreacji realizuje w mieście Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Jednostka ta prowadzi działalność o charakterze użyteczności publicznej, której celem jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji, turystyki, a także wszelkich działań usługowych możliwych do wykonania w administrowanych obiektach tj. wynajem pomieszczeń stowarzyszeniom sportowym, działalność handlowa. W okresie sprawozdawczym MOSiR zarządzał 48 obiektami, w tym m.in. dwoma krytymi pływalniami, basenem letnim, sztucznym lodowiskiem, halą sportową Stegu Arena, kompleksem Toyota Park, stadionem lekkoatletycznym, stadionem piłkarskim przy ul. Oleskiej, stadionem żużlowym, szeregiem boisk sportowych: piłkarskich i lekkoatletycznych, od dużego kompleksu Centrum Sportu, poprzez Orliki, do dzielnicowych boisk i placów zabaw, obiektami rekreacyjnymi typu Otwarte Strefy Aktywności, kąpieliska Bolko i Malina, obiektami turystycznymi – Wieża Piastowska i Ratuszowa, Zamek Górny oraz Miejska Informacja Turystyczna.

MOSiR był organizatorem lub współorganizatorem znaczących wydarzeń sportowych w Opolu (m.in. półmaraton Opole). Jednostka organizuje i współorganizuje także wiele imprez, których celem jest popularyzacja zdrowego trybu życia, jak biegi, zawody pływackie, piłkarskie i inne, które cieszą się niestabnącą popularnością. Na obiektach MOSiR kluby sportowe z terenu miasta Opola organizowały swoje mecze ligowe w popularnych dyscyplinach sportowych takich jak: żużel, piłka ręczna, piłka nożna, futsal czy siatkówka. Trenują na nich także przedstawiciele dyscyplin osiągających bardzo dobre rezultaty w rywalizacji krajowej i międzynarodowej – lekkoatleci, pływacy, łyżwiarze short tracku. Baza sportowa miasta wykorzystywana jest nie tylko przez profesjonalnych sportowców, ale także amatorów (ligi piłkarska i siatkarska, turnieje futsalu, tenisa stołowego) oraz celem szkolenia dzieci i młodzieży. Poza tym jest dla mieszkańców areną dla uprawiania sportu i rekreacji oraz aktywnego wypoczynku.

MOSiR w 2024 roku nie miał zaplanowanych nowych inwestycji budowlanych. Przeprowadził natomiast potrzebne remonty w obecnie istniejących obiektach. Największe i najważniejsze modernizacje zostały przeprowadzone na pływalni "Wodna Nuta", lodowisku "Toropol" i basenie letnim „Błękitna Fala” oraz na boiska piłkarskich. Poza tym została zmodernizowana przepompownia na kąpielisku Bolko, która skutecznie zabezpieczy w okresie letnim funkcjonowanie sanitariatów.

W rok 2024 wymieniona została sztuczna nawierzchnia na pełnowymiarowym boisku Centrum Sportu oraz na Orliku przy ul. Bielskiej. W pierwszym przypadku służyła ona użytkownikom od 2011 roku,

a w drugim od 2009 roku. W związku z małą liczbą takich obiektów były one oblegane i koniecznością było stworzenie lepszych warunków do treningów i grania spotkań, także ligowych. W ramach przebudowy wymieniono nawierzchnię na zupełnie nową, certyfikowaną przez Polski Związek Piłki Nożnej. Uzupełniono też podbudowę i usprawniono system odpływów. Nowa murawa syntetyczna jest przede wszystkim lepsza w użytkowaniu, ale także tańsza i łatwiejsza w utrzymaniu.

Inwestycję dofinansowano ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki w ramach „Programu rozwoju infrastruktury piłkarskiej”.

3.1.11. Promocja miasta

W myśl ustawy o samorządzie gminnym promocja gminy jest jej zadaniem własnym. W 2024 roku przeprowadzono szereg działań w obszarze promocji miasta, które objęły swoim zakresem m.in. organizację cyklicznych wydarzeń promocyjnych, działalność wydawniczą, promocję miasta w mediach regionalnych i ogólnopolskich, a także współpracę ze związkami miast i gmin. Podsumowanie działalności w omawianym obszarze przedstawiono w tab. nr 40-41.

Tab.40. Podstawowe dane statystyczne w obszarze promocji miasta (stan na koniec roku)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba rozpatrzonych wniosków o Patronat Honorowy Prezydenta Miasta Opola	221	217	89	98	120	148	158
2	Liczba rozpatrzonych wniosków o wydanie materiałów promocyjnych	535	356	80	135	199	242	236
3	Liczba wydanych materiałów promocyjnych [w tys.]	91	70	18	45	52	63	64

Źródło: opracowanie własne

Tab.41. Realizacja wybranych działań w obszarze promocji miasta

Obszar działalności	Opis [podsumowanie działalności]
Kampania promocyjna „Opole dwie dekady zmian”	W 2024 r. Miasto Opole zrealizowało kampanię promocyjną prezentującą korzyści związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. W ciągu dwudziestu lat naszej obecności w Unii Europejskiej Opole pozyskało dofinansowanie w łącznej wysokości ok. 1,4 mld zł, a łączna wartość zrealizowanych projektów to blisko 2 miliardy złotych. Wartość pozyskanych środków na jednego mieszkańca plasuje Opole w czołówce miast wojewódzkich w Polsce. Celem kampanii było przypomnienie wybranych inwestycji infrastrukturalnych i projektów „miękkich” zrealizowanych w ciągu dwóch dekad naszego członkostwa. Kampania była realizowana między innymi za pośrednictwem miejskich nośników reklamowych typu citylight, wiat przystankowych oraz autobusów MZK. Materiały poświęcone kampanii pojawiły się również na specjalnej wystawie plenerowej na opolskim rynku, a także stronach internetowych Opola oraz w mediach społecznościowych. Elementem kampanii był udział Opola w ogólnopolskim projekcie Super Miasta zrealizowanym przez redakcję Gazety Wyborczej, która opisała i promowała wybrane inicjatywy i inwestycje, które powstały dzięki środkom unijnym.
Promocja nowego pawilonu „Wodny Świat” w ZOO Opole	W ramach promocji nowej atrakcji opolskiego ogrodu, Miasto Opole zorganizowało uroczyste otwarcie Akwarium z udziałem zaproszonych gości z Polski oraz Czech, a także zrealizowało szereg działań promocyjnych poświęconych oddanej do użytku inwestycji. Materiały promocyjne w formie filmów i zdjęć były publikowane na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych Opola oraz ogrodu zoologicznego, a także w formie plakatów na urządzeniach reklamowych w całym mieście. Efektem działań promocyjnych i reklamowych była rekordowa ilość osób, która odwiedziła opolski ogród zoologiczny w 2024 roku (ponad 360 tysięcy).

Obszar działalności	Opis [podsumowanie działalności]
Rozwój marki Opola, jako stolicy polskiej piosenki	W 2024 roku w ramach promocji Opola, jako stolicy polskiej piosenki zrealizowano: - Kolejny mural w ramach trasy muzycznych murali, poświęcony Michałowi Bajorowi, artyście pochodzącemu z Opola, - Strefę Widza KFPP na opolskim rynku, - Odsłonięcie 5 nowych gwiazd w Alei Gwiazd Polskiej Piosenki, - Koncerty okołofestiwalowe i Kawiarenkę z Gwiazdami w ramach współpracy z Muzeum Polskiej Piosenki i Narodowym Centrum Polskiej Piosenki.
Media tour dla dziennikarzy mediów ogólnopolskich	W maju 2024 roku na zaproszenie władz Opola nasze miasto odwiedzili dziennikarze 10 redakcji ogólnopolskich, którzy zwiedzili największe atrakcje turystyczne, takiej jak: ZOO, Muzeum Polskiej Piosenki, Amfiteatr, a także Muzeum Wsi Opolskiej. Efektem projektu było szereg publikacji promujących Opole, które ukazały się między innymi w pismach i portalach ogólnopolskich, takich jak: National Geographic Traveler, Wirtualna Polska, Onet, Interia, Tele Tydzień, Świat Kobiety, czy Traveldeluxe.pl.
Akcja promocyjna „Praca marzeń”	W związku z rozpoczęciem sezonu turystycznego Miasto Opole ogłosiło nabór do pracy marzeń na stanowisko „Testera Atrakcji Opola”. Do zadań osoby na tym stanowisku należało przetestowanie największych atrakcji Opola, a także hoteli i restauracji. Akcja cieszyła się ogólnopolską popularnością, a do Wydziału promocji wpłynęło 1000 zgłoszeń z kraju i zagranicy. W wyniku rozstrzygnięcia akcji organizatorzy wybrali aż trzech laureatów, którzy zostali zaproszeni do Opola w okresie wakacji i mieli szansę odwiedzić i zrelacjonować atrakcje turystyczne naszego miasta. Informację o tej akcji promocyjnej pojawiły się w wielu mediach ogólnopolskich wzbudzając duże zainteresowanie uczestników.
Mural „Odry Opole” przy ulicy Oleskiej	W związku z budową nowego stadionu piłkarskiego w Opolu oraz jubileuszem powstania klubu „Odra Opole”, we współpracy ze środowiskiem kibiców piłkarskich przygotowano nowy mural na kamienicy przy ulicy Oleskiej. Celem projektu było upamiętnienie największych zawodników i trenerów zespołu opolskiego oraz dawnego stadionu na którym od 1948 roku występowali piłkarze Odry. Ceremonii odsłonięcia muralu towarzyszyło spotkanie z udziałem zasłużonych zawodników i działaczy opolskiego klubu.
Organizacja miejskich wydarzeń promocyjnych	W 2024 roku zorganizowano szereg cyklicznych imprez i wydarzeń, których najważniejszym celem jest podniesienie atrakcyjności turystycznej Opola, takich jak: Święto Wojciechowe, Festiwal Opolskich Smaków, Festiwal teatrów ulicznych „Open Opole” oraz Jarmark Bożonarodzeniowy.
Działalność wydawnicza	Kontynuowano wydawanie Magazynu Miejskiego „Opole i Kropka” – 12 numerów w nakładzie 6 tys. egzemplarzy.
Prowadzenie współpracy ze związkami miast i gmin w skład których wchodzi Opole.	Miasto Opole rozwijało współpracę polegającą na wzajemnym informowaniu o realizowanych działaniach oraz podejmowaniu wspólnych inicjatyw w ramach następujących związków i stowarzyszeń: Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Park Przemysłowy Metalchem, Związek Miast Polskich, Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pradziad, Polski Klaster IoT i AI SINOTAIC.

Źródło: opracowanie własne

3.1.12. Gospodarka

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Zadania te realizowane były przede wszystkim przez Powiatowy Urząd Pracy oraz Biuro Obsługi Inwestora w Urzędzie Miasta Opola. PUP w okresie sprawozdawczym realizował m.in. zadania w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych, udzielania świadczeń finansowych osobom bezrobotnym, a także w zakresie kształcenia ustawicznego. Jednostka ta swoim zasięgiem obejmowała Miasto Opole oraz powiat opolski (ziemski). Ważne zadania realizowane były również przez Park Naukowo-Technologiczny.

Tab.42. Realizacja wybranych działań w obszarze rynku pracy w 2024 r. (PUP Opole)

Obszar	Opis działalności
Aktywizacja osób bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Opolu na bieżąco analizuje strukturę bezrobocia uwzględniając potrzeby bezrobotnego, osoby te wymagają wsparcia i pomocy od swojego doradcy klienta i/lub doradcy zawodowego, ale przede wszystkim w formie skierowania do różnych form aktywizacji lub udzielenia wsparcia finansowego mającego na celu jedno tj. podjęcie zatrudnienia lub działalności gospodarczej i wejścia na stałe na rynek pracy. Dlatego też, PUP w Opolu mając na względzie zaaktywizowanie jak największej liczby osób bezrobotnych, oprócz środków otrzymanych ogólnie z ministerstwa (w tym na projekty EFS+) tj. 15 390 890,34 zł dodatkowo pozyskał 1 902 742,00 zł (rezerwa ministra 1 809 742,00 zł oraz PFRON 93 000,00 zł, w tym miasto Opole 93 000,00 zł). Dzięki łącznej kwocie 17 293 632,34 zł zaktywizowano (nowoskierowani) 1 312 osób bezrobotnych (z Opola 647), wśród których przeważały osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby do 30 roku życia, osoby po 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby o niskich kwalifikacjach. Osoby bezrobotne mogły korzystać ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wśród których były staże (ogółem 400, z Opola 229), szkolenia (286, z Opola 144), dotacje (212, z Opola 93), prace społecznie użyteczne (107, z Opola 30), refundowanie kosztów utworzenia stanowiska pracy (60, z Opola 33), bon zatrudnieniowy (51, z Opola 14), prace interwencyjne (53, z Opola 29), bon na zasiedlenie (72, z Opola 46), roboty publiczne (36, z Opola 5), bon szkoleniowy (6, z Opola 2), studia podyplomowe (1, z Opola 1), dofinansowanie za zatrudnienie osób pow. 50 roku życia (19, z Opola 14) oraz 9 obywatelom Ukrainy, w tym 7 mieszkającym w Opolu sfinansowano opłatę pobieraną za postępowanie nostryfikacyjne w sprawie ukończenia studiów o określonym poziomie. Dodatkowymi działaniami wspierającymi aktywizację dokonywano zwrotów kosztów dojazdu, opieki nad dzieckiem lub osoba zależną, organizowano Targi pracy, Giełdy pracy, wszystkie zarejestrowane osoby korzystały wielokrotnie z usług pośrednictwa pracy, czy poradnictwa zawodowego w formie indywidualnych warsztatów tematycznych.
Świadczenia finansowe dla osób bezrobotnych	Drugim najważniejszym obszarem działalności PUP jest obsługa formalna osób bezrobotnych od rejestracji (7 362 osoby zarejestrowały się w 2024 roku, w tym 3 979 osób z miasta Opola), po obsługę i wypłatę zasiłków (1 825 osób zarejestrowało się z uprawnieniami do pobierania zasiłku, w ramach których wypłaciliśmy 12 297 278,25 zł). Wydano 16 524 decyzji administracyjnych, 7 412 zaświadczeń oraz wysłaliśmy 2 204 odpowiedzi na pisma skierowane do urzędu. Na wniosek osób posiadających prawo do pobierania zasiłku 466 osobom przyznano dodatek aktywizacyjny, w ramach którego wypłaciliśmy 718 739,00 zł. Dodatkowo za zarejestrowane w urzędzie osoby z prawem do zasiłku odprowadziliśmy składkę zdrowotną zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych za środków publicznych - wydatki z tego tytułu zamknęły się w kwocie 847 225,58 zł.
Kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników	W 2024 r. środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przyznano 133 pracodawcom, w tym 124 z sektora prywatnego (63 mikroprzedsiębiorcom, 37 małym, 18 średnim i 6 dużym przedsiębiorcom) i 9 z sektora publicznego, na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego 690 pracowników i 20 pracodawców. Wydatki KFS z tego tytułu wyniosły w 2024 roku 2 369 531,12 zł.
Wsparcie pracodawców w zatrudnieniu cudzoziemców	W 2024 roku zarejestrowano 11 428 Oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom: Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii oraz Ukrainy. W przypadku 10 193 oświadczeń zgłoszono informacje o podjęciu lub niepodjęciu zatrudnienia (z czego zatrudniono 3 227 cudzoziemców, a w przypadku 6 966 cudzoziemców nie doszło do zatrudnienia). Dla 1 235 oświadczeń nie zgłoszono żadnych informacji. W roku 2024 w celu umożliwienia polskim pracodawcom pozyskania pracownika wydano 218 informacji starosty tj. test rynku na 2 562 stanowisk. Liczba wydanych informacji jest mniejsza od prognozowanej na rok 2024 ze względu na trwającą wojnę w Ukrainie i

Obszar	Opis działalności
	uproszczenie procedur związanych z legalnym podejmowaniem pracy przez obywateli Ukrainy. W 2024 roku złożono 40 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową (TYPU S), z czego pracodawcy otrzymali 15 zezwoleń.
Działania na rzecz Ukrainy	Powiatowy Urząd Pracy w Opolu w 2024 roku podejmował działania zmierzające do efektywnej aktywizacji zawodowej obywateli Ukrainy, którzy ze względu na trwające działania wojenne na terenie Ukrainy zarejestrowali się jako osoby bezrobotne i poszukujące pracy w tym: • do odbycia stażu skierowano 17 obywateli Ukrainy, • 9 osób skierowano na szkolenie, • w ramach prac interwencyjnych zatrudnienie uzyskało 6 obywateli Ukrainy, • zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego uzyskały 2 osoby, • w ramach doposażenia stanowiska pracy zatrudniono 2 obywateli Ukrainy, • jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 7 osób, • 1 osoba uzyskała zatrudnienie na stanowisku pozyskanym w ramach dofinansowania wynagrodzenia dla osób powyżej 50 roku życia. Aktualnie w ewidencji tutejszego urzędu figurują 153 osoby – obywatele Ukrainy, w tym 80 osób w związku z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie sprawozdawczym Miasto obsługiwało inwestorów, a także uczestniczyło w wydarzeniach okołobiznesowych promujących Opole. W ofercie inwestycyjnej dostępnych było ok. 172 ha terenów inwestycyjnych. Na obszarze terenu inwestycyjnego „Wrzoski”, w 2024 r. prowadzono prace w zakresie uzbrojenia terenów inwestycyjnych w infrastrukturę drogową, energetyczną, gazową oraz wodną, m.in. pod kątem wielkoskalowych dostaw mediów. We współpracy z jednostkami org. urzędu przygotowano przetarg na wykonawcę uzbrojenia w infrastrukturę drogową oraz wodną terenu inwestycyjnego Wrzoski. Kontynuowano projektowanie zasilania w wodę i gaz dla terenu przez odpowiednich dystrybutorów mediów. Obowiązuje również plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycyjnego Opole-Wrzoski IV. Prowadzono konsolidowanie struktury własnościowej dla obecnych oraz przyszłościowych terenów inwestycyjnych w celu stworzenia optymalnej oferty inwestycyjnej. Realizowano aktywną politykę promocji gospodarczej wśród dużych projektów inwestycyjnych, odpowiadających potencjałowi terenów inwestycyjnych we Wrzoscach.

W Opolu sukcesywnie powiększają się nowe sektory gospodarki tj.:

- motoryzacyjny - Polaris, IAC, Global Steering Systems, UFI, TitanX, Knauf Interfer
- automatyka przemysłowa - IFM Ecolink, KBA
- ITO - Stefanini, BCF, Future Processing, Axiome, Axabee
- B+R - IAV, Danone, IFM Ecolink
- BPO - Capita, Stefanini, Capgemini, PWC, opta data.

Wśród najnowszych inwestycji są:

- IAV - światowy potentat branży inżynierskiej sektora automotive,
- ifm - IV etap / budowa pierwszej w regionie fabryka obwodów drukowanych,
- TitanX - II etap / systemy chłodzenia dla samochodów elektrycznych w tym baterii,
- Nutricia – nowa linia produkcyjna

Podsumowując, rynek FDI w Opolu to:

- 35 inwestycji, 6 500 nowych miejsc pracy tj. przeszło 12 % obecnego rynku pracy (54 665 ogółem miejsc pracy), 1 500 mln zł. Inwestycji oraz zapowiedzi kolejnych.
- 180 tys. m2 nowej pow. przemysłowej (w planie 40 tys. m2).

Opole staje się również ważnym punktem na mapie centrów badawczo-rozwojowych tworzących najnowsze trendy w branży automotive. IAV rozpoczęło w Opolu projektowanie nowych rozwiązań softwarowych i hardwarowych dla przemysłu motoryzacyjnego. Opolscy inwestorzy rozbudowują swoje zakłady - Ifm buduje nową halę, w której powstawać będą projektowane w Opolu obwody elektroniczne, a TitanX, dostawca układów chłodzenia, wprowadzi nowe produkty dedykowane chłodzeniu baterii oraz elektroniki w autach elektrycznych w nowej hali produkcyjnej.

Tab.43. Podstawowe dane statystyczne w obszarze gospodarki

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Stopa bezrobocia w Opolu [w %, stan na koniec roku]	3,2	2,8	3,8	3,2	3,1	2,9	2,9
2	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Opolu [w tys., stan w końcu roku]	2,6	2,2	3,0	2,5	2,4	2,2	2,2
3	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw [w tys. osób, średniorocznie]	27,3	28,9	27,3	27,0	27,7	29,2	29,1
4	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w Opolu [w ciągu roku, w szt.]	795	1179	929	1105	874	726	640
5	Liczba obsługiwanych inwestorów	39	41	41	40	43	40	29
6	Dostępne w ofercie tereny inwestycyjne [ha]	100	122	122	122	162	158	172

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS i danych własnych

Miasto realizowało również zadania w obszarze zwolnień i ulg podatkowych dla przedsiębiorców udzielonych na podstawie uchwał Rady Miasta Opola (pomoc regionalna, pomoc de minimis).

Pomoc regionalna

Zwolnieniem z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną na podstawie uchwał Rady Miasta Opola Nr XXII/389/16 z dnia 28 stycznia 2016 r. oraz uchwały Nr XXXVII/724/17 z dnia 26 stycznia 2017 r. - objęto 3 przedsiębiorców. Kwota zwolnień wyniosła 2.175.697,29 zł, w tym: na podstawie uchwały Nr XXII/389/16 udzielono zwolnienia w kwocie 784.402,53 zł, na podstawie uchwały Nr XXXVII/724/17 w kwocie 1.391.294,76 zł.

Pomoc de minimis

Na podstawie uchwały XXXVII/732/21 Rady Miasta Opola z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom oraz uchwały Rady Miasta Opola z dnia 4 lipca 2024 r. nr IV/49/24 w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom udzielono zwolnień w 2024 roku na kwotę 972.246,90 zł, o przedmiotowe zwolnienie wystąpiło 32 podmioty z tego 3 wnioski zostały załatwione odmownie.

Tab.44. Zwolnienia w rozbiciu na rodzaje przedmiotów korzystających ze zwolnienia.

	Tytuł zwolnienia							
	Zwolnienie z tytułu nowo wybudowanych budynków, budowli lub ich części		Zwolnienie z tytułu nowo nabytych gruntów, budynków i budowli lub ich części przeznaczone do prowadzenia dział. gospodarczej oraz dokonanie na tych nieruchomościach nakładów inwestycyjnych nie mniejszych niż 5-krotność podatku od nieruchomości		Zwolnienie gruntów, budynków, budowli w przypadku rozpoczęcia wykorzystywania ich do prowadzenia działalności wcześniej nie związanych z działalnością pod warunkiem poniesienia nakładów inwestycyjnych nie mniejszych niż 5-krotność podatku od nieruchomości		Zwolnienie z tytułu zatrudnienia	
	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświa- dczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświa- dczeń	Kwota zwolnienia w zł
Osoby prawne	6	189.345,63	3	58.176,90	2	43.003,31	2	40.299,00
Osoby fizyczne	10	508.896,67	5	96.323,83	0	0,00	1	36.201,56
Ogółem	16	698.242,30	8	154.500,73	2	43.003,31	3	76.500,56

Źródło: opracowanie własne

Ważną instytucją otoczenia biznesu jest Park Naukowo-Technologiczny w Opolu – który tworzy nie tylko miejsce współpracy nauki z biznesem oraz tworzenia i wdrażania innowacji, ale stał się również ośrodkiem miastotwórczym. Miasto Opole w okresie sprawozdawczym posiadało 100% udziałów w spółce. Rok 2024 był dwunastym rokiem działalności spółki. Rozwój Parku, a wraz z nim nowoczesnych technologii, oznacza przede wszystkim kluczowy dla Opola rozwój gospodarki opartej na wiedzy i kompetencji. Spółka realizuje działania mające na celu przyciąganie do miasta kompetencji badawczo-rozwojowych, wykorzystując w tym obszarze wykwalifikowaną kadrę, uczelnie wyższe oraz nowoczesną infrastrukturę. W zakresie nowoczesnej infrastruktury i działalności miastotwórczej rok 2024 był pierwszym rokiem działalności Centrum Usług Publicznych w Opolu, które działa w interesie publicznym, w którym są obsługiwani zarówno mieszkańcy jak i firmy z Opola i Aglomeracji Opolskiej. Jest to jeden z najnowocześniejszych budynków w Polsce, który kreuje nową przestrzeń biznesową w Opolu. W tym miejscu powstał już kolejny budynek Krajowej Administracji Skarbowej, dwa bloki mieszkalne, działka obok została przekazana na rozbudowę Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, a w centralnym miejscu działkę zakupił Uniwersytet WSB Merito.

W chwili obecnej w skład Parku wchodzi m.in.: budynek Inkubatora Przedsiębiorczości, budynek laboratoryjno-doświadczalny, budynek Wysokich Technologii IT i Centrum Projektowania Inżynierskiego wraz z Centrum Przetwarzania Danych, budynek Zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw oraz wspomniany budynek Centrum Usług Publicznych o powierzchni całkowitej blisko 16 tys. m², wynajęty w 98,87 %. Nowy budynek został wybudowany w technologii zrównoważonej środowiskowo z certyfikatem LEED.

W 2024 roku PNT w Opolu sp. z o.o. realizowała cztery projekty współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej. Pierwszy z nich to „Smart Secure Cities” w ramach programu Komisji Europejskiej DIGITAL-2021-EDIH-INITIAL-01, realizowany w sektorze Cyberbezpieczeństwa przez Data Center PNT. Drugi to „Smart Secure Cities” w ramach Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki. Trzeci to „Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie przemysłu motoryzacyjnego w Opolu” w partnerstwie z Urzędem Miasta Opola, Centrum Kształcenia Zawodowego oraz Stowarzyszeniem „Polska Izba Rozwoju Elektromobilności”. Czwartym projektem

było „Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie poligrafii, introligatorstwa i opakowań w Opolu” w partnerstwie z Urzędem Miasta Opola, Zespołem Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica oraz Stowarzyszeniem „Polska Izba Rozwoju Elektromobilności”.

W ramach działania 1.7 Opolskie konkurencyjne Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 [FEO 2021-2027] – Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki w dniu 19 grudnia 2024 przyznało Spółce akredytację dla Instytucji Otoczenia Biznesu, potwierdzającą wysoką jakość świadczonych usług oraz zaangażowanie w rozwój innowacyjności i przedsiębiorczości w regionie. Akredytacja regionalna umożliwia świadczenie usług doradczych dla MŚP w zakresie wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów i usług zwiększających skalę ich działalności oraz wzrost zasięgu oferty. Realizacja projektu pozwoli na poprawę poziomu przedsiębiorczości, konkurencyjności i zmniejszenia dystansu w tym zakresie względem pozostałych regionów w Polsce.

Świadczone usługi przez PNT w Opolu sp. z o.o. w okresie sprawozdawczym cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców w kwestii wynajmu powierzchni biurowej, laboratoryjnej i produkcyjnej. Na dzień 31.12.2024 roku Park Naukowo – Technologiczny w Opolu sp. z o.o. odnotowała prawie 100% obłożenie powierzchni przeznaczonej pod wynajem. Jedynie jeden lokal pozostawał pusty na przestrzeni roku ze względu na prowadzoną w tym czasie procedurę konkursową na najem. Przestrzeń wynajęta na dzień 31.12.2024 r.: budynek inkubatora przedsiębiorczości (8 firm – 541,05 m²), budynek laboratoryjno – doświadczalny (4 firmy – 982,98 m²), budynek wysokich technologii IT (11 firm – 1 044,35 m²), budynek zaplecza wdrożeniowego i biurowego (18 firm – 7 543,25 m²). Łącznie pod adresem PNT w Opolu swoją działalność gospodarczą prowadzi 180 firm - wliczając przedsiębiorstwa korzystające z usługi Wirtualne Biuro. Spółka świadczy również usługę coworkingu. W 2024 roku z usługi tej skorzystało 14 podmiotów – 12 firm oraz 2 osoby fizyczne. Udostępnienie infrastruktury PNT w Opolu wiąże się z możliwością wsparcia finansowego przedsiębiorstw. Młode firmy, działające na rynku do 3 lat, lokujące się w budynku Inkubatora Przedsiębiorczości korzystają z usług na preferencyjnych warunkach. Odbywa się to w ramach pomocy publicznej – oferowane stawki są niższe niż te rynkowe. Dużym powodzeniem cieszą się również usługi Centrum Przetwarzania Danych.

3.2. Przestrzeń i środowisko

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej, ochrona środowiska i przyrody były w okresie sprawozdawczym jednym z zadań własnych gmin. W obszarze tym podejmowano szereg działań m.in. w zakresie planowania miejscowego, ochrony powietrza, ochrony przyrody i zieleni, edukacji, rolnictwa, ochrony zwierząt i spraw geodezyjno-kartograficznych. Obejmowały one zarówno realizację zadań z zakresu administracji rządowej, jak i zadania własne.

3.2.1. Planowanie przestrzenne

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazuje, że kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do jej zadań własnych. W szczególności do zadań tych w okresie sprawozdawczym należało uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym należy podkreślić, iż uchwalenie takich dokumentów poprzedzone jest złożoną procedurą, niekiedy długotrwałą obejmującą kilka lat.

W 2024 r. uchwalono 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym 1 dokument zastąpił ustalenia wcześniej obowiązującego planu, a 4 dotyczyły obszarów, na których nie było dotychczas obowiązujących planów. Dodać należy, iż w procedurze opracowania planu miejscowego, poza uchwaleniem, ważnym etapem jest wejście w życie dokumentu. Nie wszystkie dokumenty uchwalone w danym roku stają się obowiązującym prawem miejscowym, ponieważ

uchwalenie planu np. w grudniu skutkuje wejściem w życie dopiero w nowym roku kalendarzowym. Poza tym część uchwalonych dokumentów będzie obowiązywać w pełnym zakresie, a część z nich zostaje uchylona przez nadzór prawny Wojewody Opolskiego lub Wojewódzki Sąd Administracyjny (Naczelny Sąd Administracyjny). W roku sprawozdawczym 1 plan został w całości uchylony przez Rozstrzygnięcie Wojewody Opolskiego, ale w wyniku przeprowadzenia procedury naprawczej plan uchwalono ponownie i wszedł on w życie.

W roku sprawozdawczym miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęto w sumie 714 ha, co stanowiło blisko 5% powierzchni miasta. Powierzchnia terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zwiększyła się jednak o około 2% powierzchni miasta, ponieważ część uchwalonych planów dotyczyła obszarów, na których wcześniej obowiązywały już plany. Na koniec 2024 r. w Opolu uchwalone były 142 plany, ale obowiązywało 141 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (1 oczekiwał na wejście w życie). W sumie powierzchnia objęta uchwalonymi planami miejscowymi wynosiła 7 767 ha.

W 2024 r. przystąpiono do opracowania 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 2 na obszarach, dla których jeszcze nie ma planów, a 3 na obszarach objętych ustaleniami obowiązujących planów. Powierzchnia terenów objętych przystąpieniem do sporządzenia planu wynosiła blisko 121 ha, co stanowi 0,8% powierzchni miasta.

W 2024 r. przystąpiono również do sporządzenia nowego aktu planowania przestrzennego, jakim jest plan ogólny Opola. Dokument ten będzie stanowił akt prawa miejscowego obejmujący miasto w granicach administracyjnych z wyłączeniem terenów zamkniętych (MON). Opracowanie planu ogólnego gminy wynika z wejścia w życie zmiany ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj. reformy istotniejszej zmieniającej system planowania przestrzennego w Polsce, na poziomie lokalnym.

Tab.45. **Podstawowe dane statystyczne w obszarze planowania przestrzennego**

Lp.	Nazwa wskaźnika	rok						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Powierzchnia miasta objęta MPZP [w ha]	4 182,6	5 210,8	5 613,8	5 702,1	6 963,2	7496,0	7767,1
2	Udział MPZP w powierzchni miasta [w %]	28,1	35	37	38,3	46,7	50,3	52,1

Źródło: opracowanie własne

W końcu okresu sprawozdawczego w Opolu aktualne i obowiązujące były następujące dokumenty:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola,
- 142 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- uchwała w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu,
- lokalne standardy urbanistyczne na terenie Opola.

3.2.2. Rewitalizacja

W 2020 r. została podjęta uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Opolu, obejmująca powierzchnię 2 348,3 ha, stanowiącą 16% powierzchni miasta wyznaczonej jako obszar zdegradowany, w tym 1 242 ha, stanowiące 8,3% powierzchni miasta wyznaczonej jako obszar rewitalizacji.

Dla obszaru rewitalizacji przyjęto uchwałę nr LXIX/1211/23 Rady Miasta Opola z dnia 23 lutego 2023 r. Gminny Program Rewitalizacji Opola (GPR), w którym zapisano 19 podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zgodnie z przyjętym GPR przygotowano i przeprowadzono konsultacje projektu uchwały w sprawie ustanowienia specjalnej strefy rewitalizacji.

Rada Miasta Opola podjęła uchwałę nr LXXX/1386/23 Rady Miasta Opola z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w Opolu i strefa ta będzie obowiązywała przez 10 lat. Załącznikiem do przedmiotowej uchwały są szczegółowe zasady udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w odniesieniu do nieruchomości niewpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji miasta Opola.

3.2.3. Architektura i budownictwo

Ważnym obszarem działalności Urzędu Miasta Opola w okresie sprawozdawczym były sprawy dotyczące architektury i budownictwa. Zagadnienia te wiązały się z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (zadania powiatowe) oraz zadań własnych gminy. Realizowano je w ramach Wydział Architektury i Budownictwa (obecnie Architektury i Budownictwa), w ramach którego działa również Architekt Miejski. W ramach pracy wydziału realizuje się m.in:

- wykonywanie zadań z zakresu planowania przestrzennego w gminie, określonych w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisach dotyczących gospodarki nieruchomościami, a w szczególności:
 - a) udostępnianie, wydawanie informacji o przeznaczeniu terenów oraz wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Opola, wydawanie informacji dotyczących obszaru rewitalizacji,
 - b) ustalanie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy dla pozostałych inwestycji,
 - c) naliczanie opłaty na rzecz Miasta od wzrostu wartości nieruchomości tzw. renty planistycznej,
 - d) opiniowanie wstępnych projektów podziałów nieruchomości,
- wykonywanie zadań z zakresu obowiązków starosty jako organu administracji architektoniczno–budowlanej określonych przepisami ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publ. (tzw. specustawy drogowej), ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszk. oraz inwestycji towarzyszących (tzw. specustawy mieszkaniowej), prawa budowlanego oraz wynikających z ustawy o własności lokali,
- koordynowanie działań w zakresie planowania przestrzennego oraz w zakresie zachowania walorów estetycznych, plastycznych i użytkowych Miasta,
- zadania wynikające z realizacji uchwały Rady Miasta Opola w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu.

Tab. 46. Podstawowe dane stat. w obszarze pracy Wydziału Architektury i Budownictwa

Lp.	Nazwa wskaźnika	Rok			
		2021	2022	2023	2024
1	Liczba złożonych wniosków o uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy	496	382	324	309
2	Liczba złożonych wniosków o uzyskanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego	48	58	49	33
3	Liczba złożonych wniosków dot. uzyskania decyzji w zakresie realizacji inwestycji drogowych (ZRID)	11	11	6	6
4	Liczba złożonych wniosków o udzielenie decyzji o pozwoleniu na budowę	1096	685	615	586
5	Liczba złożonych wniosków o udzielenie decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę	89	67	49	84
6	Liczba złożonych wniosków dot. zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części	42	56	35	34
7	Liczba złożonych wniosków dot. zgłoszenia robót budowlanych	745	675	545	401
8	Liczba złożonych wniosków dot. zgłoszenia robót budowlanych wymagających zatwierdzenia projektu budowlanego	215	311	246	304
9	Liczba złożonych wniosków o wydanie zaświadczenia o samodzielności lokalu	341	440	318	322
10	Liczba wniosków o wydanie dziennika budowy	1629	793	662	644
11	Liczba wniosków dot. udostępniania, wydawania informacji o przeznaczeniu terenów, wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Opola oraz wydawanie informacji dot. obszaru rewitalizacji	2225	1725	1262	1687
12	Liczba spraw dot. naliczania opłaty na rzecz Miasta od wzrostu wartości nieruchomości tzw. renty planistycznej	89	76	43	54
13	Liczba wniosków dot. wydania opinii w zakresie podziałów działek	147	128	124	111
14	Liczba spraw prowadzonych w ramach zapisów uchwały Rady Miasta Opola Nr XIII/199/19 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu	3	159	345	132
15	Liczba wniosków dot. wydania opinii w sprawie lokalizacji ogródków gastronomicznych i reklam	42	326	211	154
16	Liczba opinii wewnętrznych wydawanych przez Architekta Miejskiego dot. zgłoszeń ogródków	14	18	24	5
17	Liczba wniosków o przeprowadzenie elektronicznych konsultacji dot. reklam, małej architektury, ogrodzeń i stoisk handlowych	23	30	31	15
18	Liczba działań interwencyjnych w terenie w sprawie reklam	3	159	345	132

Źródło: opracowanie własne

3.2.4. Geodezja i kartografia

W okresie sprawozdawczym realizowane były sprawy dotyczące geodezji i kartografii. Zagadnienie to wiązało się z realizacją zadań: z zakresu administracji rządowej (zadania powiatowe) oraz zadań własnych gminy.

Tab.47. Realizacja wybranych zadań z zakresu adm. rządowej w obszarze geodezji i kartografii

Lp.	Obszar	Podsumowanie działalności w 2024 r.
1.	Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków	- aktualizacja bazy danych – wprowadzenie 17 606 zmian (na podstawie 19 567 zarejestrowanych dokumentów), w tym 906 zmian łącznie z częścią graficzną (mapa numeryczna) - dostosowanie danych do obowiązujących przepisów prawa w zakresie przeniechania działek ewidencyjnych na 11 obrębach ewidencyjnych dla ok. 21 080 działek - przetworzenie do wersji cyfrowej 4 700 aktów notarialnych
2.	Prowadzenie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT) oraz bazy danych obiektów topograficznych objętych zakresem mapy zasadniczej (BDOT500)	- aktualizacja bazy danych BDOT, GESUT – wprowadzenie 1103 zmian - aktualizacja bazy danych GESUT o wyniki narad koordynacyjnych: wprowadzenie 183 zmian
3.	Koordinacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	- przeprowadzenie narad koordynacyjnych w formie elektronicznej: 73 - liczba zrealizowanych wniosków o uzgodnienie przebiegu projektowanych sieci/przyłączy uzbrojenia terenu na naradach koordynacyjnych: 181, w tym 144 wniosków za pomocą aplikacji do obsługi projektantów i.Projektant - zagwarantowanie dostępu dla nowych przedstawicieli gestorów sieci uzbrojenia terenu do aplikacji i.Narady obsługujące elektroniczne narady koordynacyjne: 12
4.	Udostępnianie dokumentów i informacji z ewidencji gruntów i budynków	- wypisy i wyrysy – 2 926 wniosków, w tym 243 złożone za pomocą środków komunikacji elektronicznej - udzielenie informacji komornikom sądowym: 148 wnioski, w tym 25 złożone za pomocą komunikacji elektronicznej oraz 30 zrealizowanych w aplikacji i.Komornik - liczba dokumentów przygotowanych w ramach złożonych wniosków oraz z urzędu – ok. 22 189 w tym 86 w postaci elektronicznej
5.	Udostępnianie zbiorów danych, materiałów, informacji z zasobu geodezyjno-kartograficznego	2 876 wniosków:, w tym 591 złożonych za pomocą środków komunikacji elektronicznej - liczba wydanych map: 2 875, w tym w formie elektronicznej: 849
6.	Wydawanie informacji z rejestru cen nieruchomości	288 wniosków, w tym: 39 złożone za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz 197 zrealizowanych w aplikacji i.Rzeczoznawca
7.	Obsługa zgłoszeń prac geodezyjnych	liczba zrealizowanych zgłoszeń: 2 060, w tym 2 054 zgłoszeń za pomocą aplikacji do obsługi wykonawców prac geodezyjnych i.Kerg
8.	Weryfikacja i przyjęcie do zasobu geodezyjno-kartograficznego wyników opracowań geodezyjnych	- liczba pozytywnych protokołów weryfikacji: 1 899 - liczba negatywnych protokołów weryfikacji: 893 - liczba operatów technicznych przyjętych do zasobu: 1 933 - Całość prac zrealizowana elektronicznie
9.	Cyfryzacja materiałów zasobu geodezyjno-kartograficznego - przetwarzanie materiałów zasobu do postaci dok. elektronicznych	- przygotowanie dokumentacji analogowej (operaty techniczne) do zlecenia dot. przetworzenia do postaci cyfrowej - ok. 27 371 stron dokumentów - prace związane z porządkowaniem i usystematyz. dokumentacji cyfrowej dot. operatów geod. wg aktualnych przepisów

Lp.	Obszar	Podsumowanie działalności w 2024 r.
10.	Zagwarantowanie dostępu do e-usług zapewniających elektroniczną obsługę spraw i wniosków	• umowy z wykonawcami prac geodezyjnych: 48 • umowy z projektantami: 20 • umowy z rzeczoznawcami majątkowymi: 15

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. zakończono proces dostosowywania danych w zakresie numeracji działek ewidencyjnych do wymogów obowiązujących przepisów prawa, to jest rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków. Dostosowaniem objętych było ogółem ok. 51 tysięcy działek.

Tab.48. Realizacja wybranych zadań z zakresu zadań własnych gminy

Lp.	Obszar	Podsumowanie działalności w 2024 r.
1.	Podziały nieruchomości	• wydano 168 decyzji
2.	Gleboznawcza klasyfikacja gruntów	• wydano 5 decyzji
3.	Nazewnictwo ulic i placów	• przygotowano 10 projektów uchwał w zakresie nazewnictwa
4.	Numeracja porządkowa nieruchomości	• nadano 280 numerów porządkowych dla budynków oraz zaktualizowano bazę ewidencji ulic i adresów

Źródło: opracowanie własne

3.2.5. Ochrona powietrza

W związku z wcześniej podjętymi przez Miasto działaniami na rzecz ograniczenia niskiej emisji, w 2024 r. kontynuowano realizację programu finansowego pn.: „Program czyste powietrze - oddech dla Opola”, dla mieszkańców zamierzających dokonać zmiany ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie proekologiczne. Celem Programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń pyłowych, z pieców oraz kotłowni opalanych paliwem stałym oraz ograniczenie emisji innych substancji powodujących przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych w powietrzu, poprzez stworzenie systemu zachęt do zakupu i montażu proekologicznego ogrzewania.

Od 2020 r. zrezygnowano z udzielania dotacji do zakupu i montażu proekologicznego ogrzewania dla nowych budynków, ponieważ od 1 lipca 2018 roku obowiązuje zakaz sprzedaży starych kotłów na paliwo stałe i obecnie każdy inwestor ma obowiązek instalacji ekologicznego ogrzewania w nowym budynku. Celem ograniczenia jeszcze bardziej niskiej emisji na terenie miasta, zrezygnowano również z udzielania dotacji do kotłów na paliwo węglowe.

W 2024 r. kontynuowano również realizację Programu Priorytetowego **Ciepłe Mieszkanie**, który jest finansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. W ramach programu właściciele oraz najemcy lokali mieszkalnych mieli możliwość otrzymania dotacji na zmianę ogrzewania opartego na paliwie stałym w lokalu na ogrzewanie proekologiczne oraz dodatkowo do zakupu i montażu w lokalu mieszkalnym: nowej instalacji c.o. i c.w.u., okien lub drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego, wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w lokalu mieszkalnym oraz wykonania dokumentacji projektowej dotyczącej powyższego zakresu. Z dofinansowania mogły skorzystać także wspólnoty mieszkaniowe posiadające od 3 do 7 lokali, a tym samym zrealizować inwestycję w zakresie wykonania kompleksowej termomodernizacji z wymianą źródła ciepła, bądź kompleksowej termomodernizacji z wymianą źródła oraz zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej, lub w zakresie wyłącznie termomodernizacji bez wymiany źródła ciepła.

łącznie w 2024 r. udzielono 168 dotacji (136 dotacji w ramach „Programu Czyste powietrze - oddech dla Opola” na kwotę ok. 1,37 mln zł oraz w ramach Programu Ciepłe Mieszkanie w 2024 r. udzielono dotacji 29 osobom fizycznym w wysokości 436 921 zł, oraz 3 wspólnotom mieszkaniowym na kwotę 407 772 zł.

Od 2011 r. przyznano łącznie 2 791 dotacji, w tym: 2 741 dotacji osobom fizycznym (dwóch Beneficjentów otrzymało dotacje na zmianę sposobu ogrzewania oraz na źródło wspomagające) i 48 dotacje wspólnotom mieszkaniowym, na łączną kwotę ok. 19,39 mln zł, z czego:

- 2 336 na zmianę sposobu ogrzewania,
- 136 na zakup i montaż kolektorów słonecznych,
- 57 na ekologiczne ogrzewanie w nowo wybudowanych obiektach,
- 259 na zakup i montaż pomp ciepła (w tym 7 pomp gruntowych),
- 3 na wykonanie prac termomodernizacyjnych.

Tab.49. Podstawowe dane statystyczne w obszarze ochrony powietrza w ramach udzielonych dotacji

Rok	Liczba udzielonych dotacji na wymianę źródła ciepła w danym roku	Liczba zlikwidowanych pieców/kotłów w danym roku	Liczba pieców/kotłów węglowych pozostałych do zlikwidowania na terenie Miasta Opola	Efekt ekologiczny	
				PM10 [kg/rok]	B(a)P [kg/rok]
2024	168*	179	5 306*****	8 645,81	4,93
2023	178**	203	5 485*****	11 779,94	6,71
2022	232***	195	5 688*****	10 859,89	6,19
2021	370****	368	5 883*****	18 481,97	10,52
2020	286*****	339	6 012	16 355,72	9,32
2019	338	377	6 351	15 000,91	8,55
2018	397	499	6 728	14 942,49	8,39
Suma	1 969	2 160	-	96 066,73	54,61

źródło: opracowanie własne.

*27 Beneficjentów otrzymało dotację z programów: „Czyste powietrze – oddech dla Opola”, „Ciepłe mieszkanie” w 2024r.

** 8 Beneficjentów otrzymało dotację z programów : „Czyste powietrze – oddech dla Opola”, „Ciepłe mieszkanie” w 2023r.

***74 Beneficjentów otrzymało dotację z programów: „Czyste powietrze - oddech dla Opola”, „Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta”.

****91 Beneficjentów otrzymało dotację z programów: „Czyste powietrze - oddech dla Opola”, „Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta”.

*****30 Beneficjentów otrzymało dotację z programów: „Czyste powietrze - oddech dla Opola”, „Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta”.

***** Dane z inwentaryzacji źródeł niskiej emisji, zaktualizowane danymi z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

W celu edukacyjno – informacyjnym w 2024 r. kontynuowano zadanie pn. „System informacyjny do monitorowania i informowania o stanie jakości powietrza dla miasta Opola w czasie zbliżonym do rzeczywistego w postaci e-usługi”, w ramach zawartej w 2022 r. umowy z firmą AIRLY Sp. z o.o., m.in. na świadczenie e-usługi w zakresie prezentowania na mapie wyników pomiarów stężeń pyłu PM10 z sieci 43 czujników. Dane z czujników wysyłane są na serwery, następnie po odpowiedniej agregacji danych i ich obliczeniu udostępniane są w formie mapy na <https://airly.eu/opole/> oraz w darmowych aplikacjach mobilnych na system Android oraz iOS. Aplikację AIRLY można pobrać bezpłatnie w sklepie z aplikacjami i na bieżąco monitorować powietrze na terenie miasta.

Dodatkowo w 2024 r. była przeprowadzona kampania edukacyjna pokazująca korzyści zdrowotne i społeczne z eliminacji niskiej emisji - zwiększenie świadomości mieszkańców Opola odnośnie wykorzystywania różnych źródeł energii”, w ramach kampanii zostało zorganizowane m.in. EKOSTOISKO w dniu 13 października 2024 r. Na przedmiotowym EKOSTOISKU zorganizowane były

m.in. warsztaty i prelekcje dla dzieci i dorosłych z tematyką związaną z ochroną powietrza. W ramach przedmiotowej umowy została zorganizowana również gra terenowa w trakcie, której było do wykonania 8 zadań związanych z tematyką ochrony powietrza oraz happening, który miał na celu zwrócenie uwagi na możliwość uzyskania dotacji do zmiany sposobu ogrzewania.

W zakresie edukacji ekologicznej realizowano również kampanię edukacyjną dla wszystkich placówek oświatowych w Opolu – konkurs „Śmieci mniej - Ziemi lżej, edycja XVIII.

W grudniu 2024 r. została podjęta uchwała sprawie przyjęcia „Aktualizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”. W wyniku konieczności weryfikacji dotychczasowych bazowych założeń Planu, w tym działań podejmowanych przez Interesariuszy na rzecz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza, redukcji zużycia energii oraz zwiększenia udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł, zaistniała konieczność przeprowadzenia ponownej aktualizacji PGN wraz z określeniem zużycia energii finalnej, emisji CO₂ w kolejnym roku pośrednim, kontrolnym, który stanowił 2020 r. Na jej potrzeby zorganizowany został kilkumiesięczny proces przygotowywania danych, w ramach którego docierano do szeregu Interesariuszy z informacją o prowadzonej aktualizacji PGN. Koniecznym było zebranie danych historycznych oraz bieżących, następnie ich przetworzenie i odzwierciedlenie w aktualizowanym planie. Założenia programowe zaktualizowanego Planu są kontynuacją wcześniej przyjętych kierunków działań i nawiązują one do celów wyznaczonych w PGN przyjętym uchwałą nr LVI/1103/18 Rady Miasta Opola z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola” ze zmianami. Zaktualizowany dokument obejmuje cały obszar miasta Opola, prezentuje podsumowanie podjętych działań, jak również plany działań Interesariuszy w najbliższych latach.

Z końcem 2024 roku zakończył się projekt pn. *Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego* z Programu Life, który realizowany był od 2021 roku. W projekcie uczestniczyły: Województwo Opolskie jako Lider Projektu, 42 gminy z woj. opolskiego, Politechnika Opolska, Ministerstwo Rozwoju, Kraj Morawsko-Śląski i Kraj Ołomuniecki z Republiki Czeskiej. Celem ww. projektu było zwiększenie zdolności i poprawa jakości administracji publicznej województwa opolskiego na wszystkich poziomach, w związku z działaniami naprawczymi określonymi w Programie ochrony powietrza (POP). W ramach realizacji projektu został zatrudniony od września 2021 r. Gminny Koordynator POP, który udzielał porad mieszkańcom dotyczących wymiany źródeł ciepła oraz możliwości skorzystania ze wsparcia finansowego w formie dotacji. Dodatkowo Gminny Koordynator POP wykonywał u mieszkańców w 2024 roku 9 bezpłatnych badań kamerą termowizyjną, które miały na celu wykryć wszystkie miejsca zwiększonego przenikania ciepła z budynku lub lokalu oraz pomóc w zaplanowaniu wykonania potencjalnych prac termomodernizacyjnych.

Podsumowując działania miasta w zakresie poprawy jakości powietrza, należy wskazać na wyniki „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim za 2024 r.” sporządzonej przez GIOŚ, wg tych danych jakość powietrza w Opolu w ostatnich latach ulega poprawie. Zrealizowane w 2024 roku pomiary pyłu zawieszonego PM₁₀ wykazały, że wartość średnioroczna utrzymywała się poniżej poziomu dopuszczalnego. Nie odnotowano też przekroczenia poziomu dopuszczalnego średniodobowego. Natomiast pomiary benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ wykazały, że wartości stężenia średniorocznego przekroczyły poziom docelowy. Mimo, że na stanowiskach pomiarowych rejestrowane są przekroczenia poziomu docelowego ustalonego dla benzo(a)pirenu, to analizując uzyskane stężenia w wieloleciu można zaobserwować tendencję spadkową. Lepszy stan powietrza to efekt wymian starych kotłów na bardziej ekologiczne formy ogrzewania zarówno w Opolu, jak i w województwach sąsiednich, jednak nie bez znaczenia, są również korzystniejsze warunki meteorologiczne.

3.2.6. Ochrona przyrody i zieleni, edukacja ekologiczna

Zieleń w mieście jest bardzo ważnym elementem dla zrównoważonego rozwoju. Pełniąc funkcje ekologiczne, techniczne i zdrowotne, przyczynia się do poprawy warunków aerosanitarnych, obniżenia temperatury w miastach, infiltracji wód opadowych i tłumienia hałasu. Na zieleni w mieście składają się głównie parki, zieleńce, skwery, zieleni uliczna i poprzemysłowa oraz lasy (komunalne, prywatne i państwowe, których powierzchnia na terenie miasta wynosi ponad 1 500 ha). Powierzchnia terenów zieleni urządzonej Opola wynosi ok. 112 ha (z wyłączeniem zieleni przyulicznej i prywatnej). Największe i najbardziej znaczące skupiska zieleni tworzyły w okresie sprawozdawczym cztery parki miejskie, tj. Park Miejski na Wyspie Bolko, Park Nadodrzański, Park Miejski na os. Armii Krajowej oraz Park 800-lecia. Na ul. Tarnopolskiej otwarta była tężnia solankowa „Malinka – Zdrój” oraz pobliski park edukacyjno-sensoryczny przy ul. Tarnopolskiej, tworzące spójny kompleks obiektów z zielenią towarzyszącą. W 2024 r. w centrum miasta na ulicy Szpitalnej, w miejscu dawnego parkingu, powstał nowy teren zieleni - Plac Maślany, z nasadzeniami roślin w donicach oraz małą architekturą. Zieleń w mieście uzupełniały także cmentarze, place i skwery miejskie, zieleni osiedlowa oraz użytki ekologiczne, tj. Łąki w Nowej Wsi Królewskiej, Grudzicki Grąd i Kamionka Piast. O dużej roli i wadze zieleni w mieście stanowiły także pomniki przyrody (30 pomnikowych okazów drzew).

Utrzymanie zieleni miejskiej było w 2024 r. zadaniem bardzo ważnym i obejmowało szereg prac, które miały zapewnić m.in. reprezentacyjny wygląd terenów, ale przede wszystkim właściwy stan istniejącej roślinności (trawników, rabat, drzew i krzewów), celem zachowania ciągłości systemów ekologicznych miasta. Utrzymanie zieleni to także zapewnienie czystości i utrzymywanie obiektów małej architektury.

Z uwagi na potrzebę zazieleniania miasta, na terenie Opola realizowano nasadzenia drzew, jako uzupełniające i stanowiące rekompensatę usuniętych egzemplarzy. Liczne miejsca w strefie reprezentacyjnej Opola zostały zagospodarowane jako kwietniki z nasadzeniami bylin, traw i kwiatów jednorocznych. Na Pl. Kopernika, przy deptaku pomiędzy Zamkiem Górnym a Solarisem, na Pl. Jana Pawła II, na Pl. Mickiewicza oraz na ul. Krakowskiej ustawione były tzw. mobilne łąki kwietne, które miały za zadanie ukwiecać tereny, gdzie zagospodarowanie zielenią jest ograniczone, ze względu na pełnione przez nie funkcje.

W ramach szeroko realizowanych działań z zakresu ochrony przyrody w mieście, wymienić należy:

- utrzymywanie na terenie miasta obiektów i obszarów objętych ochroną prawną, tj. pomników przyrody i użytków ekologicznych,
- przeprowadzanie zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanu, w tym pomników przyrody na terenach zieleni miejskiej Opola,
- rozbudowę sieci budek lęgowych dla ptaków i budek dla nietoperzy (łącznie zamontowanych jest prawie 800 szt. budek lęgowych dla ptaków, prawie 90 szt. budek dla nietoperzy),
- ustawienie na terenie zieleni miejskiej karmników dla ptaków, zawieszenie budek lęgowych dla wiewiórek, ustawienie zimowisk dla jeży oraz domków dla owadów i poidel dla ptaków.

3.2.7. Rolnictwo i ochrona zwierząt

Na bieżąco prowadzono wszelkie sprawy, interwencje, zgłoszenia związane z rolnictwem. Dodatkowo w ramach nadzoru nad Miejską Spółką Wodną w Opolu, co roku przyznawane są dotacje na utrzymywanie rowów rolniczych (w 2024 roku dotacja wyniosła 130 tys. zł, za którą wykonano kompleksową konserwację około 13 km rowów).

Mając na uwadze dobro zwierząt, w okresie sprawozdawczym realizowany był także *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt*. W ramach programu podejmowano następujące działania: zapewnienie zwierzętom bezdomnym miejsca w Miejskim Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Opolu, sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi oraz

ich dokarmianie, odławianie bezdomnych zwierząt, wskazanie gospodarstw rolnych w celu zapewnienia miejsca zwierzętom gospodarskim, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych, edukacja społeczeństwa. Prowadzone też były działania polegające na odławianiu dzikich zwierząt z terenu miasta w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom oraz zapewnienia ochrony dzikim gatunkom zwierząt.

Tab.50. Podstawowe dane statystyczne w obszarze działalności Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Adopcja bezdomnych kotów (szt.)	231	205	156	197	219	197	191
2	Adopcja bezdomnych psów (szt.)	133	111	111	81	94	82	87
3	Adopcja bezdomnych szczeniąt (szt.)	36	30	18	4	9	24	31
4	Hotelowanie kotów (szt.)	7	13	9	13	13	0	12
5	Hotelowanie psów (szt.)	222	188	161	261	220	100	213

źródło: opracowanie własne

3.2.8. Gospodarka odpadami

System gospodarki odpadami komunalnymi oparty jest na przeprowadzanym przez gminę postępowaniu przetargowym. Podstawowym aktem prawnym regulującym gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie gmin jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W 2024 r. Miasto kontynuowało założenia systemu gospodarki odpadami komunalnymi wdrożone w latach ubiegłych.

Pracownicy Urzędu Miasta Opola sprawują nadzór nad prawidłową realizacją systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym przyjmują i wyjaśniają zgłoszenia mieszkańców w zakresie nieprawidłowości związanych z odpadami komunalnymi. W analizowanym roku wykonywane były umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów wynikające z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na okres od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2025 r. Z analizy danych wynika, że w 2024 r. systemem gospodarki odpadami komunalnymi objętych było ponad 115 tys. osób. W 2024 r. masa odebranych odpadów komunalnych nieznacznie wzrosła w stosunku do 2023 r. Dotyczyło to zarówno ilości odpadów selektywnie zebranych, jak i ilości odebranych odpadów zmieszanych. Ilość odpadów selektywnie odebranych zwiększyła się w stosunku do 2023 r.

W 2024 r. na terenie Miasta Opola funkcjonowały dwa stacjonarne PSZOKi: przy ul. Kępskiej 5K oraz przy ul. Przeskok 1. W 2024 r. realizowano program zwiększania dostępności Miejskich Punktów Elektroodpadów. Z roku na rok liczba MPE na terenie Opola wzrasta. W 2024 r. ustawiono 8 nowych gablot MPE. W 2024 r. w Opolu udostępniono mieszkańcom w sumie 42 Miejskie Punkty Elektroodpadów w różnych lokalizacjach. Na terenie Miasta funkcjonuje 13 Punktów Wymiany Książek (PWK). Są to gabloty, w których mieszkańcy mogą zostawić niepotrzebne książki i zabrać inne w zamian.

W 2024 r. w edukacji tematem przewodnim była nadal gospodarka cyrkularna. Podjęto kontynuację konkursu pn. „II Opolskie EkoGranty 2023/2024”, który skierowany był do publicznych przedszkoli i szkół podstawowych Opola. W konkursie uczestniczyło 9 szkół podstawowych i 19 przedszkoli. Zgłoszone przedszkola i szkoły zobligowane były do wykonania działań edukacyjnych z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym do przeprowadzenia ekolekcji w każdej grupie/klasie. Podczas trwania konkursu uzbierano łącznie ponad 18,886 tony odpadów. Finałem akcji edukacyjnej

był skierowany do uczestników występ gwiazdy muzyki pop w opolskim amfiteatrze. Łącznie w drugiej edycji Opolskich Ekograntów wzięło udział 5351 dzieci.

W 2024 r. kontynuowano projekt „Od pralki do ula” realizowany przy współpracy z Fundacją Odzyskaj Środowisko. W lipcu 2023 r. na dachu Centrum Usług Publicznych została otwarta Pasieka w Sercu Opolu, która składa się z 5 uli wykonanych z elementów pochodzących z recyklingu: bęben pralki oraz drzwiczki z pralki, które służą za poidło dla pszczół. Opole jako miasto na Szlaku Pasiek z Recyklingu pozyskało miód z miejskiej pasieki, który został przebadany pod kątem składu. Możemy powiedzieć z dumą, że nasz opolski miód jest bogaty w swoim składzie i należy do grupy miodów wielokwiatowych.

W 2024 r. z powodzeniem funkcjonowała ReUżytkownia, w której przeprowadzono szereg działań edukacyjnych, warsztaty, jak również zbierano surowce takie jak baterie, plastikowe zakrętki, elektroodpady czy makulaturę. W 2024 roku kontynuowano działalność edukacyjną w ReUżytkowni. W 2024 r. ReUżytkownię odwiedziło ok. 34 tys. osób i do ReUżytkowni trafiło ponad 16 ton przedmiotów. W 2024 r. w dedykowanych wydarzeniach edukacyjnych wzięło udział ponad 2 tys. osób, co pokazuje, że mieszkańcy są bardzo zainteresowani uczestnictwem w działaniach edukacyjnych w ReUżytkowni. W okresie 2021-2024 ReUżytkownię odwiedziło ponad 96 tysięcy osób i przez ReUżytkownię przeszło ponad 51 ton przedmiotów. W związku z dużym zainteresowaniem mieszkańców ofertą ReUżytkowni postanowiono, poszerzyć ofertę edukacyjną o miejsce promowania drugiego obiegu odzieży. Na ten cel został przeznaczony opuszczony lokal po byłej kawiarni, który sąsiaduje z ReUżytkownią. W 2024 r. został zlecony projekt przebudowy tego lokalu. Planuje się zakończenie inwestycji w pierwszej połowie 2025 r.

Od 2023 r. miasto Opole realizuje projekt edukacyjnych pn. „Edukacyjne Place zabaw Muchy Odpaduchy”. W ramach prowadzonych długofalowych działań edukacyjnych rozbudowana została sieć Edukacyjnych Placów Zabaw Muchy Odpaduchy o kolejne 4 place zlokalizowane w Przedszkolach Publicznych nr 21, 25, 28, 29. Aktualnie 7 przedszkoli realizuje ten projekt edukacyjny.

Podejmowane przez Miasto działania edukacyjne są procesem ciągłym, prowadzonym na wielu płaszczyznach i skierowane do wszystkich grup wiekowych.

Tab.51. Podstawowe dane statystyczne w obszarze gospodarki odpadami w Opolu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba osób w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi ²	112 187	111 950	111 959	113 309	114 490	115 534
2	Ilość odpadów selektywnie odebranych w stosunku do ogólnej ilości odebranych odpadów [%]	35,83	37,67	41,83	42,27	42,71	43,09
3	Waga przedmiotów, które nie stały się odpadami i trafiły do ReUżytkowni – działania GOZ [kg]	-	-	1 935	15 046	18 055	16 130
4	Waga przedmiotów, które zostały zabrane z ReUżytkowni [kg]	-	-	1 104	14 935	17 837	14 887
5	Liczba osób, które zostały przeedukowane i odwiedziły ReUżytkownię	-	-	1 593	25 543	35 062	33 895
6	Liczba pkt odbioru odpadów	14 710	15 002	15 406	15 556	15 706	15 933
7	Masa odebranych odpadów w Mg, w tym:	51 880	53 307	53 601	52 504	51 512	54180

² Liczba osób wskazana w deklaracjach jest wartością zmienną w czasie, z uwagi na możliwość opodatkowania właściciela nieruchomości z datą obowiązywania wstecz.

	<i>Zmieszane odpady opakowaniowe</i>	6 627	4 914	4 639	4 643	4 585	4726
	<i>Opakowania z papieru i tektury</i>	-	1 704 ³	2 783 ⁴	2 909	2 929	3708
	<i>Opakowania ze szkła</i>	2 475	2 633	2 865	2 964	2 767	2857
	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	6 835	8 893	9 689	9 745	9 844	9375
	<i>Inne odpady nieulegające biodegradacji</i>	312	261	303	227	187	158
	<i>Niesegregowane odpady komunalne</i>	33 292	32 331	30 875	30 082	29 323	30495
	<i>Odpady wielkogabarytowe</i>	2 339	2 571	2 447	1 934	1 877	2861

Źródło: opracowanie własne

³ Opakowania z papieru i tektury wydzielone zostały ze strumienia zmieszanych odpadów opakowaniowych z dniem 1 stycznia 2020 r. poprzez wprowadzenie obowiązku selektywnego zbierania tego typu odpadów do pojemników (worków) niebieskich.

⁴ Od 1 kwietnia 2021 r. opakowania z papieru i tektury zbierane są w zabudowie jednorodzinnej do pojemników (wcześniej od 1 stycznia 2020 r. do 31 marca 2021 r. zbierane były w workach).

3.3. Infrastruktura, transport i inwestycje

3.3.1. Drogi i ścieżki rowerowe

Na koniec 2024 r. pod zarządem Miasta Opola było prawie 718 km dróg, w tym 432 km dróg publicznych oraz prawie 286 km dróg wewnętrznych. Długość ścieżek rowerowych w granicach administracyjnych miasta wyniosła ok. 114 km. W końcu roku w mieście były 152 obiekty inżynierskie o łącznej długości 6,7 km, a także 207 przepustów.

Zadania miasta w obszarze dróg realizował Miejski Zarząd Dróg. Podstawowym zadaniem jednostki w okresie sprawozdawczym było planowanie, budowa, modernizacja, utrzymanie i ochrona dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych w granicach administracyjnych Opola.

Tab.52. Podstawowe dane w obszarze dróg i obiektów inżynierskich (stan na koniec roku)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Długość dróg zarządzanych przez Miasto (km)	403,2	408,8	408,5*	408,3*	409,4*	417,7*	431,7*
2	Długość ścieżek rowerowych w mieście (km)	90,1	93,5	103,9	108,8	112,4	112,4	113,6
3	Liczba obiektów inżynierskich (szt.)	117	118	116	144	152	152	152
4	Łączna długość obiektów inżynierskich (m)	5 346	5 346	5 295	6 509	6 682	6 682	6 682
5	Ilość przepustów (szt.)	165	165	187	204	207	207	207

Źródło: opracowanie własne; *Dodatkowo w administrowaniu Miasta znajduje się około 285,6 km dróg wewnętrznych

W 2024 r. realizowano zadania w zakresie inwestycji i remontów w obszarze robót drogowych i na obiektach inżynierskich, a w przypadku występowania kolizji z robotami drogowymi, również towarzyszących robót drogowych. Ponadto dokonywano odbiorów inwestycji i remontów oraz podejmowano decyzje o oddaniu drogi do eksploatacji.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano szereg inwestycji. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakończenie w ramach zadania „Budowa i przebudowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie miasta Opola” inwestycji zrealizowanych w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Dróg:

- „Budowa dróg gminnych publicznych ul. Żytomierskiej i odcinka ul. Lwowskiej od skrzyżowania z ul. Kresową do ul. Wygonowej w Opolu”.
- „Budowa drogi gminnej wraz z zarurowaniem rowu przydrożnego, odwodnieniem i oświetleniem przy ul. Jaśminowej i ul. Herbacianej w Opolu”
- „Rozbudowa skrzyżowania ulic Prószkowska – Mehla – Wyszomirskiego z budową zatok autobusowych w Opolu”.

Miejski Zarząd Dróg w Opolu w ramach zadania „Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu” zakończył w 2024 r. realizację trzech ważnych inwestycji drogowych dofinansowanych z Rządowego Programu Polski Ład:

- „Budowa drogi publicznej gminnej ul. Róży Wiatrów” - zadanie to obejmowało budowę nowej drogi na ul. Róży Wiatrów, budowę nowych chodników, drogi dla pieszych i rowerów, zjazdów, nowego odwodnienia.
- „Centrum Przesiadkowe Opole Południe” w zakresie: „Budowa parkingu przy Wyspie Bolko” - zadanie to obejmowało budowę nowego parkingu przy kładce im. Joachima Halupczoka.

- „Rozbudowa drogi publicznej – ul. Krapkowickiej w rejonie skrzyżowania z linią kolejową” - zadanie obejmowało przebudowę ul. Krapkowickiej z poszerzeniem jezdni.

W ubiegłym roku zakończono przebudowę ul. Górnej w zakresie od ul. Wygonowej do skrzyżowania z ul. Leśną. Zadanie to obejmowało opracowanie dokumentacji technicznej oraz wykonanie robót budowlanych obejmujących budowę drogi ul. Górnej w zakresie od ul. Wygonowej do ul. Leśnej oraz budowę drogi dla pieszych i rowerów.

W 2024 r. wybudowano również nową drogę ul. Wilczą, chodnik wzdłuż ulicy Gutenberga i Ślicznej oraz przebudowano ulice: Zajączka, Nysy Łużyckiej, Pułaskiego i Waryńskiego.

W ramach Marszałkowskiego programu poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych „SUPER ZEBRA” zainstalowano aktywne przejścia dla pieszych na: ul. Oświęcimskiej w Opolu (w rejonie skrzyżowania z ul. Złotą) oraz przy ul. Prószkowskiej w Opolu (w rejonie włączenia z ul. Wiosenną i drogą dojazdową do pływalni "Wodna Nuta").

Tab.53. Wybrane inwestycje na drogach/ w ciągach dróg w mieście Opolu w 2024 r.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Zakres rzeczowy, uwagi
Zrealizowane			
1	„Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu”	2022-2024	W ramach zadania zrealizowano inwestycje: • „Budowa drogi publicznej gminnej ul. Róży Wiatrów” - budowa ta obejmowała nową jezdnię o powierzchni 10 136,00 m² o dł. 1 448 m, nowe chodniki o powierzchni 492,00 m² o dł. 246 m, nową drogę dla pieszych i rowerów o pow. 4 203,00 m² o dł. 1 401 m, wybudowano nowe zjazdy, jedno skrzyżowanie wyniesione. • „Budowa parkingu przy Wyspie Bolko” - parking ten obejmował budowę 346 miejsc postojowych dla samochodów osobowych, 8 miejsc dla autokarów, 16 miejsc dla osób niepełnosprawnych, 11 miejsc dla motocykli, parking dla rowerów oraz 4 miejsca dla pojazdów elektrycznych. Zakres obejmował również budowę chodników, zjazdów, 4 szt. stacji ładowania pojazdów elektrycznych, czujników parkowania, tablicę informacyjną wskazującą ilość miejsc na parkingu, zatoki autobusowe, nowe oświetlenie, odwodnienie, monitoring wizyjny a także nasadzenia nowych drzew w ilości 133 sztuk. • „Rozbudowa drogi publicznej – ul. Krapkowickiej w rejonie skrzyżowania z linią kolejową” - przebudowa nawierzchni drogi z poszerzeniem jezdni powiatowej ulicy Krapkowickiej o łącznej długości 693 m, obniżenia poziomu jezdni pod wiaduktem kolejowym z zabezpieczeniem murami oporowymi, budowy chodnika i ścieżki rowerowej o długości 693 m, przebudowy zjazdów indywidualnych i publicznych oraz przebudowy niezbędnej infrastruktury. • „Poszerzenie ul. Krapkowickiej” - wybudowano chodnik o pow. 249 m² o dł. 108 m, drogę dla rowerów o pow. 68

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Zakres rzeczowy, uwagi
			m ² i dł. 17 m, jezdnie o pow. 163 m ² dł. 163 m oraz wybudowano wyniesione przejście dla pieszych.
2	„Budowa i przebudowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie miasta Opola”	2023-2024	W ramach zadania realizowane są inwestycje: • „Budowa drogi gminnej przy ul. Jaśminowej i ul. Herbacianej” wykonano na ul. Herbacianej jezdnie z kostki betonowej o pow. 1 158 m² i dł. 193 m, chodnik o pow. 294 m² i dł. 147 m oraz na ul. Jaśminowej jezdnię z kostki betonowej o pow. 880 m² i dł. 160 m, chodniki z kostki o pow. 330 m², wybudowano również kanalizację deszczową oraz wykonano przejście dla pieszych; • „Budowa dróg gminnych ul. Żytomierskiej i odcinka ul. Lwowskiej od skrzyżowania z ul. Kresową do ul. Wygonowej” wybudowano na ul. Żytomierskiej jezdnie o pow. 1 471 m² i dł. 262 m, chodnik o pow. 328,95 m² i dł. 215 m, wybudowano nowe zjazdy, kanał technologiczny, nowe oświetlenie drogowe oraz nową kanalizację deszczową. Na ul. Lwowskiej wybudowano nową jezdnie o pow. 1 092 m² i dł. 156 m, nowe chodniki o pow. 603,88 m² i dł. 330 m, drogę dla rowerów o pow. 378 m² i dł. 140 m, nowe zjazdy, skrzyżowanie wyniesione, kanał technologiczny nasadzono 11 sztuk drzew, wybudowano kanalizację deszczową oraz nowe oświetlenie uliczne. • „Rozbudowa skrzyżowania ulic Prószkowska - Mehla - Wyszomirskiego z budową zatok autobusowych w Opolu” – wybudowano na ul. Mehla nową jezdnię o pow. 2359,50 m² i dł. 429 m oraz wybudowano nową kanalizację deszczową. Na ul. Prószkowskiej wybudowano nową jezdnię wraz z jej poszerzeniem o pow. 1 332 m² i dł. 148 m, nowe chodniki o pow. 570 m² i dł. 280 m. Wybudowano zjazdy, zatokę parkingową na 4 miejsca, zatoki autobusowe wraz z montażem nowej wiaty przystankowej, wybudowano nową sygnalizację świetlną. Wybudowano również nową kanalizację deszczową oraz oświetlenie. Na ul. Wyszomirskiego wybudowano jezdnię o pow. 70 m² i dł. 20 m.
3	Przebudowa odcinków ulicy 10 Sudeckiej Dywizji Zmechanizowanej wraz ze zmianą organizacji ruchu na ulicach sąsiednich	2023-2024	W ramach zadania przebudowano 79 mb jezdni, chodnik, wykonano dwustronne rowy odwadniające, przejście dla pieszych wraz z dedykowanym oświetleniem, kanał technologiczny, 2 szt. wyniesionych tarcz skrzyżowań ul. 10 Sudeckiej Dywizji Zmechanizowanej z ul. Daleką i ul. Słowińską.
4	„Przebudowa ul. Górnej w zakresie od ul. Wygonowej do	2023-2024	W ramach zadania opracowano dokumentację techniczną oraz na jej podstawie wybudowano nową jezdnię o pow. 2 175,27 m ² i długości 400 m, drogę dla pieszych i rowerów o pow. 1 343,66 m ² i długości 447 m, wybudowano dwa

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Zakres rzeczowy, uwagi
	skrzyżowania z ul. Leśną”		skrzyżowania wyniesione z kostki o pow. 420,37 m ² . Wybudowano kanał technologiczny, zjazdy, odwodnienie drogi oraz nowe oświetlenie.
5	„Przebudowa ulic: Zajączka, Nysy Łużyckiej, Puławskiego i Waryńskiego”	2024	Zakończono przebudowę dzielnicy Generalskiej: Na ul. Zajączka wykonano nową jezdnię z kostki betonowej o pow. 666 m ² i dł. 148 m, chodniki o pow. 467,325 m ² i dł. 148 m, wybudowano nowe wjazdy oraz oznakowanie, a także nowe odwodnienie drogi. Na ul. Puławskiego wybudowano nowy chodnik o pow. 740m ² i dł. 280 m, nowe wjazdy oraz kanał technologiczny. Na ul. Waryńskiego wybudowano nowy chodnik wzdłuż garaży o pow. 370 m ² oraz dł. 120 m, a także wybudowano nowy kanał technologiczny. Na ul. Nysy Łużyckiej wybudowano nową jezdnię o pow. 1 710 m ² i dł. 380 m, nowy chodnik o pow. 724,50 m ² i dł. 330 m, nowe wjazdy, kanał technologiczny oraz nowe odwodnienie drogi.
6	„Budowa drogi publicznej ul. Wilczej w Opolu”	2024	Wybudowano na ul. Wilczej nową jezdnię o pow. 740 m ² dł. 148 m, chodniki o pow. 325 m ² i dł. 147 m, wybudowano nowe zjazdy, zatokę postojową na trzy miejsca, kanał technologiczny nowe odwodnienie oraz nowe oświetlenie.
7	„Realizacja inwestycji w ramach Marszałkowskiego programu poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych „SUPER ZEBRA”	2024	W ramach zadania wybudowano przejścia dla pieszych na ul. Oświęcimskiej (w rejonie skrzyżowania z ul. Złotą) oraz przy ul. Prószkowskiej (w rejonie włączenia z ul. Wiosenną i drogą dojazdową do pływalni "Wodna Nuta") z dedykowanym oświetleniem obejmujące m.in. punktowe elementy odblaskowe, zamontowane w jezdni znaki aktywne, detektory ruchu oraz wymieniono chodnik w obrębie przejść.
8	„Budowa przystanku komunikacyjnego na ul. Stawowej w Opolu”	2024	Opracowano dokumentację techniczną i na jej podstawie wybudowano przystanek komunikacyjny na ul. Stawowej tj. chodnik o powierzchni 61,6 m ² dł. 28 m. ściek z kostki betonowej na dł. 28 m. oraz zamontowano nową wiatę przystankową.
9.	„Budowa drenażu wzdłuż ul. Nastrojowej”	2024	Wybudowano dodatkowe odwodnienie drogi poprzez budowę drenaży na dł. 189 m oraz budowy trzech studni chłonnych.
10	Inwestycje Budżetu Obywatelskiego realizowane z funduszy Rad Dzielnicy	2024	„Budowa chodnika wzdłuż ulicy Gutenberga i Ślicznej” W ramach zadania opracowano dokumentację techniczną oraz na jej podstawie wybudowano nowy chodnik na ul. Gutenberga o pow. 465 m ² i długości 250 m. Wybudowano nowe zjazdy, odwodnienie drogi. Na ul. Ślicznej wybudowano nowy chodnik o pow. 87 m ² i dł. 45 m oraz odwodnienie drogi. „Oświetlone, rowerowe i zielone Zaodrze” w ramach tego zadania zakupiono i zamontowano wiatę rowerową na Centrum Przesiadkowym Opole – Dworzec Zachodni przy ul. Wojska Polskiego oraz nasadzono drzewa i krzewy w dzielnicy Zaodrze.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Zakres rzeczowy, uwagi
W trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego			
1	„Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej na rzecz terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w Opolu – Wrzosek”	2024-2026	Zadanie realizowane jest w formule zaprojektuj – buduj i współfinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład. W ramach zadania realizowane są trzy inwestycje: • „Przebudowa DW 414 - ulicy Wrocławskiej w Opolu Wrzosek na odcinku od ronda przy stacji Orlen w km 0+096,24 do skrzyżowania z ul. Barwną”; • „Budowa węzła komunikacyjnego na skrzyżowaniu obwodnicy północnej DK nr 94/46 z ul. Partyzancką DW nr 459”; • „Rozbudowa i przebudowa DK nr 46 w rejonie WSSE w Opolu” i „Budowa drogi dojazdowej do terenów inwestycyjnych – WSSE w Opolu”.
2	„Przebudowa układu komunikacyjnego dla poprawy dostępności mieszkańców całego województwa do centrów usług w Opolu”	2024-2026	W ramach zadania realizowana jest inwestycja „Budowa skrzyżowania ulic Bohaterów Monte Cassino i Plebiscytowej (DW435) z ulicami Kośnego i Pileckiego” współfinansowana z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027.

Źródło: opracowanie własne

W ubiegłym roku wykonywano również zadania związane z eksploatacją i konserwacją dróg oraz obiektów inżynierskich, w tym mostów. Zadania te objęły bieżące utrzymanie i remonty bieżące, zarówno na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych oraz wewnętrznych. W 2024 r. udało się zrealizować ważne remonty wpływające znacząco na poprawę stanu technicznego jezdni tj. remont nawierzchni ul. Wrocławskiej oraz remont nawierzchni jezdni w ciągu drogi krajowej ul. Powstańców Warszawskich. Realizowano również prace w zakresie poprawy bezpieczeństwa pieszych na chodnikach. W 2024 r. wykonano m.in. remont chodnika wzdłuż ul. Londzina – parzysta strona ulicy, od ul. Jagiellonów poprzez ul. Solskiego do wjazdu do piekarni przy ul. Kowalczyków o łącznej długości chodnika 501 m, remont chodnika ul. Konsularna – obie strony ulicy na odcinku od ul. Pasiecznej do ul. Odrowążów o długości 282 m, remont chodnika ul. Mickiewicza – strona nieparzysta ulicy od ul. K. Miarki do ul. Kraszewskiego o długości 201 m oraz remont chodnika ul. Zakopiańskiej – lewa strona ulicy na odcinku od ul. Luboszyckiej do ul. Beskidzkiej o łącznej długości 41 m.

Tab.54. Dane dotyczące zadań związanych z eksploatacją i konserwacją dróg oraz obiektów inżynierskich w mieście Opolu w 2024 r. wg typu drogi

Lp.	Typ drogi	Powierzchnia wykonanych nawierzchni	Przykładowe inwestycje
1	Drogi krajowe	19 800 m ²	• remont nawierzchni ul. Oleskiej, pasa ruchu wjazdowego do Opolu o powierzchni 1 452 m² na odcinku o długości około 260 m od skrzyżowania z obwodnicą półn. w stronę Zawady. • remont nawierzchni jezdni w ciągu ul. Powstańców Warszawskich o długości 1 470 m i powierzchni 13 365 m². • remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych.
2	Drogi wojewódzkie	33 700 m ²	• remont nawierzchni ul. Prószkowska na odcinku od budynku nr 4 do ul. Wyczółkowskiego o powierzchni 2 502 m² na odcinku o długości około 320 m. • remont nawierzchni ul. Prószkowska przy skrzyżowaniu z ul. Wróblewskiego, jezdni wjazdowa z ul. Wróblewskiego w ul. Prószkowską, pow. remontu 200 m² na długości około 40 m. • remont ul. Wrocławskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Niemodlińską i Nysy Łużyckiej do skrzyżowania z ul. Domańskiego i Partyzancką o powierzchni 20 894 m² na odcinku o długości około 1 850 m. • remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych.
3	Drogi powiatowe	20 866 m ²	• remont nawierzchni ul. Jagiellonów na odcinku od skrzyżowania z ul. Kowalczyków do ul. Londzina, pow. remontu 3 279 m² na odcinku o długości około 387 m; • remont nawierzchni ul. Jagiellonów na odcinku od ul. Londzina do budynku nr 62, powierzchnia remontu 2 158 m² na odcinku o długości około 255 m; • remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych.
4	Drogi gminne	21 037 m ²	• remont nawierzchni ulic: Studziennej na długości 314 m i powierzchni 1 557 m², Londzina na długości 147 m i powierzchni 695 m², Konsularnej na długości 501 m i powierzchni 795 m², Soltysów na długości 490 m i powierzchni 1 948 m², Wałowej na długości 105 m i powierzchni 624 m². • remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych.
5	Drogi wewnętrzne	12 159 m ²	• remont nawierz. na ul. Paprotkowej - dł. 110 m, pow. 386 m² • remont nawierzchni na ul. Budowlanych dojazd do ROD dł. 145 m i powierzchnia 726 m². • remonty częściowe nawierzchni jezdni.

Źródło: opracowanie własne

Tab.55. **Powierzchnia wykonanych nawierzchni chodników wg typu drogi w 2024 r. w Opolu**

Lp.	Typ drogi	Powierzchnia wykonanych nawierzchni
1	Drogi krajowe	75 m ²
2	Drogi wojewódzkie	145 m ²
3	Drogi powiatowe	384 m ²
4	Drogi gminne	3 695 m ²
5	Drogi wewnętrzne	494 m ²

Źródło: opracowanie własne

Na wszystkich kategoriach dróg wykonano roboty związane z ustawieniem, demontażem i prostowaniem słupków drogowych, montażem i demontażem tablic, montażem i demontażem tarcz znaków, myciem tarcz znaków, wykonaniem opasek z bednarki na słupy oświetleniowe, montażem i demontażem tymczasowego oświetlenia, montażem i demontażem barier energochłonnych, montażem i demontażem pylonów, montażem i demontażem wygradzenia łańcuchowego, malowaniem słupów, naklejaniem etykiet, ustawieniem i demontażem zapór, montażem i demontażem progu zwalniającego, montażem i demontażem lusterek drogowych. Na wszystkich kategoriach dróg odnowiono oznakowanie poziome cienkowarstwowe, grubowarstwowe, chemoutwardzalne (np. przejścia dla pieszych, linie na skrzyżowaniach, linie segregacyjne i krawędziowe ciągłe i przerywane).

W okresie sprawozdawczym prowadzono także prace na obiektach inżynierskich. W 2024 roku w ramach bieżącego utrzymania obiektów inżynierskich wykonano m. in.:

- wymiana balustrady oraz remont muru oporowego – ul. Wojska Polskiego w rejonie wiaduktu kolejowego,
- wykonanie iniekcji i uszczelnienie rys na podporach wiaduktu nad LK144 Tarnowskie Góry – Opole Główne, ul. Armii Krajowej,
- wymiana nawierzchni z asfaltu twardolanego oraz wymiana uszkodzonych desek podkładu drewnianego – wiadukt nad linią kolejową Opole Groszowice – Opole Główne, ul. Solskiego.
- naprawa nawierzchni żywicznej na kapie chodnikowej od strony Górnej Wody – most nad kanałem Ulgi rzeki Odry, ul. Niemodlińska,
- wymiana dylatacji bitumicznych – most nad kanałem Ulgi w ciągu ul. Wrocławskiej,
- wymiana nawierzchni żywicznej na kapie chodnikowej od strony północnej – wiadukt nad LK144, ul. Reymonta,
- naprawa powierzchni betonowych oraz odtworzenie powłoki malarskiej ścian i skrzydeł – przejście podziemne pod Obwodnicą Północną, rejon ul. Oleskiej,
- naprawa powierzchni betonowych oraz odtworzenie powłoki malarskiej filarów – wiadukt nad LK300, ul. Wschodnia.

W okresie sprawozdawczym Miejski Zarząd Dróg realizował także inne zadania w obrębie pasa drogowego. Przedsięwzięcia te obejmowały:

- koordynowanie robót prowadzonych w obrębie pasa drogowego,
- uzgadnianie dokumentacji technicznej w zakresie określonym przepisami prawa,
- zapewnienie utrzymania i ochrony zieleni w pasie drogowym oraz realizację zadań z zakresu eksploatacji, utrzymania i ochrony terenów zieleni znajdujących się poza pasami drogowymi

dróg publicznych (parki, skwery, zieleńce z wyłączeniem cmentarzy, lasów komunalnych i form ochrony przyrody), na gruntach będących we władaniu Gminy Opole, a przekazanych w tym celu Miejskiemu Zarządowi Dróg,

- zapewnienie oczyszczania i utrzymania porządku w liniach rozgraniczających drogi oraz realizację zadań związanych z interwencyjnym sprzątaniem terenów będących we władaniu Gminy Opole, bez ustalonego zarządcy,
- realizację zadań związanych z korzystaniem przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych, w tym budowa, przebudowa i remont przystanków (w 2024 r. zakupiono i zamontowano 3 modułową wiatę przystankową na przystanku Katowicka – Szpital),
- bieżące Utrzymanie Inteligentnego Systemu Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym w Opolu oraz pozostałych sygnalizacji świetlnych i urządzeń pochodnych na terenie miasta Opola,
- prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem umów na obsługę funkcjonowania Strefy Płatnego Parkowania w mieście Opolu, w tym prowadzenie bezpośredniej współpracy z administratorem strefy oraz windykacja należności z tytułu dochodów budżetowych w zakresie opłat dodatkowych za ich nieuiszczenie oraz kierowanie spraw do organu egzekucyjnego.

W okresie sprawozdawczym do zadań Miasta należało również usuwanie pojazdów z dróg na podstawie art. 130a ustawy *Prawo o ruchu drogowym*. W 2024 r. na zlecenie miasta Opola usuwaniem pojazdów z dróg na podstawie art. 130a ustawy *Prawo o ruchu drogowym* zajmował się Zakład Komunalny Sp. z o.o. W ubiegłym roku nastąpił po raz pierwszy od 2020 r. spadek liczby usuwanych pojazdów z dróg miasta (273 pojazdy w 2024 r., w porównaniu do 374 pojazdów w 2023 r., 335 pojazdów w 2022 r., do 292 pojazdów w 2021 r. i 247 pojazdów w 2020 r.). Liczba usuwanych pojazdów z art. 130a ww. ustawy zależy wprost od działań służb, przede wszystkim Policji i Straży Miejskiej, które mają prawo wydawać dyspozycje usunięcia pojazdu z drogi, w określonych w ustawie przypadkach. Miasto nie ma żadnego wpływu na liczbę wydawanych dyspozycji. Najczęstsze powody usunięcia pojazdu to nadal niewłaściwe parkowanie, zagrożenie bezpieczeństwu ruchu drogowego, kierowanie pojazdem bez wymaganych uprawnień oraz jazda pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

W 2024 r. realizowano również zadania związane z usuwaniem pojazdów na podstawie art. 50 a *Prawa o ruchu drogowym*. Podstawą do usunięcia pojazdu był brak tablic rejestracyjnych oraz stan techniczny, który wskazywał na ich długotrwałe nieużytkowanie. Liczba usuniętych pojazdów utrzymuje się na podobnym poziomie od 2021 r. i jest uzależniona od posiadanych środków finansowych na pokrycie kosztów holowania i parkowania.

Tab.56. Podstawowe dane dotyczące pojazdów usuniętych z dróg

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba pojazdów usuniętych z dróg miasta na podstawie art. 130a ustawy <i>Prawo o ruchu drogowym</i>	317	363	247	292	335	374	273
2	Liczba pojazdów usuniętych z dróg miasta na podstawie art. 50a ustawy <i>Prawo o ruchu drogowym</i>	34	31	32	22	20	21	27

Źródło: opracowanie własne.

3.3.2. Infrastruktura techniczna

Miasto Opole w okresie sprawozdawczym realizowało zadania związane z bieżącą eksploatacją oraz rozbudową sieci oświetlenia miejskiego oraz miejskiej kanalizacji deszczowej. Ponadto realizowało oraz nadzorowało czynności związane m.in. z eksploatacją: miejskiej kanalizacji deszczowej, rowów komunalnych, fontann, miasteczka ruchu drogowego, tężni solankowej, ścieżek rowerowych zlokalizowanych poza pasami drogowymi oraz cmentarzy.

W końcu 2024 r. będąca w eksploatacji sieć oświetleniowa, stanowiąca własność miasta, liczyła 11 328 szt. punktów oświetleniowych. W mieście eksploatowanych jest przez Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Opola ponadto 42 km rowów komunalnych, ok. 306 km sieci kanalizacji deszczowej, 8 fontann, tężnia solankowa, miasteczko ruchu drogowego, ok. 7,6 km ciągów pieszo – rowerowych zlokalizowanych poza pasem drogowym, a także 17 cmentarzy komunalnych.

W ramach zadań eksploatacyjnych i inwestycyjnych infrastruktury technicznej Miasto Opole zleciło również:

- wykonanie usługi czyszczenia 8.000 szt. wpustów ulicznych wraz z przykanalikami ulicznych oraz 1.200 m odwodnień liniowych, zlokalizowanych w ciągach komunikacyjnych,
- wykonanie usługi czyszczenia i konserwacji rowów komunalnych o łącznej długości 47 km,
- eksploatację i bieżące naprawy urządzeń sieci oraz instalacji oświetlenia ulicznego, a także awaryjne przeprowadzenie remontów i napraw uszkodzeń urządzeń sieci i instalacji oświetlenia ulicznego stanowiących majątek Miasta Opola, powstałych w wyniku zdarzeń losowych,
- bieżące utrzymanie 7,6 km ciągów pieszo – rowerowych zlokalizowanych poza pasem drogowym, w skład których wchodzi: Bulwary nad Odrą, Bulwar Karola Musioła, Bulwar na ul. Nadbrzeżnej, Ścieżka wzdłuż ul. Marka z Jemielnicy, ścieżka rowerowa łącząca ul. Luboszycką z ul. Budowlanych oraz ścieżka łącząca ul. Wrocławską i most na ul. Niemodlińskiej,
- bieżące utrzymanie terenu miasteczka ruchu drogowego, znajdującego się przy ul. Pużaka,
- usługę wynajmu i serwisowania kabin wolnostojących WC dostosowanych do korzystania przez osoby niepełnosprawne oraz usługę polegającą na administrowaniu i bieżącym utrzymaniu dwóch automatycznych toalet wolnostojących,
- administrowanie i bieżące utrzymanie cmentarzy komunalnych w Opolu, w ramach wieloletniej umowy wykonawczej, zawartej z administratorem cmentarzy komunalnych, tj. spółką Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Opolu.
- administrowanie i bieżące utrzymanie tężni solankowej w Opolu, w ramach wieloletniej umowy wykonawczej, zawartej z administratorem tężni solankowej, tj. przedsiębiorstwem Wodociągi i Kanalizacja w Opolu Sp. z o.o.

Tab.57. Podstawowe dane statystyczne w obszarze infrastruktury technicznej

Lp.	Nazwa wskaźnika		Lata						
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Sieć oświetleniowa stanowiąca własność miasta [szt.]	oprawy	9 416	9 904	10 206	10 500	10 509	11 030	11328
2	Rowy komunalne [km]		41	41	41	41	41	42	42
3	Fontanny [szt.]		6	8	8	8	8	8	8
4	Cmentarze komunalne [szt.]		17	17	17	17	17	17	17
5	Kanalizacja deszczowa – szacunkowo [km]		200	200	200	200	305	305	306
6	Tężnia solankowa		-	-	-	-	-	1	1
7	Ciągi pieszo-rowerowe poza pasem drogowym [km]		7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6

Źródło: opracowanie własne.

Rozpoczęto realizację **Programu rozwoju ogrodów działkowych na lata 2024-2028**, w ramach którego udzielane jest wsparcie na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej. Celem programu jest poprawa warunków korzystania z Rodzinnych Ogrodów Działkowych przez obecnych działkowców, jak również zwiększenie dostępności lokalnej do ROD. Stowarzyszenie ogrodowe, którego funkcjonowanie uregulowane jest w MPZP lub w studium zagospodarowania przestrzennego, oraz działające na terenie Miasta może ubiegać się o dofinans. konkretnego działania nie częściej niż raz w roku. Przyznawana dotacja na zadania realizowane w danych ROD stanowi nie więcej niż 70% wartości realizowanego zadania, lecz nie więcej niż 150 tys. zł w danym roku budżetowym ROD. W 2024 r. udzielono dotacji sześciu ROD działającym w ramach Polskiego Związku Działkowców oraz ogrodowi prowadzonemu przez Stowarzyszenie Ogrodowe Nowa Wieś Królewska, na łączną kwotę ok. 761 tys. zł.

Tab.58. Dane dotyczące realizacji **Programu rozwoju ogrodów działkowych na lata 2014-2028**, którym przyznano dotację z budżetu Miasta Opola na dofinansowanie zadań dla ROD w 2024 r.

Lp.	Nazwa stowarzyszenia ogrodowego / nazwa ROD	Nazwa zadania	Całkowity koszt zadania wskazany we wniosku [zł]	Przyznana kwota dotacji [zł]
1	Stowarzyszenie Ogrodowe NWK	Wykonanie wymiany instalacji wodnej - działki ul. Solskiego 15 oraz podłączenie liczników wody na każdą działkę – etap I	297.684,20	142.998,32
2	PZD / ROD Oaza	Remont dróg - alei na terenie ogrodu działkowego OAZA - ogród I, II i III	90.000,86	63.000,60
3	PZD / ROD Stokrotka	Naprawa gruntowna drogi i alei; konserwacja rowów melioracyjnych	150.000,00	105.000,00
4	PZD / ROD Kopciuszek	Naprawa linii napowietrznej nn dla ROD; przegląd i konserwacja w ewentualną naprawą uszkodzonych elementów	160.000,00	112.000,00
5	PZD / ROD Działkowiec Opolski	Remont "Domu Działkowca"	215.000,00	150.000,00
6	PZD / ROD Chabry	Wykonanie przebudowy zjazdu zwykłego (klasy E) z drogi gruntowej na drogę gminną nr 103519 ul. Działkowa	54.711,67	38.298,17
7	PZD / ROD Kolejarz	Wymiana ogrodzenia wraz z bramami wjazdowymi i furtkami	214.000,00	149.800,00

Źródło: opracowanie własne.

Rozbudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej realizowana jest w imieniu Gminy Opole przez Spółkę Wodociągi i Kanalizacja w Opolu Sp. z o.o. w oparciu o zatwierdzony przez Radę Miasta Opola Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych.

Tab.59. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (dane WIK)

Lp.		Lata						Uwagi
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	
1	Długość sieci wodociągowej /km/ - budowa	13,4	9,8	7,9	9,4	5,5	4,8	Długość sieci WIK 501,1
2	Długość sieci kanalizacji sanitarnej /km/ - budowa	2,5	6,9	6,5	5,7	1,5	2,7	Długość sieci WIK 690,18

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. zrealizowano inwestycje w zakresie budowy oświetlenia i sieci kanalizacji deszczowej, a w szczególności:

- wykonano przebudowę polegającą na wymianie kanału deszczowego przy ul. Budowlanych 52 w Opolu,
- wykonano przebudowę wylotu kanalizacji deszczowej przy ul. Kurpiowskiej, polegającą na budowie kanalizacji deszczowej wraz z przepustem oraz na odtworzeniu drogi,
- wykonano przebudowę rowu komunalnego R-K obręb Gośławice, polegającą na wymianie przepustu uszkodzonego podczas powodzi w 2023 r.,
- wykonano modernizację istniejącego układu odwodnieniowego pod wiaduktem kolejowym w ul. Wojska Polskiego, polegającą na montażu systemu odwodnień liniowych wraz z nowymi przykanalikami do sieci kanalizacji deszczowej,
- podpisano i opłacono umowy przyłączeniowe oświetlenia ulicznego przy ul. Marka z Jemielnicy, przy ul. Kolonijnej oraz przy ul. Częstochowskiej-Karminowej-Wilsona,
- podpisano i opłacono umowę przyłączeniową szafki imprez plenerowych przy ul. Chabrów do sieci dystrybucyjnej Tauron Dystrybucja,
- wykonano częściową modernizację oświetlenia drogowego ulicy Wrocławskiej na odcinku od ul. Nysy Łużyckiej do ronda im. Ryszarda Kuklińskiego, poprzez wymianę niedziałających opraw oświetleniowych na nowe,
- wykonano oświetlenie dwóch przejść dla pieszych przez ulicę Szymona Koszyka, tj. 4 latarnie i szafkę oświetleniową,
- prowadzono nadzór nad budową oświetlenia 2 przejść dla pieszych przez ul. Prószkowską i ul. Oświęcimską, realizowanych przez MZD w Opolu w ramach program "Super Zebra",
- wykonano przebudowę drogi w zakresie budowy oświetlenia ul. Opolskiej w Opolu – Sławicach – etap II, polegającą na postawieniu 13 latarni i ułożeniu 442 m linii kablowej,
- wykonano przyłączenie oświetlenia ulicznego przy ul. Kurpiowskiej do sieci dystrybucyjnej Tauron Dystrybucja S.A.,
- zakupiono i zamontowano oświetlenie iluminacyjne wyremontowanego pomnika Marii Konopnickiej przy II LO w Opolu.

W 2024 r. realizowane były również zadania w zakresie planowanych inwestycji oświetleniowych i związanych z modernizacją sieci kanalizacji deszczowej, polegające na opracowaniu dokumentacji technicznych, dla takich zadań jak:

- przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia przejścia dla pieszych przez ul. Budowlanych w Opolu w rejonie skrzyżowania z ul. Kępską,
- przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia ul. Orłąt Lwowskich wraz z oświetleniem terenu zielonego przy ul. Orłąt Lwowskich w Opolu,
- przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia ul. Mikołajczyka w Opolu na odcinku od ul. Oleskiej do ul. Sosnkowskiego,
- przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia przy ul. Pasiecznej, ul. Konsularnej i ul. Jana Dobrego na odcinku od ul. Powstańców Śląskich do ul. Odrowążów oraz na odcinku od ul. Korfantego do ul. Powstańców Śląskich w Opolu,
- przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia 9 przejść i przejazdów na ciągach pieszo-rowerowych wzdłuż ul. Pużaka i al. Witosa w Opolu (aktualizacja dokumentacji),
- budowa sieci kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Ozimskiej w Opolu Wykonanie dokumentacji dla rozdzielenia kanalizacji ogólnospławnej w ciągu ul. Ozimskiej w Opolu,
- rozbudowa istniejącej szafki oświetleniowej o szafkę imprez plenerowych na placu Kościelnym przy ulicy Chabrów dz. 535/14.

Tab.60. Realizacja wybranych działań w obszarze infrastruktury technicznej w 2024 r.

Działania inwestycyjne		
Lp.	Zadanie	Opis realizacji
1	Przebudowa kanału deszczowego przy ul. Budowlanych 52 w Opolu	W ramach zadania wykonano przebudowę istniejącego kanału deszczowego przy ul. Budowlanych 52 w Opolu, polegającą na jego wymianie.
2	Przebudowa wylotu kanalizacji deszczowej przy ul. Kurpiowskiej w Opolu	W ramach zadania została wykonana przebudowa wylotu kanalizacji deszczowej przy ul. Kurpiowskiej, polegająca na budowie kanalizacji deszczowej wraz z przepustem oraz na odtworzeniu drogi.
3	Przebudowa rowu komunalnego R-K obręb Gośławice w Opolu	W ramach zadania wykonano przebudowę rowu komunalnego R-K obręb Gośławice, polegającą na wymianie przepustu uszkodzonego podczas powodzi w 2023 r.
4	Modernizacja sieci kanalizacji deszczowej pod wiaduktem kolejowym w ul. Wojska Polskiego w Opolu	W ramach zadania wykonano modernizację istniejącego układu odwodnieniowego pod wiaduktem kolejowym w ul. Wojska Polskiego, polegającą na montażu systemu odwodnień liniowych wraz z nowymi przykanalikami do sieci kanalizacji deszczowej.
5	Zakup wraz z montażem urządzenia do zmiękczenia wody w systemie obsługującym fontannę na Stawie Zamkowym przy ul. Barlickiego w Opolu	W ramach zadania dokonano zakupu wraz z montażem urządzenia do zmiękczenia wody w systemie obsługującym fontannę na Stawie Zamkowym przy ul. Barlickiego w Opolu, w związku z powstaniem ryzyka uszkodzenia mechanicznych komponentów fontanny, z powodu szybkiego osadzania się na nich kamienia, w związku z ponadnormatywnym stężeniem wapnia i magnezu w wodzie, która zasila fontannę.
6	Modernizacja oświetlenia drogowego ul. Wrocławskiej na odcinku od ul. Nysy Łużyckiej do ronda im. Ryszarda Kuklińskiego w Opolu	W ramach zadania wykonano częściową modernizację oświetlenia drogowego ulicy Wrocławskiej na odcinku od ul. Nysy Łużyckiej do ronda im. Ryszarda Kuklińskiego, poprzez wymianę niedziałających opraw oświetleniowych na nowe.

7	Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drog. na przejściu dla pieszych wzdłuż ul. Prószkowskiej (jedno przejście) oraz ul. Sz. Koszyka (dwa przejścia) polegające na opracowaniu dokumentacji projektowo-technicznej oświetlenia dedykowanego przy przejściach dla pieszych wraz z ich montażem.	W ramach zadania wykonano oświetlenie dwóch przejść dla pieszych przez ulicę Szymona Koszyka, tj. 4 latarnie i szafkę oświetleniową.
8	Poprawa jakości życia dzielnicy XII - Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski	Wykonano przebudowę drogi w zakresie budowy oświetlenia ul. Opolskiej w Opolu – Sławicach – etap II, polegającą na postawieniu 13 latarni i ułożeniu 442 m linii kablowej.
9	Oświetlenie iluminacyjne pomnika Marii Konopnickiej przy II LO w Opolu	W ramach zadania zakupiono i zamontowano oświetlenie iluminacyjne wyremontowanego pomnika Marii Konopnickiej przy II LO w Opolu.
Działania projektowe		
1	Rozbudowa istniejącej szafki oświetleniowej o szafkę imprez plenerowych na placu Kościelnym przy ulicy Chabrów dz. 535/14	W ramach zadania zlecono wykonanie projektu rozbudowy istniejącej szafki oświetleniowej o szafkę imprez plenerowych na placu Kościelnym przy ulicy Chabrów dz. 535/14.
2	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia przejścia dla pieszych przez ul. Budowlanych w rejonie skrzyż. z ul. Kępską	W ramach zadania zlecono wykonanie projektu przebudowy drogi w zakresie budowy oświetlenia przejścia dla pieszych przez ul. Budowlanych w Opolu w rejonie skrzyżowania z ul. Kępską.
3	Przebudowa drogi w zakresie przebudowy zasilania oświetlenia ul. Orłąt Lwowskich wraz z oświetleniem terenu zielonego przy ul. Orłąt Lwowskich w Opolu	W ramach zadania zlecono wykonanie projektu przebudowy drogi w zakresie przebudowy zasilania oświetlenia ul. Orłąt Lwowskich wraz z oświetleniem terenu zielonego przy ul. Orłąt Lwowskich w Opolu.
4	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia ul. Mikołajczyka w Opolu na odcinku od ul. Oleskiej do ul. Sosnkowskiego	W ramach zadania zlecono wykonanie projektu przebudowy drogi w zakresie budowy oświetlenia ul. Mikołajczyka w Opolu na odcinku od ul. Oleskiej do ul. Sosnkowskiego.
5	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia przy ul. Pasiecznej, ul. Konsularnej i ul. Jana Dobrego na odcinku od ul. Powstańców Śląskich do ul. Odrowążów oraz na odcinku od ul. Korfantego do ul. Powstańców Śląskich w Opolu	W ramach zadania zlecono wykonanie projektu przebudowy drogi w zakresie budowy oświetlenia przy ul. Pasiecznej, ul. Konsularnej i ul. Jana Dobrego na odcinku od ul. Powstańców Śląskich do ul. Odrowążów oraz na odcinku od ul. Korfantego do ul. Powstańców Śląskich w Opolu.
6	Aktualizacja dokumentacji projektowej dla zadania pn: „Projekt przebudowy drogi w zakresie budowy oświetlenia 9 przejść i przejazdów na ciągach pieszo-rowerowych wzdłuż ul. Pużaka i al. Witosa w Opolu”	W ramach zadania została zlecona aktualizacja dokumentacji projektowej dla zadania pn: „Projekt przebudowy drogi w zakresie budowy oświetlenia 9 przejść i przejazdów na ciągach pieszo-rowerowych wzdłuż ul. Pużaka i al. Witosa w Opolu”.
7	Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Ozimskiej w Opolu	W ramach zadania została zlecona dokumentacja techniczna pn. Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Ozimskiej w Opolu, celem rozdzielania kanalizacji ogólnospławnej w ciągu ul. Ozimskiej w Opolu na kanalizację sanitarną i deszczową.

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. Geolog Miejski prowadził 9 spraw należących do właściwości powiatowej administracji geologicznej, wynikających z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, w tym m.in. zatwierdził 4 projekty robót geologicznych, zatwierdził 2 dokumentacje geologiczne oraz prowadził 3 spraw związanych z udzieleniem informacji geologicznej.

Dodatkowo w roku sprawozdawczym wydano 102 warunki w zakresie możliwości podłączenia projektowanej kanalizacji deszczowej do istniejącej sieci oraz dokonano 54 uzgodnień projektów dotyczących sieci kanalizacji deszczowej.

Miasto Opole w ramach zadania zleconego jednostkom samorządu terytorialnego ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw wypłaciło 12 wyrównań dla przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 3 ust. 2 ww. ustawy, w łącznej wysokości 2.145962,51 zł.

W 2024 r. w ramach zadania pn. „Ocalić od zapomnienia polskie ślady na cmentarzu przy ul. Wrocławskiej w Opolu oraz zabytki sztuki sakralnej Śląska Opolskiego”, dofinansowanego w ramach Rządowego Programu Ochrony Zabytków, wykonano program funkcjonalno-użytkowy, który obejmował przeprowadzenie wizji lokalnej w terenie, wykonanie inwentaryzacji branżowych, uzyskanie wszelkich potrzebnych uzgodnień, zezwoleń i decyzji oraz obliczenie planowanych kosztów prac projektowych i robót budowlanych. W ramach tego zadania wykonano również programy konserwatorskie oraz kosztorysy inwestorskie prac konserwatorskich dla krzyża cmentarnego, pomnika Powstańców Śląskich oraz 6 nagrobków, znajdujących się na terenie cmentarza przy ul. Wrocławskiej w Opolu, wraz z uzyskaniem pozwoleń Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac konserwatorskich. Ponadto, w ramach procedury przetargowej wyłoniono Wykonawcę zadania, który rozpoczął pracę nad dokumentacją projektową zadania.

W 2024 r. w ramach zadania pn. „Prace konserwatorskie nagrobka Josepha Jackischa z cmentarza przy ul. Wrocławskiej w Opolu” wykonano prace konserwatorskie w zakresie technicznym i estetycznym przy Nagrobku Josepha Jackischa, zlokalizowanego na terenie cmentarza przy ul. Wrocławskiej w Opolu i objętego formą ochrony poprzez wpis do rejestru zabytków ruchomych województwa opolskiego.

Miasto Opole podejmowało również, jako zadanie własne, działalność w zakresie telekomunikacji w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb Wspólnoty⁵. Urząd Miasta realizował zadania z zakresu rozwoju Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola (OSTO). Działalność ta objęła m.in. rozbudowę infrastruktury sieci OSTO jak poniżej:

- a) Budowa teletechnicznej kanalizacji kablowej wraz z kablem światłowodowym w ramach rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola (OSTO) w relacji: istn. złącze ZO 7-02 w studni 07/07 do budynku Domu Pomocy Społecznej przy ul. Chmielowskiej.
- b) Budowa teletechnicznej kanalizacji kablowej wraz z kablem światłowodowym w ramach rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola (OSTO) w relacji: istn. złącze ZO 18-01 w studni 18/05 do budynku Centrum Zdrowia sp. z o.o. przy ul. Kościuszki 2 w Opolu.
- c) Rozpoczęcie Budowy teletechnicznej kanalizacji kablowej wraz z kablem światłowodowym w ramach rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola (OSTO) dla relacji od istniejącej studni teletechnicznej Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola OSTO typu SKR-1 nr 19/11 do studni teletechnicznej typu SKR-2 przy ul. Dambonia budowanej

⁵ Uchwała nr XXIX/581/20 Rady Miasta Opola z dnia 27 sierpnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wykonywania przez Miasto Opole działalności w zakresie telekomunikacji, polegającej na budowie i eksploatacji infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnej, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnej, nabywaniu praw do sieci telekomunikacyjnych i zapewnieniu dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej oraz świadczenia usług.

w ramach zadania pn. „Centrum Przesiadkowe Opole Zachodnie – punkt kamerowy monitoringu miejskiego przy pętli autobusowej na ulicy Dambonia”.

W okresie sprawozdawczym osiągnięto poniższe wskaźniki realizacji, wybudowano: kanalizacja teletechniczna: 0,49 km otworów, studnie teletechniczne: 4 szt., kable światłowodowe: 3,265 km,

Tab.61. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sieci teletechnicznych

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2020	2021	2022	2023	2024
1	Długość wybudowanej kanalizacji teletechnicznej [w kmotw]	58,0	58,2	61,1	61,4	61,9
2	Długość wybudowanej linii światłowodowej [w km]	54,2	54,6	62,3	63,2	66,4
3	Liczba jednostek podłączonych do sieci OSTO	60	60	61	61	63
4	Liczba jednostek korzystających z usługi dostępu do Internetu za pośrednictwem sieci OSTO	29	29	30	30	25
5	Liczba obowiązujących umów na dzierżawę infrastruktury sieci OSTO.	-	6	8	12	12

Źródło: opracowanie własne

W celu zapewnienia wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa Urząd Miasta Opola pozostaje podłączony do Systemu zarządzania cyberbezpieczeństwem S46 – projektu Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego, który ma za zadanie przyczynić się do podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa i skuteczniejszego zwalczania cyberzagrożeń. Istotą tego ogólnokrajowego systemu komunikacyjno-analityczno-wizualizacyjnego jest wspieranie zgłaszania i obsługi incydentów, wymianę informacji i rozwój współpracy pomiędzy uczestnikami Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa w ramach inicjatywy REACT-EU.

Ponadto, Miasto Opole prowadzi i aktualizuje na bieżąco System Informacji Przestrzennej Urzędu Miasta Opola. W tym celu w okresie sprawozdawczym realizowano specjalistyczne naloty fotogrametryczne z wykorzystaniem bezzałogowych statków powietrznych, w celu pozyskania wysokiej jakości zdjęć. Objęły one ok 4200 ha. Dzięki wykonywanym lotom fotogrametrycznym pozyskano również zdjęcia obszaru rewitalizacji miasta, na których bazie opracowano ortofotomapę oraz model 3D. W ramach wzbogacania oraz aktualizacji treści prezentowanych w SIP Urzędu Miasta Opola wykonano analizę potencjału solarnego na terenie Miasta, co zaowocowało udostępnieniem na portalu mapy potencjału solarnego, umożliwiającej zweryfikowanie najkorzystniejszych lokalizacji dla instalacji fotowoltaicznych. Pozyskano również z GUGiK dane pozwalające na prezentację ortofotomapy dla całego obszaru miasta, z datą aktualności na kwiecień 2024 r.

We wrześniu 2024 r. miasto stanęło w obliczu realnego zagrożenia powodziowego. W odpowiedzi na ogłoszony alarm przeciwpowodziowy intensywnie wykorzystano technologie bezzałogowe, które okazały się istotne w działaniach związanych z zarządzaniem kryzysowym. Wykonano szereg nalotów umożliwiających bieżący monitoring koryta rzeki, punktów newralgicznych i terenów szczególnie narażonych na zalanie. Finalne podsumowanie udostępniono w serwisie mapowym <https://arcgisportal.um.opole.pl/> pod nazwą „Powódź 2024”.

W związku z zakończeniem przenumerowywania działek ewidencyjnych na terenie m. Opola, mającym na celu dostosowanie ich numeracji do obowiązujących przepisów prawa, została przygotowana i udostępniona w serwisie <https://arcgisportal.um.opole.pl/> mapa przedstawiająca archiwalne działki na tle działek aktualnych. Dzięki tej funkcjonalności możliwe jest odnalezienie obecnego oznaczenia działki na podstawie posiadanego dotychczasowego jej numeru lub identyfikatora. Możliwe jest również odszukanie na podstawie obecnych danych oznaczeń archiwalnych działek.

3.3.3. Komunikacja miejska

Komunikacja miejska w Opolu świadczona była w okresie sprawozdawczym przez jednego operatora – należący w 100% do miasta Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. w Opolu. Na ul. Luboszyckiej znajduje się jedyna zajezdnia MZK Sp. z o.o., która jest wyposażona w halę napraw z podnośnikiem dla autobusów przegubowych, stację diagnostyczną, lakiernię i myjnię, a także ładowarki do autobusów elektrycznych. Spółka zobowiązana była do świadczenia usług przewozowych w granicach administracyjnych Opola oraz w granicach administracyjnych gmin, z którymi Miasto podpisało porozumienia międzygminne. Liczby kursów na liniach obsługujących obszary 3 gmin objętych porozumieniami międzygminnymi (Dąbrowa, Komprachcice i Prószków) ustalane są z samorządami tych gmin. Partycypują one w kosztach komunikacji miejskiej realizowanej na swoim terenie.

W 2024 r. długość linii komunikacji miejskiej wyniosła 358 km, z czego w Opolu 335 km, a poza nim 23 km. We wrześniu 2024 r. została uruchomiona nowa linia nr 30, która zwiększyła dostępność komunikacji miejskiej w prężnie rozbudowującej się dzielnicy Szczepanowice oraz połączyła centra przesiadkowe Opole Południe i Opole Wschodnie. Po wrześniu 2024 r. linia nr 8 wróciła do obsługi miejscowości Wawelno po zakończonym remoncie drogi wojewódzkiej. Na koniec roku funkcjonowały łącznie 22 linie autobusowe, w tym 2 nocne oraz 4, które obejmowały także obszar gmin sąsiednich. Łącznie w komunikacji miejskiej wykonano blisko 6 mln wozokilometrów tj. o ok. 3,4% więcej niż rok wcześniej. Zwiększenie długości tras linii w Opolu wynikało z uruchomienia nowej linii nr 30 oraz zmiany sposobu obsługi rejonu centrum handlowego oraz centrum wystawienniczo-kongresowego przy ulicy Wrocławskiej, natomiast zwiększenie liczby kilometrów poza granicami Opola wynikało z przywrócenia obsługi miejscowości Wawelno przez linię nr 8 w Gminie Komprachcice. Na funkcjonowanie komunikacji miejskiej przeznaczono w formie rekompensaty 67,5 mln złotych, czyli o 4,7 mln zł więcej niż w 2023 r.

Tab. 62. Podstawowe dane statystyczne w obszarze komunikacji miejskiej

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Długość linii komunikacji miejskiej w km,							
	w tym:							
	<i>w Opolu</i>	328	340	338	342	338	348	358
	<i>poza Opolem</i>	304	309	307	312	314	328	335
		24	31	31	31	24	20	23
2	Liczba linii komunikacji miejskiej	23	23	23	23	23	21	22
	<i>w tym poza Opolem</i>	3	5	5	5	4	4	4
3	Liczba wozokm wykonywanych w komunikacji miejskiej [w mln]	5,8	5,9	5,6	5,7	5,9	5,8	6,0
4	Kwota rekompensaty na funkcjonowanie komunikacji miejskiej [w mln zł]	43,9	47,3	46,2	48,8	59,0	62,8	67,5

Źródło: opracowanie własne

Miasto Opole kontynuowało w 2024 r. inwestycje w obszarze komunikacji miejskiej. Zakupiono 9 szt. autobusów elektrycznych klasy MAXI (12 - metrowych) oraz wybudowano pantografową stację szybkiego ładowania na terenie pętli autobusowej przy ul. Pużaka. Elementem projektu była także dostawa 4 szt. dwustanowiskowych ładowarek zajezdniowych typu plug-in. Nowe autobusy wyjechały na trasy w grudniu 2024 r.

3.3.4. Inwestycje poza pasem drogowym i oświatą

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało szereg inwestycji poza pasem drogowym. Były to zarówno inwestycje w obszarze rewitalizacji miasta, zagospodarowania przestrzeni publicznej, czy też w zakresie transportu publicznego. Duża część zadań została zrealizowana w ramach okresu sprawozdawczego, a część z nich w tym okresie się rozpoczęła. Wykaz wybranych inwestycji, wraz z ich krótkim opisem, przedstawiono w tab. 63.

Tab. 63. Przykładowe inwestycje zrealizowane i realizowane w 2024 r.

Zdjęcia	Krótki opis inwestycji/ przedsięwzięcia
Przebudowa fontanny multimedialnej na terenie Stawu Zamkowego w Opolu	
	Fontannę uruchomiono na początku maja 2024 r. Ogólny zakres inwestycji obejmował roboty: - budowlane: rozbiórkę płyty dennej, rozbiórkę podkładu, wykonanie niecki stawu i basenu fontanny, remont komór technicznych, częściowe rozebranie i odtworzenie istniejących nawierzchni oraz remont kanału technicznego, - sanitarne: montaż instalacji filtracji, montaż instalacji i urządzeń technicznych w komorach, montaż instalacji odwodnieniowej, - elektryczne: montaż oświetlenia stawu, montaż układu pomiarowego, - związane z technologią fontanny. Inwestycja jest współfinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
Budowa Parku Wodnego na osiedlu im. Armii Krajowej w Opolu	
	Przedmiotem projektu jest budowa parku wodnego wraz z zapleczem gospodarczym i ogrodzeniem. W sierpniu 2024 r. wykonawcy prac przekazano plac budowy. Do końca okresu sprawozdawczego wykonano: - przewidziane w dok. technicznej prace rozbiórkowe, - przełożono istniejące sieci teletechniczne, - płytę niecki basenowej, - komorę techniczną instalacji basenowej. Planowane zakończenie realizacji zadania przypada na 2025 r. Inwestycja jest współfinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
Elektromobilne Opole – Etap II	
	W 2024 r. zakończyła się realizacja projektu pn. „Elektromobilne Opole – etap II”, który swoim zakresem obejmował: • zakup 9 szt. autobusów elektrycznych, akumulatorowych klasy MAXI (12 – metrowych); • budowę pantografowej stacji szybkiego ładowania autobusów elektrycznych o mocy 300 kW na przystanku autobusowym Pużaka – Pętla; • zakup, instalację i montaż 4 szt. dwustanowiskowych ładowarek typu plug-in, na zajezdni autobusowej MZK. Projekt został zrealizowany dzięki dofinansowaniu z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Autobusy wyjechały na linie pod koniec grudnia 2024 r.

Zdjęcia	Krótki opis inwestycji/ przedsięwzięcia
Itaka Arena	
	W 2024 r. zakończyła się największa w historii miasta inwestycja sportowa – budowa nowego stadionu piłkarskiego. Obiekt mieści 11600 miejsc i jest jednym z najnowocześniejszych tego typu w Polsce i Europie. Jako jedyny w tej części Europy został wyposażony w system nagłośnienia marki BOSE, podobny zastosowano na stadionach Realu Madryt czy FC Porto. Murawę oświetla system LED o mocy 2000 luxów, ekrany LED o jakości Full HD i 4 K zapewniają doskonałą jakość wyświetlanych treści. Stadion spełnia wymogi III kategorii UEFA, co umożliwia rozgrywanie na nim meczów elimin. Ligi Mistrzów i Ligi Europy. Do dyspozycji piłkarzy jest nowoczesne zaplecze, w tym 6 szatni. Przewidziano również pomieszczenia do rozgrzewki, odnowy biologicznej i siłownię. Stadion ma w pełni zadaszone trybuny. Przygotowany jest także do odwiedzin przez osoby z niepełnosprawnością.
Wymiana sztucznej nawierzchni na dwóch boiskach	
	W 2024 r. wymieniona została sztuczna nawierzchnia na pełnowymiarowym boisku Centrum Sportu oraz na Orliku przy ul. Bielskiej. Inwestycję dofinansowano ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki w ramach „Programu rozwoju infrastruktury piłkarskiej”.
Budowa Domu Pomocy Społecznej	
	W 2024 r. zakończyła się budowa nowego budynku domu pomocy społecznej przy ul. Chmielowskiej. Nowy dom przeznaczony jest dla ok. 100 osób starszych, samotnych, niezdolnych i schorowanych. DPS w sposób kompleksowy poprawi komfort życia mieszkańców i zapewni mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa, zapewni usługi opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne i rehabilitacyjne na wysokim poziomie. Inwestycja jest współfinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
Nowe akwarium w ZOO	
	W 2024 r. roku otwarto nowe akwarium w ZOO. Zadanie objęło wykonanie budynku akwariów wraz z zagospodarowaniem terenu. Obiekt jest miejscem ekspozycji akwariów m. in. ryby rzeki Kongo, rafy koralowej, ryby ławicowe, mureny, ryby Australii, płaszczki morskie, ryby Amazonii. Powstał również zewnętrzny zbiornik - Zakola Odry (Odrarium) z rybami rodzimymi (m.in. leszcze, płocie, brzany, sandacze, szczupaki). W mniejszym akwarium pokazywane są koniki morskie, krewetki i węzowidła. Zadanie jest elementem większego partnerskiego projektu pn. „Wodny świat czesko – polskiego pogranicza” zrealizowanego ze środków europejskich w ramach programu INTERREG V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020.

Zdjęcia	Krótki opis inwestycji/ przedsięwzięcia
Plac Maślany	
	Inwestycja dotycząca zagospodarowania Placu Maślanego miała za zadanie zmianę dawnego parkingu w ogólnodostępny plac miejski. Projekt zakładał umieszczenie donic, ławek oraz siedzisk, które zorganizują przestrzeń placu. Ławki oraz donice ustawione są w taki sposób, aby kierować wzrok odwiedzających w stronę Młynówki. Teren jest ogólnodostępny dla wszystkich mieszkańców.
Modernizacja budynku przy ulicy Gutenberga 8 na Opolskie Centrum Kulturalno-Rekreacyjne	
	Przedmiotem robót była przebudowa wraz z rozbudową i nadbudową budynku remizy strażackiej w Opolu-Chmielowicach. Umowę na prace budowlane dot. utworzenia dzielnicowego centrum kulturalno-rekreacyjnego zawarto w 2023 r. Zadanie zakończono w roku sprawozdawczym.
Obszar zadań realizowanych dla Rad Dzielnic	
 	W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało również zadania w obszarze przedsięwzięć lokalnych (dzielnicowych). Często były to zadania o mniejszym budżecie, ale istotne z punktu widzenia mieszkańców. Były to zarówno zadania o charakterze projektowym (przygotowanie dokumentacji pod przyszłe inwestycje), jak i realizacyjnym. W obszarze realizacyjnym Dzielnice przeznaczyły środki na: remonty, budowy, przebudowy, rozbudowy dróg; chodników; zakupu i rozmieszczenia m.in. obiektów małej architektury; oświetlenia; ławek; śmietników; rozbudowy oraz uzupełnienia wyposażenia m.in. placów zabaw; terenów zielonych, a także w zakresie wsparcia placówek oświatowych, w tym zrealizowano m.in. budowę ogrodzenia strefy dla maluchów na placu zabaw przy ul. Spychalskiego – Dzielnicą X; wykonanie systemu nawodnienia boiska sportowego we Wrzosekach – Dzielnicą XII; doposażenie parku sensorycznego przy ul. Tarnopolskiej – montaż osłon typu żagiel – Dzielnicą V; nasadzenie drzew na Starym Mieście - Dzielnicą IX; Remont drogi wewnętrznej oraz podwórka przy ul. Końskiego i ul. Katowickiej – Dzielnicą VIII; doposażenie siłowni na powietrzu przy PSP 1 – Dzielnicą VIII.

3.3.5. Gospodarowanie nieruchomościami oraz zasobem mieszkaniowym i lokalowym

Zgodnie z właściwymi przepisami prawa Miasto Opole realizowało zadania publiczne w zakresie gospodarki nieruchomościami oraz gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz lokalowym.

W 2024 r. Gmina Opole zbyła łącznie 51 nieruchomości, w tym: 9 nieruchomości gruntowych niezabudowanych i 1 nieruchomość zabudowana w drodze przetargu, 7 nieruchomości gruntowych w drodze bezprzetargowej, 2 nieruchomości zabudowane gruntowe w drodze przetargu, 3 nieruchomości w wyniku roszczenia z art. 209a ugn, 1 nieruchomość gruntowa przekazana w aport, 27 lokali mieszkalnych (w tym: 12 na rzecz najemców, 15 w drodze przetargu), 2 lokale użytkowe – garaże. Pozyskano również nieruchomości pod drogi publiczne oraz wypłacono odszkodowania na rzecz osób prawnych o łącznej powierzchni 0,6710 ha. Ustanowiono 23 służebności przesyłu, przejazdu

i przechodu na nieruchomościach gminnych, a na podstawie art. 109 ust. 1 pkt. 4 a i b, wydano 473 dokumenty o odstąpieniu od prawa pierwokupu oraz wystawiono ok. 202 zaświadczeń o przekształceniu użytkowania wieczystego we własność. Wydział Gospodarki Nieruchomościami zawarł również, w imieniu Prezydenta Miasta Opola, 80 dzierżaw rolnych, 77 dzierżaw komercyjnych, 197 umów udostępnienia, 67 umowy użyczenia krótkoterminowego, 20 umów użyczenia długoterminowego. W 2024 r. Miasto Opole na prawach powiatu zbyło 4 nieruchomości gruntowe, zawarto umowy udostępnienia, dzierżawy i użyczenia w ilości 38. Oddano w trwałą zarząd 2 działki ewidencyjne.

Dochody Miasta Opola na prawach powiatu z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wyniosły w 2024 roku 4,55 mln zł.

W 2024 r. Urząd Miasta Opola realizował szereg zadań z zakresu gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz lokalami użytkowymi (tab. 64).

Tab. 64. Podstawowe dane w obszarze gospodarowania zasobem mieszkaniowym i lokalowym

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba lokali mieszkalnych	3 689	3 670	3 655	3 646	3 634	3 619	3 625
2	w tym liczba lokali socjalnych	557	550	584	567	464	462	450
3	Łączna powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)	179 063	178 166	177 435	176 906	176 495	175 920	175 974
4	Liczba oddanych do użytku nowych lokali komunalnych	12 (+1 m. chronione)	-	-	-	-	-	-
5	Liczba lokali użytkowych	410	362	360	360	355	356	358
6	Łączna powierzchnia lokali użytkowych (m ²)	47 735	46 087	45 447	45 515	45 462	45 499	47 020
7	Liczba garaży	639	635	637	636	636	633	645
8	Liczba budynków stanowiących własność Gminy Opole	191	191	189	189	191	192	204
9	Liczba budynków stanowiących współwłasność Gminy Opole (budynki wspólnot mieszk. z udziałem Gminy Opole)	862	859	857	854	853	852	848
10	Liczba placów zabaw	58	63	63	63	64	65	66
11	Liczba złożonych wniosków o przydział lokalu do remontu	180	182	148	193	158	150	109
12	Liczba wniosków zakwalifikowanych pozytywnie	73	67	63	73	71	63	36
13	Liczba zrealizowanych wniosków o przydział lokalu do remontu	29	20	7	7	20	27	22
14	Liczba złożonych wniosków o przydział lokalu socjalnego	172	158	116	131	115	146	116
15	Liczba wniosków zakwalifikowanych pozytywnie	78	78	56	42	37	66	43
16	Liczba zrealizowanych wniosków o przydział lokalu socjalnego	23	21	19	7	13	7	11

Źródło: opracowanie własne

3.4. Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Opola do 2030 r.

Aktualnie obowiązującą strategią rozwoju jest "Strategia Rozwoju Opola do 2030 r." przyjęta przez Radę Miasta Opola uchwałą nr XV/282/19 z dnia 29 sierpnia 2019 r. Strategia ta zdefiniowała trzy cele strategiczne, czternaście czynników sukcesu oraz ponad siedemdziesiąt pól, na których miasto i jego partnerzy mogą się angażować. W strategii tej wskazano, że monitoring odbywa się głównie przez pryzmat jej oceny jakościowej.

Od przyjęcia aktualnie obowiązującej strategii minęło prawie 6 lat, przy czym jej horyzont czasowy zostanie osiągnięty dopiero w 2030 r. Okres ostatnich lat (2019-2025) to okres dynamicznych zmian w przestrzeni miasta, zarówno pod względem inwestycji, jak i działań w obszarze szeroko rozumianej działalności na rzecz mieszkańców. W niniejszym rozdziale zaprezentowano raport z monitoringu Strategii Rozwoju Opola do 2030 r.⁶

Tabela 65. Monitoring wdrażania Strategii Rozwoju Opola do 2030 r.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
1.1. Ośrodek decyzyjny	Współpraca w ramach miejskiego obszaru funkcjonalnego Opole jest stolicą województwa opolskiego. Miasto systematycznie współpracowało z innymi podmiotami w ramach miejskiego obszaru funkcjonalnego. Jest członkiem Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska. Stowarzyszenie to pełni wobec władz regionalnych i krajowych funkcję związku ZIT, tj. wspólnej reprezentacji JST tworzących obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego Opola. Miasto, w okresie realizacji strategii, wspólnie z samorządami i innymi podmiotami z obszaru funkcjonalnego planowało i realizowało liczne przedsięwzięcia inwestycyjne oraz społeczne. Do wybranych należą: • Wspólna, partnerska realizacja projektów ze środków RPO WO 2014-2020 i FEO 2021-2027, m.in. w obszarze: - edukacji przedszkolnej (projekt „Przedszkola dla wszystkich przyjazne 2”), - strategii niskoemisyjnych (projekty „Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej” oraz „Czas na Rower - budowa ścieżek pieszo-rowerowych w Aglomeracji Opolskiej”), - polityki społecznej (projekt „Trudny start, lepsza przyszłość 3 - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu i Gminie Murów”). • Współdziałanie na rzecz przygotowania i wspólnej realizacji projektu partnerskiego pn. „Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych w Aglomeracji Opolskiej”, planowanego do współfinansowania ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 w ramach działania 2.3 Zapobieganie zagrożeniom związanym ze zmianą klimatu. • Wspólne, partnerskie aplikowanie o dofinansowanie ze środków europejskich, m.in. w obszarze: - strategii niskoemisyjnych (projekt „Bezpieczny transport w Aglomeracji Opolskiej”), - ochrony bioróżnorodności (projekt „Ochrona różnorodności biologicznej w Opolu i Aglomeracji Opolskiej”).

⁶ W ostatnim czasie dokonano nowelizacji krajowych przepisów dotyczących systemu planowania przestrzennego oraz strategicznego. W 2026 r. przestaną obowiązywać studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W ich miejsce zaproponowano wprowadzenie nowego narzędzia - planu ogólnego. Natomiast ze studium do strategii ustawodawca zaplanował przeniesienie tzw. warstwy kierunkowej, m.in. w postaci modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Powyższe zmiany legislacyjne skutkują potrzebą przygotowania strategii rozwoju miasta, która będzie odpowiadała aktualnym uwarunkowaniom prawnym. Sytuacja ta wiązała się z potrzebą rozpoczęcia procesu związanego z opracowaniem dokumentu pt. "Strategia Rozwoju Opola do 2043 r.". W ujęciu planowania strategicznego strategia ta nawiązywać będzie do zapisów aktualnie obowiązującej „Strategii Rozwoju Opola do 2030 r.”, natomiast w ujęciu prawnym będzie jednak nowym dokumentem. Niniejszy raport podsumowuje Strategię, którą uchwalono w 2019 r.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	W ramach współpracy wypracowano również m.in. Strategię Rozwoju Aglomeracji Opolskiej do 2030 r. oraz Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (tzw. SUMP). Aktywne angażowanie się w sprawy i przedsięwzięcia ważne dla całego regionu Opole aktywnie włączyło się w uruchomienie kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Opolskim. W latach 2018-2019 z budżetu miasta przekazano pomoc finansową w kwocie 1,4 mln zł. Miasto współfinansowało również realizację inwestycji polegającej na przebudowie istniejących urządzeń wodnych oraz budowie nowych obiektów w celu zwiększenia pojemności polderu Żelazna i rezerwy powodziowej. Pomoc finansowa Miasta z obszaru zabezpieczenia przeciwpowodziowego, na działania w tym zadaniu, wyniosła ok. 26,5 mln zł. Beneficjentem projektu było PGW Wody Polskie – RZGW w Gliwicach. Miasto i jego przedstawiciele aktywnie uczestniczyli również w konsultacjach w obszarze prowadzenia szeroko rozumianej polityki rozwoju i wydatkowania środków europejskich. Konsultacje te dotyczyły m.in. Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Programu FENiKS 2021-2027, czy Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Lokalizacja instytucji i innych podmiotów o znaczeniu regionalnym i krajowym Miasto aktywnie włączyło się w powstanie w Opolu trzech branżowych centrów umiejętności. W kraju docelowo powstanie ich 120. Formuła ich działalności jest nowością w systemie polskiej oświaty. Centra będą zaawansowanym technologicznie ośrodkiem kształcenia, szkolenia i egzaminowania w dziedzinie: przemysłu motoryzacyjnego (przy Zespole Placówek Oświatowych), poligrafii (przy Zespole Szkół im. S. Staszica) oraz telekomunikacji (przy Zespole Szkół Elektrycznych). Centra będą nowymi miejskimi placówkami systemu oświaty, przestrzenią współpracy sektora biznesu z edukacją zawodową oraz samorządem. W okresie realizacji strategii przygotowano koncepcje ich funkcjonowania, pozyskano dofinansowanie na ich działalność oraz w części rozpoczęto proces inwestycyjny. Centra zostaną uruchomione w 2025 roku. Współpraca międzynarodowa Do zadań Miasta należy współpraca międzynarodowa - obsługa organizacyjna, merytoryczna oraz protokolarna uroczystości i wydarzeń związanych ze współpracą zagraniczną, w tym wizyt delegacji zagranicznych oraz przedstawicieli korpusu konsularnego w Opolu, a także wyjazdów delegacji z Opola za granicę. Najważniejszym elementem współpracy międzynarodowej są przedsięwzięcia realizowane z 11 miastami partnerskimi, a także kilkoma miastami zaprzyjaźnionymi. W ramach współpracy międzynarodowej Miasta, w 2023 r. zrealizowano 40 przedsięwzięć. Do tej liczby należy dodać co najmniej 20 wydarzeń zrealizowanych przez stowarzyszenia, kluby, zespoły i organizacje, które pozyskały środki na te działania w ramach otwartego konkursu ofert na wsparcie zadań publicznych na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania i współpracy między społeczeństwami. W 2024 r. w ramach współpracy międzynarodowej Miasta Opola zrealizowano 36 przedsięwzięć oraz co najmniej 10 wydarzeń zrealizowanych przez stowarzyszenia, kluby, zespoły i organizacje, które pozyskały środki na te działania w ramach otwartego konkursu ofert na wsparcie zadań publicznych na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania i współpracy między społeczeństwami. Wspomniane wydarzenia odbyły się w różnych obszarach i objęły różne grupy wiekowe, społeczne i zawodowe. W ramach współpracy międzynarodowej Miasto realizowało również liczne projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. W partnerstwie ponadnarodowym opolski ogród zoologiczny wraz z ogrodem zoologicznym z Dvůr Králové (Czechy) zrealizował projekt „Wodny świat czesko – polskiego pogranicza”. Głównym celem projektu było stworzenie wspólnej, kompleksowej oferty turystycznej pogranicza polsko-czeskiego, która prezentować będzie faunę i florę wodnego świata, zarówno w zakresie gatunków rodzimych, jak i egzotycznych. W Opolu dzięki współpracy wykonano oraz wyposażono budynek akwariów. W 2024 r. Miasto rozpoczęło również realizację projektu UE (CERV) pn. „Forever Young – Twin Cities for Resilient Communities”, który obejmuje cykl spotkań i debat

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	w wybranych miastach partnerskich Székesfehérváru (Węgry). Reprezentanci pięciu miast w tym Opola, Alba Iulia - Rumunia, Zadaru – Chorwacja, Kranj – Słowenia i Székesfehérváru biorą udział w prelekcjach i debatach eksperckich, wymieniając się doświadczeniami w zakresie ulepszania polityki miejskiej z wykorzystaniem funduszy UE.
1.2. Ośrodek edukacji i nauki	Partnerska współpraca z uczelniami i społecznością akademicką Wyróżnikiem miasta jest jego akademickość – rozumiana bardzo szeroko, od studentów, nauczycieli akademickich, przez infrastrukturę, po dużą aktywność i zaangażowanie tego środowiska. Strategia rozwoju miasta zakłada partnerską współpracę z uczelniami i społecznością akademicką. Współpraca ta przykładowo dotyczyć może udostępniania infrastruktury miejskiej dla zaspokojenia potrzeb środowiska akademickiego, zapewnienia dobrej obsługi komunikacyjnej obiektów uczelni, koordynacji działań w obszarach kompetencji Miasta służących rozwojowi uczelni, promocji opolskiego ośrodka naukowego w kraju i za granicą, osiągania wspólnych celów w realizacji programów edukacyjnych i wychowawczych w miejskich jednostkach oświatowych, a także promowania szczególnie uzdolnionej młodzieży. W okresie realizacji strategii Miasto sukcesywnie wspierało rozwój środowiska akademickiego. Wsparcie to objęło m.in. stypendia studenckie i doktoranckie, granty naukowe, czy dotacje na dofinansowanie działalności naukowej. Wsparcie to objęło również uruchomienie kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Opolskim. Miasto wspólnie aplikowało ponadto o dofinansowanie na projekty ze środków Unii Europejskiej. Wszechstronna opieka nad uczniem i nauczycielem W okresie realizacji strategii obserwuje się, że coraz więcej dzieci wymaga profesjonalnego, indywidualnego wsparcia, nie tylko ze względu na różnego rodzaju niepełnosprawności, deficyty czy zaburzenia rozwojowe. Zdecydowanego wsparcia wymaga również proces odkrywania i rozwoju najmłodszych talentów. Opieka nad uczniem objęła m.in.: ▪ Zapewnienie dzieciom i młodzieży w szkołach i przedszkolach szerokiego zakresu pomocy psychologicznej – pedagogicznej m.in. poprzez organizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, zajęć rozwijających uzdolnienia, rozwijających umiejętności uczenia się, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym, a także zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. ▪ Zapewnienie specjalistycznej pomocy i poradnictwa przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną (diagnozy, konsultacje, terapia indywidualna, doradztwo, mediacje, interwencje w środowisku ucznia, działalność profilaktyczna). ▪ Zapewnienie warunków do kształcenia specjalnego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami na wszystkich etapach edukacyjnych (rocznie ok. tysięcy osób z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego) przez przedszkola i szkoły ogólnodostępne, z oddziałami integracyjnymi oraz specjalne, w tym szkołę specjalną przysposabiającą do pracy. ▪ Zapewnienie warunków do rozwijania pasji i zainteresowań uczniów poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych. ▪ Zapewnienie bogatej oferty w zakresie rozwoju pasji i zainteresowań przez placówki wychowania pozaszkolnego (Młodzieżowy Dom Kultury, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy), które oprócz zajęć dla stałych uczestników, realizowały liczne programy i projekty edukacyjne. ▪ Realizacja miejskich projektów i programów edukacyjnych ukierunkowanych na rozwijanie uzdolnień i kompetencji uczestników programów, poszerzenie wiedzy z wybranych przedmiotów humanistycznych i matematycznych, przygotowanie uczniów do

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	udziału w konkursach i olimpiadach wiedzy oraz do egzaminów maturalnych (Klub Małego Matematyka, Uczeń Zdolny, Zdolny Uczeń Olimpijczyk, Oswajamy Matematykę, Lato z Nauką, Klub Małego Odkrywcy). - Wyróżnianie i docenianie osiągnięć uczniów uzdolnionych (Tytuł Opolskiego Orła, Nagrody edukacyjne, Wsparcie materialne, stypendia branżowe, listy gratulacyjne). Opieka nad nauczycielem objęła m.in. - Dofinansowywanie różnych form doksztalcania, doskonalenia zawodowego i doradztwa metodycznego, ukierunkowanych na uzyskiwanie przez nauczycieli wyższych kwalifikacji oraz uzupełnienie kwalifikacji o specjalności niezbędne do nauczania przedmiotów i pełnionych funkcji w procesie edukacyjnym, a także rozwijanie kompetencji i praktycznych umiejętności niezbędnych w procesie kształcenia, wychowania i opieki. - Rozwijanie działalności Miejskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli obejmującej wspomaganie szkół i placówek w celu poprawy jakości pracy: konferencje - metodyczne, naukowe, informacyjno-szkoleniowe, zróżnicowane formy szkoleniowe dla nauczycieli, prowadzenie diagnoz, konsultacji, realizacja projektów edukacyjnych i programów profilaktycznych, działalność sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek, działalność publicystyczna, współpraca i wymiana doświadczeń ze szkołami i placówkami w kraju i za granicą, prowadzenie Akademii Umiejętności Nauczyciela (dla nauczycieli rozpoczynających pracę w zawodzie). Kształcenie w odpowiedzi na bieżące i przyszłe oczekiwania rynku pracy W ramach tego celu działania Miasta objęły m.in.: - Uruchamianie nowych zawodów w technikach i szkołach branżowych - zgodnie z potrzebami rynku pracy, realizację kursów, szkoleń i staży zawodowych we współpracy z pracodawcami. - Realizację wsparcia dla uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie wyposażenia w dodatkowe kompetencje zawodowe i kwalifikacje niezbędne na rynku pracy poprzez organizację staży, kursów, szkoleń i praktyk zawodowych w ramach projektów edukacyjnych. Celem działań projektowych był rozwój kompetencji istotnych na rynku pracy, większe powiązanie szkolnictwa zawodowego z rynkiem pracy, wyposażenie uczniów szkół zawodowych w kwalifikacje, kompetencje i umiejętności, które umożliwią im funkcjonowanie i dopasowanie się na zmieniającym się rynku pracy. - Realizacja projektów edukacyjnych Erasmus+ umożliwiających zagraniczne praktyki i staże zawodowe. Kompetencje kluczowe uczniów W okresie wdrażania Strategii działania w ramach tego obszaru objęły m.in.: - realizację wsparcia dla uczniów poprzez rozwój i wyrównywanie szans edukacyjnych w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i TIK w ramach projektu edukacyjnego „Tłumaczymy żywioły” – dla 26 szkół podstawowych Aglomeracji Opolskiej, skierowanego do uczniów i nauczycieli, - realizację działań dotyczących wsparcia kompetencji kluczowych wśród uczniów szkół zawodowych poprzez udział w zajęciach dodatkowych oraz kursach specjalistycznych. Stosowane w ramach projektów metody i formy organizacyjne sprzyjały kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych takich jak kompetencje matematyczne, informatyczne, naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, inicjatywność i przedsiębiorczość oraz umiejętności uniwersalnych, niezbędnych na rynku pracy,

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	▪ realizację programów przygotowujących młodzież do aktywnego udziału w życiu społecznym i uczestniczenia w różnych formach partycypacji społecznej (np. Szkolny Budżet Uczniowski, Konferencja Samorządów Uczniowskich). Baza dydaktyczna w miejskich placówkach oświatowych W okresie wdrażania strategii wybudowano nowe obiekty oświatowe: dwa pięciooddziałowe przedszkola publiczne: przy ul. Tarnopolskiej i ul. Krapkowickiej, salę gimnastyczną w PSP nr 11, halę namiotową w PSP nr 30 oraz halę sportową przy ZSP nr 2. W listopadzie 2024 r. rozpoczęła się rozbudowa PSP nr 10. Ponadto w ostatnich latach zostały zrealizowane: ▪ Termomodernizacja budynku "D" w ZPO. ▪ Renowacja budynku PSP nr 13 i sali gimnastycznej przy ul. Książąt Opolskich. ▪ Rozbudowa PSP nr 9 - budowa nowego skrzydła obiektu szkolnego. ▪ Rewitalizacja szkolnych boisk wielofunkcyjnych. Zmodernizowano wyeksploatowane nawierzchnie, w większości asfaltowe, z wykorzystaniem nowoczesnych i bezpiecznych nawierzchni syntetycznych, z drenażem odwadniającym i bezpiecznym atestowanym wyposażeniem. Są to ogólnodostępne, ogrodzone, oświetlone i monitorowane w pełni bezpieczne obiekty sportowe. Wybudowano boiska wielofunkcyjne na terenie PSP 21, ZSP 1, ZSP 2 wraz z bieżnią okólną, PLO I, PLO II, PLO III. W PSP 14 wybudowano Orlika lekkoatletycznego, a na terenie ZSTiO boisko do piłki nożnej futbolu amerykańskiego o nawierzchni ze sztucznej trawy. Przy większości wybudowanych boisk zamontowano również urządzenia siłowe zewnętrzne. ▪ Przebudowa budynku A MODN przy ul. Powstańców Śląskich na potrzeby utworzonego w 2020 r. Miejskiego Centrum Wspomagania Edukacji (połączenie MODN + MPPP). ▪ Przeprowadzenie w pełnym zakresie działań termomodernizacyjnych (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie ścian i stropodachów, wymiana instalacji centralnego ogrzewania i modernizacja wentylacji oraz izolacji budynku) w obiektach oświatowych (np. PLO IX, PSP nr 14 – seg. C,D, E; MCWE – seg. A). ▪ Modernizacja i doposażenie w nowe urządzenia wielu placów zabaw w przedszkolach i szkołach, utworzenie parku kieszonkowego na terenie ZSTiO. ▪ Przystosowywanie i adaptacja budynku D w Zespole Placówek Oświatowych dla uczniów Szkoły Specjalnej Przystosowującej do Pracy w ZSS. ▪ Remont pracowni fizycznych w liceach ogólnokształcących (PLO I, II, III, VI, V, utworzenie i wyposażenie pracowni nauk przyrodniczych w liceach (PLO II, III i IX); utworzenie pracowni informatycznych w: PSP nr 10, 29, 30, PLO nr VIII, IX; zakup oraz montaż na dachu budynku PLO I kopuły astronomicznej, wieży i teleskopu do obserwacji nieba. ▪ Adaptacja pomieszczeń oraz stworzenie i wyposażenie nowoczesnych pracowni zawodowych w Centrum Kształcenia Zawodowego w ZPO. ▪ Przystosowanie pomieszczeń w wielu przedszkolach do tworzenia nowych oddziałów (m.in. PP 33, 38, 54). ▪ Dostosowanie segmentu w PSP 5 do prowadzenia oddziałów specjalnych dla uczniów ze spektrum autyzmu. Utworzenie sal do pracy z dziećmi autystycznymi (PSP 1, 2), utworzenie sal integracji sensorycznej, sal wyciszenia i miejsca relaksu (PSP 1, 2, 5, 11, 14, 26, ZSTiO). ▪ Zakup sprzętu oraz pomocy dydaktycznych z programu Laboratoria Przyszłości do pracowni informatycznych, robotyki, techniki, muzycznych, kulinarnych, audio-video, językowych, gospodarstwa domowego i robótek w szkołach podstawowych. Zakup sprzętu komputerowego dla uczniów i dla nauczycieli.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
1.3. Twórcza energia i nowoczesne rozwiązania	Rozwój Parku Naukowo-Technologicznego Park Naukowo-Technologiczny w Opolu jest ważną instytucją otoczenia biznesu. To nie tylko miejsce współpracy nauki z biznesem oraz tworzenia i wdrażania innowacji, ale również ośrodek miastotwórczy. Miasto Opole posiada 100% udziałów w spółce. Rok 2024 był dwunastym rokiem działalności spółki. Rozwój Parku, a wraz z nim nowoczesnych technologii, oznacza przede wszystkim kluczowy dla Opola rozwój gospodarki opartej na wiedzy i kompetencji. Spółka realizuje działania mające na celu przyciąganie do miasta kompetencji badawczo-rozwojowych, wykorzystując w tym obszarze wykwalifikowaną kadrę, uczelnie wyższe oraz nowoczesną infrastrukturę. W zakresie nowoczesnej infrastruktury i działalności miastotwórczej PNT w Opolu oddał do użytku pierwsze w Polsce Centrum Usług Publicznych (CUP), w którym są obsługiwani zarówno mieszkańcy jak i firmy z Opola i Aglomeracji Opolskiej. Jest to jeden z najnowocześniejszych budynków w Polsce, który kreuje nową przestrzeń biznesową w Opolu. W chwili obecnej w skład Parku wchodzi m.in: budynek Inkubatora Przedsiębiorczości, budynek laboratoryjno–doświadczalny, budynek Wysokich Technologii IT i Centrum Projektowania Inżynierskiego wraz z Centrum Przetwarzania Danych, budynek Zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw oraz wspomniany budynek Centrum Usług Publicznych. W najbliższych latach planowane jest wzbogacenie PNT o nowy budynek - PNT eXperience. Będzie on składał się z dedykowanej przestrzeni, w której zostanie uruchomiona platforma chmurowa PNT eXperience dla MŚP z branży wysokich technologii. Przyciąganie i stawianie na jednostki badawczo-rozwojowe Zgodnie z danymi GUS, w województwie opolskim wartość nakładów na działalność badawczo-rozwojową stale rośnie. W 2019 r., wartość nakładów na B+R wyniosła w woj. opolskim 253 mln zł (0,55% PKB) i zdecydowana większość została poniesiona w podregionie opolskim wg klasyfikacji NUTS3. W 2022 r. nakłady na B+R w województwie zbliżyły się do 0,5 mld zł (0,79% PKB). Średnio w latach 2019-2022 w woj. opolskim sektor szkolnictwa wyższego odpowiadał za 40% tych nakładów, a sektor przedsiębiorstw za prawie 60% (wg sektorów wykonawczych). Stawianie na nowoczesne rozwiązania ułatwiające życie mieszkańcom W okresie wdrażania strategii główne rozwiązania wiązały się z działaniami na rzecz poprawy mobilności mieszkańców. W Opolu wdrożono system ITS. Zmodernizowano część skrzyżowań i przejść dla pieszych z sygnalizacją świetlną, zainstalowano kamery wizyjne i kamery ANPR na skrzyżowaniach oraz czujniki parkingowe. Wybudowano także tablice zmiennej treści, 2 stacje meteorologiczne, 2 stacje pomiaru jakości powietrza i 4 stacje pomiaru hałasu. W przestrzeni cyfrowej wykorzystywano nowe kanały komunikacji z mieszkańcami (np. aplikacja Opole+, systemy w ramach transportu publicznego). Podstawą wdrażania nowoczesnych rozwiązań jest m.in. infrastruktura telekomunikacyjna. Dostęp do szybkiego Internetu jest jednym z czynników wpływających na jakość życia. Miasto jest jednostką samorządu terytorialnego prowadzącą działalność telekomunikacyjną. Zarządza i rozbudowuje Optyczną Sieć Teleinformatyczną Opola OSTO, na którą składa się ponad 90 kmotw. kanalizacji teletechnicznej oraz ponad 66 km światłowodów na terenie miasta. Infrastruktura sieci OSTO jest udostępniana operatorom telekomunikacyjnym na zasadach komercyjnych. Dla potrzeb mieszkańców, jak i sektora prywatnego, istotny jest również dostęp do Internetu szerokopasmowego. Według danych Ministerstwa Cyfryzacji, na terenie Miasta Opola jest 19 878 punktów adresowych. Na koniec września 2024 roku w zasięgu stacjonarnego dostępu do usług szerokopasmowych były 19 204 punkty adresowe. 1 765 adresy miały zapewniony dostęp do usług szerokopasmowych o przepustowości poniżej 30 Mb/s. Na terenie Miasta Opola 674 adresy nie miały możliwości korzystania z dostępu do stacjonarnego Internetu szerokopasmowego. Podsumowując, nieco ponad 3% punktów

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	adresowych nie ma zapewnionego dostępu do stacjonarnych usług szerokopasmowych, natomiast niemal 88% punktów adresowych ma dostęp do usług szerokopasmowych o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Wykorzystywanie przestrzeni cyfrowej w komunikacji z mieszkańcami W okresie wdrażania Strategii wykorzystywane były m.in. następujące kanały komunikacji i przekazywania informacji: ▪ Platforma Informacyjno-Płatnicza (plip.um.opole.pl) – w serwisie można sprawdzić i uregulować przez Internet swoje zobowiązania wobec Miasta Opola w zakresie: podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, łącznego zobowiązania pieniężnego. ▪ System informacji przestrzennej (arcgisportal.um.opole.pl), ułatwiający poruszanie się mieszkańców, inwestorów, turystów po szeroko rozumianej przestrzeni miejskiej. ▪ Elektroniczne głosowanie w ramach budżetu obywatelskiego. ▪ Aplikacja Opole+ umożliwiająca m.in. zakup biletu parkingowego, biletu do komunikacji miejskiej, czy do miejsc sportu i rekreacji. ▪ Mapa Potrzeb Opola (potrzeby.opole.pl). ▪ System dynamicznej informacji pasażerskiej MZK Opole (dip.mzkopole.pl) informujący o odjazdach i rzeczywistym położeniu autobusów. Aktywny i sprawny Samorząd Aktywność i sprawność samorządu Opola podkreślana jest w wielu niezależnych rankingach i analizach. Opole jest wielokrotnym liderem rankingu "Wspólnoty" w kategorii inwestycje w przekroju wg miast wojewódzkich. W ostatnim rankingu, biorącym pod uwagę średnie wydatki inwestycyjne per capita w latach 2021-2023, Opole zajęło ponownie 1. miejsce. Miasto zajęło również 2. miejsce w prestiżowym rankingu „Bogactwo samorządów 2023” pisma „Wspólnota”. Opole wyprzedza wszystkie miasta (z wyjątkiem stolicy Polski), i z podium nie schodzi od siedmiu lat. Potwierdza tym pozytywny trend rozwoju Opola we wszystkich dziedzinach. Miasto zajęło również 4 miejsce w rankingu samorządów czasopisma "Wspólnota" pt. „Sukces kadencji 2018-2023” w przekroju wg miast wojewódzkich. Ranking odnosi się do czterech grup wskaźników w obszarze: sukcesu finansowego (związanego z budżetem jednostki samorządowej), sukcesu ekonomicznego (wiążącego się ze stanem gospodarki lokalnej), sukcesu infrastrukturalnego (odnoszącego się przede wszystkim do komunalnej infrastruktury technicznej), sukcesu społecznego uwzględniającego szeroko rozumiane polityki społeczne. Miasto jest również aktywne w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, zarówno z poziomu regionalnego, jak i krajowego. Wartość pozyskanego dofinansowania w ostatnich latach przekracza setki milionów złotych.
1.4. Centrum biznesu i IT	Utrzymanie i przyciąganie nowych inwestorów W Opolu, w sektorze przedsiębiorstw (dane na koniec 2024 r.) pracuje nieco ponad 29 tys. osób, z czego 37% w przemyśle, 18% w handlu i naprawach, 8% w transporcie i gospodarce magazynowej, a 7% w budownictwie. Dla porównania pod koniec 2018 r. przeciętne zatrudnienie wynosiło w sektorze opolskich przedsiębiorstw 27,3 tys. osób. Istotnym terenem inwestycyjnym jest teren położony we Wrzoscach. Na jego obszarze prowadzono prace w zakresie uzbrojenia w infrastrukturę drogową, energetyczną, gazową oraz wodną, m.in. pod kątem wielkoskalowych dostaw mediów. We współpracy z jednostkami organizacyjnymi Urzędu pozyskano dofinansowanie na uzbrojenie w infrastrukturę drogową oraz wodną. Obowiązuje również plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycyjnego Opole-Wrzoski. Realizowano aktywną politykę promocji gospodarczej wśród

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	dużych projektów inwestycyjnych, odpowiadających potencjałowi terenów inwestycyjnych we Wrzoscach. W okresie wdrażania strategii, tj. w 2021 r. zakończono również przebudowę dróg do terenów inwestycyjnych na Metalchemie. W ramach tej inwestycji przebudowano drogi o łącznej długości 6,7 km wraz z chodnikami i ciągami pieszo-rowerowymi, zbudowano miejsca postojowe, przystanki i pętle autobusowe, zbudowano wiadukt, przebudowano sieci oświetlenia, kanalizacji deszczowej, wodociągowej, gaz. Rozwój sektora nowoczesnych usług dla biznesu i IT Opole to silny ośrodek akademicki, oferujący wysokiej jakości kapitał ludzki, co czyni miasto atrakcyjnym miejscem dla inwestorów z sektora nowoczesnych usług biznesowych. Sektor BPO (Business Process Outsourcing) w Opolu odzwierciedla ogólnopolskie trendy. Przy stabilnym poziomie zatrudnienia w branży wprowadzane są coraz bardziej zaawansowane usługi wymagające wyższych kompetencji oraz odpowiedzialności. Pracownicy sektora świadczą usługi w dziewięciu językach obcych, z czego dominującymi są niemiecki, angielski i francuski. Opole staje się również istotnym punktem na mapie centrów badawczo-rozwojowych (R&D) w branży motoryzacyjnej. W 25 centrach działających w mieście pracuje około 2 500 osób, a główne kompetencje obejmują obsługę klienta w obszarze IT, usługi finansowe, usługi techniczne oraz działalność badawczo-rozwojową realizowaną przez cztery centra. Rozwój sektora jest wspierany dzięki efektywnej współpracy między firmami z branży usług biznesowych a sektorem nieruchomości komercyjnych, agencjami rekrutacyjnymi, władzami lokalnymi, szkołami wyższymi oraz instytucjami wspierającymi biznes. Opole stanowi modelowy przykład średniej wielkości ośrodka regionalnego, który skutecznie wykorzystuje swój potencjał w rozwoju sektora nowoczesnych usług biznesowych. Do kluczowych atutów sektora w Opolu należy dostępność pracowników posługujących się językiem niemieckim. Jest to jedna z wyróżniających cech miasta jako ośrodka usług biznesowych, gdzie znajomość niemieckiego znajduje szerokie zastosowanie w działalności centrów BPO, SSC (Shared Services Centers), IT oraz R&D. Kolejnym atutem jest stosunkowo niska presja na lokalnym rynku pracy. Udział pracowników sektora nowoczesnych usług biznesowych w populacji osób w wieku produkcyjnym mobilnym (18–44 lata) wynosi około 5%, co stanowi znacznie niższy poziom niż w większych ośrodkach usług biznesowych w Polsce. Opole wyróżnia się także niższymi kosztami operacyjnymi w porównaniu do największych polskich miast oferujących usługi biznesowe. Stabilność ekonomiczna miasta oraz konsekwentna realizacja strategii sprawiają, że Opole jest jednym z najszybciej rozwijających się regionalnych ośrodków gospodarczych w kraju. Dodatkowym wsparciem dla inwestorów jest kompleksowa pomoc oferowana przez Urząd Miasta Opola. Obejmuje ona wsparcie na każdym etapie procesu inwestycyjnego oraz profesjonalną opiekę poinwestycyjną, co sprzyja lokowaniu procesów sektora usług biznesowych w Opolu. Organizacja wydarzeń biznesowych i okołobiznesowych W Opolu wraz ze wzrostem poziomu przedsiębiorczości rozwija się sektor wydarzeń biznesowych, a wraz z nim aktywna współpraca środowisk biznesowych. Głównymi instytucjami funkcjonującymi w strukturach miasta odpowiedzialnymi za wsparcie sektora wydarzeń biznesowych są Centrum Wystawienniczo-Kongresowe oraz Park Naukowo-Technologiczny w Opolu. Park Naukowo-Technologiczny w Opolu inkubuje zarówno innowacje, jak i przedsiębiorczość, odgrywając kluczową rolę w integracji środowisk naukowych i biznesowych, tworząc

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	przestrzeń sprzyjającą wdrażaniu nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań. Jako instytucja otoczenia biznesu, PNT organizuje również liczne wydarzenia okołobiznesowe, które sprzyjają wymianie doświadczeń, budowaniu sieci kontaktów. Centrum Wystawienniczo-Kongresowe w Opolu to nowoczesny obiekt, który stał się centralnym punktem dla organizacji różnorodnych wydarzeń biznesowych, kulturalnych i edukacyjnych w regionie. Dzięki uniwersalnej i wielofunkcyjnej infrastrukturze, CWK umożliwia organizację konferencji, targów, wystaw oraz spotkań branżowych. Jego strategiczna lokalizacja oraz profesjonalne zaplecze techniczne przyciągają organizatorów z całej Polski i zagranicy, czyniąc Opole ważnym ośrodkiem na mapie wydarzeń biznesowych. Na mapie Opola na stałe wpisały wydarzenia współorganizowane przez miasto i jego partnerów jak Park Naukowo-Technologiczny, uczelnie czy przedsiębiorców. Startup Mixer to sztanदारowe wydarzenie organizowane przez Park, które regularnie przyciąga kreatywne umysły z całego regionu. To przestrzeń, gdzie początkujący przedsiębiorcy spotykają się z doświadczonymi mentorami, wymieniając się wiedzą i inspiracjami. Część oficjalna to prezentacje startupów, a część networkingowa – okazja do nawiązania wartościowych kontaktów. Każda edycja to nowa dawka motywacji i praktycznych wskazówek od ekspertów. Ok! Boomer Business Meeting jest spotkaniem dwóch pokoleń biznesu. Inicjatywa, która łączy młodych przedsiębiorców z doświadczonymi liderami. W ramach tych inspirujących spotkań pokazywane są prawdziwe historie sukcesów i porażek, które budują charakter i otwierają drzwi do nowych możliwości. To doskonała okazja, by uczyć się od najlepszych i czerpać z ich doświadczeń, pokazując, że biznes to nie tylko praca, ale również pasja i przygoda. Opolska scena IT tętni życiem dzięki opole.dev kwartalnym spotkaniom dedykowanym pasjonatom nowych technologii. To miejsce dla programistów, testerów i specjalistów, którzy chcą dzielić się wiedzą i rozwijać swoje umiejętności. Wydarzenie obejmuje prelekcje ekspertów i inspirujące dyskusje, które rozwijają kompetencje uczestników i budują społeczność technologiczną w regionie. Również Opolska Izba Gospodarcza od lat wspiera rozwój lokalnej przedsiębiorczości, nagradzając tych, którzy wnoszą największy wkład w rozwój gospodarki, kultury i społeczności. Inicjatywy takie jak Opolska Nagroda Jakości czy Laury Umiejętności i Kompetencji to prestiżowe wyróżnienia, które promują przedsiębiorczość, dobre praktyki i jakość w regionie, które od wielu lat gromadzą rosnące grono odbiorców. Wszystkie te inicjatywy tworzą ekosystem, w którym przedsiębiorczość i współpraca mają kluczowe znaczenie w rozwoju opolskiej gospodarki.
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego W latach 2019-2024 w Opolu oddano do użytku łącznie 5,5 tys. mieszkań, z czego ok. 86% stanowiły mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 12% mieszkania w ramach budownictwa indywidualnego. Działalność inwestycyjną prowadził również opolski TBS - w 2023 r. do użytkowania oddano 159 mieszkań w 4 nowych budynkach wielorodzinnych. W 2024 r. rozpoczęto z kolei przyjmowanie wniosków o najem mieszkań w nowo powstających budynkach OTBS na osiedlu przy ul. Wrocławskiej.
	Ułatwianie godzenia życia rodzinnego i zawodowego W ramach zadania podstawowe działania obejmowały rozwój opieki żłobkowo-przedszkolnej. W 2022 r. zakończono budowę i przekazano do użytkowania nowy obiekt przedszkolny przy ul. Tarnopolskiej, w którym funkcjonuje Przedszkole Publiczne nr 63.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	W 2022 r., przy ul. Krapkowickiej, rozpoczęła się z kolei budowa Przedszkola Publicznego nr 64. Przedszkole to rozpoczęło działalność w 2023 r. W roku 2025 planowane jest rozpoczęcie budowy nowego żłobka.
1.5. Miasto dostępne	Budowa pełnej obwodnicy południowej oraz trasy komunikacyjnej wzdłuż mostu kolejowego nad Odrą W 2019 r. zakończono budowę obwodnicy piastowskiej - odcinek od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej. W 2021 r. wybudowano drugą jezdnię obwodnicy na odcinku od węzła Niemodlińska do łącznicy LO2L. Kolejny odcinek od węzła Niemodlińska do ul. Krapkowickiej oraz od ul. Krapkowickiej do ul. Popiełuszki są już przygotowane do realizacji. Koszt realizacji tych odcinków wymaga jednak wsparcia ich budowy funduszami zewnętrznymi. Miasto starało się o ujęcie tych zadań w różnych programach (np. Polski Ład, Program Budowy 100 Obwodnic) jednak inwestycja ta nie uzyskała wsparcia. W odniesieniu do budowy trasy wzdłuż mostu kolejowego nad Odrą aktualnie trwają prace związane z przygotowaniem dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Budowa dodatkowego węzła autostradowego na południe od miasta Zadanie wskazane w strategii jako zadanie komplementarne – realizowane przez zewnętrzne podmioty (tj. możliwe do realizacji poza granicami miasta). W okresie sprawozdawczym nie było realizowane. Modernizacja szlaków kolejowych łączących główne miasta regionu z Opolem Zadanie wskazane w strategii, jako zadanie komplementarne (tj. możliwe do realizacji także poza granicami miasta). W okresie sprawozdawczym, na terenie miasta, najważniejszym zrealizowanym zadaniem była przebudowa wiaduktu kolejowego nad ul. Krapkowicką w Opolu w ramach zadania związanego z modernizacją linii na odcinku między Opolem Głównym a Opolem Zachodnim. Obiekt oddano do użytkowania w 2024 r. Ze środków unijnych na początku okresu sprawozdawczego kontynuowana była realizacja zadania PKP PLK SA związanego z rewitalizacją linii kolejowej nr 287 na odcinku Opole – Nysa. Wykorzystanie Odrzańskiej Drogi Wodnej Odra przepływająca przez Opole to część Odrzańskiej Drogi Wodnej. Odra stanowi potencjał rozwojowy ze względu na status śródlądowej drogi wodnej. Odra nie jest obecnie alternatywnym szlakiem transportowym, mogącym konkurować z transportem drogowym lub szynowym. Transport śródlądowy na Odrze nie jest wykorzystywany w pełni możliwości, przeciwnie - stopniowo zanika, do czego przyczyniają się uwarunkowania wskazane w dalszej części diagnozy. Obecnie Odra ma niewielkie znaczenie komunikacyjne w skali miasta, ponieważ wykorzystywana jest sporadycznie jedynie do przewozów towarowych, natomiast nie służy do przewozów pasażerskich. W niewielkim stopniu wykorzystywana jest do rejsów wycieczkowych czy żeglarstwa.
1.6. Marka miasta	Budowa wizerunku Opola jako liczącego się w Polsce miasta kultury Działalność prowadziły miejskie instytucje kultury – Miejska Biblioteka Publiczna, Galeria Sztuki Współczesnej, Opolski Teatr Lalki i Aktora, Muzeum Polskiej Piosenki oraz Narodowe Centrum Polskiej Piosenki. Ofertę dla mieszkańców przygotowywał również Młodzieżowy Dom Kultury, a także wojewódzkie instytucje kultury, tj. m.in. Teatr im. J. Kochanowskiego, Filharmonia Opolska im. J. Elsnera, Muzeum Śląska Opolskiego, czy Muzeum Wsi Opolskiej. Miasto było gospodarzem wielu wydarzeń artystycznych podkreślających jego wizerunek w kraju. Były to m.in. organizowany od ponad 60 lat Ogólnopolski Festiwal Teatrów Lalek czy mające niemal 50-letnią tradycję Opolskie Konfrontacje Teatralne „Klasyka Żywa”. Miasto było również gospodarzem Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej, jak i licznych wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych przez organizacje pozarządowe (m.in. Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny Drum Fest, Ogólnopolski Festiwal Filmowy Opolskie Lamy, Festiwal Książki, Opolski Festiwal Fotografii, OPO Festival).

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	W 2023 r. Opole, obok jedenastu innych miast w kraju, ubiegało się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury na 2029 r., tj. o tytuł jednej z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw Unii Europejskiej. Do tej pory tytułem zostały wyróżnione: Kraków (2000 r.), Wrocław (2016 r.), a na 2029 r. ostatecznie stolicą kultury wybrano Lublin. Obok wydarzeń artystycznych realizowano również działania związane z rozwojem infrastruktury opolskich instytucji kultury. Miasto Opole, Galeria Sztuki Współczesnej, Narodowe Centrum Polskiej Piosenki oraz Filharmonia Opolska, wspólnie z innymi partnerami z obszaru Aglomeracji Opolskiej zaplanowały realizację projektu partnerskiego w obszarze rozwoju infrastruktury. Projekt ten stara się aktualnie o dofinansowanie ze środków unijnych. W planach jest również rozbudowa filii Młodzieżowego Domu Kultury na osiedlu im. Armii Krajowej. Na tę inwestycję zapisane jest już z kolei dofinansowanie ze środków unijnych. Nowe zadania na pograniczu kultury, współpracy i dialogu z różnymi grupami interesariuszy miejskich, zwłaszcza młodzieżą, realizować będzie Miejska Biblioteka Publiczna. W drugiej połowie 2025 r. planowane jest uruchomienie tzw. Urban Labu. Powstanie on w budynku centrum przesiadkowego przy ul. 1 Maja. Tworzenie i wspieranie rozwoju markowych produktów turystycznych Działania podjęte w zakresie promocji turystyki objęły m.in.: 1. Cykliczne wydarzenia promocyjne i kulturalne skierowane do mieszkańców i turystów (np. Święto Wojciechowe, Dni Opola, Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej wraz z wydarzeniami okołofestiwalowymi, Noc Kultury, Festiwal Opolskich Smaków, Święto Piwa, Jarmark Franciszkański, Jarmark Bożonarodzeniowy). 2. Opolską Trasę Muzycznych Murali (2020-2024). W Opolu powstała wyjątkowa trasa turystyczna Muzycznych Murali. Pomysł nawiązuje do tradycji miasta, jako Stolicy Polskiej Piosenki oraz twórczości wybitnych muzyków związanych z opolskim festiwalem. Szlak liczy 5 malowideł i co roku wzbogaca się o nowe dzieło wykonane przez uznanego artystę. 3. „Opole – Poznaj historię (od 2018)”. Opole, jako pierwsze miasto w kraju, w 2018 r. wprowadziło tę formę promocji zabytków. Na pierwszym etapie realizacji projektu, „mówiących” pomników było w Opolu pięć. Po zeskanowaniu kodu QR umieszczonego przy pomniku, postać dzwoni na telefon zwiedzającego przytaczając historię związaną z każdą postacią. Obecnie w Opolu w projekcie bierze udział 16 zabytków. 4. Spacerzy Szlakiem Opolskich Legend - dofinansowanie spacerów tematycznych (od 2022) – dofinansowanie i promocja spaceru tematycznego. Jedną z największych atrakcji od wielu lat jest opolski Ogród Zoologiczny z blisko trzystoma gatunkami zwierząt. W 2024 r. w ogrodzie udostępniono do zwiedzania nową atrakcję – budynek akwarium. Jest ono miejscem ekspozycji akwariów, to m.in. ryby rzeki Kongo, rafy koralowej, ryby ławicowe, mureny, ryby Australii, płaszczki morskie, ryby Amazonii. Powstał również zewnętrzny zbiornik - Zakola Odry (Odrarium) z rybami rodzimymi (m.in. leszcze, płocie, brzany, sandacze, szczupaki). Z kolei w 2020 r. zakończono prace związane z budową schroniska wraz z wybiegiem dla dużych kotów i kładką pieszą nad akwenem. Inwestycja obejmowała budowę budynku, w którym wykonano trzy pomieszczenia ekspozycyjne oraz boksy zapleczone do obsługi zwierząt. Bezpośrednio przy budynku powstały 3 wybiegi zewnętrzne, na których zwierzęta mogą być obserwowane przez duże, przeszklone podglądy. Realizacja zadań z zakresu turystyki i promocji turystycznej Miasta Opola zawartych w Strategii Rozwoju Opola do 2030 r. szerzej została opisana w informacji będącej przedmiotem obrad Rady Miasta w październiku 2024 r. Budowa marki miasta poprzez sport W ostatnich latach znacznie udało się poprawić stan miejskiej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Na okres realizacji strategii przypada największa w historii miasta inwestycja sportowa – budowa nowego stadionu piłkarskiego (Itaka Arena). Pod koniec 2024 r.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	zakończono budowę w pełni zadaszonego obiektu o pojemności 11,6 tys. osób. W 2021 r. zakończyła się z kolei budowa centrum sportowego Toyota Park w miejscu dawnego budynku Ciepłaka. Przedsięwzięcie obejmowało budowę trzykondygnacyjnego budynku wielofunkcyjnej hali. Wewnątrz obiektu zaprojektowano wielofunkcyjne boisko do gier zespołowych, lekkoatletyczną bieżnię treningową, pomieszczenia sal sportowych z zaplecami i ściankę wspinaczkową. Ponadto wybudowano zewnętrzne obiekty, w tym: boisko do piłki nożnej typu ORLIK z nawierzchnią z trawy syntetycznej, boisko multisportowe z funkcją sezonowego lodowiska, strefę street workout, tor pumptrack, plac zabaw dla dzieci oraz zaplecze. W piramidzie szkolenia sportowego podstawą jest sport dzieci i młodzieży. Dobrze funkcjonuje on w obszarze oświaty. Funkcjonują w niej klasy mistrzostwa sportowego w IX LO oraz klasy sportowe w tym samym liceum. Rozwój sportu realizowany jest poprzez odpowiednie wydziały Urzędu Miasta Opola (z wiodącym Wydziałem Sportu), Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Międzyszkolny Ośrodek Sportowy. Współdziałanie kilku wydziałów Urzędu Miasta Opola oraz jednostek (MOSiR i MOS) z klubami sportowymi działającymi w Opolu, daje możliwość uczestnictwa w zajęciach sportowych dużej grupie dzieci i młodzieży. W ostatnich latach realizowanych było wiele imprez sportowo-rekreacyjnych na obiektach miejskich. Jeśli chodzi o poważne wydarzenia sportowe o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym, to warto wymienić przykładowo: a) W 2023 r.: metę jednego z etapów niezwykle prestiżowego wyścigu kolarskiego Tour de Pologne (poprzedni taki przypadek mieliśmy w Opolu w 2012 roku), turniej żużlowy Złoty Kask (stadion ul. Wschodnia) oraz Mistrzostwa Europy w Brazylijskim Jiu-Jitsu (Stegu Arena). b) W 2022 r.: mecz o Superpuchar Polski w koszykówce mężczyzn Śląsk Wrocław – Stal Ostrów Wielkopolski (Stegu Arena), prestiżowy turniej żużlowy Złoty Kask (stadion ul. Wschodnia) oraz Mistrzostwa Świata Mażoretek (Stegu Arena). c) W 2021 r.: mistrzostwa Polski seniorów w judo oraz mecze eliminacji mistrzostw Europy w: piłce ręcznej mężczyzn (Polska - Słowenia), piłce ręcznej kobiet (Polska - Litwa) i futsalu mężczyzn (Polska - Czechy). Zarówno w przypadku reprezentacji piłkarzy ręcznych jak i futsalu były to spotkania decydujące o awansie na mistrzostwa Europy i zakończyły się one sukcesami naszej kadry narodowej. Miasto prowadziło również sprawy związane z upowszechnianiem kultury fizycznej, prowadzeniem nadzoru, przyznawaniem nagród i stypendiów w dziedzinie sportu, a także realizacją otwartych konkursów z obszaru wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Ponadto wspierano rozwój sportu poprzez udzielanie klubom sportowym dotacji w trybie jednorocznym i wieloletnim. Organizacja przedsięwzięć promujących miasto W myśl ustawy o samorządzie gminnym promocja gminy jest jej zadaniem własnym. W ostatnich latach przeprowadzono szereg działań w obszarze promocji miasta, które objęły swoim zakresem m.in. organizację cyklicznych wydarzeń promocyjnych, działalność wydawniczą, promocję miasta w mediach regionalnych i ogólnopolskich, a także współpracę ze związkami miast i gmin. Wybrane działania objęły m.in.: • Organizację miejskich wydarzeń promocyjnych (np. Święto Wojciechowe, Festiwal Opolskich Smaków, Festiwal teatrów ulicznych „Open Opole”, Święto Piwa, Jarmark Bożonarodzeniowy), • Lokowanie Opola w serialu „Behawiorysta”. W ramach współpracy ze stacją telewizyjną wyemitowano w najlepszym czasie antenowym 8 odcinków serialu kryminalnego na motywach powieści Remigiusza Mroza. Akcja serialu została osadzona w Opolu. Poprzez lokowanie w produkcji telewizyjnej Opole zyskało możliwość prezentacji szerokiej publiczności miejsc i atrakcji, które warto odwiedzić i zobaczyć w mieście.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii																																		
	- Lokowanie Opola w serialu „Szadź” - w ramach współpracy ze stacją wyemitowano 7 odcinków serialu na antenie Player.pl oraz w ogólnopolskim paśmie TVN. Akcja serialu z udziałem uznanych aktorów została osadzona w Opolu, między innymi: w Rynku, na Wzgórzu Uniwersyteckim, ulicach: Szpitalnej, Krakowskiej, Koraszewskiego oraz Św. Wojciecha. - Kampania promocyjna „Opole 60” (w 2023 r. Miasto Opole zrealizowało kampanię promującą 60-lecie Krajowego Festiwalu Polskiej Piosenki, a w jej ramach m.in. ogólnopolski konkurs na plakat jubileuszowy, strefę widza KFPP na opolskim rynku, a także odświeżenie nowych gwiazd w Alei Gwiazd Polskiej Piosenki). - Promocja projektu „Wodny Świat Czesko- Polskiego Pogranicza”, tj. szereg działań promocyjnych skierowanych do odbiorców w Polsce i Czechach związanych z otwarciem nowego akwarium w opolskim ogrodzie zoologicznym. Przedsięwzięć promujących miasto było zdecydowanie więcej, objęły one również promocję gospodarczą, akademicką, czy działalność wydawniczą (np. magazyn miejski „Opole i kropka”).																																		
2.1. Zielona mobilność i inteligentne rozwiązania	Rozwój niskoemisyjnego i zeroemisyjnego transportu publicznego Miasto Opole wraz z MKK Opole zrealizowało i nadal realizuje liczne przedsięwzięcia dotyczące rozwoju transportu publicznego. Najważniejsze z nich obejmują: zakup nowoczesnego taboru dla potrzeb komunikacji publicznej, budowę stacji ładowania, a także budowę centrów przesiadkowych. Na okres wdrażania strategii przypada realizacja pięciu projektów w obszarze zakupu nisko i zeroemisyjnego taboru. Cztery przedsięwzięcia zakończyły się już dostawą pojazdów, a dofinansowanie na realizację piątego i szóstego pozyskano w latach 2024-2025 (MKK). Pojazdy te przyjadą z kolei do Opola za kilkanaście miesięcy. Wszystkie sześć projektów współfinansowanych było/jest ze środków unijnych. <table> <tr> <th></th><th>Tytuł projektu</th><th>Źródło finansowania</th><th>Liczba kupionych autobusów</th></tr> <tr> <td>1</td><td>Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I” [zakończony]</td><td>POIŚ 2014-2020</td><td>61 niskoem⁷.</td></tr> <tr> <td>2</td><td>Elektromobilne Opole [zakończony]</td><td>POIŚ 2014-2020</td><td>5 elektr.</td></tr> <tr> <td>3</td><td>Elektromobilne Opole – etap II [zakończony]</td><td>KPO</td><td>9 elektr.</td></tr> <tr> <td>4</td><td>Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi [zakończony]</td><td>POIŚ 2014-2020</td><td>8 elektr.</td></tr> <tr> <td>5</td><td>Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi - etap II [projekt w trakcie realizacji do 2026 r.]</td><td>KPO</td><td>8 elektr.</td></tr> <tr> <td>6</td><td>Bezpieczny transport w Aglomeracji Opolskiej [projekt w trakcie realizacji, umowa o dofinansowanie zawarta w maju 2025 r.]</td><td>FEO 2021-2027</td><td>5 elektr.</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>Razem</td><td>96, w tym 35 elektrycznych</td></tr> </table>				Tytuł projektu	Źródło finansowania	Liczba kupionych autobusów	1	Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I” [zakończony]	POIŚ 2014-2020	61 niskoem ⁷ .	2	Elektromobilne Opole [zakończony]	POIŚ 2014-2020	5 elektr.	3	Elektromobilne Opole – etap II [zakończony]	KPO	9 elektr.	4	Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi [zakończony]	POIŚ 2014-2020	8 elektr.	5	Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi - etap II [projekt w trakcie realizacji do 2026 r.]	KPO	8 elektr.	6	Bezpieczny transport w Aglomeracji Opolskiej [projekt w trakcie realizacji, umowa o dofinansowanie zawarta w maju 2025 r.]	FEO 2021-2027	5 elektr.			Razem	96, w tym 35 elektrycznych
	Tytuł projektu	Źródło finansowania	Liczba kupionych autobusów																																
1	Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I” [zakończony]	POIŚ 2014-2020	61 niskoem ⁷ .																																
2	Elektromobilne Opole [zakończony]	POIŚ 2014-2020	5 elektr.																																
3	Elektromobilne Opole – etap II [zakończony]	KPO	9 elektr.																																
4	Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi [zakończony]	POIŚ 2014-2020	8 elektr.																																
5	Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi - etap II [projekt w trakcie realizacji do 2026 r.]	KPO	8 elektr.																																
6	Bezpieczny transport w Aglomeracji Opolskiej [projekt w trakcie realizacji, umowa o dofinansowanie zawarta w maju 2025 r.]	FEO 2021-2027	5 elektr.																																
		Razem	96, w tym 35 elektrycznych																																

⁷ Pierwsza dostawa jeszcze przed 2019 r.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	W ostatnich latach sieć transportu miejskiego rozbudowano o systemy i urządzenia służące elektronicznej obsłudze pasażerów i poszerzeniu zakresu świadczonych usług, w tym system zakupu biletów komunikacji miejskiej, karty elektroniczne, automaty biletowe, czy tablice dynamicznej informacji pasażerskiej. Rozbudowano również zajezdnię MZK przy ul. Luboszyckiej. Zakupom autobusów o napędzie elektrycznym towarzyszyła budowa stacji ładowania. Integracja rozwiązań w ramach transportu publicznego W okresie od 2019 r. Miasto Opole oddało do użytkowania następujące centra przesiadkowe położone przy stacjach kolejowych: Opole Grotowice, Opole Zachodnie, Opole Wschodnie, Opole Główne, a także centrum Opole Południe, na którym zatrzymuje się od 2024 r. nowa linia autobusowa nr 30. Budowa wszystkich współfinansowana była ze środków zewnętrznych. W okresie od 2019 r. do chwili obecnej Miasto Opole wraz z Polregio S.A. realizowało umowę na tzw. „wspólny bilet”, na podstawie której pasażer posiadający bilet okresowy na wszystkie linie komunikacji miejskiej organizowanej przez Miasto Opole może bezpłatnie poruszać się pociągami Polregio S.A. pomiędzy stacjami kolejowymi zlokalizowanymi na terenie Miasta. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego i innych przyjaznych środowisku form mobilności w otoczeniu Opola W okresie od 2019 do 2021 r. Miasto Opole odpłatnie realizowało zadania Organizatora publicznego transportu zbiorowego na terenie następujących gmin: Dąbrowa, Prószków, Łubniany, Komprachcice. Od 2022 r. Miasto Opole odpłatnie realizuje zadania Organizatora publicznego transportu zbiorowego na terenie następujących gmin: Dąbrowa, Prószków, Komprachcice. Realizacja tego przedsięwzięcia była możliwa dzięki podpisaniu stosownych porozumień międzygminnych. Bezpieczeństwo pieszych Obok remontów dróg, w okresie wdrażania strategii, realizowano liczne prace w zakresie poprawy bezpieczeństwa pieszych. Powierzchnia wykonanych nawierzchni chodników w latach 2019-2024 wyniosła łącznie na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w Opolu prawie 45 tys. m². Prace prowadzono również na drogach wewnętrznych. Realizowano również prace związane z poprawą bezpieczeństwa pieszych na jezdni. Prace te objęły m.in. doświetlenie istniejących przejść dla pieszych. Część prac sfinansowano ze środków zewnętrznych. Tworzenie warunków dla rozwoju transportu rowerowego Na koniec 2018 r. długość ścieżek rowerowych wynosiła w Opolu 90,1 km. Próg 100 km przekroczono w 2020 r., a na koniec 2024 r. osiągnięto poziom 113,6 km. Na część zrealizowanych inwestycji Miastu udało się pozyskać dofinansowanie zewnętrzne ze środków europejskich. Środki zewnętrzne udało się również pozyskać na nowe odcinki ścieżek, które będą realizowane w ciągu najbliższych kilkunastu miesięcy (umowa o dofinansowanie projektu „Bezpieczny transport w Aglomeracji Opolskiej” zawarta w maju 2025 r. ze środków FEO 2021-2027). Inteligentny System Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym Wykonanie Inteligentnego Systemu Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym w Opolu (ITS Opole) zrealizowano w ramach jednego z projektów współfinansowanych ze środków UE („Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód”). W ramach projektu zmodernizowano 32 skrzyżowania i 14 przejść dla pieszych z sygnalizacją świetlną, zainstalowano ponad 150 kamer wizyjnych i blisko 150 kamer ANPR na skrzyżowaniach oraz ponad 3000 czujników parkingowych m.in. w obrębie Strefy Płatnego Parkowania oraz wybudowano 11 tablic zmiennej treści, 2 stacje meteorologiczne, 2 stacje

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	pomiaru jakości powietrza i 4 stacje pomiaru hałasu. W 2025 r. pozyskano dofinansowanie ze środków europejskich na rozbudowę systemu ITS w Opolu.
2.2. Kapitał naturalny	Kształtowanie prawidłowych postaw z zakresu ochrony środowiska Miasto konsekwentnie wspiera kształtowanie postaw proekologicznych, stawiając na edukację jako fundament działań na rzecz ochrony środowiska. W okresie realizacji Strategii realizowano szereg inicjatyw edukacyjnych, których celem było zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Jednym z kluczowych projektów jest system informacyjny monitorowania i informowania o stanie jakości powietrza w czasie zbliżonym do rzeczywistego. Realizowany obejmuje sieć 43 czujników mierzących stężenia pyłu PM10. Wyniki pomiarów są udostępniane w formie mapy dostępnej na stronie airly.eu/opole oraz w darmowych aplikacjach mobilnych na Android i iOS. Dzięki temu mieszkańcy Opola mogą na bieżąco monitorować jakość powietrza i podejmować świadome decyzje związane z ochroną zdrowia. Opole stawia także na działania, które łączą edukację z praktycznym doświadczeniem, przykłady takich działań to: ▪ EKOSTOJSKO na Pikniku Rodzinnym nad Odrą – warsztaty i prelekcje o ochronie powietrza przyciągnęły dzieci i dorosłych, budując świadomość na temat skutków niskiej emisji. ▪ Spektakle ekologiczne – dla przedszkolaków i uczniów klas 1–3 pokazują w przystępny sposób, jak dbać o środowisko. ▪ Warsztaty z odnawialnych źródeł energii – dzieci miały okazję pracować z zestawami OZE, poznając zasady działania i korzyści z ich wykorzystania. ▪ „Wielki test wiedzy o klimacie” – wydarzenie, w którym uczestniczą uczniowie szkół średnich, promuje zrozumienie wyzwań klimatycznych i możliwości działania na rzecz ich rozwiązania. Opole już od kilkunastu lat organizuje konkurs „Śmieci mniej - Ziemi lżej”, angażując placówki oświatowe do działań na rzecz redukcji odpadów. Konkursy tego typu nie tylko rozwijają świadomość ekologiczną, ale również uczą praktycznych sposobów na minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko. Podejmowane przez miasto działania edukacyjne to nie tylko pojedyncze wydarzenia, lecz także długofalowa strategia budowania świadomości i odpowiedzialności ekologicznej. Dzięki różnorodnym inicjatywom mieszkańcy Opola mają szansę nie tylko dowiedzieć się, jak dbać o środowisko, ale również aktywnie się w to zaangażować. Ochrona obszarów i obiektów o cennych walorach przyrodniczych Zieleń w mieście jest bardzo ważnym elementem zrównoważonego rozwoju. Zachowanie różnorodności biologicznej jest dla miasta bardzo istotne. Ważną kwestią jest inwentaryzacja zieleni i jej waloryzacja. W latach 2019-2021 miasto realizowało projekt pn. Rozwój terenów zieleni poprzez zagospodarowanie terenu Kamionki Piast w Opolu. Przedmiotem projektu była kompleksowa rekultywacja i remediacja przemysłowego, pogórniczego terenu Kamionki Piast oraz utworzenie na jej terenie nowych terenów zieleni. Utworzenie terenów z bogatą szatą roślinną zwiększa atrakcyjność wizualną i spójność przestrzenną miasta. Rewitalizacja obszaru kamionki stworzyła możliwość kreowania atrakcyjnej oferty turystycznej miasta, nie tylko pod względem turystycznym, ale również przyrodniczym. W ramach szeroko realizowanych działań z zakresu ochrony przyrody w mieście, wymienić należy również: • utrzymywanie na terenie miasta obiektów i obszarów objętych ochroną prawną, tj. pomników przyrody i użytków ekologicznych; • przeprowadzanie zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody na terenie Opola (wykonywanie cięć sanitarnych, prześwietlających i korygujących, dokonywanie przeglądów zdrowotnych, specjalistycznych badań diagnostycznych, montaż wiązań w koronach drzew).

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	Zagospodarowywanie przestrzeni w kierunku zieleni, rozwój zielonej infrastruktury, szczególnie na obszarach zwartej zabudowy W celu powiększenia powierzchni terenów zieleni w mieście, które mają służyć zachowaniu różnorodności biologicznej, a także relaksowi mieszkańców Opola, w okresie wdrażania Strategii zakończono budowę nowego Parku 800-lecia. Na 10-hektarowym, oświetlonym terenie między Odrą i kanałem Ulgi powstały ścieżki pieszo-rowerowe, nowoczesny plac zabaw oraz strefa rodzinna i wypoczynkowa. W parku posadzono około trzech tysięcy drzew oraz kilkanaście tysięcy krzewów. Całość uzupełnia i zdobi olbrzymia łąka kwietna – raj dla pszczoł, trzmieli i innych owadów zapylających. W latach 2019-2020 miasto realizowało duży projekt dofinansowany ze środków UE pn. Rozwój i odnowa zieleni przyulicznej Opola. Efektem projektu było obsadzenie zielenią ok. 30 ha terenów miasta. Nasadzono łącznie ok. 3,9 tys. drzew, 118 tys. krzewów, krzewinek i bylin oraz 26 tys. m² trawnika. Oba projekty wyróżnione zostały w konkursie Miasto z Klimatem organizowanym przez Ministra Klimatu i Środowiska w kategorii „Rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury”. Na terenie miasta prowadzone były także lokalne działania, mające na celu zagospodarowanie terenów osiedlowych, wspólnotowych i nieużytków pod kątem zieleni. W ramach polityki zazieleniania Opola w latach 2015-2024 na terenach Gminy Opole oraz na pozostałych terenach miasta Opola posadzono łącznie 24 386 szt. drzew. W 2024 roku zagospodarowano teren przy ul. Szpitalnej, który dawniej służył jako parking, w ogólnodostępny plac miejski, z nasadzeniami w donicach i towarzyszącą małą architekturą. Z uwagi na potrzebę zazieleniania miasta, na terenie Opola realizowano nasadzenia drzew jako uzupełniające i stanowiące rekompensatę usuniętych drzew w mieście. Liczne miejsca w strefie reprezentacyjnej Opola zostały zagospodarowane jako kwietniki z nasadzeniami bylin, traw i kwiatów jednorocznych. Założone zostały łąki kwietne m.in. na os. Koszyka, w Parku Dendrologicznym, w Parku Edukacyjno-Sensorycznym i Parku 800-lecia oraz łąki mobilne, które zostały ustawione na Pl. Kopernika (przy CH Solaris), na Pl. Jana Pawła II, na Pl. Mickiewicza i na ul. Krakowskiej. Umieszczono w nich ponad 50 gatunków roślin, w tym miododajnych i leczniczych. Ochrona fauny Ochrona fauny jest jednym z filarów działań miasta na rzecz zachowania różnorodności biologicznej. W okresie wdrażania Strategii działania w ramach tego obszaru objęły m.in.: • rozbudowę sieci budek lęgowych – zamontowano prawie 800 budek lęgowych dla ptaków oraz prawie 90 budek dla nietoperzy, co znacząco poprawiło warunki bytowe tych zwierząt na terenie miasta. W ramach tego zadania w 2024 r. przeprowadzono przegląd zasiedlenia i konserwację łącznie 854 budek lęgowych dla ptaków, w tym: typ A i B (373), dla jerzyków (396), dla pustulek (75) oraz budek dla wiewiórek (10) na terenie Miasta Opola wraz z ich czyszczeniem, konserwacją, naprawą i uzupełnieniem o brakujące budki, • ustawienie na terenie zieleni miejskiej karmników dla ptaków, zawieszenie budek lęgowych dla wiewiórek, a także ustawienie zimowisk dla jeży oraz domków dla owadów i poidel dla ptaków, co przyczynia się do poprawy ich komfortu życia i przetrwania, • otwarcie na dachu Centrum Usług Publicznych przy ul. Pileckiego 1 miejskiej pasieki. W pięciu ulach zamieszkało około 350 tys. pszczoł, które wspierają bioróżnorodność i zapylanie roślin w mieście. Udoskonalanie systemu gospodarki odpadami W okresie wdrażania Strategii miasto podjęło liczne działania mające na celu usprawnienie systemu gospodarki odpadami, podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie selektywnej zbiórki i ponownego wykorzystania odpadów.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	- W październiku 2023 r. został otwarty nowy stacjonarny PSZOK przy ul. Przeskok 1 (dzielnica Groszowice), który zastąpił działający do końca 2023 r. PSZOK zlokalizowany przy ul. Podmiejskiej 69 na terenie Centrum Zagospodarowania Odpadów. Na koniec 2024 r. w mieście funkcjonowały dwa stacjonarne PSZOK: przy ul. Kępskiej 5K oraz przy ul. Przeskok 1. - Wymiana pojemników naziemnych na pojemniki podziemne i półpodziemne przy rewitalizacji podwórek miejskich: przy Placu Świętego Sebastiana (2018 r.), w kwartale ulic Krakowska, Żwirki i Wigury oraz Powolnego (2019 r.), przy ul. Krupniczej (2022 r.) oraz przy ul. Szpitalnej (2024 r.). - Zwiększenie liczby pojemników (w tym do selektywnego zbierania odpadów komunalnych) z 50 tys. na koniec 2017 r. do 80 tys. na koniec 2023 r. - W 2024 r. ustawionych było w przestrzeni miejskiej 42 szt. Miejskich Punktów Elektroodpadów i 13 Punktów Wymiany Książek. - Od listopada 2021 r. na terenie Miasta Opola funkcjonuje ReUżytkownia, czyli przestrzeń wymiany rzeczy, w której przedmioty w dobrym stanie, ale już nieużytkowane, znajdują nowego właściciela. ReUżytkownia prowadzi również działania edukacyjne w postaci licznych warsztatów i konkursów oraz cykliczne zbiórki surowców. Podejmowane przez Miasto działania edukacyjne są procesem ciągłym, prowadzonym na wielu płaszczyznach i skierowane do wszystkich grup wiekowych. W 2024 r. ReUżytkownię odwiedziło 33 895 osób, które dostarczyły do ReUżytkowni ponad 16 ton przedmiotów. - W 2024 r. kontynuowano działania edukacyjne w ramach projektu „Od pralki do ula” realizowanego przy współpracy z Fundacją Odzyskaj Środowisko. Miasto Opole jest tym samym jednym z miast na Szlaku Pasiek z Recyklingu. Na dachu Centrum Usług Publicznych funkcjonuje Pasieka w Sercu Opolu, która składa się z 5 uli wykonanych z elementów pochodzących z recyklingu: bęben pralki oraz drzwiczki z pralki, które służą za poidełko dla pszczół. W 2024 r. odbyło się miodobranie w miejskiej pasiece. To uroczyste wydarzenie edukacyjne cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców miasta Opola. Pozyskany miód z pasieki stał się elementem promocji miasta Opola. - Akcja „Olej zdasz, drzewko masz!” - proekologiczna akcja zbiórki zużytego oleju jadalnego realizowana na terenie Opola wspólnie z firmą EMKA S.A. W ramach tej inicjatywy ustawiono 35 specjalnych pojemników do zbierania zużytego oleju jadalnego. Projektem zorientowanym na realizację celów gospodarki obiegu zamkniętego jest również Centrum Zielonej Transformacji. Inwestycja będzie realizowana przez Zakład Komunalny sp. z o.o. w Opolu. Celem powstania Centrum jest stworzenie możliwości pełnego i bezpiecznego zagospodarowania odpadów z korzyścią dla mieszkańców i środowiska. Budowa centrum to odpowiedź na wyzwania związane z hierarchią postępowania z odpadami w ramach gospodarki obiegu zamkniętego, która zakłada ich pełne wykorzystanie, w tym odzysk termiczny energii z odpadów tak, żeby jak najmniej z nich było marnowanych. Inwestycja będzie kluczowym elementem gospodarki obiegu zamkniętego miasta Opole. W 2024 r. realizowano procedurę przetargową związaną z wyborem wykonawcy na budowę instalacji termicznego przekształcania odpadów wraz z odzyskiem energii jako elementu Centrum Zielonej Transformacji w Opolu.
2.3. Adaptacja do zmian klimatu i jakość powietrza	Podejmowanie decyzji strategicznych i inwestycyjnych uwzględniających potencjalne zagrożenia wynikające ze zmian klimatu i budujących odporność miasta W 2019 roku został przyjęty <i>Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030</i> (uchwała nr VII/124/19 Rady Miasta Opola). Zwiększenie gotowości i zdolności do reagowania na skutki zmian klimatu, wymaga podejmowania różnego typu działań. W Planie adaptacji działania adaptacyjne pogrupowano na trzy kategorie: działania edukacyjne i informacyjne, działania organizacyjne oraz działania techniczne. Działania informacyjno-edukacyjne są to działania wspierające, podnoszące świadomość społeczną, mające na celu propagowanie dobrych praktyk pozwalających uodpornić miasto i jego mieszkańców poprzez edukację i zintensyfikowane działania informacyjne. Działania organizacyjne obejmują działania wymuszające zmiany w planowaniu przestrzennym, organizacji przestrzeni publicznej, zmiany

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	prawa miejscowego, czy stworzenie wytycznych postępowania w sytuacjach wystąpienia zagrożeń klimatycznych. Działania techniczne są to działania o charakterze inwestycyjnym obejmujące budowę nowej lub modernizację istniejącej infrastruktury. Działania techniczne swoim zakresem obejmują m. in. wkomponowanie zieleni w formy architektoniczne, aranżację klinów zieleni, ekranów ekologicznych, zwiększenie powierzchni zieleni przy budynkach deweloperskich, utrzymanie i rewitalizację istniejących terenów zieleni miejskiej, rozwiązania w zakresie budowy zielonych ścian i dachów ekstensywnych, parków kieszonkowych, zielonych pasaży, łączników i innych alternatywnych form mikrozieleni. W dniu 30 stycznia 2025 r. Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030 Uchwałą nr XI/179/25 Rady Miasta Opola uznano za Miejski Plan Adaptacji. W planowaniu rozwoju miasta niezbędne jest zapewnienie bezpiecznego i sprawnego funkcjonowania miasta oraz wysokiej jakości życia mieszkańców z uwzględnieniem prognozowanych zmian klimatu. W perspektywie roku 2030 prognozy i analizy klimatyczne wskazują na pogłębienie się tendencji tych zmian. Zatem miasto powinno tworzyć struktury przestrzenne, społeczne i gospodarcze przygotowane na te zjawiska. Stworzenie systemu retencjonowania wód opadowych i roztopowych W okresie wdrażania Strategii w Opolu wybudowano: 1) Trzy zbiorniki retencyjne w obszarze oddziaływania nowowyprowadzonej obwodnicy piastowskiej (zbiornik podziemny oraz otwarte), 2) Zbiornik otwarty, naziemny powstały w związku z budową ul. Róży Wiatrów, 3) Zbiornik podziemny powstały w związku z przebudową ul. Krapkowickiej. Działania na rzecz ograniczania niskiej emisji, w tym wspieranie zmiany systemów grzewczych na proekologiczne W Opolu od 2011 r. realizowany jest <i>Program czyste powietrze - oddech dla Opola</i>, którego celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez zmianę ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie proekologiczne. W latach 2020- 2022 Miasto realizowało dodatkowo projekt pt. <i>Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta</i> dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. W 2023 r. rozpoczęto realizację Programu Priorytetowego Ciepłe Mieszkanie, który jest finansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. W latach 2020 – 2023 z budżetu miasta Opola, w ramach ww. programów, przyznano prawie 1,1 tys. dotacji na kwotę ok. 7,8 mln PLN na wymianę źródła ciepła. Zlikwidowano 1,1 tys. pieców/kotłów. W 2024 roku z budżetu miasta Opola, w ramach ww. programu, przyznano 136 dotacji na kwotę ok. 1,37 mln PLN na wymianę źródła ciepła. Zlikwidowano 179 pieców/kotłów. Miasto prowadziło również inne działania związane z ograniczaniem niskiej emisji. Zadania te obejmują m.in. termomodernizację gminnych obiektów, czy też budowę/ zakup infrastruktury na potrzeby transportu nisko i zeroemisyjnego (autobusy elektryczne, ścieżki rowerowe itp.). W grudniu 2024 r. Rada Miasta Opola przyjęła „Aktualizację Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”. Plan zawiera zestawienie planowanych do realizacji działań, cele, a także analizę stanu aktualnego obszaru miasta w zakresie zagadnień istotnych w kontekście rozwoju gospodarki niskoemisyjnej. Poprawa klimatu akustycznego miasta Podstawowym narzędziem monitorującym stan klimatu akustycznego na terenie miasta oraz zastosowanych rozwiązań jest program ochrony środowiska przed hałasem oraz mapa akustyczna. Od początku 2019 r. obowiązuje przyjęty przez Radę Miasta Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola. Wymóg sporządzania map dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy wynika z zapisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska,

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	która nakłada obowiązek sporządzania raz na 5 lat strategicznych map hałasu. Mapę przygotowano w 2022 r., a z jej treścią, zarówno częścią opisową i graficzną, można zapoznać się w BIP UM Opola.
2.4. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom	Odtworzenie i rozwijanie funkcji centrotwórczych Śródmieścia i ul. Krakowskiej Na obszarze Starego Miasta, w otoczeniu ul. Krakowskiej zrealizowano m.in. następujące działania: Centrum Aktywizacji Społecznej Centrum uroczyscie otwarto na początku 2020 roku. W ujęciu funkcjonalnym przebudowa budynku przy ul. Krakowskiej 32 objęła m.in.: - w podziemiu: stworzenie parkingu samochodowego wraz z pomieszczeniami porządkowymi i właściwymi węzłami, - na parterze: wytworzenie holu wejściowego, utworzenie przestrzeni na działalność kawiarni wraz z zapleczem, - na pierwszym piętrze: stworzenie przestrzeni dla potrzeb Centrum Edukacyjno-Informacyjnego „Senior”, - na drugim piętrze: wydzielenie pokoi dla organizacji pozarządowych, - na trzecim piętrze: utworzenie części mieszkaniowej. W nowoczesnym budynku swoją siedzibę znalazły lokalne stowarzyszenia działające w różnych obszarach. To co wyróżnia obiekt to jego ostatnie piętro. Uruchomiono w nim siedem mieszkań chronionych/interwencyjnych dla kilkunastu osób. Co do zasady mają one służyć zarówno usamodzielniającym się wychowankom domów dziecka i rodzin zastępczych oraz rodzinom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Centrum Dialogu Obywatelskiego Prace związane z przebudową kamienicy przy ul. Damrota zakończono w 2019 roku. Zadanie objęło gruntowną przebudowę, wyposażenie oraz nadanie nowych funkcji budynkowi. Dzięki przeprowadzonym pracom utworzono przestrzeń dedykowaną mieszkańcom Opola, a także tym którym idea dialogu oraz partycypacji społecznej jest szczególnie bliska. W kamienicy swoją siedzibę ma Centrum Dialogu Obywatelskiego - dedykowana komórka Urzędu Miasta Opola do współpracy z organizacjami pozarządowymi, Radami Dzielnic, czy innymi instytucjami społecznymi. Kamienica stała się również swoistym domem dla organizacji pozarządowych działających w różnych obszarach. Organizacje otrzymały również możliwość korzystania z kilku nowoczesnych sal konferencyjnych, które przygotowano w kamienicy. Re-użytkownia Od listopada 2021 r. funkcjonuje w Opolu ReUżytkownia miejsce wymian rzeczy „ReUżytkownia”. Dawny lokal handlowy umiejscowiony w ścisłym centrum miasta przy ul. Książąt Opolskich został zrewitalizowany i nadano mu nowe funkcje społeczne. Jest to miejsce, które ma na celu wydłużyć życie przedmiotów, ograniczyć konsumpcjonizm oraz promować upcyklikę i umiejętność naprawiania rzeczy. Główne zasady działania ReUżytkowni to PRZYNIEŚ–WYMIENŃ–KORZYSTAJ. ReUżytkownia to również przestrzeń edukacyjna. Poza bieżącą działalnością „ReUżytkownia” jest również miejscem edukacji ekologicznej. Odbývają się w niej warsztaty z zakresu wykorzystania niepotrzebnych rzeczy i odpadów i nadawania im drugiego życia. ReUżytkownia wpisała się doskonale w klimat Śródmieścia i stała się też atrakcją turystyczną miasta Opola. ReButik W związku z dużym zainteresowaniem mieszkańców ofertą ReUżytkowni postanowiono, poszerzyć ofertę edukacyjną o miejsce promowania drugiego obiegu odzieży. Na ten cel został przeznaczony opuszczony lokal po byłej kawiarni, który sąsiaduje z ReUżytkownią.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	W 2024 r. został zlecony projekt przebudowy tego lokalu. Planuje się zakończenie inwestycji w pierwszej połowie 2025 r. Na obszarze Śródmieścia jedną z istotnych inwestycji była rewitalizacja przestrzeni przy Kamionce Piast. Przestrzeń tę udostępniono mieszkańcom w II połowie 2021 roku. W ramach przedsięwzięcia wykonano kompleksową rekultywację i remediację poprzemysłowego terenu kamionki oraz utworzono na jej obszarze nowe tereny zieleni (więcej w pkt. 3.3 monitoringu). Poza warstwą infrastrukturalną istotna była również organizacja licznych przedsięwzięć i wydarzeń plenerowych na omawianym obszarze (np. Jarmark Franciszkański, Święto Wojciechowe, Dni Opola, Jarmark Bożonarodzeniowy itp.). Tworzenie dobrze urządzonych i dostępnych przestrzeni publicznych, w tym ożywianie niezabudowanych przestrzeni publicznych - W 2019 r. zakończono prace związane z przebudową placu św. Sebastiana, budową Parku 800-lecia (teren parku został obsadzony drzewami i krzewami, a także trawami i bylinami ozdobnymi; oprócz trawników zostały wprowadzone rośliny łąkowe w postaci trawników łąkowych i łąk kwietnych) oraz utworzeniem Centrum Aktywizacji Społecznej oraz Centrum Dialogu Obywatelskiego w ramach rewitalizacji ul. Krakowskiej, - W 2021 r. zakończyła się budowa centrum sportowego w miejscu dawnego budynku Ciepłaka. Przedsięwzięcie obejmowało budowę trzykondygnacyjnego budynku wielofunkcyjnej hali. Wewnątrz obiektu zaprojektowano wielofunkcyjne boisko do gier zespołowych, lekkoatletyczną bieżnię treningową, pomieszczenia sal sportowych z zapleciami i ściankę wspinaczkową. Ponadto wybudowano zewnętrzne obiekty, w tym: boisko do piłki nożnej typu ORLIK z nawierzchnią z trawy syntetycznej, boisko multisportowe z funkcją sezonowego lodowiska, strefę street workout, tor pumptrack, plac zabaw dla dzieci oraz zaplecze kontenerowe dla boisk. - W 2023 r. oddano do użytku tężnię na Malince. Jest to największy tego typu obiekt na Opolszczyźnie. Zrealizowana inwestycja pozytywnie wpłynęła na poprawę jakości życia mieszkańców, którzy zyskali nowoczesną przestrzeń rekreacyjno-relaksacyjną na obszarze jednego z największych osiedli mieszkaniowych w Opolu. - W 2023 r. zakończono rewitalizację placu przydworcowego. W skład inwestycji weszła przebudowa oraz remont istniejącego układu drogowego, ciągów pieszych, małej architektury, terenów zieleni oraz przebudowa istniejących sieci. Placowi nadano imię „Kory” Olgi Sipowicz. - W 2024 r. oddano do użytkowania fontannę multimedialną na terenie Stawu Zamkowego oraz zagospodarowano teren po dawnym parkingu przy ul. Szpitalnej. Rewitalizacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych oraz tych, które utraciły dotychczasową funkcję W przypadku Opola dokumentem koordynującym procesy rewitalizacji do 2020 r. był lokalny program rewitalizacji przyjęty przez Radę Miasta w 2016 r. Program ten określał m.in. cele, wyznaczał obszar rewitalizacji oraz wskazywał planowane działania związane z odnową miasta. Program obowiązywał do listopada 2020 r. W Programie: 26 to projekty Miasta Opola, a 8 to projekty zgłoszone w trakcie procesu konsultacji społecznych i realizowane przez inne podmioty. Większość projektów Miasta zrealizowano lub zrealizowano częściowo. Program umożliwił również aplikowanie o dofinansowanie dla partnerów zewnętrznych ze środków unijnych. Wsparciem unijnym objęto utworzenie Centrum Aktywności i Rehabilitacji Dzieci z Trisomią 21 oraz rewitalizację budynku Uniwersytetu Opolskiego przy ul. Kominka. W lutym 2023 r. Rada Miasta Opola przyjęła Gminny Programu Rewitalizacji Opola. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmuje 19 pozycji. Dzielą się one na kompleksowe rewitalizacje, dotyczące poszczególnych części obszaru rewitalizacji (6 przedsięwzięć), punktowe, dotyczące konkretnych miejsc, obiektów (7 przedsięwzięć) i dotyczące całego obszaru rewitalizacji (6 przedsięwzięć). Przedsięwzięcia kompleksowej rewitalizacji dotyczą obszarów, na których zauważono nie tylko koncentrację problemów

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii																																				
	społecznych, ale również wiele innych, np. niedostosowanie zagospodarowania i rozwiązań urbanistycznych do współczesnych potrzeb. Realizację przedsięwzięć zaplanowano do 2036 r. Ochrona i zarządzanie dziedzictwem kulturowym Strategia zakłada, że działanie powinno mieć na celu zahamowanie procesu degradacji lokalnych zabytków i przywrócenie ich do dawnej świetności. Istotna jest również ich promocja. W końcu 2024 r. w gminnej ewidencji zabytków znajdowały się 3 154 obiekty. Na podstawie podjętych uchwał w sprawie udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, niestanowiących wyłącznej własności Gminy miasto sukcesywnie przyznawało dotacje na zadania w zakresie ochrony zabytków. Wybrane dane w obszarze ochrony zabytków <table> <tr> <th rowspan="2">Lp</th><th rowspan="2">Nazwa wskaźnika</th><th colspan="6">Lata</th></tr> <tr> <th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr> <tr> <td>1</td><td>Liczba obiektów w gminnej ewidencji zabytków</td><td>3 157</td><td>3 157</td><td>3 154</td><td>3154</td><td>3154</td><td>3154</td></tr> <tr> <td>2</td><td>Liczba przyznanych dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków wraz z łączną kwotą⁸</td><td>18 dotacji 1 179 000 zł (w tym 1 100 000 zł z budżetu Miasta)</td><td>12 dotacji 821 800,00 zł (w tym 791 800 zł z budżetu Miasta i 30 000 zł z JST woj. opolskiego)</td><td>13 dotacji 546 891,81 zł</td><td>10 dotacji 370 785,37 zł</td><td>10 dotacji 400 000,00 zł</td><td>8 dotacji 374 483,12 zł</td></tr> </table> Źródło: opracowanie własne. Miasto Opole realizowało również zadania w zakresie aplikowania o dofinansowanie ze środków z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W wyniku przeprowadzonych dwóch naborów udało się pozyskać dofinansowanie na: • dwa zadania własne, tj. na renowację Publicznej Szkoły Podstawowej nr 13 oraz sali gimnastycznej przy ul. Książąt Opolskich 21 oraz na realizację projektu „Ocalić od zapomnienia polskie ślady na cmentarzu przy ul. Wrocławskiej w Opolu oraz zabytki sztuki sakralnej Śląska Opolskiego”, • trzy zadania realizowane przez podmioty zewnętrzne, tj. na: konserwację i renowację elewacji korpusu południowego oraz kruchty wejściowej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu, częściowy remont elewacji zewnętrznych Komendy Miejskiej i Komendy Wojewódzkiej Policji przy ul. Powolnego / Korfanteo oraz na remont i przebudowę pokrycia dachu Klasztoru Franciszkanów wraz z kompleksowym remontem istniejącej więźby dachowej. W 2024 r. zakończyła się renowacja PSP nr 13. W marcu 2025 r. zakończyła się renowacja elewacji korpusu południowego oraz kruchty wejściowej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu. W maju 2025 r. ukończono remont i przebudowę pokrycia dachu Klasztoru Franciszkanów. W ramach zadania pn. „Ocalić od zapomnienia polskie ślady na cmentarzu przy ul. Wrocławskiej w Opolu oraz zabytki sztuki sakralnej Śląska Opolskiego”, w 2024 r. wykonano program funkcjonalno-użytkowy, który obejmował przeprowadzenie wizji lokalnej w terenie, wykonanie inwentaryzacji branżowych, uzyskanie wszelkich potrzebnych uzgodnień, zezwoleń i decyzji oraz obliczenie planowanych kosztów prac projektowych i robót budowlanych. W ramach tego zadania wykonano również programy konserwatorskie oraz kosztorysy inwestorskie prac konserwatorskich dla krzyża cmentarnego, pomnika Powstańców							Lp	Nazwa wskaźnika	Lata						2019	2020	2021	2022	2023	2024	1	Liczba obiektów w gminnej ewidencji zabytków	3 157	3 157	3 154	3154	3154	3154	2	Liczba przyznanych dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków wraz z łączną kwotą ⁸	18 dotacji 1 179 000 zł (w tym 1 100 000 zł z budżetu Miasta)	12 dotacji 821 800,00 zł (w tym 791 800 zł z budżetu Miasta i 30 000 zł z JST woj. opolskiego)	13 dotacji 546 891,81 zł	10 dotacji 370 785,37 zł	10 dotacji 400 000,00 zł	8 dotacji 374 483,12 zł
Lp	Nazwa wskaźnika	Lata																																			
		2019	2020	2021	2022	2023	2024																														
1	Liczba obiektów w gminnej ewidencji zabytków	3 157	3 157	3 154	3154	3154	3154																														
2	Liczba przyznanych dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków wraz z łączną kwotą ⁸	18 dotacji 1 179 000 zł (w tym 1 100 000 zł z budżetu Miasta)	12 dotacji 821 800,00 zł (w tym 791 800 zł z budżetu Miasta i 30 000 zł z JST woj. opolskiego)	13 dotacji 546 891,81 zł	10 dotacji 370 785,37 zł	10 dotacji 400 000,00 zł	8 dotacji 374 483,12 zł																														

⁸ Bez dotacji w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	Śląskich oraz 6 nagrobków, znajdujących się na terenie cmentarza przy ul. Wrocławskiej w Opolu, wraz z uzyskaniem pozwoleń Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac konserwatorskich. Ponadto, w ramach procedury przetargowej wyłoniono Wykonawcę zadania, który rozpoczął pracę nad dokumentacją projektową zadania. W 2024 r. w ramach zadania pn. „Prace konserwatorskie nagrobka Josepha Jackischa z cmentarza przy ul. Wrocławskiej w Opolu” wykonano prace konserwatorskie w zakresie technicznym i estetycznym przy Nagrobku Josepha Jackischa, zlokalizowanego na terenie cmentarza komunalnego przy ul. Wrocławskiej w Opolu i objętego formą ochrony poprzez wpis do rejestru zabytków ruchomych województwa opolskiego. Poprawa warunków uprawiania sportu i rekreacji W okresie wdrażania strategii znacznie udało się poprawić stan miejskiej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Pod względem oddanych inwestycji sportowych, najważniejsze było: wybudowanie Stadionu Opolskiego (2024) oraz kompleksu sportowego w miejscu dawnego Cieplaka (2021). W obszarze rekreacji istotne było m.in. oddanie do użytku Parku 800-lecia oraz rewitalizacja terenów przy Kamionce Piast wraz z boiskiem do piłki nożnej oraz stanicą dla pletwonurków. Podstawą w piramidzie szkolenia jest sport dzieci i młodzieży. Również w tym obszarze poczyniono istotne inwestycje. Przykładowo: w 2022 r. najważniejszą ukończoną inwestycją była budowa hali sportowej przy PSP nr 11 na Osiedlu Chabry. W 2023 roku pod względem oddanych inwestycji sportowych, najważniejsze były boiska szkolne przy PSP nr 21 w Śródmieściu i Zespole Szkolno-Przedszkolnym w dzielnicy Wójtowa Wieś. W 2024 r. rozpoczęła się budowa czterech przyszłolnych hal sportowych w ramach rządowego programu „Olimpia”. W 2025 r. rozpocznie się budowa dwóch kolejnych, na którą pozyskano zewnętrzne dofinansowanie.
3.1. Miasto zaangażowane społecznie	Wspieranie i promocja działań Rad Dzielnic Rok 2019 był przełomowym momentem w funkcjonowaniu jednostek pomocniczych Miasta Opola. W wyniku reorganizacji struktury dzielnic, ich liczba została zmniejszona z 29 do 13. Zmiany te weszły w życie pod koniec lipca 2019 r. Równocześnie po raz pierwszy w historii miasta przeprowadzono wybory do rad dzielnic w formie elektronicznej, za pośrednictwem dedykowanej platformy internetowej. Redukcja liczby dzielnic i ich łączenie stworzyły nową, szerszą płaszczyznę współpracy na rzecz społeczności lokalnych. Połączone dzielnice stały się istotniejszym partnerem dla samorządu w procesie podejmowania decyzji dotyczących zarówno spraw dzielnicowych, jak i strategicznych kwestii całego miasta. Gospodarka finansowa dzielnic prowadzona jest w ramach budżetu Miasta Opola poprzez wydzielenie dwóch kategorii wydatków: środków na zadania inwestycyjno-remontowe (tzw. budżet inwestycyjny) oraz środków na wydatki bieżące. Roczna wartość budżetu bieżącego dla wszystkich trzynastu dzielnic wynosi ok. 860 tys. zł, natomiast budżet inwestycyjno-remontowy opiewa na kwotę ok. 3 mln zł. Rady Dzielnic realizują swoje statutowe cele poprzez działania mające na celu pełne i aktywne uczestnictwo mieszkańców w życiu społeczności lokalnej. Formy aktywizacji przyjmują różnorodne postaci – od wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych, przez działania sportowe, aż po spotkania konsultacyjne z mieszkańcami. Każdego roku rady przygotowują wnioski dotyczące projektów inwestycyjnych lub remontowych, uchwalają plan finansowy i program działania w oparciu o środki przyznane w budżecie miasta. Wśród priorytetowych działań realizowanych przez Rady Dzielnic znajdują się m.in. remonty dróg i chodników, projektowanie i budowa ścieżek rowerowych oraz zagospodarowywanie terenów pod funkcje sportowo-rekreacyjne. Celem tych inwestycji jest przede wszystkim poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	W celu zwiększenia efektywności podejmowanych działań, rady dzielnic aktywnie współpracują z lokalnymi instytucjami i organizacjami, takimi jak: szkoły, przedszkola, Miejska Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe (w tym OSP, Caritas), parafie, domy kultury oraz stowarzyszenia. W ostatnich latach zauważalny jest systematyczny wzrost świadomości mieszkańców na temat kompetencji i znaczenia Rad Dzielnic. Mieszkańcy coraz częściej uczestniczą w ich posiedzeniach, składają wnioski i pisma oraz zgłaszają potrzeby i problemy lokalne, oczekując skutecznej interwencji. Jednostki pomocnicze stały się tym samym naturalnym partnerem miasta w procesach planowania i realizacji inwestycji miejskich, odpowiadając na realne potrzeby lokalnych społeczności. Kadencje wszystkich trzynastu Rad Dzielnic, wybranych w 2019 roku, zakończyły się w październiku 2024 roku. W grudniu 2024 roku ogłoszono kolejne wybory do Rad Dzielnic, a samo głosowanie przeprowadzono w lutym 2025 roku. Z satysfakcją należy podkreślić, że w każdej z trzynastu dzielnic zgłosiła się wystarczająca liczba kandydatów, co umożliwiło powołanie wszystkich Rad Dzielnic. To sytuacja bezprecedensowa w historii miasta, stanowiąca dowód na rosnące zaangażowanie społeczne oraz wzrost świadomości mieszkańców dotyczącej roli i znaczenia jednostek pomocniczych w rozwoju Opola. Rozwój budżetowych i pozabudżetowych form angażowania mieszkańców w życie miasta W okresie obowiązywania Strategii budżetowe i pozabudżetowe formy angażowania mieszkańców, takie jak Budżet Obywatelski i Inicjatywa Lokalna, odgrywały kluczową rolę w zwiększaniu partycypacji społecznej. Budżet Obywatelski Opola w analizowanym okresie sukcesywnie zwiększał swoje finansowanie, co świadczy o rosnącym zaangażowaniu i potrzebach mieszkańców: 2019 r. – 5,2 mln zł na realizację 19 projektów (17 dzielnicowych i 2 ogólnomiejskie), 2020 r. – 5,95 mln zł na realizację 19 projektów (15 dzielnicowych i 4 ogólnomiejskie), 2021 r. – 6,4 mln zł na realizację 19 projektów (17 dzielnicowych i 2 ogólnomiejskie), 2022 r. – 6,7 mln zł na realizację 19 projektów (14 dzielnicowych i 5 ogólnomiejskich), 2023 r. – 6,8 mln zł na realizację 18 projektów (15 dzielnicowych i 3 ogólnomiejskie). 2024 r. – 7,3 mln zł na realizację 15 projektów (13 dzielnicowych i 2 ogólnomiejskie). Zgłoszono łącznie ponad 0,6 tys. projektów w sześciu ostatnich edycjach, z czego ponad sto wybrano do realizacji. Zastosowano podział na projekty dzielnicowe i ogólnomiejskie, co pozwoliło na rozwój współpracy międzydzielnicowej oraz optymalne rozłożenie inwestycji na terenie Opola. Inicjatywa Lokalna pełniła rolę uzupełniającą względem Budżetu Obywatelskiego, koncentrując się na mniejszych, mniej kosztownych projektach. Finansowanie i liczba realizowanych zadań prezentują się następująco: 2019 r. – 25 wniosków, zrealizowano 10 zadań, 2020 r. – 69 200 zł; 11 wniosków, zrealizowano 7 zadań, 2021 r. – 91 540 zł; 28 wniosków, zrealizowano 11 zadań, 2022 r. – 87 816 zł; 15 wniosków, zrealizowano 10 zadań, 2023 r. – 95 000 zł; 20 wniosków, zrealizowano 10 zadań. 2024 r. – 99 900 zł; 30 wniosków, zrealizowano 10 zadań. Łącznie w ramach Inicjatywy Lokalnej w latach 2019-2024 złożono 129 wniosków, z których 58 zadań skierowano do realizacji. Realizacja Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej w Opolu w latach 2019-2024 przyczyniła się do większego zaangażowania mieszkańców w życie miasta, tworzenia partnerstw lokalnych oraz równomiernego rozwoju wszystkich dzielnic. Rozwój przestrzeni dla działalności, współpracy i rozwoju organizacji pozarządowych Strategia zakładała stworzenie nowej przestrzeni dla organizacji pozarządowych w wymagającym ówczesnie remontu budynku przy ul. Damrota. Zadanie zostało zrealizowane. W odrestaurowanej kamienicy swoją siedzibę ma Centrum Dialogu Obywatelskiego - dedykowana komórka Urzędu Miasta Opola do współpracy z organizacjami pozarządowymi, Radami Dzielnic, czy innymi instytucjami społecznymi. Kamienica stała się również swoistym domem dla organizacji pozarządowych działających w różnych obszarach. Organizacje

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	otrzymały również możliwość korzystania z kilku nowoczesnych sal konferencyjnych. Ponadto, w 2024 roku przekazano w formie użyczenia 11 lokali użytkowych przy ul. Damrota 4, wspierając tym samym działalność organizacji pozarządowych i ich wkład w rozwój społeczności lokalnej. Wzmacnianie organizacji pozarządowych jako realizatorów zadań publicznych W okresie obowiązywania Strategii współpraca z sektorem pozarządowym odgrywała kluczową rolę w realizacji zadań publicznych oraz wzmacnianiu organizacji pozarządowych, jako istotnych partnerów w rozwoju lokalnym. Miasto realizowało współpracę z organizacjami pozarządowymi w formie finansowej i pozafinansowej, głównie w ramach Programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami. Na realizację zadań publicznych w ramach Programu w latach 2019-2024 z budżetu miasta przeznaczyło łącznie ponad 121 mln zł, z czego większość stanowiły dotacje na realizację zadań publicznych, a mniejszą część wypłata stypendiów i nagród. Szczególny nacisk położono na obszary takie jak pomoc społeczna, sport oraz wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej. Dzięki zaangażowaniu sektora pozarządowego Opole umacnia swoją pozycję, jako miasto aktywne i przyjazne mieszkańcom. Kluczowe dane z poszczególnych lat: ▪ 2019 r. - wsparcie finansowe: 19,1 mln zł (w tym 17,7 mln zł dotacji); zrealizowano 317 zadań publicznych, ogłoszono 38 konkursów - podpisano 312 umów (125 powierzenie, 187 wsparcie). ▪ 2020 r. - wsparcie finansowe: 16,1 mln zł (w tym 14,9 mln zł dotacji), zrealizowano 181 zadań publicznych, ogłoszono 20 konkursów - podpisano 151 umów (65 powierzenie, 86 wsparcie). ▪ 2021 r. - wsparcie finansowe: 20 mln zł (w tym 18,8 mln zł dotacji), zrealizowano 270 zadań publicznych, ogłoszono 42 konkursy - podpisano 269 umów (163 powierzenie, 106 wsparcie). ▪ 2022 r. - wsparcie finansowe: 21 mln zł (w tym 20 mln zł dotacji), zrealizowano 301 zadań publicznych, ogłoszono 41 konkursów - podpisano 281 umów (155 powierzenie, 126 wsparcie). ▪ 2023 r. - wsparcie finansowe: 21,9 mln zł (w tym 21,1 mln zł dotacji), zrealizowano 283 zadania publiczne, ogłoszono 40 konkursów - podpisano 281 umów (158 powierzenie, 123 wsparcie). ▪ 2024 - wsparcie finansowe: 23,3 mln zł (w tym 22,3 mln zł dotacji), zrealizowano 321 zadań publicznych, ogłoszono 39 konkursów - podpisano 297 umów (169 powierzenie, 128 wsparcie). Współpraca pozafinansowa odbywała się m.in. poprzez: wsparcie doradcze i konsultacyjne Opolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych, tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym (m.in. Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Społeczna Rada Konsultacji, Kapituła Konkursu przyznająca nagrodę im. Jana Calki, Zespół do spraw Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej, Zespoły robocze ds. Programu współpracy miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami, Rada Sportu, Rada Seniorów, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Opolu, Rada Programowa Izby Pamięci Solidarności, Kapituła Konkursu przyznająca nagrodę im. Danuty Sokołowskiej, Rada Kobiet), udostępnianie w miarę możliwości organizacyjnych, pomieszczeń oraz znajdującego się w nich wyposażenia i urządzeń na działania podejmowane przez organizacje pozarządowe, organizacja szkoleń, konferencji, współorganizowanie przedsięwzięć na rzecz mieszkańców Opola, objęcie patronatem honorowym Prezydenta inicjatyw podejmowanych przez organizacje, nagradzanie i wyróżnianie społeczników aktywnie zaangażowanych w sprawy miasta i jego rozwoju w kategoriach: „Lider Społeczny Roku” oraz „Pożytek Roku”, a także nagradzanie wolontariuszy i organizacja Gali Wolontariatu. Rozwój wolontariatu Od lat w Opolu z powodzeniem rozwija się wielopłaszczyznowy i systemowy wolontariat. W ramach dotacji Urzędu Miasta Opola działa Iskra – Opolskie Centrum Wolontariatu. Jest to

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	platforma do spotkań i wspólnych działań dla organizacji pozarządowych, wolontariuszy, ale i tych, którzy chcą się zaangażować, ale jeszcze nie wiedzą, jak. Centrum zaprasza również organizacje, które mogą zaoferować ciekawe działania dla opolskich wolontariuszy. Oferuje wsparcie merytoryczne, szkolenia, kursy i doradztwo. Od 2019 roku również siłami opolskiego trzeciego sektora Opolskie Centrum Wolontariatu - Iskra koordynuje organizację Festiwalu Działań Społecznych i Wolontariatu IMPULS. Ten dziesięciodniowy festiwal organizowany jest własnymi siłami organizacji pozarządowych, podczas którego można zdobyć cenną wiedzę i umiejętności, spotkać ludzi podobnych sobie, doświadczyć czegoś nowego, być częścią ciekawych akcji lub zabrać głos w ważnych dla nas – Opolan, sprawach. To świetna okazja, aby poznać opolskie organizacje i to jak działają. W tym czasie więcej, niż na co dzień, mówimy o tym, jak ważne jest kształtowanie swojego najbliższego otoczenia. Mówimy o tym, jak wiele można czerpać dla siebie i dawać komuś w ramach wolontariatu. Każdego roku program festiwalu jest nieco inny. Celem tych festiwali jest zachęcenie nowych osób do angażowania się w wolontariat, a z drugiej strony wspieranie koordynatorów oraz aktywnych wolontariuszy w bieżącym działaniu. Co roku w programie zaplanowano wiele szkoleń, warsztatów oraz spotkań, które przybliżają temat skutecznej pomocy wolontariackiej w praktyce. Ciekawym narzędziem w promowaniu wolontariatu jest system Otwartych Wolontariatów – podczas których uczestnicy mogą spróbować swoich sił w działaniach w wybranych organizacjach w trakcie trwania festiwalu. W 2024 roku nacisk został postawiony na szkolenia i warsztaty. Były one skierowane głównie do osób zaangażowanych w działalność społeczną, takich, które dopiero myślą o podjęciu aktywności, dla dorosłych i dzieci, a nawet całych rodzin i grup koleżeńskich. Kolejnym elementem rozwijania wolontariatu w Opolu są szkolenia. Przed przygotowaniem harmonogramu szkoleń organizacja prowadząca Centrum przeprowadziła ankietę badającą potrzeby szkoleniowe w Opolu. Tematy szkoleń: zagadnienia formalne związane z porozumieniami, ubezpieczeniem i świadczeniami wobec wolontariuszy, metody podtrzymywania motywacji i dobrostanu wśród wolontariuszy, mało znane formy świadczenia wolontariatu jak: e-wolontariat, wolontariat pracowniczy i kompetencyjny. Uczestnicy po przejściu pełnego cyklu szkoleń otrzymują certyfikaty. Szkolenia stanowiły także okazję do dogłębniejszego poznania potrzeb środowiska zaangażowanego w wolontariat w Opolu. W ramach działań o charakterze szkoleniowym w 2024 roku kontynuowany był cykl warsztatów dla młodzieży szkolnej, które realizowane były w porozumieniu z poszczególnymi placówkami i które były bardzo cenione przez szkoły. Ważnym elementem rozwijania wolontariatu w Opolu jest jego promocja, dostarczanie informacji i wspieranie działań wolontariackich w mieście różnymi kanałami komunikacyjnymi. W ramach działań Centrum prowadzona jest strona www.iskra.opole.pl, która stanowi stronę zbierającą całą ofertę partnerstwa Iskra - Opolski Wolontariat, organizacji i instytucji działających na rzecz wolontariatu w Opolu i świadczących oferty na rzecz jego wzmacniania. Oprócz tego prowadzone są także profile w mediach społecznościowych. Centrum organizuje również coroczny konkurs na koordynatora wolontariatu szkolnego – koordynator z iskrą. Nagroda dla koordynatorów jest wyjątkową okazją, by docenić tych, którzy na co dzień pracują na rzecz innych, wspierając rozwój uczniów i wzmacniając społeczność szkolną. To nagroda dla ludzi, którzy z pasją i zaangażowaniem wspierają działania wolontariackie w szkole, inspirując młodzież do niesienia pomocy i kształtując w niej postawy obywatelskie. Kolejnym niezwykle istotnym elementem budowania i rozwijania wolontariatu w Opolu jest Konkurs i Gala wolontariatu. Co roku 5 grudnia przypada Międzynarodowy Dzień Wolontariusza ustanowiony przez ONZ w 1985 roku. Z tej okazji od kilku lat w Opolu organizowany jest konkurs i uroczysta Gala Wolontariatu, podczas której wręczone są nagrody i wyróżnienia dla wolontariuszy. W 2024 roku już po raz czwarty przyznano nagrodę „Wolontariusz Roku” w konkursie im. Danuty Sokołowskiej. Patronka konkursu zaangażowaniem i długoletnią pracą charytatywną wpisała się bardzo wyraziście w działalność społeczną Miasta Opola. Konkurs z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością. W 2024 roku została również po raz pierwszy przyznana „Nagroda Publiczności – Wolontariusz Roku 2024” – Publicznością byli mieszkańcy

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	Opola, którzy na specjalnej platformie internetowej głosowali na wolontariuszy zgłoszonych do konkursu.
3.2. Miasto odpowiedzialne społecznie	Promocja wartości rodziny W okresie wdrażania strategii obowiązywał przyjęty przez Radę Miasta Opola program „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029. Program stanowi kontynuację programu na lata 2014-2018, który osiągnął wyznaczone w nim cele oraz został pozytywnie oceniony przez mieszkańców. Celem głównym Programu jest promowanie wartości rodzinnych w społeczności lokalnej oraz kształtowanie wśród mieszkańców Miasta Opola właściwych postaw i zachowań sprzyjających szeroko rozumianej integracji z osobami niepełnosprawnymi. W ramach programu wdrażano m.in. karty: „Opolska Rodzina” i „Opolski Senior”. Tylko w 2024 r. wydano prawie 1,7 tys. kart „Opolski Senior” oraz 2,7 tys. kart „Opolska Rodzina”. Do współpracy pozyskano partnerów, tj. przedsiębiorców, instytucje, organizacje oferujące ulgi i zniżki dla posiadaczy Kart (na koniec 2024 r. liczba partnerów wynosiła 128). Działania na rzecz pozostania w środowisku lokalnym osób niesamodzielnych Miasto prowadziło szeroką politykę w zakresie działań we wskazanym obszarze. Katalog zrealizowanych działań obejmował m.in.: • Realizację usług opiekuńczych (pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, m.in. czynności związane z dostarczaniem produktów żywnościowych, przygotowaniem lub dostarczaniem posiłków, pomoc w spożywaniu posiłków/karmienie, czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego, dokonywanie niezbędnych zakupów oraz regulowanie opłat domowych, czynności dot. zagospodarowania w aktywny sposób czasu wolnego itp.). • Teleopiekę, tj. system oparty na urządzeniach telefonicznych pozwalających za pomocą odpowiedniego przycisku, w ciągu kilku sekund połączyć się z całodobowym centrum operacyjnym/alarmowym. • Korpus Wsparcia Seniorów dla osób, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program obejmował swoim zakresem dwa moduły: I moduł - wsparcie społeczne i wsparcie w czynnościach dnia codziennego, II moduł - poprawa, bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. W ramach programu został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” w funkcje m.in. monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja). • Działalność Domów Dziennego Pobytu („Złota Jesień”, „Malinka” oraz filii „Nad Odrą” i „Magda-Maria”), w tym m.in. promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, podejmowanie różnych działań mających na celu promowanie osiągnięć tych osób, organizacja imprez okolicznościowych, wycieczek, biesiad, • Działalność Centrum Informacyjno-Edukacyjnego „Senior w Opolu” (np. spotkania, warsztaty, koncerty, projekty filmowe). • Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy (np. treningi funkcjonowania w życiu codziennym, nauki higieny i zachowań prozdrowotnych, treningi umiejętności praktycznych w zakresie: nauki czynności porządkowych i prac domowych z wykorzystaniem pracowni – pokoju treningowego, zajęć kulinarnych). • Od 2021 r. Gmina Opole corocznie zawiera umowy z Wojewodą Opolskim w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa”. Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. W 2024 r. z opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego skorzystały 42 osoby z niepełnosprawnościami (10 080 godzin), w formie pobytu całodobowego 19 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (266 dni). Rozwój usług umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym prowadzenie samodzielnego życia Działania Miasta w tym obszarze objęły m.in.: • Świadczenie usług transportu specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych - mieszkańców Opola mających trudności w poruszaniu się. Usługa transportowa była świadczona pojazdami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Osoby niepełnosprawne dowożone były m.in. do pracy, na uczelnię, rehabilitację, sklepów, restauracji, kina itp. W 2024 roku do skorzystania z usługi transportu specjalistycznego uprawnionych było 456 mieszkańców miasta Opola, dla których wykonano 26 842 kursy. • Realizację zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Program ma na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Celem rozpowszechniania usług asystenta jest zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Od 2021 r. Gmina Opole corocznie realizuje projekty w ramach programu. W 2024 r. z Programu skorzystało 150 osób z niepełnosprawnością, na rzecz których świadczone 33 270 godzin usług asystencji osobistej. Dostępność to brak barier, czyli przeszkód architektonicznych, cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych, które uniemożliwiają lub utrudniają osobom ze szczególnymi potrzebami udział w różnych sferach życia na równi z innymi osobami. Dostępność to umożliwienie każdej osobie dostępu do każdej sfery działalności instytucji i w każdym czasie. Dostępność to klucz do tworzenia miasta, w którym każdy ma równe szanse. Dla osób m.in. z niepełnosprawnościami bariery architektoniczne, brak dostosowanych usług publicznych czy niedostępny transport mogą oznaczać wykluczenie z życia społecznego czy zawodowego. W 2024 r. zostały zrealizowane następujące zadania w zakresie tworzenia i wdrażania działań na rzecz pełnego uczestnictwa osób ze szczególnymi potrzebami w przestrzeni Miasta: • Utworzenie Biura ds. dostępności. Głównym zadaniem Biura jest zwiększanie dostępności Miasta Opola dla wszystkich, także osób z dodatkowymi potrzebami np. z różnymi niepełnosprawnościami. Celem działalności Biura jest tworzenie i wdrażanie działań na rzecz pełnego uczestnictwa osób ze szczególnymi potrzebami w przestrzeni Miasta. Działania dzielone są na te kierowane bezpośrednio do osób ze szczególnymi potrzebami i ich otoczenia oraz mające na celu tworzenie przyjaznej infrastruktury, aby osoby te mogły swobodnie i niezależnie funkcjonować w środowisku społecznym. • Powołanie zespołu ds. dostępności. • Przyjęcie „Planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na 2024 r.” • Wprowadzenie wytycznych - Pies asystujący w budynkach Urzędu Miasta Opola i miejskich jednostkach organizacyjnych. • Urząd Miasta Opola zajął II miejsce w konkursie Idol organizowanym przez Fundację Szansa – Jesteśmy Razem. Do konkursu zgłaszane są osoby, firmy i instytucje, które swoją działalnością wybitnie przyczyniają się do poprawy jakości życia osób niewidomych i

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	słabowidzących. Opole doceniono w kategorii "Produkt roku" za opracowanie wytycznych pn. Pies asystujący w budynkach Urzędu Miasta Opola i miejskich jednostkach organizacyjnych oraz za przeprowadzenie zajęć edukacyjnych promujących to działanie. Ponadto Urząd Miasta z Opola został uhonorowany II miejscem również w kategorii "Firma roku" za realizację działań na rzecz szeroko rozumianej Dostępności + . • Wprowadzenie wytycznych do ewakuacji z zagrożonych obiektów. Ponadto zakupiono 43 szt. krzesełek transportowo – płachtowych do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami. • Urząd Miasta Opola zapewniał bezpłatną usługę tłumacza języka migowego przy załatwianiu spraw urzędowych. Usługa umożliwiała połączenia wideo z tłumaczem języka migowego za pośrednictwem urządzenia z kamerą. Ponadto był dedykowany videophone zainstalowany w Biurze Obsługi Klienta w budynku UM Opola – Ratusz. • Realizując zapisy ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się Urząd Miasta Opola, bezpłatnie zapewniał wszystkim osobom uprawnionym przy załatwianiu spraw urzędowych, świadczenie usługi tłumacza języka migowego w zakresie polskiego języka migowego PJM oraz systemu językowo – migowego SJM. Na podstawie zawartej umowy pomiędzy Miastem Opole a Polskim Związkiem Głuchych Oddziałem Opolskim. • Zostało zakupionych 7 szt. pętli indukcyjnych do budynków, w których Urząd Miasta Opola prowadzi swoją działalność. • Dostosowano budynek Centrum Dialogu Obywatelskiego poprzez: wykonanie tyflomap, wykonanie fakturowych oznaczeń nawierzchni, zamontowanie znaczników dedykowanych osobom niewidomym lub słabowidzącym, wykonanie tablic kierunkowych. • Dostosowano budynek Urzędu Miasta Opola przy Placu Wolności 7-8 poprzez zakup i montaż kontrastowych pasów oznaczających krawędzie stopni rozpoczynających i kończących bieg schodowy. Zaprojektowano i wykonano zestaw planów tyflograficznych dla osób niewidzących i słabowidzących. Oklejono drzwi oraz wind żółtymi pasami ułatwiającymi poruszanie się osób ze szczególnymi potrzebami. • W ramach działań edukacyjno – informacyjnych zostały podjęte następujące działania: ➤ Biuro ds. Dostępności było współorganizatorem ogólnopolskiego święta dostępnej kultury pn. Festiwal Kultury bez Barrier. Impreza, której pomysłodawcą jest Fundacja Kultury bez Barrier z Warszawy, odbyła się już po raz dwunasty. Ubiegłoroczna edycja wydarzenia obejmowała zasięgiem, aż dwadzieścia pięć miast w Polsce, a na mapie festiwalu znalazło się także Miasto Opole. Biuro ds. Dostępności Urzędu Miasta Opola, w dniu 19.10.2024 r., zaprosiło mieszkańców do siedziby opolskiego Ratusza na wydarzenie kulturalne, integrujące społeczność lokalną. ➤ Realizacja projektu/warsztatów „Dostępne Opole – Zobacz! Dotknij! Poczuj! – witajcie w naszym Świecie”. Warsztaty w Niewidzialnej Przestrzeni m.in. dla uczniów ze szkół z terenu Miasta Opola. Niewidzialna Przestrzeń to miejsce gdzie każdy może poczuć się jak osoba niewidoma, doświadczyć ciemności. Celem warsztatów było podjęcie działań informacyjnych na temat konieczności i form wsparcia osób z dysfunkcją wzroku. Celem projektu było przeprowadzenie innowacyjnych warsztatów - symulacje niepełnosprawności m.in. dla grup dzieci dostosowane do wieku odbiorców, budujące empatię i zrozumienie wobec osób z niepełnosprawnościami wzroku. W trakcie symulacji uczestnicy mogli zobaczyć jak wygląda świat osób z niepełnosprawnościami wzroku z wykorzystaniem m.in: symulatorów wad wzroku (wąskie pole widzenia, niedowidzenie połowiczne, odklejona siatkówka, retinopatia, widzenie tunelowe itp.). ➤ Konferencja "Przystanek Różnorodność" na Uniwersytecie WSB Merito, konferencja Kierunek: Dostępne Opole, konferencja Dostępność architektoniczna w przestrzeni

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	miejskiej, współorganizacja przez Biuro ds. Dostępności Konferencji REHA FOR THE BLIND 2024 w Opolu oraz spotkanie z samorzecznikami - Kierunek Dostępne Opole. • Miasto Opole podpisało w 2024 r. następujące porozumienia o współpracy przy wdrażaniu w Urzędzie Miasta Opola oraz nadzorowanych Miejskich Jednostkach Organizacyjnych zapisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z: Fundacją Aktywizacja, Fundacją Szansa - Jesteśmy Razem, Polskim Związkiem Niewidomych – Okręgiem Opolskim, Miejską Biblioteką Publiczną w Opolu, Narodowym Centrum Polskiej Piosenki w Opolu, Opolskim Teatrem Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki w Opolu, Galerią Sztuki Współczesnej w Opolu, Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu. • Prowadzono szkolenia w obszarze Dostępność + • Działalność Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych jest organem opiniodawczo-doradczym, utworzonym przy Prezydencie Miasta Opola. Podstawą prawną działania Rady jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. Szczegółowe informacje o podjętych działaniach w obszarze Dostępność + znajdują się w zakładce na stronie Internetowej Miasta Opola: Dostępność. Aktywizacja zawodowa osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy na bieżąco analizował i analizuje strukturę bezrobocia uwzględniając potrzeby bezrobotnego. Osoby te wymagają wsparcia i pomocy od swojego doradcy klienta i/lub doradcy zawodowego, ale przede wszystkim w formie skierowania do różnych form aktywizacji lub udzielenia wsparcia finansowego mającego na celu jedno tj. podjęcie zatrudnienia lub działalności gospodarczej i wejścia na stałe na rynek pracy. Działania te były realizowane przez cały okres wdrażania strategii. Tylko w 2024 r. w ramach programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaktywizowano 647 osób z miasta Opola, w tym: 23 z niepełnosprawnością, 124 do 25 roku życia, 132 osoby długotrwale bezrobotne, 91 powyżej 50 roku życia. Rewitalizacja społeczna środowisk dysfunkcyjnych Realizacja zadania obejmuje m.in. trzy edycje projektu „Trudny start – lepsza przyszłość”. W ramach tego przedsięwzięcia prowadzono/będą prowadzone m.in. konsultacje i porady w zakresie pomocy prawnej dla kobiet, które doświadczyły przemocy w rodzinie i potrzebują wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy, a także indywidualne wsparcie psychologiczno- terapeutyczne i zajęcia terapeutyczne dla kobiet doświadczających przemocy. W 2019 r. oddano do użytku „Centrum Re-Start”. Inwestycja zakładała gruntowny remont lokalu celem utworzenia w nim miejsc reintegracji społeczno-zawodowej. Wsparcie w ramach centrum uzyskiwały osoby bezrobotne, które objęte są m.in. programem stażowym, poradnictwem psychospołecznym, zawodowym, prawnym. Pod okiem instruktorów zawodu przyuczały się do wykonywania określonych prac, a pracownicy socjalni wzmacniali ich aktywność i samodzielność życiową. Uczestnicy projektu przyuczali się do wykonywania drobnych napraw stolarskich i tapicerskich, przeróbek krawieckich na rzecz mieszkańców Opola zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rozwój pieczy zastępczej Rozwiązania systemowe wynikające z obowiązującej od 1 stycznia 2012 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kładą nacisk na działania zmierzające do utrzymania dziecka w rodzinie. Zadanie to ustawodawca nałożył na gminy jednocześnie zobowiązując je do opracowania i realizacji 3 – letnich gminnych programów wspierania

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	rodziny⁹. W okresie wdrażania strategii obowiązywały przyjęte przez Radę Miasta Opola dwa Programy Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej: na lata 2019-2021 oraz na lata 2022-2024. Realizacja programów obejmowała: promowanie wartości rodziny oraz zapewnienie dzieciom i rodzinom w Opolu warunków dobrego funkcjonowania i rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych poprzez doskonalenie systemu wsparcia rodziny i osiągnięcie standardów systemu pieczy zastępczej. W grudniu 2024 r. Rada Miasta Opola uchwaliła program na lata 2025-2027. Program ten wyznacza następujące cele: wzmocnienie zasobów materialnych i pozamaterialnych rodzin w pełnieniu funkcji, opiekuńczo-wychowawczych, poprawę sytuacji osób funkcjonujących w rodzinach zastępczych oraz zwiększenie zasobów instytucjonalne i pozainstytucjonalnej pieczy zastępczej¹⁰. Rozwój usług specjalistycznych dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami 1. Od 2000 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu (MOPR) organizuje na terenie szkół podstawowych i ponadpodstawowych zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży (w tym dla dzieci z niepełnosprawnością) pn. "Niebieska Godzina", 2. Od 2024 r. MOPR realizuje Program Opieka Wytchnieniowa – wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi ze znacznym stopniem niepełnosprawności. 3. Od 2024 r. MOPR prowadzi Grupę wsparcia dla dzieci „Jak sobie radzić z emocjami". Program obejmował dzieci z niepełnosprawnością. 4. Obecnie MOPR realizuje program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, którego celem jest rozpowszechnienie usług asystencji osobistej i zwiększenie szans osób z niepełnosprawnościami na prowadzenie bardziej niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. 5. W latach 2023-2024 we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi MOPR realizował projekty socjalne mające na celu integrację różnych środowisk tj. seniorów i dzieci, w tym osób z niepełnosprawnością i obywateli Ukrainy. Projekt nosi nazwę „Jesteśmy razem”. 6. W ramach projektu pn. "Integrujemy i edukujemy" MOPR zorganizował w 2024 r. wyjazd integracyjny dla Rodzin Zastępczych do Bąkowa. W projekcie brały udział rodziny wychowujące dzieci z niepełnosprawnością. 7. W grudniu 2023 i 2024 r. MOPR wspólnie ze Stowarzyszeniem Integracji na Rzecz Środowiska Lokalnego „Chciej chcieć” zorganizował wyjazd integracyjno-edukacyjny do wioski Św. Mikołaja dla dzieci (w tym z niepełnosprawnością) ze świetlicy „Słoneczna”. 8. W ramach projektu „Trudny start, lepsza przyszłość 2” - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej MOPR zorganizował wyjazdy 7 dniowe w okresie wakacji i ferii zimowych w 2023 i 2024 r. dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej (w tym dzieci z niepełnosprawnością). Rozwój sieci środowiskowych ośrodków wsparcia dla dzieci i młodzieży 1. W 2000 r. MOPR uruchomił na terenie Ośrodka Readaptacji Społecznej drugą Świetlicę Środowiskową. Ze względu na stale rosnącą liczbę dzieci przebywających na terenie ośrodka będących w różnym wieku obecnie funkcjonują dwie świetlice dla dwóch grup wiekowych. 2. Na terenie Centrum Aktywizacji Społecznej od 2023 r. MOPR uruchomił 6 mieszkań treningowych dla wychowanków pieczy zastępczej (wszystkie są dostosowane dla osób z niepełnosprawnością), oraz 1 mieszkanie wspomagane dla wychowanka pieczy zastępczej z niepełnosprawnością. 3. Ponadto Miasto Opole wydzierżawiło Fundacji L"ARCHE działkę i dzięki temu fundacja została zakwalifikowana do programu PFRON tworzenia Wspomaganych Społeczności Mieszkaniowych, dzięki czemu pozyskane zostaną środki na budowę Domu L"ARCHE, w którym znajdą swoje miejsce osoby z niepełnosprawnością intelektualną.

⁹ Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 – 2027, Opole, grudzień 2024.

¹⁰ Tamże.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	4. W mieście Opolu funkcjonują dwa Środowiskowe Domy Samopomocy, do których MOPR kieruje niepełnosprawną młodzież. Dbanie o pamięć historyczną W końcu 2024 r. w gminnej ewidencji zabytków znajdowały się 3 154 obiekty. Na podstawie podjętych uchwał w sprawie udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, niestanowiących wyłącznej własności Gminy, w okresie wdrażania strategii Miasto przyznawało dotacje na zadania w zakresie ochrony zabytków. W 2019 r. przyznano 18 dotacji, a w latach kolejnych odpowiednio: 2020 - 12, 2021 - 13, 2022 - 10, 2023 – 10, 2024 – 10 (w tym 8 zrealizowanych). Miasto Opole realizowało również zadania w zakresie aplikowania o dofinansowanie ze środków z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W wyniku przeprowadzonych dwóch naborów Miastu udało się pozyskać dofinansowanie na: • dwa zadania własne, tj. na renowację Publicznej Szkoły Podstawowej nr 13 oraz sali gimnastycznej przy ul. Książąt Opolskich 21 oraz na realizację projektu „Ocalić od zapomnienia polskie ślady na cmentarzu przy ul. Wrocławskiej w Opolu oraz zabytki sztuki sakralnej Śląska Opolskiego”, • trzy zadania realizowane przez podmioty zewnętrzne, tj. na: konserwację i renowację elewacji korpusu południowego oraz kruchty wejściowej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu, częściowy remont elewacji zewnętrznych Komendy Miejskiej i Komendy Wojewódzkiej Policji przy ul. Powolnego / Korfantego oraz na remont i przebudowę pokrycia dachu Klasztoru Franciszkanów wraz z kompleksowym remontem istniejącej więźby dachowej. W okresie wdrażania zrealizowano również m.in. następujące działania: • 2023 r. - uroczyste odsłonięcie pomnika rotmistrza Witolda Pileckiego, • 2023 r. - uroczyste odsłonięcie rzeźby plenerowej „Pegaz” autorstwa Mariana Nowaka na placu Jana Pawła II (po przeprowadzonej renowacji). • 2024 r. – uroczyste odsłonięcie rzeźby pomnika Marii Konopnickiej autorstwa Mariana Nowaka przed wejściem do Publicznego Liceum Ogólnokształcącego nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej w Opolu (po przeprowadzonej renowacji). Wypracowanie miejskiej polityki dla nowych grup mieszkańców Całkowicie nowym wyzwaniem dla Miasta był wybuch wojny w Ukrainie w lutym 2022 r. oraz związany z nią napływ uchodźców do Polski, w tym do Opola. Miasto, jego różne jednostki oraz zróżnicowani partnerzy realizowali liczne zadania w zakresie wsparcia obywateli tego kraju. Miasto realizowało działania wspierające, m.in. w obszarze czynności typowo urzędowych, jak działań w obszarze polityki społecznej, mieszkaniowej, czy oświaty. Prowadzono również działania w zakresie zapewnienia wsparcia adaptacyjnego (poprzez naukę języka polskiego, spotkań integracyjnych matek z dziećmi), pomocy prawno-administracyjnej (m.in. poradnictwo i wsparcie psychologiczne), czy organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży.
3.3. Bieżące potrzeby Wspólnoty	Rozwój infrastruktury drogowej, w tym dróg rowerowych Na koniec 2024 r. pod zarządem Miasta Opola było prawie 718 km dróg, w tym 432 km dróg publicznych oraz prawie 286 km dróg wewnętrznych. Długość ścieżek rowerowych w granicach administracyjnych miasta wyniosła ok. 114 km. W końcu roku w mieście były 152 obiekty inżynierskie o łącznej długości 6,7 km, a także 207 przepustów.

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii							
	Podstawowe dane w obszarze dróg i obiektów inżynierskich							
	Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata					
			2019	2020	2021	2022	2023	
	1	Długość dróg zarządzanych przez Miasto (km)	408,8	408,5*	408,3*	409,4*	417,7*	431,7*
	2	Długość ścieżek rowerowych w mieście (km)	93,5	103,9	108,8	112,4	112,4	113,6
Źródło: opracowanie własne;								
*Dodatkowo w administrowaniu Miasta znajduje się około 285,6 km dróg wewnętrznych								
Zadania miasta w obszarze dróg realizował Miejski Zarząd Dróg. Podstawowym zadaniem jednostki w okresie sprawozdawczym było planowanie, budowa, modernizacja, utrzymanie i ochrona dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w granicach administracyjnych Opola.								
W okresie wdrażania strategii zrealizowano liczne zadania związane z rozwojem infrastruktury drogowej. Przykładowo:								
• 2019 r. - zakończono budowę obwodnicy piastowskiej – odcinek od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej, - przebudowano drogę powiatową nr 2004 O – ulica Oleska od ronda przy ul. Żeromskiego do ul. Okulickiego. • 2020 r.: - zakończono budowę kładki pieszo-rowerowej przez kanał Ulgi w Opolu wraz z dojazdami (Most im. J. Halupczoka), - zakończono przebudowę kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Odrę w ciągu ul. 11 Listopada w Opolu (Most im. I. Sendlerowej). • 2021 r.: - wybudowano drugą jezdnię obwodnicy na odcinku od węzła Niemodlińskiej do łącznicy L02L, - zakończono przebudowę dróg do terenów inwestycyjnych na Metalchemie, - wybudowano centrum przesiadkowe w rejonie “Opola Zachodniego” wraz z przebudową układu komunikacyjnego, - wykonano układ komunikacyjny w rejonie dworca kolejowego „Opole Wschód”. • 2022 r.: - zakończono budowę Centrum Przesiadkowego Opole Główne wraz z przebudową układu komunikacyjnego, - wybudowano rondo na skrzyżowaniu Alei Solidarności z Aleją Witosa, - przebudowano i wybudowano układu komunikacyjny i infrastrukturę w rejonie Szczepanowic. • 2023 r.: - wybudowano drogę dojazdową wewnętrzną wraz z infrastrukturą towarzyszącą w dzielnicy Wójtowa Wieś, - rozbudowano ul. Zwierzyniecką wraz z przebudową skrzyżowania ul. Zwierzynieckiej z pl. Wolności, - opracowano dokumentację techniczną oraz na jej podstawie wykonano pas jezdni do skrzyżowania w prawo z ul. 1 Maja w ul. Armii Krajowej. • 2024 r.: - zakończono realizację szerszego projektu pn. „Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu” obejmującego: budowę drogi publicznej gminnej ul. Róży Wiatrów,								

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	budowę centrum przesiadkowego Opole Południe oraz rozbudowę drogi publicznej – ul. Krapkowickiej, - zakończono realizację szerszego projektu wdrażanego w latach 2023-2024 pn. „Budowa i przebudowa dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie miasta Opola” obejmującego m.in. rozbudowę skrzyżowania ulic Prószkowska - Mehla – Wysomirskiego, budowę dróg gminnych ul. Żytomierskiej i odcinka ul. Lwowskiej od skrzyżowania z ul. Kresową do ul. Wygonowej oraz budowę drogi gminnej przy ul. Jaśminowej i ul. Herbacianej. W okresie wdrażania strategii realizowano również projekt pn. Czas na rower – Budowa ścieżek pieszo – rowerowych w Aglomeracji Opolskiej. W obrębie Opola projekt objął swoim zakresem budowę/ przebudowę kilkunastu odcinków ścieżek rowerowych. Dbanie o porządek i bezpieczeństwo Realizacja działania objęła m.in. 1. Przekazanie środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na patrole ponadnormatywne, dofinansowanie zakupu radiowozów, pokrycie kosztów Kursu Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy dla policjantów obsługujących Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych KMP w Opolu. 2. Działalność Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w mieście Opolu: a) 2019: 5 posiedzeń oraz 9 wniosków przekazanych do realizacji, b) 2020*: 5 posiedzeń, c) 2021*: 4 posiedzenia oraz 2 wnioski przekazane do realizacji, d) 2022: 4 posiedzenia oraz 17 wniosków przekazanych do realizacji, e) 2023: 4 posiedzenia oraz 25 wniosków przekazanych do realizacji. f) 2024: 4 posiedzenia oraz 19 wniosków przekazanych do realizacji. *w związku z wprowadzonym stanem epidemii posiedzenia Komisji odbywały się online. 3. Realizacja „Miejskiego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2021-2023”. 4. Realizacja „Miejskiego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2024-2026”. Działające całodobowo Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wydziale Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Opola pozwala na szybki przepływ informacji w zakresie zarządzania sytuacją kryzysową oraz bezpieczeństwa, dzięki czemu zdarzenia nadzwyczajne na terenie miasta są obsługiwane zdecydowanie szybciej co zmniejsza utrudnienia dla mieszkańców. Miejskie Centrum obsługuje również zgłoszenia dot. awarii i uszkodzeń w infrastrukturze miejskiej poprzez serwis Mapa Potrzeb Opola oraz zakładkę bezpieczeństwo w serwisie Opole+. Straż Miejska w Opolu realizowała działania pod kątem bezpieczeństwa obejmujące m.in. ruch drogowy, profilaktykę, ekologię, kontrolę palenisk i nieruchomości, kontrolę ładu i porządku na terenie miasta Opola, kontrolę miasta pod kątem pozbywania się odpadów w sposób niezgodny z przepisami i podejmowanie działań zmierzających do likwidacji „dzikich” wysypisk śmieci, zadania dotyczące bezpieczeństwa osób bezdomnych oraz opieki nad zwierzętami bezdomnymi i szereg innych zadań. Straż Miejska w Opolu na co dzień korzysta z monitoringu miejskiego, co pozwala na bieżąco obserwować teren miasta. Kamery ustawione są w rejonach newralgicznych dla bezpieczeństwa mieszkańców. System monitoringu miejskiego zlokalizowany w Centrum Usług Publicznych obejmuje 112 kamer monitoringu oraz 154 kamery stałych ITS (Inteligentny

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	System Transportu) udostępnionych przez Miejski Zarząd Dróg w Opolu ustawionych na głównych skrzyżowaniach miasta. Monitoring miejski jest obserwowany przez strażników miejskich oraz obsługę monitoringu w systemie całodobowym. Możliwości techniczne monitoringu wizyjnego znacznie wpłynęły na poczucie bezpieczeństwa obywateli, ale również w znaczny sposób przyczyniły się do ustalenia sprawców przestępstw i wykroczeń w wyniku ułatwienia identyfikacji i zatrzymania przestępców oraz zorganizowanych grup przez organy ścigania. Straż Miejska w Opolu współpracowała z Policją w ramach wspólnych patroli na rzecz porządku i bezpieczeństwa społeczności lokalnej. Bezpośrednia współpraca odbywała się na szczeblach sekcji prewencji i ruchu drogowego. Były to patrole zmotoryzowane i piesze, a także wspólne działania w temacie zabezpieczeń imprez i uroczystości. Wspólne działania straży miejskiej i policji skutkowały wymianą informacji na temat zagrożeń występujących na poszczególnych rejonach oraz koordynacją w zakresie rozmieszczania wspólnych patroli. Kontrolowano placówki handlowe pod kątem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych. W trakcie kontroli uświadamiano sprzedających o odpowiedzialności karnej za sprzedaż alkoholu w/w osobom. Straż Miejska w Opolu prowadzi działania pomocowe dla osób bezdomnych. W ramach powyższego obszaru prowadziła działania prewencyjne i profilaktyczne, mające na celu dotarcie do osób bezdomnych i udzielenie im niezbędnej pomocy. Działania prewencyjne w szczególności zintensyfikowane były w okresach jesienno-zimowych i obejmowały przedsięwzięcia związane z: prowadzeniem systematycznego rozpoznania i penetracji miejsc, gdzie mogą przebywać bezdomni, tj. ogródki działkowe, dworce PKP i PKS, kanały i węzły ciepłownicze, klatki schodowe, pustostany; przewozem osób do Miejskiego Ośrodka Pomocy Osobom Bezdomnym, do noclegowni / ogrzewalni, informowanie o punktach pomocy; zwracaniem uwagi na osoby nietrzeźwe przebywające na wolnym powietrzu, podejmowanie wobec nich niezbędnej interwencji; reagowaniem na zakłócanie porządku i spokoju przez bezdomnych i żebrzących w miejscach publicznych. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży stanowi podstawowe zadanie przed instytucjami prewencyjnymi takimi jak Straż Miejska. Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Opolu prowadzili działania profilaktyczne w szkołach podstawowych oraz przedszkolach. Zajęcia profilaktyczne dotyczyły zachowania zasad bezpieczeństwa na drodze, bezpiecznego poruszania się rowerem, uczyły bezpiecznych zasad bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych oraz wakacji. Tematyka przeprowadzonych prelekcji dotyczyła: „Bezpieczny przedszkolak”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie zimowe”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczny rowerzysta”. Działania profilaktyczne przeprowadzano także dla uczniów klas starszych w temacie „Odpowiedzialność prawna nieletniego”, „Cyberprzemoc”, „Bezpieczni w sieci”. W ramach działań profilaktycznych przeprowadzano także zajęcia praktyczne w temacie bezpiecznego poruszania się po drodze takich jak Europejski Dzień Bez Samochodu (miasteczko rowerowe), Dzień Otwartych Drzwi MZK (miasteczko rowerowe) oraz kampania edukacyjna Straży Miejskiej w Opolu w szkołach podstawowych w zakresie bezpieczeństwa poruszania się dzieci ulicami w ramach Europejskiego Tygodnia Transportu Zrównoważonego. Kontynuowano zadanie „Bezpieczna droga do szkoły” poprzez dyslokacje patroli w okolice szkół i przejść dla pieszych zlokalizowanych w pobliżu szkół. W ramach zadania w Ośrodku Readaptacji Społecznej „Szansa” w przeprowadzono kurs „Bezpieczna Kobieta – Samoobrona dla Pań”. Inwestowanie w energooszczędne oświetlenie uliczne Miasto w okresie sprawozdawczym realizowało liczne zadania związane z bieżącą eksploatacją oraz rozbudową sieci oświetlenia miejskiego. W końcu 2024 r. będąca w eksploatacji sieć

Czynniki sukcesu		Monitoring wdrażania strategii						
		oświetleniowa, stanowiąca własność miasta, liczyła 11328 punktów oświetleniowych. W porównaniu do roku 2019 liczba oprav wzrosła o ponad 14%.						
Lp.	Nazwa wskaźnika		Lata					
			2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Sieć oświetleniowa stanowiąca własność miasta [szt.]	oprawy	9 904	10 206	10 500	10 509	11 030	11 328
		Realizowane działania objęły zarówno prace inwestycyjne, jak i projektowe. Przykładowe, zrealizowane zadania inwestycyjne obejmują: - W 2024 r.: wykonanie częściowej modernizacji oświetlenia drogowego ulicy Wrocławskiej na odcinku od ul. Nysy Łużyckiej do ronda im. Ryszarda Kuklińskiego, poprzez wymianę niedziałających opraw oświetleniowych na nowe; wykonano oświetlenie dwóch przejść dla pieszych przez ulicę Szymona Koszyka, tj. 4 latarnie i szafkę oświetleniową; wykonano przebudowę drogi w zakresie budowy oświetlenia ul. Opolskiej w Opolu – Sławicach – etap II, polegającą na postawieniu 13 latarni i ułożeniu 442 m linii kablowej; zakupiono i zamontowano oświetlenie iluminacyjne wyremontowanego pomnika Marii Konopnickiej przy II LO w Opolu. - W 2023 r.: oświetlenie parkingu przy ul. Cmentarnej i Domańskiego, przebudowę drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Opolskiej – etap II, modernizację oświetlenia przy ul. Budowlanych. - W 2022 r. przebudowę drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Kośnego, ulicy Katowickiej i ulicy Orląt Lwowskich w Opolu – etap II, przebudowę drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Gwarków i ulicy Platynowej – etap I – Dzielnica VII, czy budowę oświetlenia skweru u zbiegu ulic Pułaskiego, Waryńskiego, Luboszyckiej – Dzielnica IX. - W 2021 r. budowę oświetlenia alejki na osiedlu im. Armii Krajowej prowadzącej do Domu Złotej Jesieni. Podkreślić należy, że energooszczędne oświetlenie towarzyszy również pracom związanym z budową, przebudową dróg.						
		Tworzenie miejsc odpoczynku i aktywnego wypoczynku W okresie wdrażania strategii jedną z większych inwestycji była rewitalizacja terenów przy Kamionce Piast. Po rewitalizacji przestrzeń tę udostępniono mieszkańcom w II połowie 2021 roku. W ramach przedsięwzięcia wykonano kompleksową rekultywację i remediację przemysłowego terenu kamionki oraz utworzono na jej terenie nowe tereny zieleni m.in. nowe nasadzenia drzew, krzewów oraz nasadzenia trawników i roślinności służącej stabilizacji zboczy i skarp. Na zrewitalizowanej kamionce pojawiły się ścieżki pieszo-rowerowe, punkty widokowe, altany, place zabaw, siłownia, wybieg dla psów oraz całoroczne boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią. Zamontowano budki dla ptaków, nietoperzy i owadów. Dla płetwonurków została zbudowana stacja i pomost pływający na wodzie, z którego można podziwiać panoramę całego akwenu. Zlikwidowane zostały pozostałości po hali nieistniejącej już Cementowni Piast, chociaż zachowano charakterystyczne filary. W tym miejscu powstał także parking dla aut. Rewitalizacja Kamionki Piast była dofinansowana ze środków unijnych. W celu powiększenia powierzchni terenów zieleni w mieście, które mają służyć zachowaniu różnorodności biologicznej, a także relaksowi mieszkańców Opola, w 2019 r. zakończono budowę nowego Parku 800-lecia o powierzchni ponad 10 ha. Teren parku został obsadzony drzewami i krzewami, a także trawami i bylinami ozdobnymi. Oprócz trawników zostały wprowadzone rośliny łąkowe w postaci trawników łąkowych i łąk kwietnych. W ramach						

Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	zadania wykonano również: w zakresie zagospodarowania terenu (roboty przygotowawcze, roboty ziemne, wykonanie alejek, wykonanie suchej rzeki, wykonanie elementów małej architektury, wykonanie ogrodzenia terenu wybiegu dla psów, wykonanie schodów terenowych i murków oporowych, ukształtowanie terenu), w zakresie robót drogowych (budowa dróg rowerowych, zieleń drogowa). W zakresie robót branży elektrycznej (przebudowa linii napowietrzno-kablowej średniego napięcia, budowa sieci oświetlenia alejek parkowych, zasilanie i szafka rozdzielcza, budowa monitoringu). Nieco później, w parku oddano plac zabaw.
3.4. Miasto przyjazne dorastaniu i aktywnemu starzeniu się	Projektowanie przestrzeni oraz tworzenie produktów i usług uwzględniających potrzeby zróżnicowanych wiekowo grup mieszkańców W obszarze rozwoju infrastruktury dwa najważniejsze projekty obejmują utworzenie Centrum Aktywizacji Społecznej (2020) w nowo wybudowanym budynku przy ul. Krakowskiej oraz planowane uruchomienie nowego miejskiego Urban Labu przy ul. 1 Maja (2025). W budynku CAS swoją nową siedzibę znalazło Centrum Informacyjno-Edukacyjne "Senior w Opolu". Centrum jest miejscem wsparcia dla seniorek i seniorów chcących uzyskać potrzebne informacje, a także gotowych zaangażować się w różnorodne działania. Osoby młodsze odnajdą wkrótce swoje miejsce w nowej pilotażowej inicjatywie, wdrażanej już od kilku lat także w innych miastach, tj. w Urban Labie. Będzie on miejscem kreowania pomysłów, inicjatyw młodych ludzi, testowania i eksperymentowania pod kątem wdrożenia rozwiązań miejskich.
	Tworzenie możliwości udziału osób młodszych i starszych w dyskusji o ich realnej sytuacji i potrzebach Strategia wskazywała na działalność Młodzieżowej Rady Miasta oraz Rady Seniorów. Na okres wdrażania strategii przypadły trzy kadencje Młodzieżowej Rady Miasta (2019-2021, 2021-2023, 2023-2025). Rada jest samorządową reprezentacją młodzieży zamieszkałej na terenie Opola. Jedną z cennych inicjatyw, która będzie wdrażana w najbliższych latach w Opolu jest idea miejskiego Urban Labu – dedykowanego miejsca spotkań i dyskusji z młodzieżą i osobami młodymi. Urban Lab powstanie w 2025 r. i będzie swoistym nowym domem dla osób młodych. W celu zapewnienia seniorom wpływu na decyzje dotyczące społeczności lokalnej, a także stworzenia reprezentacji najstarszych mieszkańców miasta Opola, w 2014 r. postanowiono utworzyć Radę Seniorów Miasta Opola. Rada jest społecznym organem doradczym Rady Miasta Opola oraz Prezydenta Miasta Opola w zakresie polityki społecznej, demograficznej i senioralnej. Aktualnie trwa czwarta kadencja Rady.
	Aktywizacja i integracja środowiska senioralnego – wewnątrz i międzypokoleniowa Przykładowe zadania obejmują m.in.: organizację imprez i wydarzeń aktywizujących i integrujących środowisko seniorów, działalność Rady Seniorów Miasta Opola, rozwijanie systemu ulg i preferencji w ramach Karty „Opolski Senior”, organizację Opolskich Dni Seniora, poszerzanie i utrwalanie nabytych umiejętności w zakresie korzystania ze sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz różnego rodzaju aplikacji zwiększających ich bezpieczeństwo i komfort życia. Rozwój działań służących rozwojowi nowoczesnych, specjalistycznych usług i placówek dedykowanych osobom starszym.
	Zwiększenie dostępności osób starszych do systemu opieki zdrowotnej, rehabilitacji i profilaktyki Zwiększono dostępność całej populacji kobiet w wieku ≥ 65 lat, kobiet w wieku 40-64 lata z co najmniej jednym dodatkowym czynnikiem ryzyka złamania osteoporotycznego, a także mężczyzn w wieku ≥ 75 lat (mieszkańców miasta Opola) do badań densytometrycznych poprzez realizację Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy – w latach 2019-2024 przebadano 12.926 seniorów.
	Wzrost jakości i dostępności usług medycznych dla mieszkańców miasta oraz rozwój usług z zakresu zapobiegania chorobom cywilizacyjnym W ramach zadania wymienić można m.in.:

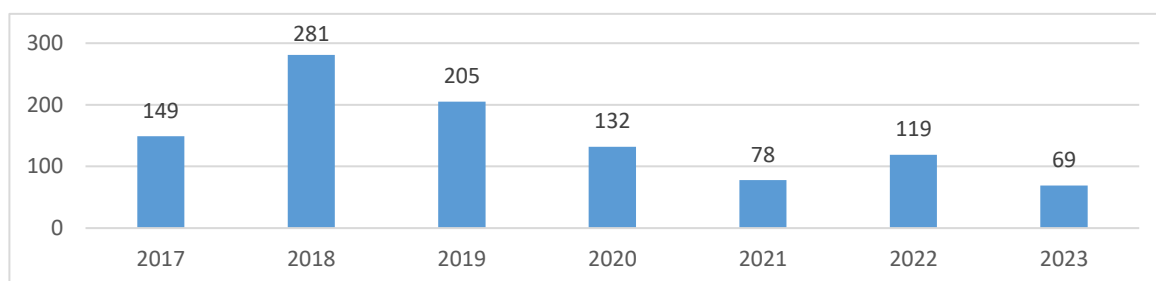
Czynniki sukcesu	Monitoring wdrażania strategii
	- W związku z powstawaniem nowych osiedli mieszkaniowych w rejonie dzielnic Malinka, Gosławice i Kolonia Gosławicka oraz gwałtownym wzrostem liczby ludności na tym terenie zaistniała potrzeba utworzenia nowej przychodni POZ, która objęłaby opieką zdrowotną osoby z tych obszarów. Dlatego też w 2019 r. został podpisany list intencyjny o wzajemnej współpracy Miasta Opola, Uniwersytetu Opolskiego oraz Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego mającej na celu utworzenie nowej przychodni POZ w pomieszczeniach USK. W latach 2021-2022 trwały prace modernizacyjno-remontowe dostosowujące istniejące pomieszczenia szpitala do potrzeb nowej przychodni. W sierpniu 2022 r. przychodnia rozpoczęła działalność. W 2024 r. otwarto natomiast nową przychodnię z gabinetami lekarskimi w budynku nowego DPSu przy ul. Chmielowickiej. - Przekształcenie w 2021 r. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej: „Centrum” przy ul. Kościuszki 2, „Śródmieście” przy ul. Waryńskiego 30 oraz „Zaodrze” przy ul. Licealnej 18 w „Centrum Zdrowia w Opolu” Sp. z o.o. ze 100% udziałem Miasta Opola - jeden silny podmiot posiadający lepszą pozycję negocjacyjną względem swoich kontrahentów w zakresie zakupu sprzętu medycznego, wyposażenia, leków czy usług potrzebnych do jego funkcjonowania. - W 2024 r. w budynku nowego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Chmielowickiej otwarto nową przychodnię POZ. Przełamywanie stereotypowego postrzegania osób starszych i wzmocnienie pozytywnego wizerunku seniorów Miasto prowadzi aktywną działalność w obszarze wspierania środowiska osób starszych. Od 2014 r. obowiązuje uchwała Rady Miasta w sprawie utworzenia Rady Seniorów. Celem działania Rady jest integracja, wspieranie i reprezentowanie środowiska osób starszych. Posiedzenia Rady Seniorów Miasta Opola odbywają się w Centrum Informacyjno - Edukacyjnym „Senior w Opolu”. Członkowie Rady Seniorów biorą udział w konferencjach, debatach, spotkaniach oraz promują inicjatywy międzypokoleniowe. W okresie wdrażania strategii miasto realizowało również dwa dedykowane programy: - Program Polityki Senioralnej Miasta Opola na lata 2018-2022 „Opole Seniorom” oraz - Program Polityki Senioralnej Miasta Opola na lata 2023-2025 pn. „Opole wspiera seniorów”. Podkreślić również należy, że w okresie wdrażania Strategii Opole zostało przyjęte do grona sieci miast przyjaznych starzeniu się (certyfikat Światowej Organizacji Zdrowia - WHO). Członkostwo w sieci jest formą docenienia przez WHO miast i ich dotychczasowych działań w obszarze polityki senioralnej, a przez umożliwienie wymiany dobrych praktyk - realizowanych na rzecz poprawy jakości życia seniorów - także i motywacją do kontynuowania działań. Wśród dobrych praktyk, które zostały docenione znalazły się m.in.: - wprowadzenie Karty "Opolski Senior", - utworzenie Centrum Informacyjno - Edukacyjnego „Senior w Opolu”, - powstanie programu dedykowanego osobom starszym, - utworzenie Rady Seniorów Miasta Opola, - działania kulturalne dedykowane seniorom m.in. Opolskie Dni Seniora; Andrzejkowy Bal Seniora, Bal na Dzień Babci i Dziadka, Wybory Miss i Mistera 60+, - działalność Klubów Seniora, - działalność Domów Dziennego Pobytu, - działalność Uniwersytetów III Wieku, - uruchomienie "Telefonu Życzliwości 60+”.

Dla Strategii wyznaczono również trzy mierniki monitorowania ilościowego - statystycznego. Pierwszy z nich dotyczy osób, które wyrażają większą skłonność do migracji – w statystyce to tzw. osoby w wieku mobilnym. To zwłaszcza osoby młode, studenci, absolwenci, czy ci, którzy wchodzi i już są na rynku pracy. Drugi z nich odnosi się do liczby udzielonych noclegów, czyli atrakcyjności miasta dla klientów zewnętrznych. Trzeci to wskaźnik dotyczący frekwencji wyborczej. To jeden z klasycznych mierników poziomu zaangażowania i aktywności obywatelskiej.

- **Wskaźnik nr 1. Różnica między liczbą osób, które w Opolu zamieszkały, a liczbą osób, które z miasta wyjechały w grupie osób w wieku 18-44 lata (saldo migracji stałej w ruchu wewnętrznym)**

Strategia zakładała dodatnie saldo w cyklach trzyletnich. W okresie wdrażania strategii saldo migracji stałej w tej grupie wiekowej¹¹ było systematycznie dodatnie. Z uwagi na dostępność danych przedstawiono wskaźnik dla grupy osób w wieku 20-44 lat.

Wykres 1. Saldo migracji stałej w Opolu w grupie osób w wieku 20-44 lat w latach 2017-2023 (w osobach)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Opolu

- **Wskaźnik nr 2. Liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych w Opolu.**

Strategia zakładała systematyczny wzrost wskaźnika. Pandemia COVID-19 spowodowała jednak niską przydatność tego miernika w procesie monitorowania, zwłaszcza w odniesieniu do roku bazowego. Ocena miernika możliwa dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. W Opolu, bezpośrednio po zmianie granic liczba noclegów wyniosła ok. 201 tys. W 2020 r., tj. w okresie pandemii, zanotowano 102,5 tys., a rok później prawie 118 tys. noclegów. Od tego czasu notuje się systematyczny wzrost (prawie 177 tys. w 2023 r. i prawie 197 tys. w 2024 r.).

- **Wskaźnik nr 3. Frekwencja w wyborach do Rad Dzielnic**

Strategia zakładała cykliczny wzrost w stosunku do frekwencji bazowej (6,19% w wyborach z 2017 r.). W wyborach przeprowadzonych w 2019 r. frekwencja była wyższa i wyniosła ok. 7%. W kolejnych wyborach, które miały miejsce w lutym 2025 r. frekwencja w dzielnicach w których odbyło się głosowanie osiągnęła również 7%. Należy zauważyć, że po raz pierwszy od czasu powołania jednostek pomocniczych we wszystkich trzynastu dzielnicach zgłosiła się wystarczająca liczba kandydatów, co pozwoliło na utworzenie pełnych składów Rad Dzielnic bez konieczności przeprowadzania wyborów uzupełniających. Zjawisko to świadczy o rosnącym zaangażowaniu społecznym mieszkańców oraz zwiększonej świadomości znaczenia jednostek pomocniczych w kształtowaniu lokalnej wspólnoty i wpływanie na jakość życia w mieście.

¹¹ Na etapie opracowywania monitoringu możliwe było wyłącznie pozyskanie danych dla osób w wieku 20-44 lata.

3.5. Realizacja uchwał Rady Miasta w przekroju wg programów

W 2024 r. realizowano szereg uchwał podjętych przez Radę Miasta Opola na przestrzeni ostatnich lat. Tylko w ostatnich siedmiu latach Rada Miasta Opola podjęła 1,9 tys. uchwał. Poza uchwałami w sprawie budżetu, wieloletniej prognozy finansowej, były to także uchwały w zakresie przyjęcia różnego typu programów społecznych, czy gospodarczych. Realizację uchwał wg wybranych programów społeczno-gospodarczych zaprezentowano w tab. 66.

Tab.66. Realizacja uchwał Rady Miasta Opola w 2024 r.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
1	XXXVII/ 737/21	w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom	2021-02-25	W ramach Programu udzielono zwolnień z tyt. uchwały w 2024 r. na kwotę 972.246,90 zł, w tym: • 641.422,06 zł - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, • 330.824,84 zł - osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą. O przedmiotowe zwolnienie wystąpiły 32 podmioty z tego 3 wnioski zostały załatwione odmownie.
2	IV/49/24	w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom	2024-07-04	Zwolnienia obejmowały: • zwolnienia z tytułu nowo wybudowanych budynków, budowli lub ich części, • zwolnienie z tytułu nowo nabytych gruntów, budynków i budowli lub ich części przeznaczone do prowadzenia dział. gosp. pod warunkiem wykorzystania ich do tej dział. gosp. oraz dokonanie na tych nieruchomościach nakładów inwestycyjnych nie mniejszych niż pięciokrotność rocznej wartości podatku od nieruchomości w terminie do 1 roku od daty nabycia, • zwolnienia gruntów, budynków, budowli w przypadku rozpoczęcia wykorzystywania ich do prowadzenia działalności wcześniej nie związanych z działalnością pod warunkiem poniesienia nakładów inwestycyjnych nie mniejszych niż 5- krotność podatku od nieruchomości, • zwolnienia z tytułu zatrudnienia.

3-4	LXXX/1374/23	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024	2023-11-30	Ważnym realizowanym przez Miasto programem był Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024 . Program jest podstawowym dokumentem określającym priorytety i cele współpracy, zawiera również informacje o zasadach i formach współpracy, priorytetowych działaniach, współpracy finansowej i pozafinansowej jak również sposobie wyboru komisji konkursowych i konsultacjach. W tworzeniu programu współpracy brali udział przedstawiciele Urzędu Miasta Opola, organizacji pozarządowych oraz Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego.
	XLVII/900/21	w sprawie Wieloletniego programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2022-2024	2021-11-25	Celem głównym programu była współpraca Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwijania potrzeb mieszkańców, w tym rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na szacunku, zaufaniu oraz odpowiedzialności. Mając na względzie cel główny, a także założone cele szczegółowe, współpraca odbywała się w formie finansowej i pozafinansowej, na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz równości szans. Na realizację zadań publicznych ujętych w ww. Programie zaplanowano środki finansowe w kwocie nie niższej niż 10 mln zł. Ostatecznie na realizację zadań w ramach Programu przeznaczono z budżetu miasta Opola kwotę 23 308 944, 38 zł, z tego 22 391 959,88 zł w formie dotacji na realizację 321 zadań publicznych oraz 916 984,50 zł na wypłatę stypendiów i nagród. Prezydent Miasta Opola ogłosił 39 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie 425 ofert, z tego 50 ofert po dokonaniu oceny formalnej przez pracowników urzędu (m.in. nieprowadzenie przez organizacje działalności statutowej w dziedzinie objętej konkursem, niedostarczenie potwierdzenia złożenia oferty, brak pełnomocnictwa szczególnego, brak podpisanego potwierdzenia złożenia oferty, oferty nie spełniały założeń konkursowych) zostały odrzucone. Prezydent podpisał 297 umów, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych 169 oraz wsparcie 128. Całkowita wartość, zrealizowanych przez organizacje pozarządowe, zadań w ramach programu wyniosła 24 606 568,41 zł z tego dotacje z budżetu miasta Opola w kwocie 22 391 959,88 zł oraz wkład własny oferentów w łącznej wysokości 2 214 608,53 zł. Podczas roku sprawozdawczego, 144 organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zrealizowały 321 zadań publicznych. Najwięcej projektów (14) zrealizował Opolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża na łączną kwotę 3 374 168,74 zł, natomiast najwięcej środków finansowych (3 797 596 zł) pochłonęło

			zadanie pn. <i>Prowadzenie w latach 2022-2024 domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie</i> zrealizowane przez Zgromadzenie Sióstr Św. Jadwigi Prowincja Katowicka w Katowicach. Najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację: ✓ 18 zadań w obszarze pomocy społecznej – ogółem 10 478 272,61 zł, ✓ 82 zadań w obszarze kultury fizycznej - ogółem 7 119 071,90 zł, ✓ 20 zadań w obszarze wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - ogółem 1 448 411,00 zł ✓ 51 zadań w obszarze kultury, sztuki, ochrony dziedzictwa narodowego – ogółem 1 008 605,60 zł. Współpraca pozafinansowa odbywała się m.in. poprzez: wsparcie doradcze i konsultacyjne Opolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych, tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym (m.in. Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Społeczna Rada Konsultacji, Zespół do spraw Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej, Zespoły robocze ds. Programu współpracy miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2025, Rada Sportu, Rada Seniorów, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Opolu, udostępnianie w miarę możliwości organizacyjnych, pomieszczeń oraz znajdującego się w nich wyposażenia i urządzeń na działania podejmowane przez organizacje pozarządowe, przekazanie organizacjom pozarządowym niemal 22 tysięcy sztuk materiałów promocyjnych, organizacja szkoleń, konferencji, współorganizowanie przedsięwzięć na rzecz mieszkańców Opola (m.in. Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, Szlakiem Opolskich Legend, Noc Kultury, Piknik Rodzinny), objęcie patronatem honorowym Prezydenta 39 inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe, nagradzanie i wyróżnianie społeczników aktywnie zaangażowanych w sprawy miasta i jego rozwoju w kategoriach: „Lider Społeczny Roku” dla Pani Barbary Chyłki oraz „Pożytek Roku” dla Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych Jestem za Wsparcie Rodzin w Kryzysie realizowane, a także nagradzanie wolontariuszy i organizacja Gali Wolontariatu, podczas której po raz trzeci przyznano nagrodę im. Danuty Sokołowskiej - nagrodę otrzymali: Lucyna Białek, Edmund Wajde, Damian Wójcik. Po raz pierwszy została podczas Gali wręczona Nagroda Publiczności. Nagrodę otrzymała Julia Kłak.
--	--	--	--

5	XXXV/721/21	w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025	2021-01-28	Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2025 jest kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami i stanowi odpowiedź władz Miasta Opola na potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców Opola. Jest głównym dokumentem służącym realizacji polityki społecznej Miasta Opola ukierunkowanym na pomoc osobom, które w wyniku różnego typu niepełnosprawności doświadczają ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych. W 2024 r. realizowane zostały m.in następujące działania: • Kampania „Opole w Rytmie Życzliwości” (m.in. lekcje życzliwości w szkołach, „Jarmark Niezwykłości Opolskie 2024), • Konkurs „Opole bez barier – konkurs im. Adama Pieszcuka”- edycja 2024, • XXIII Opolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami • Konferencja pn. „Przystanek Różnorodność” • Jubileuszowy X Festiwal Piosenki Osób Niepełnosprawnych - mocART • 8 Światowy Dzień Ubogich w Opolu
6	LXVII/1194/23	w sprawie przyjęcia Programu Polityki Senioralnej miasta Opola na lata 2023- 2025 pn. „Opole wspiera Seniorów”	2023-01-20	Program „Opole wspiera Seniorów” jest dokumentem ujmującym w sposób kompleksowy kwestie senioralne. Polityka senioralna Miasta Opola to skoordynowany system działań realizowanych we współpracy ze środowiskiem lokalnym, którego celem jest samodzielne i godne życie starszych mieszkańców miasta. Bezpośrednim adresatem Programu są seniorzy, tj. osoby, które ukończyły 60 lat i zamieszkują w Opolu. Program został zbudowany w oparciu o wynik szerokich konsultacji prowadzonych z aktywnymi środowiskami zaangażowanymi w życie miasta, jak i z samymi mieszkańcami. Decyzja o skoordynowaniu działań na rzecz starszych mieszkańców Opola wynika z szeregu uwarunkowań, do których należą między innymi: wzrost udziału seniorów w strukturze demograficznej miasta, zróżnicowanie potrzeb i problemów tej grupy mieszkańców, a także ograniczenia systemu wsparcia dla seniorów. Polityka senioralna stanowi jeden z głównych elementów strategii polityki społecznej Opola.

7	LXXXIV/1440/24	w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024	2024-02-29	Miejski Program Ośłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, zwany dalej „Programem”, jest programem ośłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4, art. 110 ust. 10 oraz art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ośłonowych. Celem Programu jest zapewnienie usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie miasta Opola, mających problemy w samodzielnym funkcjonowaniu ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom, wpisujących się we wskazany w Programie obszarze oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Realizacja Programu obejmuje swoim zakresem Moduł II Programu rządowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. W ramach Programu, seniorom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”.
8	LXXX/1380/23	w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2030	2023-11-30	Program przeciwdziałający przemocy domowej skierowany jest do wszystkich mieszkańców Miasta Opola, w szczególności do osób zagrożonych przemocą domową; osób doznających przemocy domowej; świadków przemocy, osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową i sprawców przemocy, instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. W ramach Programu zrealizowane zostały zadania profilaktyczne i terapeutyczne. W systemową realizację programu zaangażowane zostały podmioty delegujące swoich przedstawicieli do Zespołu Interdyscyplinarnego w Opolu oraz wiele innych instytucji i organizacji pozarządowych działających statutowo w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Działania profilaktyczne w tym zakresie realizowane są m.in. w MOPR przez 2 podmioty: • Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, gdzie pomocy udzielono 382 ofiarom przemocy oraz świadkom przemocy, • Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który udzielał pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej – udzielono 1001 porad dla 598 osób doświadczających przemocy.

9	LXIV/1153/22	<i>w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026</i>	2022-11-24	Program charakteryzujący się interdyscyplinarnym podejściem do profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz uzależnienia od substancji psychoaktywnych od profilaktyki do leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych. Realizowany był przez organizacje pozarządowe oraz inne uprawnione podmioty statutowo działające w obszarze profilaktyki uzależnień, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opolską Policję, Straż Miejską, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu oraz Urząd Miasta Opola. Podejmowano zadania w obszarze profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej. W okresie sprawozdawczym (2024 rok) min.; 9 organizacji pozarządowych oraz innych uprawnionych podmiotów otrzymało w ramach otwartych konkursów ofert dotacje na realizację zadań w ramach profilaktyki uzależnień, m.in. 4 dotacje na poszerzenie oferty programów pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych z których skorzystało 172 mieszkańców miasta Opola, 7 dotacji na wdrożenie rekomendowanych, autorskich programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uzależnień, podnoszenia kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z oferty skorzystało 2.058 mieszkańców miasta Opola. W celu wyeliminowania złych praktyk w punktach sprzedaży alkoholu zorganizowano dla przedsiębiorców sprzedających napoje alkoholowe oraz ich pracowników tych punktów bezpłatne szkolenie dotyczące obowiązujących przepisów związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych, a także audyt terenowy, ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży alkoholu nieletnim. W szkoleniu oraz audycie wzięło udział 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Ponadto 30 publicznych szkół podstawowych, ponadpodstawowych z terenu miasta Opola złożyło wnioski na sfinansowanie działań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026. Wnioski te dotyczyły m.in. wsparcia działań kształtujących postawy społeczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnień behawioralnych jak również zdrowia psychicznego. W działaniach wzięło udział 3.153 osób (w tym dzieci, młodzież, rodzice oraz wychowawcy szkół).
10	II/25/18	<i>w sprawie przyjęcia Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029</i>	2018-12-06	W 2024 r. prowadzono działania związane z koordynacją zadań dot. Karty „Opolska Rodzina” oraz „Opolski Senior”. Wydano 2692 Kart „Opolska Rodzina” oraz 1652 Kart „Opolski Senior”.

11	LXVII/1196/23	<i>w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2023 - 2030</i>	2023-01-26	W ramach realizacji zadania publicznego pn. „Ochrona i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 i 567) – ochrona zdrowia psychicznego” - przeprowadzono interwencje, konsultacje, sesje psychoterapeutyczne, wsparcie psychologiczne dla dorosłych, dzieci i młodzieży.
12	LXXXV/1453/24	w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Opola w 2024 roku	2024-03-28	W ramach Programu prowadzona była m. in. sterylizacja/kastracja oraz leczenie kotów wolno żyjących z terenu Opola przez uprawnionych lekarzy weterynarii, którzy działają na zlecenie Miasta, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ochrony zwierząt. W 2024 r. wykonano łącznie około 620 zabiegów. Prowadzone było również znakowanie psów na terenie miasta na podstawie umów zawartych przez Opole (Ogród Zoologiczny) z Polskim Towarzystwem Identyfikacji Zwierząt, w ramach, której w 2024 roku zaczipowano 649 psów i kotów. Ponadto udzielano dotacji z budżetu dla organizacji pozarządowych, na wspieranie lub powierzanie realizacji zadań publicznych, w ramach ogłaszanych przez Prezydenta Miasta Opola otwartych konkursów ofert w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. W ramach konkursów na zadania związane z przeciwdziałaniem bezdomności zwierząt oraz ochroną gatunkową zwierząt przyznano w 2024 roku środki finansowe w wysokości 70 tys. zł. Przyznane dotacje organizacjom pozarządowym zostały wykorzystane na działalność związaną z ochroną zwierząt polegającą na udzielaniu pomocy weterynaryjnej, dokarmianiu zwierząt oraz edukacji mieszkańców w zakresie ochrony zwierząt.
13	XLVIII/1006/17	<i>w sprawie uchwalenia „Aktualizacji Planu usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Opola na lata 2010-2032”</i>	2017-09-28	Na podstawie obowiązującego Regulaminu określającego zasady udzielania i rozliczania dotacji celowych dla przedsięwzięć z zakresu usuwania azbestu – w 2024 r. udzielono dotacji dla 27 osób fizycznych, dla których zgodnie z Regulaminem Miasto w drodze zapytania ofertowego wyłoniło jednego Wykonawcę, który zrealizował przedmiotowe zadanie. Łącznie w wyniku realizacji zadania usunięto 48,258 Mg materiałów zawierających azbest. Ponadto w ramach zadania dotację otrzymała również Spółdzielnia Mieszkaniowa, która usunęła 26,670 Mg wyrobów zawierających azbest z 12 nieruchomości. Koszt zadania wyniósł 199 788,84 zł.

14	LXVI/1187/22	<i>w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowych z budżetu Miasta Opola w ramach „Programu czyste powietrze - oddech dla Opola”</i>	2022-12-29	Uchwała weszła w życie 16.01.2023 r. W 2024 roku w ramach realizacji Programu wpłynęły łącznie 155 wnioski o udzielenie dotacji na zmianę ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie proekologiczne w lokalu lub budynku, przy czym część wnioskodawców złożyło rezygnację, bądź otrzymało negatywną ocenę komisji ds. oceny wniosków o udzielenie dotacji celowych. Na podstawie ww. wniosków zostało zawartych 150 umów dotacyjnych. Z dniem 26.07.2024r. został zakończony nabór wniosków o udzielenie dotacji w ramach Programu na zadania planowane do wykonania w 2024r. Do dnia 15.10.2024 r. wpłynęło 136 wniosków R1 o wypłatę i rozliczenie dotacji. Ostatecznie rozliczono i wypłacono 136 dotacji celowych w kwocie 1 372 658,30 zł.
15	XXXII/617/16 XLIII/844/21	<i>w sprawie przyjęcia Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy</i>	2016-10-27 2021-08-26	Na podstawie uchwały Miasto Opole sfinansowało działania związane z profilaktyką i wczesnym wykrywaniem osteoporozy. Z bezpłatnych badań densytometrycznych skorzystali mieszkańcy miasta Opola z największej grupy ryzyka zachorowania na osteoporozę. Przebadano 2.479 osób.
16	LXXXIV/1437/ 24	<i>w sprawie przyjęcia Programu wczesnego wykrywania wad słuchu i wzroku u dzieci zamieszkujących Miasto Opole</i>	2024-02-29	Na podstawie uchwały Miasto Opole sfinansowało badania przesiewowe u dzieci z I klas szkół podstawowych w zakresie: • narządu wzroku: testy przesiewowe wykrywające zaburzenia ostrości wzroku, zezą, zaburzenia widzenia stereoskopowego, • narządu słuchu: pomiary audiometryczne polegające na wykonaniu audiometrii tonalnej. Przebadano 613 osób.
17	XLIX/929/21	<i>w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Opolu na lata 2022 – 2024</i>	2021-12-29	Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem, a także zadania powiatu w ramach rodzinnej pieczy zastępczej Miasto Opole wykonuje za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu, będącego jednocześnie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast zadania powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej - także we współpracy z Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu, działających we współpracy ze środowiskiem lokalnym.

18	LXXVIII/1368/23	<i>w sprawie określenia zasad udzielania z budżetu Miasta Opola dotacji celowych na dofinansowanie zadań związanych z rozwojem rodzinnych ogrodów działkowych, przeznaczonych na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej – „Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2024-2028”</i>	2023-10-26	Uchwała określa zasady udzielania oraz sposób rozliczania i kontroli dotacji celowych z budżetu Miasta Opola dla stowarzyszeń ogrodowych, które prowadzą rodzinne ogrody działkowe na dofinansowanie zadań związanych z ich rozwojem. W ramach realizacji programu stowarzyszeniom ogrodowym udzielane jest wsparcie na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, wpływającej na poprawę warunków korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększającej dostępność społeczności lokalnej do tego ROD. Stowarzyszenie ogrodowe może ubiegać się o dofinansowanie zadania w danym ROD nie częściej niż raz w roku. Przyznawana dotacja stanowi w danym roku budżetowym nie więcej niż 70% wartości realizowanego zadania, lecz nie więcej niż 150 tys. zł na dofinansowanie zadania realizowanego w danych ROD. W 2024 r. udzielono dotacji sześciu ROD działającym w ramach Polskiego Związku Działkowców oraz ogrodowi działkowemu prowadzonemu przez Stowarzyszenie Ogrodowe Nowa Wieś Królewska, na łączną kwotę ok. 761 tys. zł. Realizacja ww. Programu nastąpi w latach 2024-2028.
19	VI/107/19	<i>w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów dla studentów uczelni z Opola wykazujących się znaczącymi osiągn.– (...) Stypendia Prezydenta Miasta Opola”</i>	2019-02-28	W obszarze stypendiów Prezydenta Miasta Opola zrealizowano w 2024 r. dwa programy skierowane do studentów oraz doktorantów, których celem jest zachęcanie do stałego rozwoju i podnoszenia osiągniętych wyników. Studentom i doktorantom przyznane zostały stypendia za znaczące osiągnięcia naukowe. W grupie studentów wyróżnienie przyznane zostało także za osiągnięcia oraz zaangażowanie w działalność społeczną (w stowarzyszeniach i fundacjach) lub działalność na rzecz środowiska akademickiego. W roku 2024 w ramach obu programów stypendialnych stypendia wypłacono 59 osobom, na łączną kwotę ponad 183 tys. zł.
20	LXIV/1156/22	<i>w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Opola</i>	2022-11-24	Na podstawie tej uchwały funkcjonuje w Opolu komunikacja miejska. W 2022 r. roku doszło do pierwszej aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Opola, który był uchwalony przez Radę Miasta Opola w 2014 r. W 2024 r. MZK Sp. z o.o. jako operator publicznego transportu zbiorowego realizował na zamówienie miasta Opola obsługę 22 linii autobusowych, w tym 2 linii nocnych. Z kolei 4 linie autobusowe wyjeżdżały do gmin Dąbrowa, Komprachcice oraz Prószków.

21	VI/92/24	<i>w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2024-2027"</i>	2024-09-26	Gminny Program Opieki nad Zabytkami uchwalany jest na okres czterech lat. Z realizacji Programu sporządzane jest sprawozdanie, które następnie przedstawiane jest Radzie Miasta. Poszczególne cele i kierunki działań realizowane są przez cały okres obowiązywania Programu, a środki na ich realizację będą planowane co roku w budżecie Miasta Opola.
22	LXXXII/1402/2 3	<i>w sprawie uchwalenia „Miejskiego Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2024-2026”</i>	2023-12-28	Miejski program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego to kompleksowe opracowanie zawierające zdiagnozowane zagrożenia, cele i działania poprzedzone analizą stanu bezpieczeństwa w latach 2024-2026. Jego wdrożenie ma zapewnić zarówno podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta Opola, jak i wpłynąć na poprawę stanu szeroko pojętego bezpieczeństwa. Założenia programu realizowane będą przez placówki oświatowe, wydziały Urzędu Miasta Opola oraz służby, inspekcje i straże. Program obowiązuje na lata 2024-2026.